

[illegible]

435462

НБ ДОНДТУ

735462

Од Колежко,
В.Г. Крилова

Ділова французька мова

ПІДРУЧНИК

Допущено Міністерством освіти України

Київ 1999

ББК 81.2 Фр
К 60

Т. Г. Омельченко, канд. філол. наук, доцент
О. С. Ясінська, канд. філол. наук, доцент

О. Д. Колечко, канд. філол. наук, доцент

Л. С. Шондієвич

Колечко О. Д., Крилова В. Г.
К 60 Ділова французька мова: Підручник — К : КНЕУ, 1999. — 360 с.
ISBN 966-574-151-9

Підручник побудовано за тематичним принципом. Він складається з одинадцяти уроків-блоків, лексико-граматичних коментарів, віршиків 2-3-х діалогів. Діалоги мають ситуативний характер і максимально наближені до реальної форми спілкування між діловими людьми. До підручника включено 7 додатків: зразки телефонних розмов, телеграм та телексів, зразки документації товариства з обмеженою відповідальністю, контрактів та угод, словник економічної термінології та словник економічних скорочень, словник найчастіше вживаних у діловій мові латинських економічних та юридичних виразів.

Пропонується для студентів-економістів навчальних закладів України різних рівнів акредитації, а також працівників державних та недержавних установ, міністерств, комітетів і відомств, які здійснюють зовнішньоекономічні зв'язки з франкомовними країнами.

ББК 81.2 Фр

© О. Д. Колечко, В. Г. Крилова, 1999
© КНЕУ, 1999

ISBN 966-574-151-9

ПЕРЕДМОВА

Підручник з ділової французької мови розрахований на студентів-економістів навчальних закладів в Україні різних рівнів та акредитацій, а також працівників державних та недержавних установ, міністерств, комітетів та відомств, які здійснюють зовнішньоекономічні зв'язки з франкомовними країнами.

Автори мали на меті допомогти оволодіти специфікою французької мови, яка вживається в діловій кореспонденції, телефонних розмовах, телеграмах, телексах, переговорах, укладанні угод та контрактів і т. п.

Більша частина листів та документів запозичені з матеріалів російських і французьких видань та практики, які були перероблені певним чином та пристосовані для навчальних цілей в Україні.

Назви фірм, підприємств, установ, країн, їх адреси, назви товарів, ціни, кількість подані в довільній формі.

У більшості випадків вважали за доцільне подавати серії листів та документів, які тематично пов'язані між собою.

Структурна побудова підручника визначається його основним призначенням: забезпечити знання та навички, які б дозволили вести ділову бесіду, листування, розбиратися в комерційній та фінансовій документації.

Підручник побудований за тематичним принципом і складається з одинадцяти уроків-блоків, лексико-граматичних коментарів, віршиків та 2-3-х діалогів. Діалоги мають ситуативний характер і максимально наближені до природної форми спілкування між діловими людьми. До підручника включено 7 додатків: телефонні розмови, зразки написання телеграм та телексів; зразки документації товариства з обмеженою відповідальністю; зразки укладання контрактів та угод; словник економічної термінології; словник економічних скорочень; словник найчастіше вживаних у діловій мові латинських економічних та юридичних виразів.

Підручник такого типу видається вперше в Україні.

Автори висловлюють подяку рецензентам Т. Г. Омельченко, канд. філол. наук, доценту Академії СБУ, О. С. Ясінській, канд. філол. наук, доценту Інституту міжнародних відносин Національного університету ім. Т. Г. Шевченка, а також Т. М. Циганковій, канд. екон. наук, доценту Київського національного економічного університету за поради, побажання та критичні зауваження, які були враховані в процесі роботи над підручником.

Випущення та пропозиції просимо надсилати за адресою: 142057, м. Київ-57, проспект Перемоги, 54/1, Київський національний економічний університет, видавництво. Тел: 446-64-58.

Автори

ДІЛОВА КОРЕСПОНДЕНЦІЯ

Укладання та оформлення ділового листа за французькими стандартами

Оформлення конверта

1. Адреса на конверті пишеться в іншій послідовності, ніж українською мовою. Порівняйте:

Франція	Madame Christine Demonchy
69250, Ліон-50,	5, rue Désirée
вул. Дезіре, буд. 5	69250, Lyon, CEDEX 50
Демонші Крістін	France

2. Якщо адреса відправника вказується, то її пишуть на зворотному боці конверта, в центрі його верхньої частини.

3. Дані адресата вказуються в такій послідовності: посада, ім'я, прізвище.

4. Якщо лист адресується особі, яка обіймає важливу посаду, то вказується не її ім'я, а посада у тому разі, якщо лист не особистий. Наприклад:

Панові	Monsieur
Технічному Директору	le Directeur Technique
Фірма Марітен	Société Maritime

5. Спочатку вказується номер будинку, потім — назва вулиці. Слова вулиця (rue), проспект (avenue) пишуться без артикля з малої літери. Можна їх писати і скорочено: r. (rue), av. (avenue), bd. (boulevard).

6. Поштовий код складається з 5 цифр. Перші дві означають департамент, інші — номер поштового відділення.

7. У кореспонденції особливого виробничого або ділового призначення після коду та назви населеного пункту пишеться номер поштової скриньки: CEDEX (courrier d'entreprise à destination exceptionnelle).

Оформлення листа

Діловий лист включає 9 спеціальних граф. Кожна графа повинна мати своє місце на сторінці і містити певні відомості.

L'en-tête.

Розміщується у верхній частині сторінки (зліва або в центрі). Містить повну назву фірми (установи, підприємства і т. п.), яка є відправником листа. Рядком нижче, зліва направо подається різна інформація про відправника: номер телефону, телеграфна адреса, номер банківського або поштового рахунку, телекса, телефаксу.

La vedette.

Подається, як правило, справа, у верхній половині сторінки, але нижче графи L'en-tête. Зазначені дані одержувача: прізвище,

ім'я, посада, адреса. Адресат та посада пишуться повністю. Наприклад:

Menin Fabien, Monsieur le Directeur Commercial, etc.

Якщо лист відправляється на фірму (установу, підприємство), але необхідно його вручити персонально якій-небудь посадовій особі, слід зазначити: A l'attention de Monsieur ... — До уваги пана ...

Les références.

Ця графа розташовується зліва, рядком нижче даних відправника. У ній подається зашифрована інформація про авторів листа: укладача та друкарки. Наприклад: N.B. — ініціали особи, відповідальної за відправлення листа; R. F. — ініціали друкарки, яка надрукувала лист.

La date.

Місце цієї графи — справа, під графою La vedette. У ній вказуються місце та дата написання листа. Спочатку пишеться назва міста, потім — дата: число, місяць, рік. Назва місяця пишеться словом з малої літери. Наприклад:

Paris, le 18 avril 1999 — Париж, 18 квітня 1999 р.

L'objet.

Розміщується зліва під графою Les références. У ній коротко викладається причина, яка обумовила відправлення, або стислий зміст листа. Наприклад: Confirmation de commande — Підтвердження замовлення.

Les pièces jointes.

Іноді пишеться скорочено (P.J.). Розташовується зліва під графою L'objet. У ній вказуються додатки відправника Д.В., тобто кількість та характер документів або матеріалів, які супроводжують лист. Наприклад:

P.J. — curriculum vitae;	Д.В. — біографія;
certificat de travail	трудова книжка.

L'appel.

Розміщується зліва, двома-трьома рядками нижче графи Les pièces jointes, містить звернення до адресата. Посада адресата пишеться повністю. Наприклад:

Monsieur le Directeur Général, ... — Пане Генеральний Директор.

Звертаючись в офіційний заклад або організацію, можна використати звертання у множині Messieurs.

У діловому листуванні рідко використовується звертання Cher Monsieur — Дорогий Пан.

Le corps de la lettre.

Текст листа розташовується, як правило, на другій половині аркуша.

Кожен абзац листа слід починати з нового рядка або змішувати вправо; між абзацами рекомендується залишати пропуск. Текст ділового листа повинен бути конкретним, фрази — простими та короткими. Факти необхідно викладати точно і ясно. Закінчуються листи стандартними формулами ввічливості, після яких ставиться підпис.

La signature.

Підпис ставиться під листом. Рукописний підпис має юридичну силу і пред'являється в конкретній ситуації. Поруч з підписом указується посада та прізвище особи, яка підписується, надруковані на машинці.

Зразок оформлення ділового листа

Belge Tours
Place Louise, 4-050 Bruxelles
Tours voyages: individuels et groupes
Tel. (02) 5121942 — Telex: BELGAT 312/47B
Vos réf.: T.S./R.C. 97 Voyage du Mont Blanc
Nos réf.: V.B./A.L. 198 17, quai du Mont Blanc
0100 Genève

Objet: documentation
P.J.: Ann-dépliant

22 mai 1999

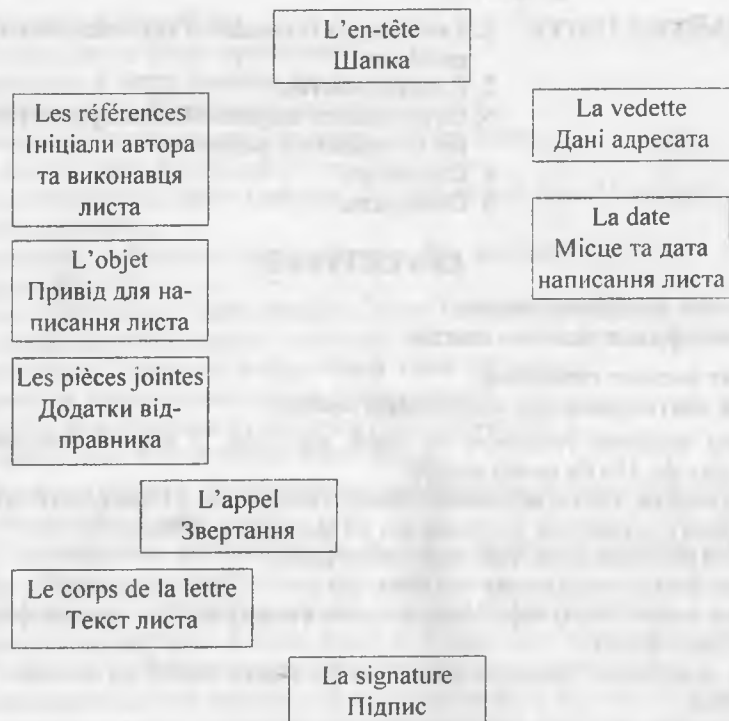
Messieurs,

Nous accusons réception de Votre lettre du 16 mai dont nous Vous remercions. Nous sommes en train de rassembler la documentation demandée. Nous l'envoyons par colis dès que possible.

Nous joignons à cette lettre notre dépliant général.

Nous Vous prions d'agréer, Messieurs, l'expression de nos sentiments dévoués.

Le Directeur Commercial

PREMIERE UNITE

1. Les lettres: formules d'introduction et de politesse.
2. Commentaires.
3. Grammaire: impératif et subjonctif dans les formules de politesse.
4. Exercices.
5. Dialogues.

LES LETTRES

Formules initiales de lettres

Вступні фрази ділових листів

I. Pour accuser réception.

Для підтвердження одержання листа.

1. Nous accusons réception de Votre lettre du 23 écoulé contenant la facture du 10 (du mois) écoulé.
Підтверджуємо одержання Вашого листа від 23 минулого місяця, до якого додається рахунок від 10 минулого місяця.
2. Par la présente nous Vous informons que ...
Цим листом повідомляємо Вам, що ...
3. Nous avons (bien) reçu Votre honorée (lettre) du 1-er courant (du 1-er crt., du 1-er ct).
Ми одержали Вашого очікуваного листа від 1-го числа цього місяця.
4. Votre lettre du 8 décembre est reçue par nous.
Ми одержали Ваш лист від 8-го грудня.
5. Nous possédons Votre estimée en date du ...
Ми одержали ваш лист від ...
6. En possession de Votre honorée du ..., nous ...
Після одержання вашого листа від ..., ми...
7. Nous venons de recevoir ...
Ми тільки що одержали ...
8. Nous avons reçu en son temps Votre lettre du ...
Ми своєчасно одержали Ваш лист від ...
9. Nous avons pris bonne note de Votre lettre du ...
Ми взяли до уваги зміст Вашого листа.

II. Pour répondre à une lettre.

Для відповіді на лист.

1. En réponse à Votre lettre du 6 mai nous avons l'avantage de Vous faire part que ...
Відповідаючи на Ваш лист від 6-го травня, маємо честь повідомити, що ...
2. Répondant à Votre lettre ...
У відповідь на Ваш лист ...

3. En réponse à Vos offres ...
У відповідь на Ваші пропозиції ...
4. Répondant à Votre honorée du ...
У відповідь на Ваш довгожданий лист від ...
5. Nous nous empressons de répondre à Votre lettre ...
Не гаючи часу, відповідаємо на Ваш лист ...
6. Conformément au désir (selon le désir) exprimé dans Votre lettre nous Vous envoyons ...
Виходячи з Вашого бажання, яке Ви виклали в своєму листі, шлемо Вам ...
7. Nous conformant à Votre dernière, nous Vous retournons ...
У відповідності з Вашим останнім листом ми Вам повертаємо ...
8. Nous avons l'honneur de répondre à Votre lettre du ...
Маємо за честь відповісти на Ваш лист від ...
9. Veuillez nous excuser de répondre (si) tardivement à ...
Вибачте нам за таку пізню відповідь ...

III. Pour se référer à des lettres antérieures, à une conversation téléphonique, etc.

Посилаючись на попередні листи, телефонну розмову і т. п.

1. Nous référant (reportant) à Votre lettre du 5 mai nous Vous proposons de ...
Посилаючись на Ваш лист від 5 травня, пропонуємо Вам ...
2. Faisant (comme) suite à Votre lettre du 5 mai nous Vous prions de ...
На додаток до Вашого листа від 5-го травня, просимо Вас ...
3. Comme suite à notre entretien (à nos pourparlers) de mardi dernier ...
Розвиваючи нашу бесіду (наші переговори), яка відбулася минулого вівторка, ...
4. Suite à Votre lettre datée du 5 mai nous Vous informons que ...
У відповідь на Ваш лист від 5-го травня, повідомляємо Вам, що ...
5. Nous Vous rappelons Votre circulaire du ...
Нагадуємо Вам, що Ваш циркуляр від ...
6. Revenant à notre entretien téléphonique ...
Повертаючись до нашої телефонної розмови, ...

IV. Pour demander un renseignement, un envoi, etc.

Прохання дати довідки, про посилання і т. п.

1. Nous Vous prions de nous envoyer ...
Просимо надіслати нам ...
2. Veuillez nous faire connaître ...
Будь ласка, повідомте нам ...
3. Nous avons l'honneur de Vous annoncer ...
Маємо честь повідомити Вам ...
4. Nous tenons à Vous faire part ...
Вважаємо за необхідне повідомити Вам ...
5. Veuillez adresser pour notre compte ...
Будь ласка, перешліть за наш рахунок ...

6. Ci-joint nous Vous envoyons ...
При цьому посилаємо ...
7. Nous Vous prions de bien vouloir nous envoyer ...
Дуже просимо вислати нам ...
8. Avec nos remerciements anticipés ...
Завдячуємо Вам ...
9. Nous avons l'honneur de Vous faire part ...
Маємо честь повідомити Вам ...
10. Vous nous obligerez en nous renseignant sur ...
Ми Вам будемо дуже зобов'язані, якщо Ви нам дасте довідку про ...

V. Pour aborder directement le sujet.

Для безпосереднього викладу змісту листа.

1. Nous tenons à Vous faire savoir que ...
Вважаємо своїм обов'язком (вважаємо за необхідне) повідомити Вам, що ...
2. Nous prenons la liberté de Vous demander conseil au sujet de ...
Наважуємося спитати у Вас поради про ...

Formules finales de politesse

Заключні форми ввічливості

1. Veuillez agréer, Messieurs, nos sincères salutations.
Панове, прийміть наші щирі вітання.
2. Veuillez recevoir, Messieurs, nos sentiments distingués.
Панове, прийміть наші особливі до Вас почуття.
3. Nous Vous présentons, Messieurs, nos cordiales salutations.
Панове, прийміть наші сердечні вітання.
4. Nous Vous adressons, Messieurs, nos salutations distinguées.
Панове, шлемо наші особливі до Вас почуття.
5. Veuillez agréer, Messieurs, l'expression de nos sentiments distingués.
Панове, будьте ласкаві, прийміть наші особливі почуття.
6. Veuillez agréer, Monsieur, l'expression de notre considération distinguée.
Пан, будьте ласкаві, прийміть наше особливе відношення до Вас.
7. Veuillez agréer, Monsieur, l'assurance de notre considération distinguée.
Пан, будьте ласкаві, прийміть наші запевнення в особливому відношенні до Вас.
8. Avec nos remerciements anticipés, nous Vous adressons, Messieurs, nos bien sincères salutations.
Завдячуємо Вам, панове, та шлемо Вам наші щирі вітання.
9. Dans l'attente d'une prompte réponse, nous Vous présentons, Messieurs, nos meilleures salutations.
Очікуючи на Вашу швидку відповідь, ми Вам шлемо, панове, наші найкращі вітання.
10. Espérant recevoir Vos ordres, agréer, Messieurs, l'expression de nos sentiments distingués.

Сподіваючись отримати Ваші замовлення, прийміть, панове, наші особливі почуття до Вас.

Заключні фрази ввічливості відповідають в українській мові «з повагою» або менш офіційному «широ Ваш».

У діловому листуванні, як правило, використовують нейтральні фрази, такі як: № 9, 10 та 11.

11. Nous Vous prions d'agréer, Monsieur, nos salutations distinguées.

Прийміть і т. п.

12. Veuillez agréer, Messieurs, nos salutations les plus distinguées.

Прийміть і т. п.

13. Nous Vous prions d'agréer, Messieurs, l'expression de nos sentiments distingués.

Прийміть і т. п.

COMMENTAIRES

1. *Confirmer et confirmation* (f) слід відрізнати від *accuser réception* et *accusé de réception*.

Перші вживаються:

а) для підтвердження відправки своїх листів, телеграм, телексів та ін. документів, а також телефонних розмов: *Nous confirmons notre lettre*. Підтверджуємо наш лист. *Nous attendons la confirmation de notre commande*. Чекаємо підтвердження нашого замовлення.

б) для висловлення згоди, прийняття умов, визначення правильності, засвідчення чого-небудь та ін. *Nous confirmons Vos conditions de livraison*. Підтверджуємо ваші умови постачання (тобто згідно з ними).

Другі вживають у діловій кореспонденції лише для повідомлення факту одержання кореспонденції та іншої документації, не висловлюючи ставлення автора до документації: *Nous accusons réception de Votre lettre du 10 juillet*. Підтверджуємо одержання вашого листа від 10 липня (тобто сповіщаємо про те, що ми одержали Ваш лист). *Nous attendons Votre accusé de réception des documents envoyés*. Чекаємо підтвердження одержання відправлених документів.

2. Дати в листах, як правило, супроводжуються вказівкою місяця: *цього місяця, того, що пройшов, та наступного*. Ці слова можуть замінити назву місяця: *Le 10 du mois courant = le 10 courant (crt., ct.)*. *Le 10 du mois écoulé = le 10 écoulé*. *Le 10 du mois prochain = le 10 prochain*. *Le 10 juillet*.

Коли посилаються на лист чи підтвердження листів, перед датою ставиться прийменник *de*, вирази *en date de ...*, *daté de ...*, *datant de ...*: *Nous avons reçu Votre lettre en date du 10 juillet (du 10 du mois de juillet)*. *Nous avons reçu Votre lettre du 10 juillet (datée (datant) du 10 du mois de juillet)*.

Вживаючи слова *courant* — цього місяця, *écoulé* — минулого місяця, слово *mois*, як правило, опускають. Слова *écoulé*, *prochain* не мають скороченої форми.

3. Слова *honoré*, *estimé* зустрічаються в ділових листах у поєднанні з іменниками *lettre* (f), *commande* (f), *ordre* (m). Якщо перед ними вживається присвійний прикметник, то слово *lettre* заведено опускати. *Nous avons reçu Votre estimée.* Ми одержали Ваш очікуваний лист. Але слова *ordre*, *commande* опускати не заведено: *Nous avons reçu Votre estimé ordre.* Ми одержали Ваше довгождане замовлення.

4. Такі фрази: *Nous possédons Votre lettre. Nous sommes possesseurs de Votre lettre. Nous sommes en possession de Votre lettre. Nous avons en mains (entre nos mains) Votre lettre. Votre lettre est en nos mains* — хоча і стоять у теперішньому часі, перекладаються минулим часом: Ми одержали Ваш лист. Дієслово *posséder* не вживається за наявності слів, які уточнюють час одержання листа. В такому разі вживається дієслово *recevoir* в passé composé або в пасивній формі: *Nous avons reçu ce jour ...* . Сьогодні ми одержали ... *Hier, nous avons reçu ...* . Вчора ми одержали ...

Слід зазначити, що обставини часу вживаються як на початку речення, так і в кінці.

5. Вираз *Nous avons l'avantage.* Маємо честь. *Nous nous permettons.* Дозволяємо собі. *Nous prenons la liberté. Nous nous empressons. Nous nous faisons un plaisir ...* та ін. є архаїчними формами ввічливості, характерними для офіційно-ділового стилю та сучасної комерційної кореспонденції. Ці вирази виходять з ужитку в сучасній мові в зв'язку з загальною тенденцією відмови від лексики, яка не несе змістового навантаження, та наближення стилю ділових листів до телеграфного.

Рекомендується починати листа зразу ж з викладу його суті.

6. У формі ввічливості *Veillez nous excuser* дієслово *vouloir* вживається в наказовому способі (impératif).

7. У заключних формах ввічливості дієслова *agréer*, *recevoir* означають приймати (знаки поваги), а дієслова *présenter*, *adresser* — виражати, засвідчувати (знаки поваги). З усіх цих дієслів найбільшу повагу виражає дієслово *agréer*: *Veillez agréer* (менш поважно). *Nous Vous prions d'agréer* (більш поважно). Привітання з словами *salutations distinguées*, *sentiments distingués*, як правило, посиляються людям мало знайомим, або зовсім незнайомим. Знайомим кореспондентам пишуть *les meilleures salutations*. Персонально звертаючись до високих посадових осіб та керівників державних установ, пишуть слова: *les sentiments respectueux*, *très respectueux*, *dévoués*, *l'hommage de (mon) profond respect*, etc.

8. *Considération* з прикметниками *distinguée*, *très distinguée*, *parfaite*, *particulière*, *haute*, *très haute* має різні відтінки ввічливості: від звичайних до найвищих.

9. *L'assurance* має урочистіший відтінок, ніж слово *l'expression*, яке виражає ординарну ввічливість, а в множині *les assurances* відповідає найбільш високому стилю.

Заключне привітання пишеться з нового рядка. Не рекомендується переносити вітання на другу сторінку, вживати короткі вітання типу: *Salutations distinguées. Sincères salutations. Vos dévoués. Avec respect*, etc.

EXERCICES

1. Dites à l'impératif les verbes suivants: *confirmer, agréer, accuser, répondre, faire, envoyer, vouloir, pouvoir, savoir, entretenir, attendre, connaître.*

2. Ecrivez à l'impératif les verbes suivants: *tenir, recevoir, être, avoir, offrir, prier, revenir, adresser, fournir, accuser.*

3. Conjuguez par écrit au présent du subjonctif les verbes suivants: *confirmer, répondre, faire, vouloir, savoir, venir, recevoir, être, avoir, connaître, attendre, vivre, tromper.*

4. Remplacez les points par les verbes au présent du subjonctif:

1. ... la coopération franco-ukrainienne! 2. Qu'on ..., je leur téléphonerai dans un quart d'heure. 3. Que chacun ... pour soi! 4. Que notre Maison Vous ... ! Jamais de la vie! Nous ne Vous tromperons jamais. 5. Vous nous proposez de mauvaises conditions. Que nous les ... ! Jamais! 6. Que Votre compagnie ... que nous sommes des partenaires honnêtes. 7. Je souhaite que Votre Contrat 8. Nous ne doutons pas que ce client ... sa parole. 9. Il faut que Vous ... cette lettre à la Maison Gérard et Cie, 23, Boulevard des Italiens, Paris, France. 10. Il est important que Vous ... ce Traité le plus vite possible. 11. Il est désirable que Vous ... à cette conférence à temps. 12. En attendant que le nouveau prix courant ... envoyé à temps nous Vous remercions d'avance. 13. Parlez distinctement de façon qu'on ... Vous comprendre. 14. Tout doit être prêt afin que la délégation ... partir immédiatement. 15. Agissez de manière que les conditions de transport ... les plus avantageuses pour nos clients. 16. ... que nos transports seront accomplis au mieux de Vos intérêts. 17. Examinez ces spécimens publicitaires en attendant que le Directeur Général Vous 18. C'est le seul défaut de ce client que nous 19. Bien que nous ... en nos relations régulières, nous espérons que Vous donnerez Votre tarif le plus vite possible.

5. Traduisez en français:

1. Треба, щоб Ви підтвердили одержання нашого листа від 5-го травня ц. р. 2. Цим листом сповіщаємо, щоб Ви прибули на збори асоційованих членів 8-го квітня о 10 годині ранку. 3. Генеральний

Директор просить, щоб Ви негайно відправили рахунок-фактуру французькій фірмі Жерар і К°. 4. Необхідно, щоб Ви їм порадили стосовно цих тарифів. 5. Вони не стверджують, що все залежить від них. 6. Вони чекають, щоб Ви підтвердили прибуття цієї накладної. 7. Я не бачу тут нікого, кому можна було б довірити цю справу. 8. Попередьте його, щоб він був на нараді у вівторок, о 14 годині. 9. Я сумніваюсь, що вони представлять вчасно експортні тарифи. 10. Будьте ласкаві, прийміть наші найщиріші побажання. 11. Дякуємо Вам за те, що Ви надсилаєте нам рекламні зразки.

6. Trouvez pour chacun des termes suivants deux ou trois mots de la même famille et introduisez-les dans de courtes phrases:

1. M. Lebrun part en représentation de notre Maison (représentant, représenter). 2. Le commerce extérieur est important pour l'économie d'un pays (commerçant, commercial). 3. Les exportations de campagne française augmentent d'année en année (exportateur, exporter). 4. Notre Maison veut engager une secrétaire bilingue pour traduire ces documents (traducteur, traduction). 5. Les articles exposés dans la vitrine ne sont pas en vente (vendeur, vendre). 6. Les banques ont souvent des correspondants à l'étranger (correspondre, correspondant). 7. Le plus souvent c'est le Directeur Commercial qui donne l'ordre d'acheter (achat, acheteur). 8. Dans toute entreprise, le chef comptable est responsable de la bonne gestion financière (comptabilité, comptable, compter).

7. Remettez les mots en ordre:

1. beaucoup — cette — intéresse — m' — réunion.
2. le — elle — prochain — organiser — salon — doit.
3. est — le — habituellement — lundi — il — matin — fermé.
4. je — soirée — très — participer — à — sympathique — vais — une.
5. la — escalier — droite — à — de — l' — l' — est — entrepôt — porte.
6. Marseille — l' — sud — prenez — du — de — direction — auto — route — en.

8. Trouvez le bon verbe et écrivez-le:

1. Je ne ... pas où se trouve l'entreprise: je ne ... pas son adresse.
2. Les conférences ... lieu à Toulouse, les 17 et 18 septembre.
3. Vous ... ma lettre maintenant, parce qu'elle ... urgente.
4. Elle ... à Lyon demain et n'y ... pas longtemps: l'après-midi.
5. Elles ... prendre leurs congés en juillet parce qu'après, ce n' ... pas possible.
6. Nous ... beaucoup: nous ... visiter cinq pays en un mois!
7. Ils ... à mi-temps.

DIALOGUE № 1

- Directeur.* Avez-Vous accusé réception de la lettre de la Maison X. datée du 23 écoulé?
- Secrétaire.* Oui, je l'ai déjà fait.
- Directeur.* S'agit-il des propositions avantageuses pour nous?
- Secrétaire.* Oui, Monsieur, je crois qu'elles sont très avantageuses.
- Directeur.* Est-ce qu'il y a ci-joint le catalogue et le prix courant pour 2000?
- Secrétaire.* Il y en a tous les deux.
- Directeur.* Est-ce qu'on attend la confirmation de notre commande?
- Secrétaire.* Je crois que oui.
- Directeur.* Il faut qu'on confirme aussi les conditions de livraison.
- Secrétaire.* Je l'écrirai obligatoirement.
- Directeur.* Merci, Mademoiselle, d'être si ponctuelle et consciencieuse dans Votre travail.

DIALOGUE № 2

(Conversation par téléphone)

- M. Karpenko.* Allô, la Maison Gérard et Cie?
- Secrétaire.* Oui, Monsieur. C'est le service commercial de la Maison.
- M. Karpenko.* Vous êtes bien Mademoiselle Lefranc?
- Secrétaire.* Oui, Monsieur, je Vous écoute. Vous devez venir nous voir aujourd'hui, je crois?
- M. Karpenko.* Voilà. C'est à ce sujet que je Vous téléphone. Malheureusement, je ne pourrai pas venir et je Vous demande d'annuler le rendez-vous.
- Secrétaire.* Bon, Monsieur Karpenko, Vous allez nous rappeler pour prendre un autre rendez-vous.
- M. Karpenko.* D'accord.

DIALOGUE № 3

(Continuez les réponses vous-même)

- Mme Forest.* C'est à quel endroit? C'est loin?
- M. Badin.* C'est à trois km au nord de ...
- Mme Forest.* On y va comment?
- M. Badin.* C'est à deux heures par l'autoroute.
- Mme Forest.* Quelle est la route pour ...?
- M. Badin.* En train, c'est compliqué.
- Mme Forest.* Comment on fait pour aller à ...?
- M. Badin.* Tenez, j'ai une carte, là, regardez ...
- Mme Forest.* Excusez-moi, je me suis perdu, où est ...?
- M. Badin.* Voilà un plan pour y aller. Vous prenez la route (l'autoroute) à ..., vous allez jusqu'à ..., puis vous faites 10 km en directoin de ... et vous y êtes.

- DEUXIEME UNITE**
1. Les lettres accompagnant l'envoi des différents documents.
 2. Commentaires.
 3. Grammaire: les verbes *faire* et *laisser* comme auxiliaires; l'omission de l'article et la préposition *de*.
 4. Exercices.
 5. Dialogues.

LES LETTRES

1. Envoi de documents

Kyiv, le 9 avril 2000

Messieurs Duval et Cie
Paris

Messieurs,

Nous référant à notre lettre du 28 écoulé, nous Vous remettons sous ce pli copies des pièces d'embarquement du navire «Slavoutytch».

Nous Vous prions d'agréer, Messieurs, nos salutations distinguées.

Oukrexport

2. Réponse à la lettre précédente

Paris, le 15 avril 2000

Oukrexport
Kyiv

Messieurs,

Nous avons bien reçu Votre honorée du 9 crt. nous remettant copies des documents d'expédition du navire «Slavoutytch».

En Vous remerciant, nous Vous présentons, Messieurs, nos salutations distinguées.

Duval et Cie

3. Envoi d'un devis

Paris, le 2 juin 2000

Oukrimport
Kyiv

Messieurs,

Nous avons l'honneur de Vous accuser réception de la commande que Vous avez eu la bonté de nous envoyer (passer).

Veuillez trouver ci-joint notre devis pour la construction de la machine en question.

Dans l'attente de Votre réponse favorable nous Vous présentons, Messieurs, nos salutations distinguées.

Gérard et Cie

4. Réponse à la lettre précédente

Kyiv, le 6 juin 2000

Messieurs Gérard et Cie
Paris

Messieurs,

Nous sommes en possession de Votre lettre du 2 ct. Nous soumettons le devis y inclus à notre service technique et nous Vous informerons de la décision dès qu'elle sera prise. Veuillez agréer, Messieurs, nos salutations distinguées.

Oukrimport

5. Envoi de catalogue

Paris, le 20 juin 2000

Oukrimport
Kyiv

Messieurs,

Ci-joint nous Vous envoyons notre catalogue pour 2001. Dans l'attente de Votre honorée commande nous Vous prions d'agréer, Messieurs, nos salutations distinguées.

Gérard et Cie

6. Réponse à la lettre précédente

Kyiv, le 25 juin 2000

Messieurs Gérard et Cie
Paris

Messieurs,

Nous avons examiné le catalogue que Vous nous aviez envoyé le 20 ct.

Nous aurions besoin de Votre machine N 033 avec turbine.

Nous Vous prions de nous faire parvenir par retour du courrier une description détaillée de la machine en question et de nous faire Vos meilleures conditions.

Nous Vous prions d'agréer, Messieurs, nos salutations distinguées.

Oukrimport

7. Envoi de liste de prix

Kyiv, le 30 juin 2000

Messieurs Gérard et Cie
Paris

Messieurs,

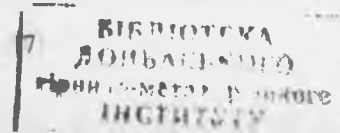
Vous trouverez, ci-joint, notre nouveau prix courant pour 2001. Prière d'en accuser réception.

A Vous lire, nous Vous prions d'agréer, Messieurs, nos salutations empressées.

P.J. 1 prix courant.

Oukrexport

735462

8. Accusé de réception

Paris, le 4 juillet 2000

Oukrexp
Kyiv

Messieurs,

Par la présente nous accusons réception de Votre liste de prix pour 2000 dont nous Vous remercions.

Veuillez agréer, Messieurs, l'expression de nos meilleurs sentiments.

Gérard et Cie

9. Envoi d'échantillons

Lyon, le 10 septembre 2000

Exportlyon
Jytomyr

Madame,

Anjourd'hui nous Vous envoyons sous pli séparé un carnet d'échantillons de tissus destinés à l'exportation avec indication de prix et de nos conditions de vente auxquelles nous sommes disposés à traiter avec Vous.

Nous Vous prions d'agréer, Madame, l'expression de nos sentiments respectueux.

Compagnie Française «Tissus Lyonnais»

10. Envoi de tarif

Kyiv, le 16 septembre 2000

Compagnie Française «Tissus Lyonnais»
Lyon

Messieurs,

Nous Vous présentons ci-annexé un exemplaire de notre tarif exportation accompagné de notre liste énumérative portant sur l'ensemble des produits de notre fabrication.

Vous en souhaitant bonne réception nous Vous présentons, Messieurs, nos salutations distinguées.

Groupeement de bonneterie «Kyianka»

11. Envoi de spécimens

Paris, le 22 novembre 2000

Editions «Lybid»
Kyiv

Monsieur le Directeur,

En réponse à Votre demande nous nous empressons de Vous remettre ci-contre une liste d'offre de spécimens. Vous voudrez bien, après l'avoir parcourue, nous indiquer les ouvrages que Vous désirez examiner. Dès réception de Votre réponse, nous Vous donnerons satisfaction dans la plus large mesure possible.

Nous Vous prions de croire, Monsieur le Directeur, à nos sentiments les meilleurs.

Librairie Hachette
Le Directeur du Service des Ventes

P.J. 1 liste de spécimens.

12. Confirmation de commande

Limoges, le 13 février 2000

Pressa Oukraïny
Kyiv

Messieurs,

Nous accusons réception de Votre lettre du 27 janvier nous demandant de repousser d'un mois le règlement de notre facture S 3456 d'un montant de F. 12245. — que Vous deviez nous régler le 28 février prochain.

Compte tenu de l'importance de la commande, nous acceptons, à titre exceptionnel, de reporter au 31 mars prochain, sans intérêt de retard, la totalité de Votre échéance, soit F. 12245. —.

Nous espérons que Vous serez satisfaits de cette solution car il nous est difficile de faire plus, en raison de nos engagements envers nos propres fournisseurs.

Veuillez agréer, Messieurs, l'expression de nos sentiments dévoués.

Directeur Commercial de Librairie-
Papeterie Paul Marrigues
Signature

COMMENTAIRES

1. Після слів *envoi, expédition, condition* з прийменником *de* артикль перед додатком, як правило, не вживається. Але якщо до додатка є кілька означень, артикль вживається обов'язково. Порівняйте приклади: *l'envoi de prix courant = d'un prix courant, de certains prix courants; l'envoi du prix courant dont il est question dans la lettre.*

2. *Vous trouverez ci-joint* архаїчний зворот, який вживається у діловій та комерційній мові. Цей вираз перекладається: додається до цього. Прислівники: *ci-joint, ci-annexé, ci-inclus* можуть ставитися як перед дієсловом, так і після нього: *Ci-inclus Vous trouverez* та *Vous trouverez ci-inclus.*

Прикметники *ci-joint, ci-inclus, ci-annexé* узгоджуються з іменником, якщо вони стоять після нього: *les documents ci-joints, la copie ci-incluse.*

Якщо ці прикметники вживаються перед іменником, то узгодження не обов'язкове: *Ci-joint(e) la lettre du 30 écoulé.*

3. Помітка *à l'attention de* перекладається при звертанні персонально до кого-небудь. До уваги такого-то.

4. *P.Pⁿ* або *P.P.* — скорочення виразу *par procuration*, що треба перекладати: За дорученням, яке пишеться перед підписом особи, котра одержала на це право. Еквівалентними виразами є: *par délégation* або просто *pour* — за такого-то.

5. *Echantillon* — зразок товару. *Spécimen* — зразок передплатного видання, рекламний екземпляр друкованого видання, книжки, підручника. *Modèle* — зразок, модель (одягу, взуття, машини і т. п.).

6. Іменники *exportation* та *importation* в однині означають процес вивозу та ввозу: *L'exportation du pays est une nécessité vitale pour l'intégration dans l'économie internationale*. Експорт для країни є життєвою необхідністю для інтеграції в світову економіку.

У множині ці іменники вживаються, коли мова йде про товарні поставки або об'єм експорту чи імпорту: *Les exportations du pays X dépassent ses importations*. Експорт (обсяг експорту) країни *X* перевищує її імпорт (обсяг імпорту).

7. *Tarif exportation* замість *tarif d'exportation* являє собою конструкцію іменника з прикладкою без прийменника *de*. Прийменники часто опускаються, коли другий іменник є доповненням (прикладкою) до першого: *assurance-crédit* замість *assurance du crédit*.

Опущення прийменників, артиклів, допоміжних дієслів та інших частин мови є свідченням традиції щодо економії мовних засобів, яка є характерною для сучасного стилю ділового листування.

8. Якщо лист адресовано до посадової особи, то після звертання *Monsieur* слід указати її посаду: *Monsieur le Directeur Général*.

9. Традиційний ввічливий зворот *bien vouloir* є обов'язковим додатком до дієслова, що виражає прохання. Слід зауважити, що коли прислівник *bien* стоїть перед дієсловом *vouloir*, то цим підкреслюється пошана, ніж тоді, коли *bien* стоїть після *vouloir*.

Порівняйте: *Nous Vous prions de vouloir bien nous adresser dès que possible*. *Nous Vous prions de bien vouloir nous adresser dès que possible*.

EXERCICES

1. Retenez quelques périphrases factitives avec le verbe *faire* et traduisez-les:

faire rire, faire asseoir, faire savoir, faire sauter, faire parvenir, faire entrer, faire sortir, faire venir, faire connaître qch à qn, faire joindre, faire commander, faire appeler.

2. Répondez aux questions suivantes en employant le verbe *faire* au passé composé.

a) Donnez des réponses complètes:

1. Avez-Vous fait venir la secrétaire? 2. Avez-Vous fait commander ces ouvrages? 3. Avez-Vous fait joindre les étiquettes aux marchandises? 4. Avez-Vous fait appeler le Directeur Commercial? 5. Avez-Vous fait taper

cette lettre en trois exemplaires? 6. Avez-Vous fait expédier les marchandises au destinataire? 7. Avez-Vous fait envoyer les connaissements?

b) En répondant aux questions ci-dessus remplacez les compléments directs-noms par le pronom:

3. Retenez quelques périphrases avec le verbe auxiliaire *laisser* et traduisez-les:

laisser passer, laisser entrer, laisser tomber, laisser partir, laisser faire, laisser rappeler.

4. Traduisez les phrases suivantes:

1. Vous avez laissé tomber ce document, soyez plus attentif. 2. Laissez-passer la femme, soyez poli. 3. La secrétaire a laissé entrer le client. 4. On a laissé partir en France le représentant de notre Maison.

5. Remplacez les points par la préposition *de* ou l'article, s'il y a lieu (v. com. 7):

1. L'envoi ... prix courant que Vous nous avez demandé est fait aujourd'hui. 2. Les conditions ... vente sont toujours imprimées au verso du Contrat. 3. Nous venons de Vous adresser nos conditions générales ... livraison. 4. L'envoi ... document dont il s'agit dans Votre lettre est retardé. 5. Les conditions ... transport qui doit être effectué par l'Association Oukrritchflot Vous sont remises par notre représentant. 6. L'expédition ... marchandises se fera par chemin de fer.

6. Relevez les synonymes ou équivalents dans le vocabulaire:

Lettre d'accompagnement. Documents accompagnant la marchandise. Faire parvenir. Ci-contre. Vous trouverez ci-inclus. Documents expédition. Joindre les documents à la lettre. Nous Vous remettons en annexe ... Liste de prix. Nous avons reçu Votre lettre. Marchandise. Renvoyer. Avec nos remerciements anticipés. Pièces annexées. Par délégation. Document accompagné d'une lettre. Nous Vous serions obligés. Traiter avec qn. Nous joignons à la présente. Répondant à ... Exportation. Importation.

7. Donnez les synonymes des noms en italique (v. com. 6):

1. *Les exportations* françaises ont augmenté et dépassent *les importations*. 2. *L'importation* dans ce pays est libre de toutes formalités. 3. *L'exportation* de fruits se fait sur bateaux frigorifiques. 4. *L'importation* de cette marchandise est interdite. 5. Il faut faire des démarches pour obtenir une autorisation à *l'importation* et à *l'exportation*.

8. Traduisez en employant *l'exportation* et *l'importation* au singulier ou au pluriel (v. com. 6):

1. Експорт літаків українського виробництва збільшується. 2. Вивіз стратегічних товарів заборонено. 3. У 1998 році імпорт країни *X* зростав швидше, ніж експорт. 4. Треба мати дозвіл на імпорт та експорт.

9. Dites à quels verbes correspondent les noms suivants:

Offre. Commande. Remerciements. Indication. Exportation. Télégraphe. Salutation. Réception. Envoi. Facture. Assurance. Certificat. Fabrication. Satisfaction. Administrateur.

10. Pour chacun des termes suivants trouvez deux ou trois mots de la même famille et introduisez-les dans de petites phrases:

consommation, représentant, correspondance, préparer, programmeur, commerçant, exportateur, traducteur, vendeur, entrepreneur, achat, paiement, comptabilité, formation, contrôle, livrer, expédier, emballer, distribuer, collaborer, participer, diriger.

11. Traduisez en Vous servant des formules françaises des lettres:

1. При цьому направляємо прейскурант цін на 2000 рік. 2. До цього листа додаємо технічну документацію. 3. Висилаємо в додатку підтвердження нашого замовлення. 4. Не гаячи часу, шлемо в цьому листі експортні тарифи. 5. При цьому відсилаємо опечатані належним чином зразки товару. 6. При цьому надсилаємо Вам наші пропозиції, вказуючи ціни та умови контракту. 7. В цьому листі викладено умови, на яких ми згодні з Вами торгувати. 8. У відповідь на Ваше прохання надсилаємо список рекламних зразків друкованої продукції. 9. Цим листом дякуємо Вам за надіслані прейскуранти. 10. Ми намагатимемося задовольнити Вас якомога раніше. 11. Просимо підтвердити одержання каталогу, висланого 5 числа цього місяця. 12. Висилаємо договір на підпис.

12. Qu'est-ce que vous pouvez dire ou écrire?

1. Vous invitez quelqu'un. 2. Vous acceptez une invitation. 3. Vous refusez une invitation.

13. Traduisez les lettres suivantes en employant des formules initiales et finales françaises.

1. Відправка зразків.

Панове,

До цього додаємо зразки тканин, які пропонує фірма «Подольська».

Прохання підтвердити їх одержання.

З повагою

Комерційний директор фірми
«Подольська»

Підпис

Дата

2. Підтвердження одержання зразків.

Панове,

Із вдячністю підтверджуємо одержання зразків тканин.

З повагою

Комерційний директор
Ліонських Гобеленів

Підпис

Дата

3. Відправка словника.

Панове,

У відповідь на Ваш лист від 14 ц. м. висилаємо Вам рекламний зразок одного примірника українсько-французького словника економічних термінів.

З повагою

Видавництво «Наукова думка»
Генеральний директор

Підпис

Дата

4. Відправка документів.

Панове,

При цьому направляємо Вам копію пропозиції, 3 каталоги, а також експортний варіант прейскуранту фірми «Порселен Піровер».

Прохання уточнити згідно з цим новим каталогом Ваше замовлення.

З повагою

Генеральний директор фірми

Дата

Підпис

5. Відправка відвантажувальних документів.

Панове,

До цього листа додаємо: 2 примірники рахунків-фактур від 16 ц. м. за № ..., 2 примірники відвантажувальних сертифікатів № ..., копію коносаменту товару, відправленого пароплавом «Славутич» від 17 квітня 2000 року.

З повагою

Фінансовий директор Укррічфлоту

Дата

Підпис

6. Підтвердження замовлення № 157.

Панове,

Надсилаємо Вам додатком підтвердження нашого замовлення № 157.

З повагою

Комерційний директор заводу
Хіммаш

Дата

Підпис

14. Rédigez une lettre «Envoi d'échantillons».

15. Rédigez la réponse à cette lettre.

DIALOGUE № 1

- Directeur.** Est-ce que les documents de transport du cargo «Slavou-tytch» nous sont déjà parvenus?
- Secrétaire.** Oui, je les ai reçus ce matin.
- Directeur.** De quoi s'agit-il?
- Secrétaire.** Il s'agit de l'assurance et des connaissements portant sur les produits chimiques de Rhône embarqués sur ce navire à destination d'Odessa.
- Directeur.** Je Vous prie de préparer une lettre d'avis d'expédition à Oukrkhimexport.
- Secrétaire.** Je vais m'en occuper tout de suite, Monsieur.
- Directeur.** Faites établir la facture par le chef comptable.
- Secrétaire.** D'accord. Faut-il la joindre à l'avis d'expédition?
- Directeur.** Bien sûr. Je voudrais que tous ces papiers me soient remis à la signature vers trois heures.
- Secrétaire.** Je Vous rappelle, Monsieur, que Vous avez le rendez-vous à trois heures avec le représentant de «Pravex».
- Directeur.** Merci, Mademoiselle, de me l'avoir rappelé. Alors, apportez-moi les papiers que Vous avez réunis.
- Secrétaire.** Vous les aurez sur Votre bureau avant trois heures.
- Directeur.** Il faut les faire expédier en toute urgence.

DIALOGUE № 2

(Conversation par téléphone)

- Partenaire.** Allô, je voudrais parler à Monsieur Dupuy, s'il vous plaît.
- Secrétaire.** Je suis désolée, mais Monsieur Dupuy n'est pas là pour le moment. Je peux prendre un message ou lui demander de Vous rappeler.
- Partenaire.** Dites-lui que c'est le Directeur Commercial Monsieur Sydir de la Maison «Karpaty» de Lviv.
- Secrétaire.** Ah, c'est pour la commande d'équipement? Je suis au courant de Votre échange de lettres et de télex.
- Partenaire.** Eh bien, voilà. Je téléphone pour les prix que Vous nous consentez.
- Secrétaire.** Rassurez-Vous, Monsieur Sydir, je transmettrai Votre message à Monsieur Dupuy. Nous Vous enverrons tout de suite un télex.
- Partenaire.** Envoyez-le-moi tout de suite. Merci, Mademoiselle.

DIALOGUE № 3

(Il faut que vous finissiez les réponses)

- Monsieur X.** Avez-vous besoin de qch?
- Mademoiselle Z.** Je n'ai/nous n'avons plus de ...

- Monsieur X.** De quoi avez-vous besoin?
- Mademoiselle Z.** J'ai/nous avons besoin de ...
- Monsieur X.** Qu'est-ce que Vous voulez?
- Mademoiselle Z.** Je voudrais ...
- Monsieur X.** Il Vous manque/faut quelque chose?
- Mademoiselle Z.** Non merci,
- Monsieur X.** Qu'est-ce qu'il Vous faut?
- Mademoiselle Z.** Je n'ai besoin de rien ...
- Monsieur X.** Vous avez encore ...?
- Mademoiselle Z.** J'ai encore ...
- Monsieur X.** Il Vous reste ...?
- Mademoiselle Z.** Il me reste .../il ne me reste plus de ...

- TROISIEME UNITE**
1. Les lettres d'invitation, d'avis de passage de représentants et de recommandation d'un représentant.
 2. Commentaires.
 3. Grammaire: l'infinitif présent; le mode subjonctif.
 4. Exercices.
 5. Dialogues.

LES LETTRES

I. Lettre d'invitation à rendre visite.

Kyiv, le 4 janvier 2000

Monsieur Dupuy
Hôtel «Lybid»
Kyiv

Monsieur,

Nous Vous serions obligés de bien vouloir nous rendre visite à nos bureaux mardi, le 6 janvier à 15.30 afin que nous puissions traiter ensemble de la question d'achat des 3 bateaux. Cette affaire nous intéressant, nous Vous prions de bien vouloir discuter les conditions définitives de prix et de paiement qui rendront cette affaire acceptable.

Dans l'attente de cette visite nous Vous prions d'agréer, Monsieur, nos salutations distinguées.

Oukrimport

II. Lettres d'avis de passage de représentants.

1.

Kyiv, le 15 mai 2000

Société Anonyme «Trafic Maritime»
Marseille

Monsieur le Président,

Nous avons l'honneur de Vous informer de la prochaine visite à Marseille du Directeur de notre Service Technique, Monsieur Ivanenko, pour des affaires, pour lesquelles il aura, peut-être, besoin de Vos lumières.

J'espère bien que Vous voudrez bien lui réserver la faveur de Vos ordres à l'exécution desquels nous donnerons, comme d'habitude, les soins les plus attentifs.

Je Vous remercie d'avance, et Vous prie d'agréer, Monsieur, l'assurance de mes sentiments distingués.

Oukrimport
le Président

2.

Kyiv, le 6 octobre 2000

«Tissus Lyonnais»
Lyon

Monsieur le Directeur Général,

Nous prenons la liberté de Vous faire savoir que notre représentant passera Vous voir dans le courant de la semaine prochaine.

Il Vous soumettra le carnet d'échantillons commerciaux et nous nous permettons d'attirer tout spécialement Votre attention sur nos nouveaux articles.

Nous comptons que Vous voudrez bien examiner attentivement nos échantillons et nous sommes persuadés qu'ils Vous convaincront de la qualité et de l'originalité de nos marchandises.

Nous tenons à Vous remercier de la confiance dont Vous nous avez favorisés jusqu'à ce jour. Espérons nous confier une commande importante. Veuillez agréer nos sentiments distingués.

Directeur Général du Groupement
«Kyianka»

III. Lettres de recommandation d'un représentant.

1.

Kyiv, le 12 août 2000

Monsieur Gérard
Cie Gérard et Frères
Paris

Monsieur,

Nous sommes heureux de Vous informer que Monsieur Ivanenko reste attaché à notre Maison comme employé intéressé.

Comme par le passé, il continue à visiter nos clients et s'efforcera de toujours mériter le bon accueil que Vous lui avez réservé jusqu'ici.

De notre côté, nous ferons tout notre possible pour Vous donner entièrement satisfaction dans l'exécution des ordres que Vous voudrez bien lui confier.

Monsieur Ivanenko sera à Paris vers le 20 août. Vous serez avisé(s) ultérieurement de la date exacte de son passage. Prions d'agréer, Monsieur, l'assurance de nos sentiments distingués.

Société «Sirius»

2.

Kyiv, le 22 octobre 2000

Société «Electra»
Paris

Monsieur,

Nous avons l'honneur de Vous recommander notre employé, Monsieur Sydorenko, qui se rendra en Europe par avion au début du mois prochain et passera également par Bruxelles.

Vous pourrez discuter avec lui différents problèmes de notre transaction.

Nous avons accordé à Monsieur Sydorenko les pleins pouvoirs pour régler cette affaire et nous sommes persuadés qu'un entretien de vive voix entre lui et vos représentants conduira à un accord satisfaisant.

Nous Vous câblerons la date exacte de son arrivée à Paris lorsque nous connaîtrons la date et l'itinéraire de son voyage en Europe et quand il obtiendra le visa d'entrée en France.

Dans sa demande de visa d'entrée, Monsieur Sydorenko a pris la liberté de mentionner comme référence Votre société.

Veuillez agréer, Monsieur, l'assurance de nos sentiments très distingués.

Société Remax

COMMENTAIRES

1. *Afin que, pour que + subjonctif* — ці сполучники мети вживаються в тому випадку, якщо підмети для головного і підрядного речення різні. *Pour, afin de, en vue de, dans le but de + infinitif*, — якщо підмет один. *Il s'est présenté au bureau afin que (pour que) nous puissions discuter les conditions de prix. Il part pour la France afin de (pour) faire un stage scientifique.*

2. *Informér qn de qch* — інформувати, повідомляти, сповіщати: *Informér le vendeur de l'ouverture du crédit.*

До інформативних дієслів відносяться також: *aviser qn de qch, avertir qn de qch* — повідомляти, попереджати про що-небудь: *Nous Vous en aviserons ultérieurement. Prière de nous avertir de Votre arrivée. Faire savoir (faire connaître)* — сповіщати (про відомий факт): *faire savoir (faire connaître) les conditions de paiements; annoncer qch* — повідомляти, оголошувати: *Annoncer la venue de M.X.; notifier* — повідомляти (в офіційному порядку): *Notifier à la Banque l'opposition au paiement du chèque* (зупинка платежу); конструкція дієслово + віддієслівний іменник: *donner avis, donner communication, porter à la connaissance* — доводити до відома, повідомити, сповістити.

3. Дієслово *espérer* має пряме керування: *Nous espérons ouvrir nos négociations mardi prochain. Nous espérons l'ouverture de nos négociations.* АЛЕ: *dans l'espoir d'ouvrir nos négociations.*

Після виразів: *dans l'espoir que, espérer que* додаткове підрядне речення вживається з дієсловом у майбутньому часі: *Nous espérons que nous aurons bientôt le plaisir de Vous voir.* Якщо підмет один у головному та підрядному реченнях, останнє можна замінити на інфінітив: *Nous espérons avoir bientôt le plaisir de Vous voir.*

Перевага віддається реченню з інфінітивним зворотом.

4. *Réserver la faveur d'un ordre à qn, favoriser qn d'un ordre. Confier un ordre à qn* — віддати перевагу кому-небудь з переданням за-

мовлення (приклад найвищої ввічливості). Більш нейтральна форма з дієсловами: *passer, remettre, soumettre, transmettre un ordre* — передати замовлення.

Дієслово *transmettre* вживається при дії, що виконується третьою особою: *Votre ordre nous a été transmis par notre représentant.*

5. Коли вказують дні тижня в датах, то артикль може вживатися перед числом або перед назвою тижня. Він може також опускатися зовсім: *La réunion se tiendra mardi, le 7 août = la réunion se tiendra le mardi, le 7 août = la réunion se tiendra mardi, 7 août.*

Частини доби: *24 heures* — доба. Вранці, вдень, ввечері, опівночі — *dans la matinée, dans la journée, dans la soirée*; опівдні — *à midi*. У першій половині дня — *avant midi*; у другій половині дня — *dans l'après midi*; вночі — *la nuit*; о 9 годині ранку — *à 9 heures du matin*; о 9 годині вечора — *à 9 heures du soir = à 21 heures (à 21 h.)*; о 3 годині дня — *à 3 heures de l'après-midi = à 15 heures.*

Відрізки часу: з, починаючи з ... — *à partir (compter, dater) de ...*; з (від) ... до — *du ... au*: *du 5 au 15 mai*; між — *le 5 et le 15 mai; entre les 5 et 15 mai*; на таке-то число — *au (pour le) 15 mai*; в такому-то місяці — *en janvier = au mois de janvier.*

EXERCICES

1. Conjuguez les verbes suivants au présent du subjonctif: *être, avoir, pouvoir, vouloir, permettre, apprendre, répondre, venir, confier, entretenir, partir, connaître, savoir.*

2. Introduisez ces verbes au présent du subjonctif dans de courtes phrases.

3. Ecrivez les verbes entre parenthèses au subjonctif (v. com. 1):

1. Vous êtes prié(s) d'arriver à notre bureau pour que (afin que) nous (pouvoir) nous entretenir au sujet d'achat des céréales. 2. Monsieur X. Vous a transmis nos échantillons pour que Vous (avoir) ces derniers en Votre disposition. 3. J'ai téléphoné au Directeur du Service d'Exportation afin qu'il (accepter) de Vous recevoir. 4. Les termes de la lettre d'introduction doivent être complaisants pour que le destinataire (être) bien disposé à l'égard de la personne recommandée.

4. Traduisez en employant le subjonctif:

1. Ми дуже раді, що Ви представлятимете, нашу фірму на цій Міжнародній виставці. 2. Генеральний директор бажає, щоб Ви відвідали Торговельне представництво України у Франції. 3. Необхідно, щоб Ви зробили все, що від Вас залежить, для реклами нашої продукції. 4. Ми не впевнені, що їхній представник дуже компетентний у цій галузі. 5. Хоча ця продукція ще мало відома на світовому ринку, ми сподіваємося на краще.

5. Groupez deux propositions indépendantes en les reliant avec les conjonctions *pour, afin de* + infinitif (v. com. 1):

1. Nous ferons tout notre possible. Nous prêterons tout concours et assistance à Votre représentant pendant sa mission à Paris. 2. J'ai téléphoné au Directeur Commercial. Il acceptera de Vous recevoir. 3. Monsieur Pétrenko se rend par avion en France. Il visitera le complexe industriel en Lorraine. 4. Notre délégation cherche des informations. On connaîtra mieux le marché. 5. On Vous invite à nos bureaux. Nous pourrions signer le contrat sur l'achat des céréales.

6. Traduisez en ukrainien (v. com. 5):

1. Arrivés à Lille dans la soirée du 8 septembre, les industriels ukrainiens ont été accueillis dans le Comité d'Expansion Economique. 2. Le bureau d'accueil de l'exposition sera ouvert du 1 au 30 juillet, chaque jour de 9 heures à 18 heures 30. 3. Le matin, les travaux de la Conférence commencent à 9 h. et se terminent à 6 h. 4. Les inscriptions au Congrès auront lieu à partir de 8 h. au bureau de réception. 5. La séance inaugurale va durer 1 h. 45 de 10 h. à 12 h. moins le 15. 6. Monsieur Kovalenko sera de passage au Havre jeudi, 10 février dans l'après-midi. 7. Je voudrais savoir si Vous avez encore des chambres libres entre le 15 mars et le 15 avril. 8. Votre billet est valable 24 heures, mais il peut être prolongé.

7. Traduisez en français:

1. Пан Микитенко буде проїздом у Вашому місті у вівторок, 22 жовтня, в другій половині дня. 2. Пан Петренко їде до Парижа і планує там пробути 2 місяці, з 10 червня до 10 серпня цього року. 3. Наш співробітник поїде у відрядження між 5 та 12 грудня ц. р. 4. Ми розраховуємо прибути в Марсель 3 вересня о другій годині ночі. 5. Повідомляємо Вам, що переговори призначені на 3 березня, середу, на 3 годину після полудня. 6. Друга бесіда відбудеться наступного дня, в четвер. 7. Ваша перепустка дійсна на дві доби, тобто до 31 грудня включно. 8. Опівночі українська делегація відбула поїздом до Страсбурга. 9. Ця зустріч проходитиме 2,5 години, з 10 г. до 12 г. 30 хв.

8. Remplacez les points par la préposition *de* s'il est nécessaire (v. com. 3):

1. Nous espérons ... la continuité de nos bonnes relations d'affaires. 2. Dans l'espoir ... prendre contacts avec Votre Conseiller Commercial. 3. En espérant ... notre prochaine entrevue à Kyiv nous Vous présentons nos meilleurs vœux. 4. Dans l'espoir ... Vous lire prochainement, veuillez agréer nos sentiments distingués. 5. Nous espérons ... une réponse rapide à notre lettre. 6. Nous restons dans l'espoir ... ordres futurs.

9. Remplacez les propositions subordonnées complétives par l'infinitif présent (v. com. 3):

1. Nous espérons que nous Vous donnerons entière satisfaction par une exécution rapide et soignée de Vos ordres. 2. Nous espérons que nous Vous passerons une commande plus importante. 3. Nous espérons que nous pourrions avoir des contacts fructueux avec Vous. 4. J'espère que je continuerai mon voyage en visitant Lyon. 5. Nous espérons que nous serons guidés par l'interprète pendant la visite du Louvre. 6. On espère qu'on prendra l'avion à Paris via Bruxelles.

10. Remplacez les points par les verbes: *informer, aviser, avertir, faire savoir, annoncer, notifier, etc.* (v. com. 2):

1. Nous Vous ... l'ouverture d'une Maison pour la vente d'articles de bureau. 2. Nous Vous ... l'expédition de la marchandise il y a deux semaines. 3. On nous ... que la délégation d'enseignants ukrainiens est arrivée à Paris pour une visite officielle. 4. Nous Vous ... les inconvénients en cas de l'arrivée tardive. 5. Si Vous refusez de prendre part à la Conférence, prière de nous ... par téléphone (télégraphe). 6. Le capitaine doit ... réceptionnaire ... l'heure où le navire sera prêt au déchargement.

11. Traduisez en français:

1. По телебаченню повідомили, що Міністр закордонних справ України відбуває з офіційним візитом до Франції. 2. Повідомляємо Вам про відкриття виставки української харчової продукції. 3. Повідомляємо Вам про остаточну дату зустрічі Міністрів ядерної енергетики України та Франції 10 жовтня, в другій половині дня. 4. Коли Президент нашої компанії вилетить до Парижа, ми Вам повідомимо про це по телексу. 5. Доводимо до Вашого відома, що зустріч, призначена на 3 листопада, на 10 годину ранку, не відбудеться. 6. Просимо висловити Вашу думку щодо фірми «Киянка», з якою ми хотіли б співпрацювати.

12. Remplacez les points par les pronoms convenables:

1. Ma secrétaire, je ... aime bien, parce que les messages, elle ... prend très bien, que mes réunions, elle ... organise très bien, et que le temps, elle ... a toujours. 2. Mes lettres? Elle ... écrit et ... envoie. 3. Le prochain Salon local de la bureautique? Elle ... prépare. 4. Mes rendez-vous? Elle ... fixe sans rien oublier. 5. Mon directeur? Elle ... informe toujours pour moi. 6. L'anglais? Elle ... parle très bien. 7. Vous voulez savoir si elle est sympathique? Oui, bien, sûr, elle ... est! J'en suis enchantée, et je ne voudrais pas ... perdre!

13. Relevez les synonymes ou équivalents des groupes de mots ci-dessous dans le vocabulaire:

Annonce d'une visite. Informer de la prochaine visite. Faire une visite. Passer voir qn. Accueillir en ami. Donner avis de passage. Se

rendre à Paris par avion. Visiter tel pays. Etre de passage à Vienne. Prendre un rendez-Vous. Discuter les prix. Accorder les meilleurs soins à l'exécution de l'ordre. Donner entière satisfaction. Confier une commande à qn. Nous Vous aviserons ultérieurement. Au cours de la semaine. Prendre connaissance des échantillons. Nous jugeons nécessaire de Vous dire. Dans l'espoir que. Aboutir à un accord. Annoncer par câble. Mentionner comme référence la Société X. Vous êtes prié(s). Téléphoner. Année à venir. Etre attaché à. Compagnon. Ménager un rendez-Vous.

14. Traduisez les lettres suivantes en Vous servant du lexique de l'exercice 12.

I. Лист-запрошення для ділової зустрічі.

Просимо Вас не відмовити в люб'язності відвідати нас на наступному тижні для того, щоб остаточно обговорити умови платежу, встановити кількість та ціну на зерно, яке Ви маєте намір закупити у нас на наступний рік.

Прохання повідомити по телефону про день та час Вашого приїзду.

II. Лист-рекомендація.

Відповідаючи на Ваш лист, в якому Ви просите надіслати до Вас нашого спеціаліста, повідомляємо Вам, що наш головний інженер, пан Петренко, відлітає наступного тижня до Брюсселя, тобто між 14 та 23 листопада ц. р. Він надасть всіляку технічну допомогу та потрібну документацію.

Пан Петренко досвідчений спеціаліст. Він може дати цінні поради з багатьох питань, що торкаються двигунів.

Просимо допомогти, якщо це у Ваших силах, щоб він зміг вирішити проблеми, що стоять перед ним, тому що термін його перебування в Брюсселі дуже короткий.

З повагою ...

III. Листи-повідомлення про приїзд спеціалістів.

1. Цим листом повідомляємо Вам, що наш співробітник, пан Коваленко, від'їждить у відрядження до Вашої країни з метою зустрічі з представниками фірми «Азбест» з питань закупівлі азбесту на 2000 р. Його буде супроводжувати інженер нашого об'єднання пан Микитенко, який хотів би зустрітися з Вами до початку переговорів з фірмою з метою викласти Вам можливості нашого Об'єднання стосовно поставок азбесту на 2000 р.

Нам важко вказати точну дату такої зустрічі, але він зв'яжеться з Вами зразу ж після прибуття до Парижа.

Дозвольте висловити надію, що Ви посприєте нашим співробітникам у влаштуванні цієї зустрічі та зробите все, що від Вас залежить, щоб переконати фірму у високій якості нашої продукції.

Сподіваємося, що знову зустрінемося з Вами під час Вашого перебування в Києві, де обговоримо всі питання про ціни на сорти.

Завдячуємо Вам ...

2. Цим листом надсилаємо приблизний план ділової поїздки нашого представника, пана Коваленка, до Франції, що є візитом-відповіддю на перебування пана Рож'є в Україні в березні ц. р. 28 жовтня, в четвер, пан Коваленко відлітає до Парижа, де пробуде 6 днів. У перший день після прибуття він матиме розмову з Президентом Франко-Української торговельної палати, паном Рож'є.

30 жовтня, в неділю, пан Коваленко відлітає до Страсбурга, де він матиме розмову стосовно франко-українських проблем торгівлі. Після повернення в неділю ввечері до столиці він удруге матиме розмову з Президентом Палати. В понеділок вранці він вилетить до Києва.

Сподіваємося, що цей план буде схвалений Вами. Просимо прийняти...

DIALOGUE № 1

Monsieur Sydorenko. Permettez-moi de me présenter: Monsieur Sydorenko, représentant du Groupement d'Aviation à Kyiv.

Monsieur Chaumard. Bonjour, Monsieur. Entrez, je Vous prie. Installez-Vous, ici, à cette table ronde, ici. Nous serons mieux pour travailler.

Monsieur Sydorenko. Je Vous remercie, Monsieur. J'ai besoin de Vos conseils.

Monsieur Chaumard. Je suis toujours à Votre service, Monsieur.

Monsieur Sydorenko. Vous savez que notre Centre technico-commercial vient d'être inauguré à Toulouse. Maintenant nous voulons nous faire représenter en France pour une vente rapide et efficace des avions ukrainiens bien que je sache que ce n'est pas une chose facile.

Monsieur Chaumard. Vous n'êtes pas sans savoir, Monsieur, l'intérêt que nous apportons aux avions ukrainiens. D'autre part, Vous avez raison de ne pas sous-estimer la difficulté pour un produit étranger de prendre place sur le marché français.

Monsieur Sydorenko. Oui, je sais que pour se faire connaître en France il faut que la production soit d'excellente qualité et bon marché.

Monsieur Chaumard. Pour se faire admettre dans notre pays il est à conseiller de commencer avant tout par la campagne publicitaire. Cela d'ailleurs non seulement

Monsieur Sydorenko. ferait connaître Vos produits mais Vous attirerait la sympathie du grand public.
Je voudrais Vous demander, Monsieur, de me ménager un voyage d'étude d'une durée de 15 jours dans la région de Toulouse.

Monsieur Chaumard. Très volontiers. Présentez-moi un plan détaillé de Votre séjour. Je vais Vous présenter les personnes compétentes pour Vous accompagner dans les visites. Je réglerai ça tout de suite.

DIALOGUE № 2

Monsieur Sydorenko. Allô, Madame, ici le Groupement d'Aviation à Kyiv. Notre représentant doit aller en France la semaine prochaine. Il sera à Paris lundi, mardi et une partie de mercredi. Il voudrait aller à Toulouse jeudi et rencontrer Monsieur Leroy ce jour-là.

Secrétaire. Un instant, je Vous prie, je regarde son carnet de rendez-Vous. Jeudi, jeudi le 17 (dix-sept), n'est-ce pas? Ça tombe bien. Monsieur Leroy est ici. Nous aurons grand plaisir de recevoir quelqu'un de Votre entreprise.

Monsieur Sydorenko. Il arrivera le matin.

Secrétaire. Très bien, nous l'attendons.

Monsieur Sydorenko. Merci, Madame.

DIALOGUE № 3

Monsieur Antonenko. Passez-moi le directeur adjoint, s'il vous plaît.

Secrétaire. Le directeur adjoint? C'est de la part de qui?

Monsieur Antonenko. La Société «Mriya».

Secrétaire. Pardon, Vous avez dit? Vous voulez épeler, je Vous prie?

Monsieur Antonenko. Mriya. M comme Marcel. R comme Raoul, I comme Irma. Y comme Yvonne. A comme Anatole.

Secrétaire. Merci. Je vais voir si le directeur adjoint est là. Ne quittez pas ... Je suis désolée, le directeur adjoint n'est pas là. Il sera absent toute la journée.

Monsieur Antonenko. C'est ennuyeux.

Secrétaire. Est-ce qu'il peut Vous rappeler quand il rentrera?

Monsieur Antonenko. S'il vous plaît, Madame. Soyez si aimable. C'est Monsieur Antonenko de la Société «Mriya» de Kyiv. Je suis à l'hôtel Concorde, chambre 308 (trois cent huit).

QUATRIEME UNITE

1. Les lettres d'introduction, de sollicitation et de remerciements.
2. Commentaires.
3. Grammaire: l'infinitif passé; le mode conditionnel.
4. Exercices.
5. Dialogues.

LES LETTRES

I. Lettres d'introduction.

1. Nous prenons la liberté d'introduire auprès de Vous porteur de cette lettre Monsieur Legrange, collaborateur précieux de la Maison Leroc et Frères, avec laquelle nous entretenons de bonnes relations. Monsieur Legrange est en voyage d'affaires dans Votre pays en vue d'intensifier et d'étendre les relations d'affaires de la Maison.

Lors de son passage dans Votre ville il pourra avoir besoin de Votre concours et nous Vous saurions gré de vouloir bien lui être utile dans la mesure de Vos possibilités, de lui prodiguer toute information qu'il pourra solliciter de Votre part. Nous considérerons comme une faveur personnelle tout service que Vous pourrez lui rendre dans l'exercice de sa mission dont il Vous informera personnellement.

Nous serions heureux de pouvoir Vous rendre le même service, le cas échéant.

Avec nos remerciements, veuillez agréer ...

2. Par cette lettre, nous nous permettons de Vous présenter Monsieur Pétrénko, notre jeune collaborateur, envoyé par nous comme stagiaire auprès de la Maison, selon Votre accord.

En le recommandant à Votre attention, nous Vous prions de lui prêter toute assistance possible pendant son stage. Vous pouvez compter sur nos services dans des cas analogues.

3. Nous avons le plaisir de recommander à Votre bon accueil notre agent Monsieur Legrange qui nous a priés de le recommander en vue d'une prise de contacts avec Vous. Les affaires réalisées par cette Maison sont bien connues dans le pays et à l'étranger. Nous serions heureux si cette introduction amenait l'ouverture d'affaires entre Vous et notre agent que nous pouvons recommander comme digne de toute confiance.

II. Lettres de sollicitation.

1. Moi, je soussigné, étudiant de l'Université économique, sollicite une place de stagiaire dans Votre établissement.

J'ai appris par Monsieur Ivanenko que Vous seriez disposé à prendre dans Vos bureaux comme stagiaire un étudiant en science économique pour se spécialiser dans le marketing. Actuellement, je prépare mon

diplôme, pour lequel le stage sollicité me serait extrêmement utile. En même temps je désire me perfectionner en français et étudier l'organisation commerciale et le marketing d'une grande Maison d'exportation.

Dans l'espoir que Vous voudrez bien prendre ma demande en considération, je Vous prie d'agréer ...

2. Je me permets de solliciter la situation actuellement vacante dans Votre Maison et qui fait l'objet de Votre annonce dans le journal «Monde» du jour. Veuillez trouver ci-joint curriculum vitae et ma biographie.

Irène Kovalenko
210, rue Svobody apt 3-A
Brody
Région de Lviv

Tel.(8-03434) 2-26-85
Domicile, sans répondeur
e-mail vsvetko@chsu.cv.ua

21 ans (née le 25 décembre 1977)
nationalité ukrainienne
célibataire

Formation

1. 1994-1999: L'Université d'Etat de Lviv, la faculté des langues étrangères (diplôme honorable du baccalauréat)
2. février 1998: DALF (diplôme approfondi de la langue française) diplôme de l'Académie de Montpellier
3. mars 1998: Cours de formation des formateurs à la langue française des affaires
4. novembre 1997: DELF (diplôme élémentaire de la langue française) diplôme de l'Académie de Montpellier

Expériences professionnelles

1. hiver 1998: stage à l'Ambassade de France en Ukraine au service consulaire
2. été 1997: stage à l'Ambassade de France en Ukraine au service consulaire

Langues

ukrainien	langue maternelle
russe	bilingue
français	bilingue
anglais	lu, écrit, parlé
allemand	connaissance de base, apprentissage depuis septembre 1997

Activités annexes et centres d'intérêts

Membre du Club-Internet à l'Université
Informatique
Théâtre classique et moderne
Politique et relations internationales

Irène Kovalenko
210, rue Svobody, apt 3-A
285 740 Brody
Région de Lviv

DELUK
M. Louis de Hillerm
rue Sretinska, 11
252010 Kyiv

Monsieur le Directeur,

Actuellement étudiante en 5-ième année à l'Université de Lviv à la faculté des langues étrangères, je suis à la recherche du travail dans une société française en Ukraine.

Cette année j'ai obtenu un diplôme honorable de baccalauréat (qui correspond au diplôme de la maîtrise en France). Au mois de novembre 1997 j'ai réussi à l'examen du DELF et en février 1998 à l'examen du DALF (diplôme approfondi de la langue française). Au mois de mars de l'année courante je suivais le cours de formation des formateurs à la langue française des affaires organisé par l'Attaché linguistique auprès de l'Ambassade de France en Ukraine. Ce stage portait sur les notions générales de l'économie de marché et aussi sur l'entreprise et sa gestion, la comptabilité, le marketing et la publicité. Après ce stage les marges de mes connaissances dans le domaine de l'économie de marché se sont bien élargies.

Etant passionnée des relations internationales, surtout entre la France et l'Ukraine dans les domaines de la politique, de l'économie et de la culture, j'ai fait mon stage de deux mois en 1997-1998 à l'Ambassade de France en Ukraine sous la direction du Consul Général. Pendant ce stage j'ai acquis une expérience précieuse du travail du secrétaire-interprète (la traduction écrite des notes verbales, l'interprétation orale, le travail au téléphone etc.). La maîtrise de nombreux logiciels PC-Windows et Mackintosh m'a beaucoup aidé dans mon travail.

Ma langue de base est le français, mais je parle aussi anglais et russe. Depuis septembre de l'année passée j'apprends l'allemand et le polonais.

Outre mes études, je m'intéresse aux télécommunications. C'est pourquoi je fais partie du Club-Internet de l'Université.

Je voudrais bien appliquer mes connaissances et Vous être utile dans Votre société comme secrétaire-interprète.

Dans l'espoir d'une réponse favorable et restant à Votre disposition, je Vous prie d'agréer, Monsieur, l'expression de mes considérations les meilleures.

Irène Kovalenko

Dans l'espoir d'une réponse favorable, je Vous prie d'agréer ...

III. Lettre de remerciements.

Nous Vous remercions de l'excellent accueil fait à notre collaborateur Monsieur Lebrun et de l'appui que Vous lui avez donné en lui avançant les fonds dont il avait besoin.

Dans l'espoir que nous aurons bientôt l'occasion de Vous rendre un pareil service, nous Vous prions d'agréer...

COMMENTAIRES

1. *Introduire qn auprès de qn* = *recommander qn à qn* (à l'attention, à la bienveillance de qn), *recommander qn au bon (bienveillant, meilleur) accueil de qn*, *présenter qn à qn* — представляти, знайомити, рекомендувати.

Дієслово *présenter*, крім цього, означає: 1) представляти (*soumettre*). *Soumettre un chèque* — пред'являти чек; 2) пропонувати (*offrir*) *présenter des échantillons* — запропонувати зразки; 3) свідчити (*témoigner*) — *présenter ses sentiments les meilleurs* — засвідчити кому-небудь свою повагу; 4) мати, створювати (*avoir, créer*). *Cette affaire présente des difficultés* — ця справа спонукає до труднощів; 5) викласти, пояснити (*expliquer, exposer*) — *présenter ses arguments* — викласти свої аргументи, доводи.

Se présenter — представитися, з'явитися: — *se présenter au bureau* — з'явитися в контору (офіс); *si le cas (l'occasion) se présente* — якщо трапиться така нагода (стійке словосполучення).

Représenter — становити, складати (про розмір, про суму) — *le chiffre de ventes représente* — сума продажу становить ...

Se représenter — уявити собі: *se représenter les effets de ...* — уявити собі наслідки чого-небудь. Вибір слова під час перекладу визначається контекстом.

2. *Nous Vous saurions gré* = *Nous Vous serions reconnaissants* — Ми були б Вам дуже вдячні. Синонімами цього звороту можуть виступати: *Nous Vous serions obligés* або більш ввічливий зворот: *Vous nous obligeriez*. Ви нас зобов'яжете.

Після цих виразів вживають або підрядне речення, або інфінітивний зворот з прийменником *de*. Слід зазначити, що перевага віддається інфінітиву. Вживають також додаток-іменник з прийменником *de*. Порівняйте: *Nous Vous serions reconnaissants si Vous nous faisiez parvenir Vos catalogues.* = *Nous Vous serions obligés de (de bien vouloir)*

nous faire parvenir Vos catalogues. = *Nous Vous saurions gré de l'envoi de Vos catalogues.* Ми були б Вам вдячні, якби ви нам надіслали свої каталоги. Ми завдячили б Вам, якби Ви нам прислали свої каталоги. Ми були б Вам вдячні за присилання нам Ваших каталогів.

Найчастіше такі речення вживаються в листах-проханнях надати яку-небудь послугу. Слід зазначити, що умовні речення передають найбільшу ввічливість.

3. Прийменник *comme*, а також *en*, *à titre de*, *en tant que*, *en qualité de* вживаються у значенні як, в якості: *travailler comme agent* — працювати агентом; *admettre qn en associé* — взяти когонебудь у компаньйони; *en tant que Directeur de la Maison* ... як директор фірми ...; *à titre d'exception* — як виняток.

4. Складний прийменник *auprès de* — *перед, при, в* з іменником перекладається в родовому, давальному, орудному та місцевому відмінках: *faire des démarches auprès du Ministère* — клопотати перед міністерством. *Introduire Monsieur X. auprès du Président de la Chambre de Commerce.* Представити пана X. Президенту торгової палати.

5. *Faire un accueil à qn* — прийняти когонебудь. Поняттю *прийняти (приймати)* у французькій мові можуть відповідати в різних контекстах різні дієслова: *accueillir* — зустрічати дружньо, офіційно: *accueillir (recevoir) en ami, en client*; — приймати когонебудь (гостей, клієнтів); *adopter* — затверджувати: *adopter un plan* — затверджувати план; *accepter* 1) погоджуватись на щонебудь: *accepter une offre* — погодитись на пропозицію; 2) акцептувати (фін.) — брати до сплати: *accepter une traite*; *admettre* — допускати: *admettre comme stagiaire*; *assumer* — брати на себе, відповідати за щонебудь: *assumer la responsabilité* — брати на себе відповідальність; *réceptionner* — приймати товар (комер.).

EXERCICES

I. Ecrivez à l'infinitif passé les verbes suivants: *être, avoir, introduire, permettre, solliciter, apprendre, répondre, revenir, accueillir, confier, rendre, entretenir, partir, accepter, recevoir.*

II. Conjuguez les verbes ci-dessus au conditionnel présent et au conditionnel passé.

III. Traduisez les phrases, observez et expliquez l'emploi des temps dans la proposition principale et dans la proposition subordonnée conditionnelle après *si*. Faites le diagramme de l'emploi des temps après *si*.

1. Si nous avons la possibilité, nous Vous fournirons cette documentation. 2. Si nous avions la possibilité, nous Vous fournirions cette documentation. 3. Si nous avions eu la possibilité la semaine passée,

nous Vous aurions fourni cette documentation. 4. Nous Vous serons reconnaissants, si Vous nous rendez ce service. 5. Nous Vous serions reconnaissants, si Vous nous rendiez ce service. 6. Nous Vous aurions été reconnaissants, si Vous nous aviez rendu ce service il y a un mois. 7. Nous Vous serons obligés, si Vous recevez notre agent. 8. Nous Vous serions obligés, si Vous receviez notre mandataire. 9. Nous Vous aurions été obligés, si Vous aviez reçu alors notre représentant.

4. Remplacez les propositions subordonnées conditionnelles par l'infinitif présent précédé de la préposition *de*.

1. Nous Vous serons obligés, si Vous fournissez cette documentation. 2. Nous Vous serons reconnaissants, si Vous nous rendez ce service. 3. Il sera obligé, si Vous lui envoyez le prix courant pour cette année. 4. On Vous sera obligé, si Vous faites parvenir Vos catalogues. 5. La Maison Vous sera reconnaissante, si Vous accusez réception du faxe immédiatement. 6. Nous Vous serions infiniment obligés, si Vous nous fournissiez cet équipement.

5. Remplacez les propositions subordonnées complétives par l'infinitif passé précédé de la préposition *de*.

1. Nous Vous sommes reconnaissants que Vous nous avez envoyé un carnet d'échantillons de tissus. 2. Nous Vous remercions que Vous nous avez rendu à temps cet exemplaire de notre tarif exportation. 3. Il Vous demande pardon qu'il n'a pas envoyé à temps une liste d'offre de spécimens. 4. Nous Vous sommes obligés beaucoup que Vous avez remis à temps cet ordre. 5. Nous Vous remercions que Vous avez aidé notre représentant.

6. Traduisez en français:

1. Вибачте нам за те, що ми затримали відправку прейскуранта. 2. Дякуємо Вам за те, що Ви надіслали вчасно цей документ. 3. Дуже вам вдячні, що Ви надіслали нам зразки тканин для чоловічих костюмів. 4. Дякуємо, що Ви знайшли можливість нам надіслати 2 примірники підручника для студентів-економістів. 5. Велике Вам спасибі, що Ви допомогли нашому представникові встановити зв'язки з цією фірмою. 6. Дуже Вам вдячні, що Ви надіслали вчасно замовлення на цю продукцію. 7. Ми Вам будемо дуже зобов'язані, якщо Ви надішлете нам зразки тканин для жіночих блуз. 8. Він був би Вам дуже вдячний, якби Ви надіслали фірмі експортні тарифи на ці вироби.

7. Traduisez en français en faisant attention aux verbes en italique (v. com. 5):

1. Торговельну делегацію Франції *зустрічав* Міністр зовнішньої торгівлі України. 2. Президент Французько-української торгової палати *прийняв* учора українських спеціалістів, які прибули до Фран-

ції у наукове відрядження. 3. Ми *взяли* Ваше прохання до відома і допоможемо Вам у досягненні поставленої мети. 4. Багато фірм *було допущено* до участі в Міжнародній виставці. 5. Збори *схвалили* звітну доповідь голови об'єднання. 6. Товар був *прийнятий* в порту завантаження. 7. Просимо *акцептувати* висланий Вам вексель. 8. Ми *беремо* на себе відповідальність за погану якість товару.

8. Traduisez en ukrainien en faisant attention aux mots en italique (v. com. 3):

1. Les marchandises de cette marque se vendent *en solde*. 2. *En tant* qu'expert je suis d'un tout autre avis. 3. Je suis entré au service du bureau d'importation *en qualité* d'ingénieur en chef. 4. Vous m'avez engagé *comme* correspondancier de Votre Maison. 5. Nos prix Vous sont donnés *à titre* d'introduction. 6. Monsieur Legrange *passé pour* un expert en marchandises *auprès des* milieux d'affaires. 7. La commission d'Arbitrage fonctionne *auprès de* la Chambre de Commerce de l'Ukraine. 8. Elle est secrétaire *auprès du* Directeur de la Maison. 9. Il a accès *auprès du* Ministère. 10. Nous Vous prions d'introduire notre ingénieur *auprès des* Maisons de sa branche.

9. Traduisez en français en employant les prépositions et les expressions qui conviennent:

1. Ми одержали ці примірники французько-українського словника як подарунок. 2. Він відомий як експерт по тканинах. 3. Фірма взяла його на роботу на посаду референта з питань торгівлі. 4. Він їде до Парижа як представник Міністерства охорони здоров'я. 5. Доводимо до вашого відома наші прейскуранти. 6. Він влаштувався на роботу до торгової палати. 7. Він працює економічним радником при Французькому посольстві. 8. Ви повинні поклопотати перед Міністерством економіки України, щоб одержати дозвіл на експорт цієї продукції.

10. Remplacez les verbes en italique par des synonymes (v. com. 1):

1. Nous avons le plaisir de Vous *présenter* ci-inclus notre catalogue illustré et notre liste de prix. 2. Je me permets de Vous *présenter* mes services de sténo-dactylographe. 3. Nous Vous envoyons une facture de 50000 francs *représentant* l'expédition sur le navire «Slavoutytsch». 4. Je suis libre de tout engagement et je serais heureux de *me présenter* comme chef comptable dans Votre Maison. 5. Si l'occasion *se présente* nous Vous rendrons un pareil service. 6. Pour *se représenter* la situation il se rendra sur place.

11. Traduisez en français en faisant attention aux verbes en italique:

1. Співробітник Петренко буде *представляти* інтереси нашого об'єднання у Вашій країні. 2. Ми дуже раді *познайомити* Вас з нашим головним інженером. 3. Просимо Вас *представити* нам

Ваші цінники до 15 травня ц. р. 4. Машини та обладнання *складають* більше 50 % експорту Франції. 5. Дозвольте *представитися*: «Я співробітник журналу «Економіка України». 6. Я повинен Вас *представити* Генеральному директору фірми. 7. *Висилаємо* Вам чек на суму Вашого рахунку. 8. Як тільки *трапиться* нагода, ми відвідаємо винні заводи Шампані, відомі своїми винами в усьому світі.

12. Relevez les synonymes ou équivalents des groupes de mots ci-dessous dans le vocabulaire:

Introduire qn auprès de qn. Personne introduite. Recommander qn à la bienveillance de qn. Accorder à qn tout concours et assistance. Avancer les fonds. Prodiguer à qn une documentation. Rendre service à qn. Solliciter une place auprès de. Entretenir des relations. Etre en voyage d'affaires. Le cas échéant. Lors du passage. Faire un accueil à qn. Etre disposé à.

13. Traduisez en français en vous servant des formules françaises des lettres:

1. Представляємо Вам нашого співробітника пана Петренка. 2. Просимо допомогти та посприяти нашому працівникові, що перебуває у відрядженні у Вашій фірмі, виконуючи свої обов'язки. 3. Будьте люб'язні допомогти нашому стажеру Вашими компетентними порадами та досвідом. 4. Наш представник був доброзичливо прийнятий у французькій фірмі Мер'є. 5. Не відмовте у люб'язності допомогти нашому співробітнику добитися своєї мети. 6. Будемо дуже вдячні за надання необхідних документів та інформації. 7. Ви зробите нам велику послугу, якщо надасте грошову допомогу нашому студенту, що проходить практику при Французько-українській торговельній палаті. 8. Надсилайте якомога скоріше Ваші запити про надання послуг. 9. Ми сподіваємося бути Вам корисними в міру наших можливостей. 10. Він виступає з клопотанням про посаду референта у Вашій фірмі.

14. Prenez connaissance des extraits de quelques offres de services.

1. J'ai appris, par un article du dernier numéro du journal «Monde», le récent développement de Votre Société et ses brillants résultats obtenus à l'exportation. J'aimerais faire partie de Votre équipe commerciale pour participer à l'expansion de Votre entreprise...

2. J'ai appris par l'intermédiaire de Monsieur Dupont, administrateur dans Votre Société, que Vous recherchiez un comptable expérimenté. Je pense avoir les compétences demandées pour remplir cette fonction. Aussi aimerais-je obtenir un rendez-vous...

3. En référence à Votre annonce parue dans «Le Progrès» du 25/11/1999 je me permets de poser ma candidature au poste de chef des ventes dans Votre Société...

4. Je me suis permis de venir Vous voir car j'ai appris que Vous engagiez actuellement des représentants pour la région du Sud-Ouest...

5. Je Vous appelle au sujet de l'annonce que Vous fait paraître dans le journal «Le Soir» pour le poste de vendeuse...

15. Rédigez Votre lettre d'après le modèle ci-dessous:

Vous trouverez ci-joint mon curriculum vitae ainsi que les photocopies de mes diplômes.

Monsieur le chef du personnel, en effet, mes emplois précédents m'ont permis d'acquérir une bonne maîtrise du traitement de la sténographie y compris en anglais et de mettre à profit mon sens de l'organisation.

Je pense répondre aux conditions exigées.

Je reste à Votre disposition pour Vous fournir les renseignements complémentaires que Vous pourriez souhaiter.

En référence à Votre annonce dans le journal «Monde» du 8 mai 1999, je me permets de solliciter le poste de secrétaire bilingue dans Votre Société.

En espérant que ma candidature retiendra Votre attention, je Vous prie d'agréer mes sentiments respectueux.

Paris, le 12 mai 2000

16. Rédigez Votre curriculum vitae d'après le modèle ci-dessous:

Christine Desbois

née le 18 novembre 1976

mariée: 1 enfant.

adresse: 11, avenue Gambetta
33200 Bordeaux

téléphone: 56.63.48.92

Formation

1999: Baccalauréat

1997: B.T.S. de secrétariat de direction bilingue

1996: Diplôme de la Chambre de Commerce britannique.

Expérience professionnelle

1998: Stage de 3 mois au service des achats de la Société La Redoute, 59100 Roubaix.

1997: Secrétaire bilingue au service des relations publiques de la Société Luminarc, 3, rue Larsot, 56000 Vannes. Préparation des séminaires. Relations avec les clients et la presse.

1995: Secrétaire du Directeur général. Banque La Hénin 18, avenue de l'Opéra, 75002 Paris. Gestion de la clientèle de particuliers et d'entreprises.

Langues

Anglais: lu, parlé, écrit.

Deux séjours d'un mois en Angleterre.

Espagnol: des notions.

Attention:

1. Dans un curriculum vitae, il faut tout dire: les bonnes et les mauvaises choses.
2. Un C.V. doit être facile à lire et à comprendre.
3. Un C.V. doit toujours être manuscrit.
4. Un C.V. doit toujours être accompagné d'une photographie du candidat.
5. Le candidat doit fournir des renseignements sur:
 - a) sa situation matrimoniale;
 - b) le nom des amis;
 - c) le nom et l'adresse des employeurs précédents;
 - d) les lectures préférées;
 - e) les langues étrangères qu'on parle;
 - f) l'objectif professionnel;
 - g) l'expérience professionnelle;
 - h) les diplômes.

17. Traduisez les lettres suivantes:

1. Лист-подання (рекомендація).

Ми раді познайомити Вас з нашим співробітником паном Н., який від'їздить до Парижа. Там він буде працювати у Торговому представництві України та представляти інтереси Укрекспорту. Пан Н. має намір відвідати Вашу фірму з метою розширення ділових контактів.

Ми сподіваємося, що йому буде надана тепла та дружня зустріч з Вашого боку.

Зі свого боку ми завжди будемо раді прийняти Ваших представників і надати їм можливість відвідати підприємства, які їх цікавлять.

2. Лист-клопотання.

Пред'явник цього листа є співробітником Торгової палати України. Він їде до Вашого міста з метою налагодження стосунків з фірмами, які Ви йому рекомендували. Він запропонує Вам останні зразки нашого виробництва, каталоги та іншу документацію.

Ми сподіваємося, що Ви надасте йому посильну допомогу, яка йому знадобиться під час його перебування у Вашому місті, і Ви не відмовите в люб'язності надати йому відомості про товари Ваших підприємств.

Завдячуємо Вам за люб'язність. Ми завжди готові надати Вам подібну послугу.

3. Лист-подяка.

Дякуємо Вам за інформацію, викладену нам у листі від 20 листопада 199... р., яка має цінні відомості стосовно споживання газу у Франції. Прохання і в майбутньому надсилати нам подібну інформацію.

DIALOGUE № 1

Secrétaire.

Je Vous présente Monsieur Michaud, collaborateur de la Chambre de Commerce Franco-Ukrainienne qui a rendez-vous à 10 h.

Monsieur Polichtchouk. Faites-le entrer tout de suite. ... Soyez le bienvenu, Monsieur. Je suis heureux de faire Votre connaissance.

Monsieur Michaud. Merci. Je suis enchanté de Vous rencontrer, Monsieur Polichtchouk. Je Vous suis reconnaissant d'avoir accepté de me recevoir. Mes compliments, Vous parlez français parfaitement.

Monsieur Polichtchouk. Je crois pouvoir me passer d'interprète.

Monsieur Michaud. Parfait. J'ai étudié avec attention Votre projet. C'est là le but de ma visite. Je désire pour commencer à m'informer et à me documenter sur les possibilités d'implantation à Kyiv.

Monsieur Polichtchouk. Je Vous ai fait préparer un dossier complet sur les locaux qui sont à vendre dans le quartier de Votre préférence.

Monsieur Michaud. Merci. C'est très aimable de Votre part. Pouvons-nous aménager les locaux comme nous l'entendons.

Monsieur Polichtchouk. Certes. Il y a de multiples possibilités d'aménagement.

Monsieur Michaud. J'aimerais savoir la valeur totale des travaux d'aménagement compte tenu du niveau actuel des prix.

Monsieur Polichtchouk. Ça sera le sujet de l'entrevue suivante. A bientôt, Monsieur.

Monsieur Michaud. Au revoir, Monsieur.

DIALOGUE № 2

(Conversation par téléphone)

Monsieur Michaud. Bonjour, Madame. Je voudrais réserver un aller au wagon Kyiv-Paris, s'il vous plaît.

Agent de la gare. A quelle date?

Monsieur Michaud. Je voudrais partir cette semaine, Madame.

- Agent.** Impossible, Monsieur. On a des places à partir de la semaine prochaine, pas plus tôt.
- Monsieur Michaud.** Et bien, d'accord pour la semaine prochaine. Vous avez des places pour lundi?
- Agent.** Seulement en deuxième classe. Ça Vous convient?
- Monsieur Michaud.** Je n'ai rien à choisir. Mais si c'est possible, je voudrais une couchette dans le sens de la marche du train dans le compartiment de non fumeurs.

DIALOGUE N° 3

- Directeur.** Entrez, mademoiselle. Je Vous remercie d'avoir répondu à notre annonce.
- Mlle Lefèvre.** Bonjour, Monsieur.
- Directeur.** Bien. Je reprends Votre dossier. Je vois que Vous avez 22 ans, un diplôme de secrétariat et des notions d'espagnol. Quel est Votre niveau d'espagnol?
- Mlle Lefèvre.** Je parle assez bien. J'ai passé un an à Madrid dans une famille et j'ai un diplôme de la Chambre de Commerce d'Espagne.
- Directeur.** Vous êtes vendeuse depuis un an. Mais qu'est-ce que Vous vendez?
- Mlle Lefèvre.** Je suis vendeuse dans un grand magasin au rayon de parfumerie et je vends toutes sortes de produits de beauté. Je donne des conseils aux clientes quand elles en demandent. J'aime beaucoup ces contacts avec la clientèle.
- Directeur.** Pourquoi voulez-Vous quitter Votre emploi?
- Mlle Lefèvre.** Je viens de changer d'appartement et je voudrais travailler plus près de chez moi. D'autre part, j'aimerais trouver une entreprise dynamique où j'aurais des possibilités de promotion.
- Directeur.** Quand pourriez-Vous être libre?
- Mlle Lefèvre.** Je serai disponible dans 2 mois.
- Directeur.** Bien. Je Vous remercie, Mlle Lefèvre. Je Vous écrirai.

CINQUIEME UNITE

1. Les lettres: demandes de renseignements; renseignement confidentiel; renseignements favorables et défavorables.
2. Commentaires.
3. Grammaire: forme active et forme passive; les verbes pronominaux remplaçant la forme passive; les propositions participes absolues et les constructions participes.
4. Exercices.
5. Dialogues.

LES LETTRES

1. Demandes de renseignements.

Vous nous obligeriez en nous donnant quelques renseignements sur la personne de Monsieur Legros, à qui nous avons l'intention de confier la représentation de notre entreprise pour Votre pays, et qui nous indique Votre Maison comme référence.

Nous désirerions notamment être fixés sur les points suivants: 1. Réputation. 2. Capacités professionnelles. 3. Date d'entrée en relations avec Votre Maison. 4. Garanties.

Il va de soi que Vous pouvez compter sur notre entière discrétion. Croyez aussi qu'il nous sera très agréable de Vous rendre, le cas échéant, le même ou tout autre service.

2. Renseignement confidentiel.

La Maison X. (Vous trouverez son nom indiqué sur le bulletin ci-joint) nous a passé un ordre dont le montant s'élève à près de 100000 (cent mille) francs, payables à l'expiration de trois mois.

Cette Maison n'ayant pas encore traité avec nous, nous avons recours à Votre obligeance et Vous prions de nous donner des renseignements sur sa réputation, sa solvabilité et sa situation financière aussi bien que sur l'expérience commerciale, la manière d'agir et la loyauté du chef de ladite Maison. Vous la croyez bonne pour un crédit à découvert de la somme ci-haut mentionnée? Pensez-Vous que nous puissions, sans courir de risque, accorder le crédit demandé et nous conseillez-Vous d'entrer en relations avec ce client?

Vous pouvez être assuré que nous ferons le plus discret emploi de Votre communication.

Nous Vous serons redevables de toute information que Vous aurez la bonté de nous donner et serions bien aises de Vous rendre un service pareil, le cas échéant.

3. Renseignements favorables sur une Maison.

Après le début extrêmement difficile la Maison est en bonne voie de prospérité. La Maison bénéficie d'une excellente renommée, traite un

gros chiffre d'affaires et jouit d'un crédit illimité. La Maison est dirigée par d'anciens experts qui ont su gagner en peu de temps l'estime et la confiance des milieux économiques et financiers.

4. Renseignements favorables sur une personne.

La personne à laquelle Vous vous intéressez est très honnête, jouit d'une autorité parmi ses collègues, possède une connaissance approfondie des opérations de banque. Si Vous désirez la recruter, nous croyons, elle correspond au profil suivant: nationalité — Ukrainienne; âge — 25 ans; bonnes études supérieures attestées par des diplômes; excellente connaissance écrite et parlée des langues vivantes: anglais, français, allemand, italien, russe et ukrainien. Elle est très soignée dans sa mise et apparence, réservée dans son attitude. Mademoiselle Menin passe pour une personne ponctuelle et consciencieuse dans tous ses travaux.

5. Renseignements défavorables sur une Maison.

De source certaine nous savons que la Maison ne dispose pas de capitaux lui permettant de faire face à ses obligations. La Maison est irrégulière dans ses paiements ce qui nous a obligés à cesser toutes relations. Ladite Maison s'est lancée dans des spéculations hasardeuses et a fait faillite en 199... En conséquence nous ne Vous conseillons pas d'entrer en relations d'affaires avec cette dernière.

6. Renseignements défavorables sur une personne.

A diverses reprises, cet agent s'est rendu coupable de négligences qui ont failli provoquer son licenciement. Plusieurs indiscretions préjudiciables commises par cet employé nous ont contraints à nous en séparer.

Le candidat sollicitant le poste de comptable dans Votre société ne s'acquitte pas bien de sa mission, se montre peu ordonné et indiscret.

COMMENTAIRES

1. *Donner des renseignements sur qn, qch = fournir des renseignements (une information) sur qn, sur qch = renseigner, informer, fixer qn sur qch* — дати довідку про кого-небудь, про що-небудь, поінформувати.

Demander des renseignements sur ... = se renseigner, s'informer sur ... — довідуватися про що-небудь, про кого-небудь.

Obtenir les renseignements sur ..., se procurer des renseignements sur ... — одержати довідки про кого-небудь, про що-небудь ...

2. Французька пасивна конструкція часто перекладається: 1. Активною формою, перебудовується все речення: *Vous êtes prié(s)*. Вас просять. *Votre visite nous a été annoncée par Votre Maison*. Ваша фірма сповістила нас про Ваш візит. 2. Заміною дієслова в пасивній

формі на словосполучення, близьке за змістом французькому дієслову: *Les abonnés sont renseignés par voie des agences*. Абоненти одержують довідки через інформаційні агентства. 3. Неозначено-особовим реченням: *Les marchandises ont été malmenées en cours de route*. Під час транспортування з товаром погано обійшлись. 4. Французька пасивна конструкція часто замінюється зворотним дієсловом: *Le paiement sera fait par le chèque. = Le paiement se fera par le chèque*.

У французькій діловій мові перевага віддається пасивним конструкціям.

3. *Cette Maison n'ayant pas encore traité avec nous*. У зв'язку з тим, що фірма не мала ще з нами справ ... Це дієприкметникова абсолютна конструкція (la proposition participe absolue), яка вживається на початку речення. Присудок виражається дієприкметником теперішнього часу (participe présent) або дієприкметником минулого часу (participe passé composé). Вона, як правило, перекладається на українську мову підрядним реченням причини, часу, умовним або підрядним реченням наслідку. Такі конструкції можуть також перекладатися прийменниковими зворотами з причино-наслідковим значенням: *La maladie ayant été prolongée, Monsieur X. a décidé de se retirer des affaires*. Внаслідок перенесеної тривалої хвороби пан X. вирішив залишити справу.

Абсолютний дієприкметниковий зворот, який ставиться в кінці речення, часто має роз'яснювальне значення і перекладається на українську мову підрядним реченням із сполучниками *при цьому*: *Nous Vous prions de rendre service à notre ingénieur qui s'adressera à Vous, le genre de service demandé étant indiqué dans la lettre de recommandation*. Просимо надати послугу, за якою до Вас звернеться наш інженер, при цьому характер послуги зазначено в листі-рекомендації.

4. Дієслова *obliger, contraindre, forcer* в активній формі вимагають прийменника *à*, а в пасивній формі — прийменника *de*: *La solidité de la Maison est douteuse ce qui nous contraint à lui refuser le crédit sollicité. Nous sommes obligés de Vous déconseiller de traiter avec cette dernière (celle-ci)*.

5. *Faillir* au passé composé et au passé simple у сполученні з інфінітивом виражає наближення дії: *lègue ne*.

EXERCICES

1. Ecrivez les verbes: *informer, classer, marquer, intéresser, renseigner, documenter, obliger, paraître, forcer, contraindre, réduire, faire, connaître, produire, investir* au présent, au passé composé, au passé simple et au futur simple à la 3-ième personne du singulier et du pluriel au masculin et au féminin de la forme passive.

2. Transformez la forme active en forme passive:

1. Nous les informons sur les ressources et le crédit de la Maison.
2. Cette Maison figure parmi les plus solides et mieux réputées dans ce secteur.
3. On a augmenté le chiffre d'affaires de la Société «INKO» de 10 %.
4. La secrétaire nous a renseignés sur les capacités professionnelles de Monsieur Lebrun.
5. Le Directeur commercial a documenté les possibilités d'exportation de l'entreprise.

3. Remplacez les constructions passives par les verbes pronominaux:

1. Nous voudrions être informés sur les ressources et le crédit de la Maison «Slavoutytch».
2. Cette Maison est classée une des meilleures dans cette région.
3. Nous sommes vivement intéressés au fonds de cette Maison.
4. La production de cette usine est marquée par une augmentation de 10 %.

4. Transformez les phrases en employant des propositions participes absolues:

1. Nous sommes obligés de renvoyer cet employé à cause de sa conduite malhonnête.
2. En raison des mauvaises qualités professionnelles, nous sommes forcés de refuser cette candidate.
3. A cause du manque de capital nous sommes contraints de ne traiter avec cette Maison qu'à crédit.
4. Nous nous sommes forcés de cesser nos relations avec cette Maison de fait que cette dernière n'accomplit pas ses engagements.

5. Traduisez les phrases en employant les propositions participes absolues:

1. Два наші студенти проходять практику за кордоном, при цьому один із них їде до Франції, другий — до Бельгії.
2. Протокол був укладений у трьох екземплярах, при цьому всі три були відправлені на підпис першим відповідальним особам управління зовнішньої торгівлі.
3. Ви повідомили про поїздку Вашого представника до Брюсселя, при цьому не вказано мету поїздки.
4. У зв'язку з тим, що пан Х. не справляється зі своїми обов'язками, ми змушені його звільнити.
5. У зв'язку з тим, що ми одержали погані відомості про цю фірму, ми відмовляємося підписувати з нею угоду.
6. У зв'язку з тим, що фірма має значні кошти, ми можемо надати пільги нашим клієнтам.

6. Remplacez les points par les prépositions qui conviennent:

1. L'irrégularité de cette Maison nous a contraints ... cesser toutes relations.
2. Il est obligé ... prendre sa retraite à cause de sa maladie prolongée.
3. La conjoncture actuelle nous a forcés ... réduire nos commandes.
4. Nous sommes contraints ... annuler notre ordre de fait que la situation sur le marché a brusquement changé.
5. La liquidation de nos stocks nous oblige .. offrir nos produits à des prix plus bas.

7. Transformez les phrases en employant le verbe au lieu du nom:

1. Expédition des marchandises dans le monde.
2. Exécution des commandes par le service des ventes.
3. Négociations difficiles avec ces clients.
4. Baisse du prix des matières premières.
5. Livraison des laitages tous les matins.
6. Lancement d'un nouveau parfum par Christian Dior, l'été prochain.
7. Paiement au comptant de tous nos fournisseurs.
8. Achat de tous les stocks à bon prix.
9. Règlement obligatoire de la facture dans quinze jours.
10. Déclaration de ces marchandises à la douane.
11. Publication des résultats des élections européennes.
12. Application dans ce secteur des directives communautaires.
13. Préparation de la prochaine réunion des chefs d'Etat par les Ministres des Affaires étrangères.
14. Direction efficace de cette Société.

8. Relevez les synonymes ou équivalents des groupes de mots dans le vocabulaire:

Avoir besoin de s'informer et de documenter. Recrutement d'un représentant. Débouché. Accorder un crédit. Chiffre de ventes. Supporter la concurrence. Faire face aux obligations. Antécédents. Loyauté. Manière d'agir. Moyennant paiement. S'intéresser à. Vous nous obligeriez. Etre renseigné sur. Confier qch à qn. Payable à trois mois. Traiter avec qn. Crédit à découvert. Courir un risque. Entrer en relations avec. Vous pouvez être assuré. Faire le plus discret emploi de la communication. Nous sommes bien aises. Bénéficier d'une renommée. Vous pouvez compter sur nous. Correspondre au profil demandé. Passer pour. La Maison est irrégulière dans ses paiements. Faire faillite. A diverses reprises. Jouir d'un crédit. Etre redevable des renseignements.

9. Traduisez en vous servant des formules françaises des lettres:

1. Після важкого початку справи фірми пішли добре.
2. Ви можете довірити їй велике замовлення.
3. Фірма, якою Ви зацікавились, користується реноме в Європі, має великий обіг капіталу та користується необмеженим кредитом.
4. Вона користується повагою та довірою фінансових та економічних кіл.
5. Особа, яку ми шукаємо на посаду секретарки, повинна відповідати таким вимогам: вік — 20–25 років, освіта — вища, знання трьох іноземних мов.
6. Пан, якого Ви маєте намір взяти на роботу, зарекомендував себе у фірмі, де він виконував обов'язки головного інженера, чесним, порядним працівником, якого поважали всі співробітники.
7. Особа, яка Вас цікавить, має всі необхідні дані, щоб обійняти посаду фінансового директора Вашого Товариства.
8. Ми не рекомендуємо Вам вступати у відношення з фірмою Х., кредитоспроможність якої сумнівна.
9. Фірма погано виконує свої зобов'язання, що нас змусило припинити з нею ділові стосунки.
10. Нам відомо з цілком певних джерел, що особа, яка Вас цікавить, була звільнена з роботи за несумлінне ставлення до своїх обов'язків.

10. Répondez aux questions suivantes en employant la préposition *en* d'après les modèles.

Modèles: — Avez-Vous mis deux ans pour remporter ce succès?
— A vrai dire, nous avons remporté ce succès *en* 3 ans.

1. Avez-Vous mis 12 heures pour gagner Berlin? 2. Avez-Vous mis une semaine pour préparer cette documentation? 3. Avez-Vous mis 2 heures pour terminer ce travail? 4. Avez-Vous mis un an pour apprendre «Le français des affaires»? 5. Avez-Vous mis six mois pour obtenir le visa? 6. Combien de temps avez-Vous mis pour exécuter cette commande? 7. Combien de jours avez-Vous mis pour régler ces affaires? 8. Combien de temps avez-Vous mis pour gagner l'université? 9. Combien de minutes avez-Vous mis pour rappeler Votre partenaire de Paris?

11. Donnez des renseignements favorables sur la candidate qui sollicite le poste de secrétaire trilingue.

12. Mettez en ordre les questions de l'entretien d'embauche:

1. Demandez au candidat pourquoi il a posé sa candidature. 2. L'invitez à s'asseoir. 3. Lui posez des questions sur certains points du curriculum vitae qui vous intéressent. 4. Le remerciez. 5. Accueillez le candidat et le saluez. 6. Lui demandez s'il souhaite aborder d'autres points. 7. Présentez le poste le plus clairement possible, en répondant aux questions éventuelles du candidat. 8. Lui fixez un délai pour votre réponse définitive. 9. Faites un résumé de ce qu'il vous a dit. 10. Expliquez le but de l'entretien.

13. Répondez aux questions suivantes:

1. Pourquoi avez-Vous répondu à notre annonce?
2. Quelle est Votre formation?
3. Qu'est-ce qui Vous attire dans cet emploi?
4. Que savez-Vous de notre Société, de nos produits, de notre marché?
5. Quelle est Votre expérience professionnelle?
6. Pourquoi voulez-Vous quitter Votre employeur actuel?
7. Etes-Vous prêt à voyager pour ce poste?
8. Aimez-Vous les responsabilités?
9. Avez-Vous une voiture? Savez-Vous conduire?
10. Quelles sont Vos plus grandes qualités? Quel est Votre principal défaut?
11. Préférez-Vous travailler seul ou en équipe?
12. Quelles sont Vos activités extra-professionnelles?
13. Quel genre de patron aimeriez-Vous avoir?
14. Quel est Votre plan de carrière?
15. Combien désirez-Vous gagner?
16. Parlez-Vous une ou plusieurs langues?
17. Avez-Vous une question à me poser?

14. Donnez des renseignements défavorables sur la Maison qui est irrégulière dans ses paiements.

15. Traduisez des lettres suivantes:

1. Враховуючи наші багаторічні стосунки, ми вирішили звернутися до Вас з проханням повідомити нам про фірму X. Нас дуже цікавлять такі питання: 1. Які вона має капітали? 2. Яка в неї репутація? 3. Які її ділові якості? 4. Чим займалася в минулому? 5. Чи можна їй робити замовлення?

Завдячуємо Вам за інформацію, яку Ви нам надасте. Будемо раді зробити Вам таку саму послугу за першої нагоди.

Будьте певні, що ми Вам гарантуємо повну конфіденційність отриманої інформації.

З повагою до Вас

10 травня 199... р.

Генеральний директор фірми
«Славутич»

2. Нам відомо з цілком певних джерел, що Фірма «Фегероль», якою Ви цікавитесь, нерегулярно сплачує рахунки, що змушує багатьох її замовників припинити з нею всякі ділові контакти. Крім того, в 1999 році вона збанкрутувала і з тих пір ніяк не може відновити свою репутацію. З огляду на вище сказане ми Вам радимо не вступати в ділові стосунки з цією фірмою. Ці повідомлення суворо конфіденційні і не підлягають передачі третій особі.

12 червня 2000 р.

Фінансовий директор фірми
«Порселен Піровер»

16. En Vous servant de ce modèle, établissez les curriculum vitae de quelques personnes, y compris le vôtre.

Emilie Blin
31, rue Sainte Venise
75011 Paris
Tél.: 40 60 42 14
Née à Pantin, le 5 avril 1961
Célibataire
Nationalité française

Formation

1979: Baccalauréat G, Lycée Gérard Philipe de Nanterre.

1981: A.T.S. de secrétaire trilingue (français, anglais, allemand), Lycée Emile Zola d'Aubervilliers.

1983: Licence de langues vivantes (anglais, allemand), Université de Saint-Denis.

Expériences professionnelles

- 1981 — 1982: Stage de secrétariat de direction: Sociétés Gervais-Danone et Renault, Paris.
- 1982 — 1990: Secrétariat de direction trilingue, Rhône-Poulenc, service commercial Paris-La Défense.
- Langues: Anglais et allemand, nombreux séjours linguistiques en Angleterre et en Allemagne.
- Loisirs: Le ski, le cinéma, l'opéra et le yoga.

DIALOGUE № 1

- Monsieur Lebrun.** Entrez, Monsieur, entrez. Eh bien. Votre Société s'intéresse à la Maison Leroc et Frères?
- Monsieur Pétrenko.** Oui, Monsieur, effectivement. Nous souhaitons lui confier une commande importante. Nous n'avons pas encore traité avec cette Maison et on aimerait bien connaître les antécédents.
- Monsieur Lebrun.** Mais bien sûr, mais bien sûr. Je l'ai préparé pour Vous. Voici. Cette Maison réunissait au départ une série de handicaps dont certains subsistent d'ailleurs encore bien qu'elle assure 20 % de la production française de moteurs électriques.
- Monsieur Pétrenko.** Il n'est donc pas prudent, à Votre avis, de nous lancer dans des affaires importantes avec celle-ci?
- Monsieur Lebrun.** Pas du tout. Malgré l'étroitesse de ses marges l'entreprise fait des bénéfices et trouve le moyen d'intéresser largement la clientèle.
- Monsieur Pétrenko.** Pourriez-Vous m'indiquer son chiffre d'affaires?
- Monsieur Lebrun.** Je peux Vous dire que cette Maison a quadruplé son chiffre d'affaires et se classe aujourd'hui une des premières en France.
- Monsieur Pétrenko.** Comment cette Maison a réussi à surmonter si facilement les difficultés?
- Monsieur Lebrun.** Cette Maison a construit un complexe industriel qui comprend actuellement trois usines. D'autre part, elle a pour règle de renouveler l'équipement de ses usines bien avant qu'il ne soit à la limite de l'usure, pour bénéficier des derniers progrès techniques. Elle crée en effet un outil industriel moderne, plus perfectionné possible et capable de répondre à la fabrication en série.
- Monsieur Pétrenko.** Est-ce que nous pouvons lui confier une commande sans courir de risque?
- Monsieur Lebrun.** Evidemment, Monsieur.

DIALOGUE № 2

- Monsieur Kossenko.** Allô, c'est bien le bureau de Monsieur Martin? Qui est à l'appareil?
- Secrétaire.** Oui. Ici sa secrétaire. C'est de la part de qui?
- Monsieur Kossenko.** C'est Monsieur Kossenko de Kharkov. Je voudrais parler à Monsieur Martin.
- Secrétaire.** Monsieur Martin n'est pas là pour le moment. Il est sorti. Voulez-Vous rappeler dans une demi-heure?
- Monsieur Kossenko.** Oui, je vais rappeler. Merci, Mademoiselle.

(dans une demi-heure)

- Monsieur Kossenko.** Pardon, Mademoiselle, est-ce que Monsieur Martin est déjà dans son bureau?
- Secrétaire.** C'est bien Vous, Monsieur Kossenko, qui rappelle? Monsieur Martin vient de revenir. Je lui ai déjà exposé Votre message. Eh bien, je lui passe l'appareil. Ecoutez et parlez.
- Monsieur Kossenko.** Bonjour, Monsieur Martin. Les associés de notre Association ont examiné et étudié Votre offre relatif aux moteurs 033. On est d'accord de Vous commander six moteurs à condition que Vous puissiez accomplir cet ordre vers la fin de l'année courante. Notre représentant sera à Lyon dans une quinzaine pour discuter ce Contrat en détail.
- Monsieur Martin.** D'accord. A bientôt.
- Monsieur Kossenko.** Merci. Au revoir.

DIALOGUE № 3

- Directeur.** Bonjour, Monsieur, asseyez-Vous.
- M. Lemoine.** Bonjour, Monsieur le Directeur.
- Directeur.** Monsieur Lemoine, Votre candidature nous intéresse. Voyons ..., Vous avez 25 ans, Vous êtes marié sans enfants, Vous avez fait une Ecole de Commerce et Vous avez des notions d'espagnol. Vous êtes représentant en produits de beauté. Pourquoi voulez-Vous travailler dans notre société?
- M. Lemoine.** Mon travail m'oblige à me déplacer en permanence. Je vais bientôt être père et je recherche un poste plus stable.
- Directeur.** Je comprends. Quelles sont Vos relations avec Vos clients?
- M. Lemoine.** Excellentes. J'ai toujours aimé les contacts avec les gens.
- Directeur.** Depuis combien de temps travaillez-Vous?
- M. Lemoine.** Ça fait 6 ans. J'ai commencé par vendre des livres à domicile et depuis 3 ans, je travaille comme représentant en produits de beauté dans toute la France.
- Directeur.** Quand pourriez-Vous commencer à travailler?
- M. Lemoine.** Je suis dès maintenant à Votre disposition.

SIXIEME UNITE

1. Les lettres: fondation d'un commerce; fondation d'une succursale; changements dans une Maison; transferts; transformation d'une Société.
2. Commentaires.
3. Grammaire: verbes impersonnels; verbes transitifs et intransitifs.
4. Exercices.
5. Dialogues.

LES LETTRES

1. Fondation d'un commerce.

Nous prenons la liberté de Vous faire connaître qu'à partir du 1-er janvier prochain nous nous établissons dans cette ville, 16, avenue De Lattre-de-Tassigny, 57 000 Metz comme exportateurs et importateurs.

La nouvelle Maison exercera le commerce sous la raison sociale de Messieurs Marcel Létournel et Julien Pellerin.

Nous nous occuperons principalement de la vente de matériels et instruments dentaires.

Nous appuyant sur nos connaissances approfondies de l'affaire acquises dans le courant de beaucoup d'années nous sommes en état d'exécuter tous les ordres qu'on nous confiera.

Par suite des fonds dont nous disposons nous pouvons accorder à nos clients des facilités particulières.

Les relations étendues que nous avons avec des Maisons de notre branche nous donnent la possibilité de Vous fournir la meilleure marchandise tant au point de vue de la qualité que du prix.

Les Maisons indiquées ci-dessous Vous donneront des renseignements satisfaisants sur notre solidité et notre manière d'agir.

Veuillez nous favoriser de Vos ordres sur la soigneuse exécution desquels Vous pouvez compter.

Veuillez prendre note des signatures ci-après.

M. Marcel Létournel signera

M. Julien Pellerin signera

Référence: Crédit Lyonnais, Lyon

Société Générale, Metz

2. Fondation d'une succursale.

Nous Vous faisons savoir que nous venons d'ouvrir à Paris, 12, avenue de la Motte-Picquet une succursale de notre Maison sous appellation: «Instruments de précision» Succursale.

La confiance dont nous a honorés notre clientèle et de nombreux ordres nous ont encouragés à ouvrir cette succursale pour pouvoir servir aux intérêts de nos clients plus promptement.

Nous avons chargé notre collaborateur M. Legros de la gestion de la succursale.

Vous êtes prié(s) de Vous adresser à cette succursale pour tous renseignements complémentaires.

Veuillez prendre note de la signature de M. Legros.

N.B.

Points principaux de la lettre ci-dessus: 1. Avis relatif à la fondation de la succursale montrant, aussi, la raison sociale de celle-ci. 2. Indication de la branche dont la succursale s'occupera. 3. Indication de la personne à qui on confiera la gestion et la signature de celle-ci.

3. Changement dans une Maison.

Veuillez prendre bonne note que nous avons procédé à la réouverture de notre Etablissement après les changements considérables qui nous mettent en état d'exécuter tous les ordres dont les clients nous favorisent à leur complète satisfaction.

En même temps nous avons l'honneur de Vous faire connaître que nous venons d'adjoindre une nouvelle branche: produits plastiques.

Nous Vous remercions de la confiance et de la bienveillance que Vous nous avez témoignées durant de longues années et nous espérons être favorisés de la même confiance pour le futur.

4. Transferts.

Nous avons l'honneur (le plaisir) de Vous faire savoir que pour satisfaire aux exigences d'une clientèle toujours nombreuse, notre siège social sera transféré à partir du 1-er janvier 199... , à l'adresse suivante: 70, rue de Pothien - 75 - Paris 8e. Téléphones: 225-24-14 et 225-24-15. Télex: 23663 F PATEX (Ce numéro est susceptible de changer et nous en aviserons ultérieurement).

Toujours soucieux de donner entière satisfaction à nos clients par une exécution prompte et soignée des commandes, nous n'avons reculé devant aucun sacrifice pour assurer la complète réorganisation de notre service d'expédition.

Nous Vous informons qu'à cette nouvelle adresse, nous serons mieux installés pour Vous servir, étant donné que nos bureaux seront plus spacieux. Vous n'aurez plus de problèmes de stationnement puisqu'il y a un garage SHELL au bas même de l'immeuble.

En Vous remerciant pour la confiance que Vous nous avez toujours témoignée durant de nombreuses années nous espérons que Vous voudrez bien nous favoriser la continuité de Vos ordres.

ATTENTION AU MODELE DU PROCES-VERBAL!

Procès-verbal de la réunion du comité de l'Association

La séance est ouverte à 14 h.

Présents:

Absents excusés:

Absents: aucun

1. Le changement de locaux pour le siège de l'association.

Le président explique pourquoi il faut changer de locaux: les locaux actuels sont très vieux et la réparation trop chère.

Mme Genon demande s'il faut chercher des locaux aussi grands ou plus grands.

Le président répond que le problème est de trouver des locaux plus grands mais moins chers.

Le trésorier dit que c'est très difficile à trouver et précise que l'Association n'a payé jusqu'à maintenant que 6 % de son budget en loyer, ce qui est très peu: on peut, à son avis, payer un loyer de 10 % environ. M. Faure dit que, comme Association, on peut facilement obtenir une réduction de loyer. Le président demande s'il a une idée.

M. Faure demande où il faut chercher et quand il faut quitter les locaux actuels.

Le président répond que les locaux actuels doivent être libres le 1er mai et que le centre ville est la meilleure solution.

5. Transformation d'une Société.

Nous avons le plaisir de Vous faire connaître que depuis le 15 mai courant, d'un commun accord entre les associés, notre Société a été transformée en Société anonyme coopérative à capital et personnel variables sous la raison sociale:

Crédit-bail de biens d'équipement

Siège social: 25, place Jeanne d'Arc 45100 Orléans.

Cette nouvelle Société sera gérée par Marcel Charron en tant que P.D.G.

Notre groupement s'offre à remplir sur une grande échelle, une nouvelle fonction économique: celle de propriétaire de biens d'équipement. Par ce biais, les entreprises qui le désirent peuvent non seulement se débarrasser du souci de trouver du crédit, mais aussi déléguer l'achat, l'assurance, l'entretien et le remplacement de leur matériel.

La technique nouvelle du crédit-bail s'analyse comme une location assortie d'une promesse de vente de la part du «bailleur», d'un bien d'équipement, étant entendu que la location est à moyen ou à long terme et que le prix de vente prévu en fin de bail tient compte des loyers versés par le locataire.

ATTENTION AUX PRIX DES LOYERS!

Le loyer des magasins de luxe

Dans toutes les grandes villes européennes, les boutiques de luxe se trouvent dans un même quartier ou dans une même rue. Combien coûtent les loyers de ces magasins dans ces rues?

Selon «European Construction Research», les loyers des boutiques de Kaufingerstrasse à Munich et de Hohestrasse à Cologne sont plus chers que dans toutes les autres villes européennes (16000 F par m² par an). Ces deux rues sont suivies par Kartnerstrasse à Vienne (14000 F), puis l'avenue Montaigne à Paris (13000 F) et Oxford Street à Londres (12000 F). Les loyers du cours Tsakalof à Athènes et la rue Augusta à Lisbonne sont un peu meilleur marché.

COMMENTAIRES

1. *Commerce(m)* — торгова фірма (*maison, entreprise de commerce*). Слово *commerce* може також означати: *échanges (de marchandises)* — товарообмін; *activité commerciale* — торговельна діяльність, торговий промисел; *le monde commercial, les commerçants* — комерсанти, комерційне середовище. Його значення визначається контекстом.

2. *Matériels et instruments dentaires* — обладнання та інструмент для стоматологічних установ.

Французькі відносні прикметники можуть перекладатися іменником у непрямому відмінку або словосполученням: *décisions administratives* — рішення адміністрації або рішення адміністративних органів.

При відносних прикметниках у французькій мові часто відсутнє слово або словосполучення, до якого вони відносяться. Перекладаючи на українську мову, їх слід відновити: *les prix industriels = les prix des produits industriels* — ціни на промислові товари.

3. Синонімами дієслова *pouvoir* можуть бути: *être (se voir) en mesure (à même) de faire qch, être capable (susceptible) de faire qch, être dans la possibilité, avoir la possibilité (la latitude, la faculté) de faire qch, il est possible*, etc.

Слід зазначити, що безособові звороти у діловій мові вживають у тих випадках, коли не вказують на прямого носія дії: *Nous ne sommes pas à même de Vous accorder ces facilités. Il nous est impossible de Vous accorder ces facilités.*

4. Складні сполучники *tant ... que, aussi bien que, ainsi que, de même que* еквівалентні в українській мові таким сполучникам: *як ..., так і, а також: Nos conditions sont favorables tant en ce qui concerne les prix que les délais de livraison.* Наші умови вигідні як щодо цін, так і до термінів постачання. *Vos conditions de livraison aussi*

bien que (ainsi que, de même que) Vos prix nous conviennent. Нас влаштовують Ваші умови постачання, а також ціни. Ваші умови постачання, а також ціни нас влаштовують (нам підходять).

5. *Encourager = inciter, déterminer, engager, inviter qn à qch, à faire qch.* Всі ці дієслова мають відтінок спонукування до якої-небудь дії.

6. *Nous avons chargé Monsieur X. de la gestion. = Nous avons confié la gestion à Monsieur X. = La gestion est confiée (la gestion incombe) à Monsieur X. = Monsieur prend à sa charge (assume) la gestion. = Monsieur X. se charge de la gestion.* Всі ці еквівалентні фрази можна перекласти так: Пану X. доручено керівництво.

7. *Procéder à la réouverture* — знову відкрити. Це сполучення дієслово + віддієслівний іменник характерне для ділового стилю. Але рекомендується широко вживати синонімію та еквіваленти.

8. Дієслово *changer* може бути перехідним або неперехідним. *Changer* як перехідне дієслово може мати такі значення: 1) = *échanger* — міняти, обмінювати: *Changer des dollars contre des francs.* Міняти долари на франки; 2) = *remplacer qch, qn par une chose (une personne) de même nature* — замінити що-небудь (кого-небудь) на подібне: *Changer le personnel d'administration.* Замінити керівництво; 3) = *modifier* — змінити: *Changer la politique douanière.* Змінити митну політику; 4) = *transformer* — перетворювати, реформувати: *Nous avons totalement changé le service d'expédition.* Ми повністю перебудували нашу експедиторську службу. *Changer* як неперехідне дієслово може мати такі значення: 1) = *modifier* — переміняти: *La Maison a changé de nom.* Фірма перемінила назву; 2) = *déménager* — переїхати: *La Firme a changé de siège social.* Фірма переїхала; 3) = *substituer à, remplacer* — замінити, переміняти: *Changer de source d'approvisionnement en matières premières.* Замінити джерела постачання сировиною; 4) = *transformer, se transformer* — реформуватися, реорганізовуватися: *Cet établissement a plusieurs fois changé de forme.* Ця установа кілька разів реорганізовувалась; 5) = *réorganiser, remanier* — перебудовуватися: *Le Ministère X. a changé de structure.* В міністерстві відбулася структурна перебудова; 6) = *réviser* — переглянути: *Nous avons changé de décision.* Ми переглянули своє рішення.

EXERCICES

1. a) Retenez les formes impersonnelles des verbes suivants:

Il pleut — іде дощ
Il neige — іде сніг
Il fait beau — чудова погода
Il fait mauvais — погана погода

Il Vous est recommandé — Вам рекомендовано
Il est certain (sûr) — певно
Il est bon — добре

Il fait du vent (du soleil) — вітер (сонячно)
Il faut — треба
Il importe — важливо
Il est nécessaire — необхідно
Il est possible — можливо
Il arrive un malheur — трапляється біда
Il convient — слід
Il nous est proposé — нам запропоновано
Il Vous est dit — Вам сказано
Il est utile — корисно

Il est dommage — шкода
Il est tôt — рано
Il est tard — пізно
Il s'agit de — мова йде, ідеться про
Il y a — є
Il y a dix jours — 10 днів тому
Il semble — здається
Il paraît — здається
Il reste — залишається
Il suffit — досить, достатньо
Il manque — невістачає
Il se passe — відбувається

b) *Introduisez-les dans de courtes phrases suivies de la préposition de + l'infinitif, s'il y a lieu.*

c) *Introduisez-les dans de courtes phrases suivies du subjonctif, si c'est possible.*

d) *Ecrivez-les au passé composé.*

2. a) Choisissez les verbes transitifs et intransitifs:

prendre, connaître, exercer, entrer, occuper, rentrer, disposer, sortir, donner, arriver, mettre, partir, exécuter, aller, venir, satisfaire, monter, exiger, descendre, changer, rester, servir, favoriser, tomber, renseigner, mourir, gérer, naître, espérer, résoudre;

b) *Conjuguez les verbes ci-dessus au passé composé.*

3. Traduisez les phrases suivantes et dites dans quels cas le verbe a une valeur transitive ou intransitive:

1. *Nous avons augmenté les exportations d'équipement.* 2. *Nos ventes à l'étranger ont augmenté de 2 fois.* 3. *Nous sommes prêts à reprendre nos rapports avec cette entreprise.* 4. *Nos affaires reprennent actuellement.* 5. *Nous avons diminué la valeur de nos achats.* 6. *On a diminué de 4 fois nos exportations.* 7. *Nous avons déménagé nos magasins dans un autre immeuble.* 8. *Nous avons déménagé au № 12, av. Les Champs-Élysées.* 9. *Notre tâche est de satisfaire plus amplement nos clients.* 10. *Les marchandises doivent satisfaire aux exigences du marché mondial.* 11. *Nous avons consenti à la proposition faite par la Maison X.* 12. *Nous voudrions savoir les facilités et avantages que Vous pouvez nous consentir.*

4. Traduisez en employant les verbes: consentir, augmenter, satisfaire, traiter, diminuer, déménager, reprendre au sens transitif et intransitif:

1. Ми заключили з цією Фірмою вигідний контракт. 2. Ми маємо уже давні торгові відносини з цією компанією. 3. Ми можемо Вам

запропонувати значні пільги. 4. Ми згодні з Вашими умовами постачання цієї сировини. 5. Торгівля цими товарами поживалась. 6. Ми хотіли б відновити з Вами торгівлю цими виробами. 7. Ми перевели філії в інше приміщення. 8. Фірма переїхала в нове приміщення за адресою: пл. Перемоги, 2. 9. Підприємство збільшило кількість замовлень на цю сировину. 10. Фірма зменшила закупівлю цих деталей. 11. Розмір наданих кредитів скорочується у два рази на наступний рік. 12. Продаж французьких автомобілів збільшується із року в рік. 13. Якість товарів повинна відповідати міжнародним стандартам. 14. Мета підприємства — задовольняти клієнтів сумлінним виконанням замовлень.

5. Traduisez (v. com. 4):

1. Nous attirons Votre attention *tant* sur les couleurs *que* la nouveauté et l'originalité des dessins de nos tissus. 2. Nous faisons appel à Votre amabilité *ainsi qu'*à Votre discrétion pour obtenir de Vous des renseignements sur la solvabilité de la Société X. 3. Nous avons reçu les marchandises *aussi bien que* les documents d'expédition. 4. Les capacités de Monsieur X. *de même que* sa loyauté justifient pleinement la confiance que nous lui portons. 5. Les renseignements obtenus *incitent* le fournisseur à une certaine méfiance. 6. Nous espérons que les conditions avantageuses *Vous engageront* à nous transmettre un ordre important. 7. Une visite à cette entreprise *nous a faits* réaliser une affaire avantageuse. 8. L'extension de nos échanges *nous a déterminés* à adjoindre à notre Maison une nouvelle branche.

6. Traduisez (v. com. 4):

1. Ми одержали Вашого листа, а також документи до нього. 2. Його здібності, а також чесність викликають до нього повагу з боку співробітників фірми. 3. Щодо якості та ціни ці товари є кращими на світовому ринку. 4. Наважуємося запевнити Вас, що Ви будете задоволені нашим обслуговуванням, а високий рівень його спонукатиме Вас до продовження наших контактів. 5. Сподіваємось, що сумлінне виконання нами зобов'язань буде сприяти наданню нам кредиту з Вашого боку. 6. Вважаємо, що Ви приймете рішення закупити наші товари на вигідних умовах.

7. Traduisez sans avoir recours aux adjectifs (v. com. 2):

Maison honorable. Capital social. Style administratif. Employé irrégulier. Signature sociale. Fournisseur ponctuel. Mesures préjudiciables. Gestion industrielle. Exportation française. Liste énumérative. Réorganisation ministérielle.

8. Relevez les synonymes ou équivalents dans le vocabulaire:

Fondation d'une entreprise. Liquidation d'une société. Gestion de la Maison. Signature sociale. Honorer qn de la confiance. Fonds de com-

merce. Accorder des facilités. Constituer une Compagnie. Faire du commerce. Changements dans une Maison. Modification de la raison sociale. Déménagement. Changement de direction. Transformation d'une Société. Transférer. Diriger une Société. Exercer une fonction. Satisfaire les clients. Satisfaire aux exigences. Satisfaire les besoins. Clientèle toujours nombreuse. Nous nous permettons d'espérer. Continuité des ordres. Promesse de vente. Déléguer l'achat. Prendre une chose en location. Bail. Terme de bail. Loyer. Bailleur. Locataire. Louer. En temps utile. Exécution rapide et soigneuse.

9. Traduisez en Vous servant des formules françaises des lettres:

1. Починаючи з 1 жовтня ц. р., ми приступаємо до розпродажу наших товарних запасів у зв'язку з ліквідацією фірми. 2. У майбутньому фірма буде займатися головним чином купівлею та продажем обладнання для медичних установ. 3. Ми маємо можливість надавати пільги нашим покупцям. 4. Ми відкрили філіал фірми, щоб краще та швидше обслуговувати покупців. 5. Довіра, яку виявили до нас покупці, та їхні численні замовлення спонукали нас до відкриття нової контори. 6. Керівництво конторою доручено пану Х. 7. Ми вирішили перейменувати нашу фірму. 8. Ми повністю перебудували роботу нашої експедиторської служби. 9. З 15 жовтня, тобто через тиждень, ми знаходитимемося за новою адресою. 10. Юридична назва фірми змінилась. 11. Ми будемо виконувати нові господарські функції. 12. Значна реорганізація дозволить нам забезпечувати добру якість наших товарів та їх швидшу поставку. 13. Ми хочемо звільнити покупця від турбот пошуку кредиту для придбання обладнання.

10. Remplacez les locutions verbales par un seul verbe (v. com. 7):

Donner avis. Faire offre. Procéder à l'achat. Donner la possibilité. Exprimer ses remerciements. Faire le commerce. Marquer une hausse. Effectuer le paiement. Apporter des modifications. Donner satisfaction. Présenter ses excuses. Etre en progression. Faire des précisions. Ajouter foi. Etre possesseur. Procéder à l'analyse. Apporter des changements.

11. Ecrivez huit mots ou expressions avec:

une réservation: ...

un problème: ...

12. Rédigez Vous-même deux circulaires:

1. La Banque X. fait savoir à ses clients et correspondants qu'elle est transformée en une Société anonyme.

2. La Maison Gérard et Cie annonce à sa clientèle qu'elle a déménagé et est allée s'établir 23, Bd des Italiens, Paris, dans des locaux plus vastes.

13. Traduisez les lettres suivantes:

1. Заснування нової фірми.

Цим листом повідомляємо Вам, що ми відкриваємо нову фірму в Парижі за адресою: вул. Вольтера, 8. Наша фірма буде називатися: Експортно-імпортна фірма С і М.

Ми продаватимемо головним чином електрообладнання.

Широкі зв'язки в даній галузі та добрі знання цієї справи дають нам змогу поставляти кращі товари як з точки зору якості, так і дизайну. Фінансові засоби дають нам можливість надавати пільги нашим покупцям.

Довідки про фінансову платоспроможність нашої фірми Ви можете отримати на фірмах, список яких додається.

Сподіваємось одержати Ваші замовлення, на ретельне виконання яких Ви можете розраховувати.

2. Розширення фірми.

Повідомляємо Вам, що після значних змін ми знову відкриваємо нашу фірму. Ці зміни дозволять нам ширше задовольняти вимоги наших клієнтів.

Доводимо до Вашого відома, що з метою поліпшення післяпродажного сервісу при нашій фірмі існує консигнаційний склад запасних частин, поставка яких буде виконуватися без затримки.

Дякуємо за довіру, яку Ви до нас виявляли протягом багатьох років, і дозвольте запевнити Вас, що Ви будете задоволені нашим обслуговуванням, а також якістю запасних частин.

3. Зміна адреси та перейменування.

Цим листом повідомляємо Вам, що з 1 січня 2000 р. наша контора переїздить на нове місце за адресою: 252033, Київ, вул. Тарасівська, 9. До речі, контора тепер називається «Бюро товарних експертиз».

DIALOGUE № 1

Monsieur Pétrenko. Monsieur Chaumard, Vous êtes le Directeur Général de l'entreprise la plus connue en France. Qu'est-ce qui Vous a valu cet honneur?

Monsieur Chaumard. A partir de la fondation de la Société, mon existence se confond avec celle de l'entreprise que je dirige.

Monsieur Pétrenko. Depuis quand date la Société?

Monsieur Chaumard. Dès le 1 janvier 1978.

Monsieur Pétrenko. Est-ce que Vous êtes divisés en trois départements dès le départ?

Monsieur Chaumard. Non. Après deux ans seulement. D'abord, nous étions un petit groupe de jeunes ingénieurs. En 1989, nous étions déjà très nombreux. Il est devenu impossible de commander directement un seul groupe si solide. Il a fallu diviser la Société.

Monsieur Pétrenko. Grâce à quoi avez-Vous fait du succès?

Monsieur Chaumard. Grâce à l'implantation des ordinateurs. Nous avons pris le risque d'avoir nos propres calculateurs. A l'époque nous étions très avancés sur nos concurrents français qui étaient étonnés de notre choix.

Monsieur Pétrenko. C'est à cette époque qu'a paru le terme d'«informatique»?

Monsieur Chaumard. Oui, c'est chez nous qu'a été lancé le mot d'«informatique» qui est aujourd'hui entré dans le vocabulaire courant.

DIALOGUE № 2

(Conversation par téléphone)

Client. Allô! C'est le bureau d'accueil de l'Exposition?

Secrétaire. Je suis à Votre service. A quoi vous intéressez-Vous?

Client. Permettez-moi de me présenter. Je suis Monsieur Pétrenko, le fondé de pouvoir du tissage de Ternopile. On a l'intention de présenter à l'Exposition nos modèles.

Secrétaire. Très heureuse.

Client. Ne pourriez-Vous pas me donner des indications complémentaires?

Secrétaire. Avant tout, il faut présenter la documentation nécessaire, les catalogues illustrés, dépliants, textes en langues étrangères qui donnent les caractéristiques et les qualités de Vos matériels.

Client. Nous avons une gamme très étendue de tissus qui sont déjà bien connus dans le pays et à l'étranger.

Secrétaire. Avez-Vous le modèle 45-MC qui est très demandé dans les pays au climat tropical?

Client. Oui, nous avons tenu compte des particularités de l'exploitation des matériels dans les pays tropicaux.

Secrétaire. Très bien.

Client. Il faut payer combien pour un modèle de ce type?

Secrétaire. Le prix? A partir de 10000 ou 12000 \$.

Client. Pour quand faut-il présenter la documentation?

Secrétaire. N'oubliez pas que le terme s'écoule à la fin de ce mois, c'est-à-dire le 31 mai y compris.

Client. Merci, Mademoiselle, de m'avoir consulté.

Secrétaire. De rien et bonne chance.

Client. Au revoir, Mademoiselle. Veuillez agréer nos remerciements anticipés.

DIALOGUE N° 3

(Dans l'entreprise Guy Dubuis, au service commercial)

Assistante. Ne quittez pas, je me renseigne ... Allô, Monsieur Berthet? J'ai monsieur Orlando, au téléphone ...

Berthet. Qu'est-ce qu'il veut?

Assistante. Il demande pourquoi il n'a pas reçu sa commande.

Berthet. Mais enfin, on lui a déjà écrit! ... Vous pouvez lui expliquer que sa commande ne va pas partir d'ici avant deux semaines?

Assistante. Allô! Je suis désolée, mais monsieur Berthet dit que Votre (à M. O.) commande ne va pas partir avant deux semaines. ... Ne quittez pas.

Assistante. Il demande pourquoi.

(à M. B.)

Berthet. Mais je lui ai déjà expliqué! C'est une commande spéciale: des appareils que nous n'avons pas en stock. Il faut les fabriquer spécialement pour lui, nous devons commander des pièces à l'étranger ..., il faut du temps!

Assistante. Allô! monsieur Berthet dit que c'est une commande spéciale.

SEPTIÈME UNITÉ

1. Les lettres de crédit: un crédit documentaire, un crédit confirmé, un crédit non-confirmé, un crédit révocable, un crédit irrévocable.
2. Commentaires.
3. Grammaire: prépositions et locutions prépositionnelles exprimant le point de départ dans l'espace et dans le temps.
4. Exercices.
5. Dialogues.

LES LETTRES DE CREDIT

Une lettre de crédit (accréditif) est une lettre par laquelle sur la demande d'une personne (un marchand, commerçant ou banquier) une banque prend sur elle l'obligation de payer à une troisième personne nommée, «le bénéficiaire», une somme déterminée ou d'accepter des traites par le bénéficiaire pour cette somme.

Dans le commerce extérieur ont cours dans la plupart des cas des lettres de crédit documentaires. Une lettre de crédit documentaire ne prévoit le paiement de la somme y dénommée que contre certains documents (connaissances, certificats d'assurance, etc.) qui sont à présenter par le bénéficiaire.

Les lettres de crédit documentaires peuvent être révocables ou irrévocables, confirmées ou non confirmées. La Chambre de Commerce Internationale a élaboré en 1930 des règles générales concernant les lettres de crédit qu'elle a recommandées aux banques.

Ces règles prévoient que les lettres de crédit peuvent être révocables ou irrévocables et que toute lettre de crédit ne portant pas la notion «irrévocable» doit être considérée comme révocable. Une lettre révocable n'a pas un caractère obligatoire pour la banque qui l'a émise envers le bénéficiaire et peut être sujette à un retard de la part de la banque au moment voulu.

L'émission d'une lettre de crédit ne doit pas obligatoirement être liée à une opération de crédit, par exemple: dans le cas, où le paiement est effectué au moyen d'un retrait de fonds du compte courant de l'acheteur (importateur).

Mais presque toujours le cas contraire a lieu. C'est pourquoi on appelle ce document «lettre de crédit».

Les lettres de crédit irrévocables (confirmées) portent toujours l'indication de la date jusqu'à laquelle elles sont valables. Une lettre de crédit non utilisée par le bénéficiaire jusqu'à cette date (ou bien cette date y compris) est annulée automatiquement.

1. Prière d'établir un crédit documentaire.

Paris, le 20 mai 2000

Banque de Commerce
Paris

Messieurs,

Nous Vous prions de bien vouloir établir un crédit documentaire irrévocable auprès de l'Eximbanque de l'Ukraine, Kyiv, en faveur et à l'ordre d'Oukrexport; Kyiv, pour la somme totale de

F. 4000. — (quatre mille francs)

qui est à payer au bénéficiaire contre présentation de pièces d'expédition faites à Votre ordre et concernant 1000 mètres cubes de contre-plaqués de la qualité prévue par Contrat sur 2000 dont copie ci-annexée.

Les connaissements doivent être datés en juin — juillet 2000 et être «clean on board».

La marchandise doit être assurée pour la valeur C.I.F, de la marchandise expédiée, majorée de 10 % de profit imaginaire.

La police d'assurance doit être faite à Votre ordre y compris les risques de mines et de guerre.

Nous Vous prions d'agréer, Messieurs, nos salutations distinguées.

Lenoir Frères

2. Lettre d'avis au bénéficiaire.

Paris, le 21 mai 2000

Oukrexport
Kyiv

Messieurs,

Lettre de crédit № 21/353

Nous avons l'avantage de Vous faire savoir que nous avons établi ce jour une lettre de crédit irrévocable auprès de l'Eximbanque de l'Ukraine, Kyiv en faveur et à Votre ordre pour la somme totale de

F. 4000. — (quatre mille francs)

contre présentation des pièces d'expédition suivantes:

- 1) jeu complet de connaissements à notre ordre;
- 2) factures;
- 3) certificats d'assurance;
- 4) certificat d'origine;

concernant un lot de contre-plaqués à un prix n'excédant pas ... francs le mètre cube (m c) expédié d'Odessa à Marseille avant le 1 août 2000.

Nous Vous prions d'agréer, Messieurs, nos salutations distinguées.

Banque de Commerce

3. Accusé de réception de l'Eximbanque de l'Ukraine.

Kyiv, le 25 mai 2000

Banque de Commerce
Paris

Messieurs,

Votre lettre de crédit documentaire irrévocable № 21/353

Nous avons bien reçu ce jour Votre lettre de crédit qui aura toute notre attention.

Nous Vous prions de vouloir bien agréer, Messieurs, nos salutations distinguées.

Eximbanque de l'Ukraine

4. Lettre de confirmation.

Kyiv, le 1 juin 2000

Crédit Lyonnais

Messieurs,

Nous avons le plaisir de Vous confirmer que nous avons pris les dispositions suivantes en ce qui concerne notre règlement. Nous avons demandé à la Banque Nationale d'Argentine de tenir à Votre disposition ARP. 10000 — jusqu'au 30 novembre. Ce crédit Vous sera confirmé par la succursale parisienne de la banque qui acceptera Votre traite à 180 jours de date pour le montant de Votre facture, auquel s'ajoute l'intérêt annuel de 9 %.

Veuillez joindre les documents suivants à Votre traite:

- 1) 2 exemplaires signés de connaissements;
- 2) 2 factures commerciales;
- 3) 1 police d'assurance d'une valeur de ARP 10000.

Nos transitaires Vous informeront eux-mêmes du montant de leurs commissions. Votre facture devra porter la mention FOB Odessa. Nous Vous serions obligés de nous avertir dès que les marchandises auront été expédiées.

Eximbanque de l'Ukraine
Kyiv

COMMENTAIRES

1. *Une lettre de crédit* — акредитив. В Бельгії та Швейцарії вживається його синонім *un accreditif*.

2. Приймальники та прийменникові звороти такі, як: *à partir de*, *à compter de*, *depuis* — починаючи з ..., рахуючи від ...; *dans*, *après* — через певний період виражають поняття часу. *A partir de*, *à compter de*, *dans* виражають дію, яка має відношення до теперішнього або майбутнього часу: *La succursale sera ouverte à partir du 1-er janvier prochain. Vous serez avisé(s) dans deux jours.*

Прийменники *depuis*, *après* виражають дію, яка має відношення до минулого часу (періоду): *Votre Maison existe depuis 199... . Le représentant est arrivé trois jours après.*

Pendant, au cours de, dans le courant de, dans les ..., sous ... перекладаються словами: протягом, під час, не пізніше, ніж, через. — *Nous attendons Votre réponse dans les 8 jours* = *Nous attendons Votre réponse sous 8 jours (sous huitaine)*. Чекаємо вашої відповіді через тиждень.

3. Безперервність дії може передаватися у французькій мові різними способами: 1) дієсловами: *continuer, (se) poursuivre, persister, (se) maintenir, cesser* в заперечній формі. 2) Конструкцією обмеження *ne faire que*: *Les prix ne font que monter*. 3) Додаванням до відповідного дієслова прислівників: *toujours, sans cesse, encore, incessamment, de façon continue (permanente, incessante, continuelle, etc.)*; 4) Додаванням відповідного прикметника до іменника: *Les prix sur le marché mondial marquent une hausse continue*; 5) Іменниками *continuité, continuation*: *Nous sollicitons la continuation de Votre appui*.

4. *En raison de* — з огляду на, у зв'язку з Подібні прийменникові звороти з причиново-наслідковим значенням можуть поділятися на кілька груп: 1. *Par suite de, à la suite de, en fonction de* — у результаті, в зв'язку з 2. *Vu, étant donné, prenant en considération, compte tenu de, en raison de, en vertu de* — з огляду на, беручи до уваги, враховуючи, в силу чого-небудь. 3. *À l'occasion de* — у зв'язку з 4. *Du fait de, à (pour) cause de* — через, з огляду на і т. п.

5. *Majorer de* — підвищувати на. Для вираження кількісних відношень вживають також такі дієслова: 1) *augmenter, hausser, élever de ...* — збільшувати, підвищувати на ... ; *s'élever de ...* означає зростати, рости, збільшуватися на ... ; *augmenter, hausser, élever de ...* ; *s'élever à* — підвищуватися до Дієслова: *baisser diminuer, réduire de 2 ou 3 fois*, etc. означають: зменшувати, скорочувати в дві-три рази, а також дієслова: *doubler, tripler, quadrupler* et autres означають: збільшити удвічі, утричі, у чотири рази і т. п.; 2) *augmenter, croître, grandir, s'accroître, être en hausse, subir une hausse* — збільшуватися, підвищуватися (не вказуючи на приріст); 3) *baisser, diminuer, se réduire, être en baisse, connaître une baisse* — зменшуватися, скорочуватися (не вказуючи різниці); 4) *atteindre, se chiffrer à (par), constituer, s'élever à, s'établir à* — складати, досягати, доходити до ...

6. У сполученні із словами *hausse, majoration, baisse* іменник *prix* може опускатися: *La hausse persiste. La hausse (de prix) persiste*. Ціни постійно зростають.

EXERCICES

1. Traduisez en ukrainien en faisant attention aux prépositions et locutions prépositionnelles (v. com. 4):

1. Par suite de notre déménagement, nous avons dû retarder nos expéditions. 2. En raison de nouvelles augmentations des prix de métaux au marché mondial, nous avons légèrement augmenté les prix de nos

produits. 3. Il a quitté notre entreprise pour cause de sa maladie. 4. Etant donné la proximité des fêtes, nous Vous serions reconnaissants de vouloir bien observer strictement les délais de livraison. 5. A l'occasion de la Foire à Bruxelles à laquelle nous prendrons part, nous envisagerons d'éditer un catalogue de nos produits d'exportations. 6. Vu le susdit nous ne pouvons pas être considérés responsables. 7. Le retard de livraison est venu du fait du vendeur.

2. Remplacez les prépositions en italique par des synonymes:

1. Les catalogues pourraient Vous être expédiés *sous* quinze jours. 2. Ces dépliants nous sont beaucoup demandés *durant* la saison touristique. 3. L'acheteur est lié *à compter du* moment où la lettre de commande est entre les mains du fournisseur. 4. Les machines sont garanties *pendant* un an. 5. Nous pourrions Vous fournir *d'ici* un mois les articles demandés.

3. Remplacez les points par les prépositions depuis, pendant ou à partir de:

1. Nous sommes sans nouvelles de Votre part ... 2 mois. 2. Nous procédons à la liquidation de nos stocks... le 22 janvier a.c. 3. Nous traitons avec cette Maison ... 1982. 4. Les matériels sont garantis ... un an ... leur mise en service. 5. La Maison remplit ponctuellement ses obligations ... sa création.

4. Traduisez en français en employant les prépositions de cause ou de conséquence (v. com. 4):

1. В зв'язку з епідемією грипу переговори між представниками наших фірм відкладаються. 2. Через зростання цін на метали на міжнародному ринку ми змушені підняти ціни на наші товари. 3. Враховуючи високу якість наших товарів, ми сподіваємося, що Ви будете, як завжди, нашими клієнтами і передаватимете замовлення. 4. У зв'язку з розширенням торгівлі ми відкрили філію нашої фірми в Харкові. 5. Беручи до уваги кошти, які ми маємо, ми можемо надавати пільги нашим замовникам.

5. Remettez en ordre différentes parties des propositions suivantes:

1. Nous espérons que Vous serez satisfait(s) de cette solution car il nous est difficile de faire plus, en raison de nos engagements envers nos propres fournisseurs. 2. Compte tenu de l'ancienneté de nos relations, la régularité de Vos règlements et l'importance de la commande, nous acceptons à titre exceptionnel de reporter au 31 mars prochain, sans intérêt de retard, la totalité de Votre échéance, soit F. 12243.—. 3. J'ai constaté que depuis deux mois environ, des lettres qui me sont adressées sont remises à Mademoiselle Monique Martin qui demeure également à Lyon rue de l'Eglise mais au № 36.

6. A l'aide des listes de mots suivants, complétez les lettres qui suivent:

J'ai, de la, ravi, sa, organisation, annuelle, cordiaux, avant, attentions, à, au, après, je, succès, plaisir, je tiens, mon, convenu, l'occasion, m'en, spécialités, encore, Confrère.

1. ... deux jours consacrés ... tourisme dans la région de Florence, ... suis rentré(e) ... Figeac, très satisfait(e) des résultats du VIIIe Congrès annuel de médecine homéopathique.

2. ... à Vous exprimer toute ma reconnaissance pour les ... que Vous avez eues à ... égard. Comme ..., je Vous ferai parvenir le 30 avril prochain le compte rendu du séminaire «Homéopathie et maladies chroniques» dont ... été chargé(e).

3. Si Vous avez ... de venir dans le Sud-Ouest ... France, n'hésitez pas à ... avertir, je serai ... de Vous servir de guide dans la région et de Vous faire découvrir les ... qui en font ... renommée.

4. Je Vous exprime ... toutes mes félicitations pour le ... remporté par le Congrès et sa parfaite J'espère avoir le ... de Vous revoir à Lille lors de la conférence ... des médecins homéopathes.

Je Vous prie d'agréer, Cher ... , l'expression de mes sentiments les plus

A. Chaumard

7. Traduisez et donnez les synonymes des verbes en italique (v. com. 5):

1. Les prix des marchandises de notre Société *augmentent*. 2. Le chiffre d'affaires de la Centrale X. *sera ramené* à 10 millions de francs d'ici 2005. 3. Les échanges réalisés par cette Centrale depuis sa fondation *ont triplé*. 4. Les exportations des machines et des équipements en France *ont été multipliées* par 5 entre 1990 et 2000. 5. Le montant global des ventes de la Maison X. *a baissé* de 3 %. 6. Les livraisons *ont augmenté* de 15 % sur l'année écoulée. 7. On *assiste à une nette progression* du commerce franco-ukrainien. 8. L'exportation des produits chimiques de l'Ukraine *sera multipliée* par 2,5 jusqu'à 2000.

8. Traduisez en français en prêtant attention aux verbes d'augmentation et de diminution (v. com. 5):

1. Обсяг імпорту збільшиться на 43 % у Великобританію, удвічі — в Голландію і утричі — в Італію. 2. Передбачається скорочення експорту французьких товарів на 2000 рік. 3. Фірма X. скорочує експорт французьких споживчих товарів на 2000 рік. 4. Фірма X. підвищила на 3 % ціни на свої товари, пояснюючи це додатковими витратами підприємства. 5. Автомобільне об'єднання Рено—Вольво—Міцубісі збільшують експорт автомобілів на світовий ринок. 6. Фірма X. знизила ціни на деякі товари. 7. Собівартість товарів

виробничого об'єднання X. постійно знижується завдяки підвищенню продуктивності праці. 8. Торгівля між Францією та Україною розширюється.

9. Relevez les synonymes ou équivalents dans le vocabulaire:

Accréditif. Auprès de la Banque. Avoir cours. Etablir un crédit. Crédit irrévocable. Valable jusqu'au 30 novembre. Per annum. F.O.B. Accorder des conditions de crédit. Majorer les prix. Diminuer les prix. Comme suit. Influencer le fonctionnement de l'entreprise. La hausse persiste. Les frais qui nous incombent. Ne pas tarder à faire qch. Passer des commandes. A partir de.

10. Traduisez en Vous servant des formules françaises des lettres:

1. Національний Банк Аргентини відкрив акредитив на суму 10000 аргентинських песо на Вашу користь з терміном дії до 31 січня. 2. Цей акредитив буде підтверджено паризьким відділом даного банку. 3. Це відділення акцептує Вашу тратту з платежем через 180 днів, починаючи з дати і на суму Вашого рахунку, плюс банківський відсоток, виходячи з 9 відсотків річних. 4. До Вашої тратти додайте такі документи: два підписані екземпляри коносаменту, 2 рахунки-фактури, страховий поліс на суму 10000 аргентинських песо. 5. Повіdomляємо Вам, що ціни на ці товари зростуть на 10 % у зв'язку з підвищенням цін на сировину на світовому ринку. 6. Це підвищення буде введено з 1 числа наступного місяця. 7. У Ваших інтересах поквапитися з передачею замовлень, бо ми не можемо гарантувати, що не відбудеться ще нове підвищення цін, якщо енергетична криза продовжуватиметься.

11. Traduisez la lettre suivante en français:

Женева, 20 грудня 1999

Ексімбанк України
Київ

Документарний безвідзивний акредитив № 117

Згідно з наказом і за рахунок фірми Леблан Женева цим листом має честь просити Вас відкрити безвідзивний акредитив наказу Укр-експорту на таких умовах:

Сума акредитиву: шв. фр. 8000 — літерами: вісім тисяч швейцарських франків.

Термін дії: до 20 грудня 2000 року.

Платіж здійснити проти подання 1-х та 2-х оригіналів коносаментів «чистих на борту», фактур та страхових сертифікатів страхової компанії «Оранта», Київ. Документи повинні покривати відвантаження сільгоспмашин, передбачених у контракті від 8 травня ц. р., відправленого Вам у копії з нашим листом від 10 червня. Коноса-

менти та страхові сертифікати повинні бути виставлені нашому наказу.

Просимо авізувати бенефіціара та підтвердити нам одержання цього.

Прийміть ...

Женевський банк

DIALOGUE № 1

Monsieur E. Bonjour, Monsieur. Je suis le fondé de pouvoir de la Société «Attis».

Monsieur B. Enchanté de faire Votre connaissance. Installez-Vous ici à cette table. Je Vous écoute.

Monsieur E. Nous voudrions discuter les conditions de crédit à moyen terme à 24 % annuels.

Monsieur B. Avez-Vous apporté tous les documents dont nous avons parlé par téléphone?

Monsieur E. Est-il question de la sollicitation auprès de Votre Banque de notre part?

Monsieur B. Certes. Mais il s'agit aussi des autres documents pour prendre connaissance de Votre affaire.

Monsieur E. Votre secrétaire nous a prévenus que nous présentions:

1. Les copies des documents de fondation de notre Société.
2. Les documents confirmant les droits juridiques pour l'obtention du crédit (patente, licence, etc.).
3. La copie du contrat et d'autres documents concernant les frais à créditer.
4. Le rapport annuel de comptable.
5. Les obligations d'assurance de crédit.

Monsieur B. C'est justement ça. Puis-je m'instruire ce que Vous avez indiqué dans Votre sollicitation?

Monsieur E. Nous avons indiqué le but du crédit, le montant total du crédit, le délai de l'utilisation du crédit, le terme et les conditions du remboursement de crédit, une brève caractéristique des frais à créditer et l'effet économique prévu de la réalisation des frais.

Monsieur B. Quant aux documents tout va bien. Mais notre Banque doit effectuer l'analyse en vue de définir la solvabilité de Votre Société. Nous en parlerons en détail sous quinzaine après avoir reçu les résultats de l'analyse économique. J'espère que Vous recevrez le crédit au bout du mois.

Monsieur E. Je Vous remercie de nous avoir prêté une grande attention.

Monsieur B. De rien. Bonne chance. A bientôt.

DIALOGUE № 2

(Conversation par téléphone)

Agent. Allô, ici les Assurances Lagarde.

Monsieur Manthe. Bonjour, mademoiselle, ici Christophe Manthe, je suis assuré chez Vous depuis 5 ans et c'est la première fois que je fais appel à Vos services.

Agent. Oui, je Vous écoute, quel est le numéro de Votre police?

Monsieur Manthe. Attendez je vais voir ... Voilà, c'est le № 68-74125.

Agent. De quoi s'agit-il?

Monsieur Manthe. Et bien, ça s'est passé ce matin dans la pâtisserie. Une cliente, en se rendant à la caisse, a glissé et a heurté une vitrine. Comme elle souffrait d'un bras, nous l'avons conduite à l'hôpital où on lui a diagnostiqué une fracture du poignet. Je suis très ennuyé. Que dois-je faire?

Agent. Ne Vous inquiétez pas, Vous êtes couvert par Votre assurance. Donnez-moi le nom et l'adresse de Votre cliente et nous prendrons directement contact avec elle.

Monsieur Manthe. Il s'agit de Mme Bardet Sylvie, 15, rue des Etats-Unis Lavandou.

Agent. Avez-Vous remarqué si le sol était glissant ou si quelque chose a pu provoquer sa chute?

Monsieur Manthe. Non, personne n'a compris pourquoi elle avait pu tomber.

Agent. Bien, nous sommes vendredi, 4 avril, Vous recevrez en début de semaine prochaine la visite de l'inspecteur de zone. C'est tout pour le moment.

Monsieur Manthe. Entendu, merci beaucoup. Au revoir Mademoiselle.

Agent. Au revoir, Monsieur. A propos, n'oubliez pas de remplir cette fiche.

ASSURANCES LAGARDE

Appel pour:
Reçu par:
Date:
Heure:
Assuré:
№ Police:
Circonstances du sinistre:
Cause(s):
Victime(s):
Dommages:

DIALOGUE N° 3

(Conversation dans le café entre un client et un garçon)

- Garçon.** Que voulez-Vous, du café, du thé ou du chocolat?
Client. J'aimerais mieux prendre une tasse de café.
Garçon. Du café au lait ou un café-crème?
Client. Du café noir, s'il vous plaît.
Garçon. Fort ou clair?
Client. Fort et très chaud.
Garçon. Je Vous prie...
Client. Votre café est délicieux. Comment le préparez-Vous?
Garçon. Je fais griller un peu les grains de café et puis je les fais moudre dans le moulin à café. Après avoir moulu le café, je le verse dans la cafetière, j'y ajoute de l'eau et je branche la cafetière.
Client. Faut-il faire bouillir le café?
Garçon. Un instant seulement. Il faut débrancher la cafetière au moment où le café commence à bouillir.
Client. Merci beaucoup. Ça me plaît extrêmement. Je vais visiter Votre café régulièrement. Bonjour, Monsieur.

- HUITIÈME UNITE**
1. Effets de commerce: chèque, lettre de change, billet à ordre; lettres commerciales.
 2. Commentaires.
 3. Grammaire: locutions prépositionnelles.
 4. Exercices.
 5. Dialogues.

EFFETS DE COMMERCE

On appelle effets de commerce tous les titres négociables servant à effectuer des paiements ou des remises de fonds et pouvant se ramener à tels types principaux: 1. Le chèque. 2. La lettre de change. 3. Le billet à ordre. 4. Les lettres de crédit. 5. Les mandats. 6. Les warrants, etc.

CHÈQUE

Le chèque est un mandat de paiement qui sert au propriétaire de compte courant (le tireur) à effectuer le retrait à son profit ou au profit d'un tiers de fonds disponibles portés au crédit de son compte chez un banquier ou un établissement de crédit (le tiré).

D'après la Convention de Genève le chèque, pour être régulier et valable, doit: 1. Etre signé par le tireur. 2. Indiquer le lieu d'où il est émis et porter la date du jour où il est tiré, inscrit en toutes lettres et de la main de celui qui a écrit le chèque. 3. Contenir l'ordre non conditionné de payer une somme déterminée. 4. Indiquer le tiré. 5. Indiquer le lieu de paiement. 6. Contenir le mot «chèque» dans le texte du document.

Modèle du chèque

Souche	Ligne de détachement	Chèque
C-te ... N° (ville) le ... 2000 (bénéficiaire)		Compte N° ... F. 1500. — Paris, le 14 janvier 2000 Banque de Commerce Paris Payez contre ce chèque à l'ordre de Monsieur Jean Desplans la somme de mille cinq cents francs Brissac et C ^{ie} Timbre Signature

Le chèque peut indiquer en qualité de bénéficiaire une personne ou une Maison commerciale ou bien «le porteur».

Voici quelques recommandations au tireur de chèques:

1. Pour tirer un chèque il faut avoir un carnet de chèques¹ délivré par le banquier.

2. Le chèque est rempli avec de l'encre noire, en caractères bien lisibles.

3. Le montant du chèque est indiqué en toutes lettres, les mots qui composent le chiffre du montant sont reliés entre eux et suivis de la dénomination de la monnaie (v. modèle).

4. Ne pas tirer de chèque au porteur, à moins que l'affaire ne l'exige absolument.

5. S'il est nécessaire de rectifier la teneur d'un chèque, les altérations portées doivent être certifiées par la signature du tireur. Il serait d'ailleurs préférable de détruire le chèque en question et d'en tirer un autre.

6. Signer chaque chèque d'une signature uniforme, en conformité avec le spécimen de Votre signature que Vous avez remis à la banque.

7. Avant de détacher le chèque que Vous avez tiré indiquez sur la souche le nom du bénéficiaire, la somme et la date du tirage.

8. En cas où le chèque est perdu, Vous devez en aviser Votre banque (établissement) immédiatement en lui donnant tous les détails et en lui demandant de suspendre le paiement.

Le chèque est transmissible par voie d'endossement. Il est payable à présentation et ne peut être tiré qu'à vue et jamais à échéance déterminée. Toutes stipulations entre le tireur, le tiré (bénéficiaire) ayant pour objectif de rendre le chèque payable autrement qu'à vue et à première réquisition sont nulles de plein droit.

Les délais de présentation d'un chèque d'après les dispositions de la Convention de Genève sont: de 8 jours y compris celui de la date, s'il est tiré payable dans le même pays, de 20 jours, s'il est payable dans un pays et tiré dans un autre, de 70 jours, si ces pays sont situés dans différentes parties du monde.

En conséquence, le protêt, faute de paiement d'un chèque, n'est régulier que s'il est dressé le huitième jour dans le premier cas et le sixième jour, dans le dernier cas. Le chèque est soumis à un droit fixe.

Le chèque barré par 2 traits parallèles, n'est payé que par l'entremise d'un banquier par voie de virement du compte courant du tireur au compte courant du porteur.

LETTRE DE CHANGE

La lettre de change (la traite) est un effet de commerce. Elle est un ordre du souscripteur à une autre personne de payer à un tiers un montant déterminé à une époque dite.

¹ Un carnet de chèques contient 10, 20 ou 50 feuillets, appelés chèques.

Les personnes dénommées dans une lettre de change sont:

1. Le tireur (souscripteur) qui fait la lettre et en reçoit sa valeur.

2. Le preneur (bénéficiaire) qui fournit cette valeur et devient le propriétaire du titre.

3. Le tiré (payeur) et ensuite accepteur qui doit payer la lettre de change à l'échéance.

Modèle de la lettre de change

Paris, le 1-er janvier 2000

B.P.F. 5000. —

Au vingt janvier veuillez payer par cette présente de change à notre propre ordre la somme de cinq mille francs valeur reçue en marchandises que passerez en compte suivant l'avis de ...

A Messieurs
Durant et Cie

Oukrexpert
Signature

D'après la Convention de Genève la validité d'une lettre de change est soumise à des formalités rigoureuses. Elle doit remplir les conditions suivantes: 1. Elle doit être datée. 2. Elle doit énoncer l'époque et le lieu où le paiement sera effectué. 3. Elle doit contenir l'ordre non conditionné de payer une somme déterminée. 4. Elle doit porter la dénomination «lettre de change» (traite, première, seconde de change, etc.). 5. Elle doit contenir le nom du bénéficiaire (preneur), de l'accepteur (le tiré), la signature du tireur.

La lettre de change peut être transmise par endossement (endos) en blanc ou à ordre. L'endossement en blanc ne contient que le nom de l'endosseur et sa signature. L'endos à ordre est écrit de la manière suivante:

«Payez à l'ordre de Monsieur F. Menin valeur de compte. Paris, le 10 mars 199... (Signature de l'endosseur)».

L'endossement est fait au verso (dos) de la lettre de change, de bas en haut.

Tous les endosseurs (sauf ceux qui ont signé avec la formule «sans recours») sont obligés de payer la lettre de change si le tiré ne signait pas l'acceptation ou ne payait pas à l'échéance de la traite.

Le tireur a la même obligation.

La lettre de change est écrite sur le papier timbré ou le papier libre, avec apposition d'un timbre mobile. Ce timbre doit être annulé par le tireur.

La traite est un instrument de crédit et du crédit commercial par excellence. Elle peut être vendue et achetée ou escomptée. Le terme «escompte» signifie à la fois et l'intérêt payé à la banque qui fait avance du montant d'une lettre de change ou, en général, d'un paiement quelconque avant l'échéance, et cette opération de banque elle-même.

Les lettres de change sont quelquefois faites en doubles exemplaires.

La première lettre de change a une teneur analogue à celle de la seconde de change, sauf les mots «payer par cette seconde de change (la première ne l'étant)». Ces mots sont remplacés par: «payer par cette première de change (la seconde ne l'étant)».

Modèle de la seconde de change

Londres, le 20 avril 2000

B.P.F. 30000. —

A trois mois de date payer par cette seconde de change (la première ne l'étant) à l'ordre de Monsieur J. Corbonnet la somme de trente mille francs valeur reçue comptant que passerez en compte suivant l'avis de ...

A Monsieur
Charles Guinand,

Paris

John Lain & Co
Signature

LETTRES COMMERCIALES

1. Avis de traite.

Anvers, le 15 août 2000

Oukrimport
Kyiv

Messieurs,

En Vous confirmant notre lettre du 10 crt. nous avons l'honneur de Vous aviser d'avoir tiré sur Vous ce jour pour la somme de F.B. 50000. — à l'ordre de nous-mêmes à 12 mois que prions d'honorer à présentation au débit de notre compte.

Nous Vous prions d'agréer, Messieurs, nos sentiments distingués.

Duval et Cie

2. Accusé de réception de l'avis ci-dessus.

Kyiv, le 25 août 2000

Messieurs Duval et Cie
Anvers

Messieurs,

Nous Vous accusons réception de Votre honorée du 15 août crt., nous avisant Votre traite sur nous de

F.B. 50000. —

dont nous prenons bonne note au débit de Votre compte et qui sera honorée à présentation.

Nous Vous prions d'agréer, Messieurs, nos salutations distinguées.

Oukrimport

3. Envoi de traites à encaissement.

Kyiv, le 10 mars 2000

Banque Commerciale pour l'Europe
Paris

Messieurs,

Nous avons l'avantage de Vous remettre ci-inclus les effets suivants:

F. 100 000. — à vue sur Lebœuf et Cie, Paris

F. 95 000. — au 30 mars sur Halévy, Paris

Total F. 195 000. — sur Paris,

que veuillez porter à notre crédit, par la voie prévue par instructions générales en nous avisant de leur réception par retour du courrier.

Agréez, Messieurs, nos salutations distinguées.

Eximbanque, l'Ukraine

4. Accusé de réception de la lettre ci-dessus.

Paris, le 15 mars 2000

Eximbanque de l'Ukraine
Kyiv

Messieurs,

Nous avons l'honneur de Vous accuser réception de Votre honorée du 10 crt., nous remettant deux traites de F. 100000. — et F. 95000. dont nous Vous créditons le produit net de F. 194510. — sous les réserves d'usage et suivant Vos instructions générales du 2 janvier a.c.

Nous Vous prions d'agréer, Messieurs, nos salutations distinguées.

Banque Commerciale pour l'Europe

COMMENTAIRES

1. *Remise* (f) — знижка (за збільшення обсягу, кількості); *es-compte* (m) — знижка (за сплату готівкою).

У практиці зовнішньої торгівлі існує багато різних знижок: з ваги — *réductions sur le poids*, з ціни — *réductions sur le prix*. за якість — *réductions sur la qualité*; *tolérance* (f) = *marge* (f) = *latitude* (f) — знижка, кількісний допуск, межа можливого відхилення; *freinte* (f) = *déchet* (m) — усушка, утруска; *don* (m) — знижка, зв'язана з природним погіршенням якості товару; *surdon* (m) — знижка, зв'язана із випадковим погіршенням товару; *coulage* (m) — знижка на втрати, витік; *rabais* (m) — зниження ціни на залежаний товар (marchandise défraichie); *ristourne* (f) — повернення (remboursement (m)) покупцеві частини сплаченої ним ціни (це робиться, як правило, в кінці року); *réfaction* (f) — рефакція (знижка, яка надається покупцеві за гіршу якість порівняно з домовленою якістю);

bonification (f) — боніфікація (надбавка до ціни поставленого товару за покращення якості порівняно з домовленою).

2. Прийменникові звороти: *en (pour) ce qui concerne, pour ce qui est de ... , quant à ...* слугують засобом виділення і одночасно протиставлення. Ці звороти перекладаються: що стосується ... (то) ..., що до ... , а також часткою же (ж): *En ce qui concerne les prix, ils nous conviennent*. Що стосується цін, то вони нас влаштовують.

3. Прийменниковий зворот *par ailleurs* та інші близькі за значенням: *outré, en outre, en plus de, parallèlement à, à côté de ..., joint à ...,* сполучники *de même que, ainsi que, aussi bien que* виражають доповнення до сказаного і перекладаються: крім, крім того, поза, паралельно, у поєднанні з ..., поряд з ..., а також і т. п.

EXERCICES

1. Traduisez en faisant attention à l'emploi des locutions prépositionnelles (v. com. 2):

1. Les arrangements de commerce comprennent *en plus des* clauses communément aux accords commerciaux, des dispositions traitant de la politique commerciale. 2. *De même que* les «Renault», d'autres modèles français jouissent d'une réputation méritée. 3. *Parallèlement* aux équipements, cette entreprise présentera de nouveaux échantillons lancés par l'industrie de cette branche. 4. *Outre* les engagements relatifs aux grosses fournitures en Ukraine, la régie «Renault» s'est engagée à acheter des équipements, des outils et d'autres articles ukrainiens. 5. *Par ailleurs*, cette article montre la position de chaque pays d'Europe dans le commerce extérieur des pays européens. 6. Monsieur X. a fait preuve des qualités les plus brillantes *jointes* à la connaissance approfondie des opérations bancaires.

2. Traduisez en français (v. com. 2):

1. Наш товар *разом* з відмінною якістю відзначається оригінальною упаковкою. 2. Ділові якості Пана X. *у поєднанні з* твердим характером здобули повагу до нього всього колективу. 3. *Крім* традиційних експортних товарів, Франція закуповує в Україні верстати та обладнання київських та харківських підприємств. 4. На ярмарку в Ліоні *поряд з* українськими зразками відвідувачі ознайомилися з прекрасною продукцією інших країн світу.

3. Apprenez à compter:

1. 4 lettres à F.12.—, cela fait 2. 3 lettres à F.15.— et un paquet clos à F.85.—, cela fait 3. 2 échantillons à F.35.— + facture à F.18.—, cela fait 4. 2 imprimés à F.70.— + lettre recommandée à F.47.—, cela fait 5. 1 imprimé à F.175.— + 1 échantillon à F.120.—,

cela fait 6. Vous devez payer 5 colis postaux à F.160.—; mais Vous avez déjà versé des arrhes F.150.—; il Vous reste à payer 7. 10 timbres à F.6.— et 20 à F.1.—, cela Vous fera

4. Traduisez en faisant attention aux mots en italique (v. com. 1):

1. La Maison X. vendra ses marchandises avec *rabais* jusqu'à ce que son stock soit épuisé. 2. Le client déclare que *la ristourne* doit être calculée sur le prix de base du Contrat. 3. Au cas où l'acheteur s'acquitte avant la date fixée, il est d'usage de lui accorder une diminution appelée *escompte*. 4. En cas de livraison d'une qualité inférieure aux normes du Contrat le Vendeur paiera à l'Acheteur une *réfaction*. 5. Dans le cas inverse, l'Acheteur paiera au Vendeur une *bonification*. 6. *Une tolérance* de 5 % en plus ou en moins sur la quantité totale du Contrat est accordée aux Vendeurs. 7. La détérioration dépasse la *marge* admissible aux termes du Contrat.

5. Remplacez les points par le terme qui convient (v. com. 1):

1. On appelle ... , le déchet que font subir à certaines marchandises le transport et les manipulations. 2. On appelle ... , réduction accordée pour altération naturelle de la marchandise. 3. On appelle ... , réduction qu'on applique spécialement aux liquides suintant en cours du transport. 4. On appelle ... , réduction faite pour avaries ou mouillures accidentelles. 5. On appelle ... , limite de la différence admise entre les quantités réelles et les quantités prévues par le Contrat.

6. Traduisez en ukrainien:

1. Nous tirons sur Vous, à l'échéance du 31 décembre, une traite pour la somme de F.2371,16.—. 2. Nous avons émis sur Vous, conformément aux termes de Votre lettre, une traite s'élevant à F.2350.— payable au 31 mars prochain. 3. Vous pouvez, pour le règlement de Votre facture, disposer sur nous à 60 jours. 4. Vous pouvez disposer sur nos caisses jusqu'à concurrence de F. 1723.—. 5. Nous disposons sur Votre caisse de la somme de F. 3458. — en lettre de change payable à fin novembre prochain.

7. Traduisez en français en employant les mots figurant dans les textes de cette leçon:

1. Ми виписали на Вас вексель на суму 4217 фр. з виплатою 30 листопада 2000 року. 2. Ми взяли до відома виставлену на нас тратту на суму 5763 фр. терміном виплати 31 ц. м. для покриття наших фактур. 3. Сьогодні ми виставили на Вас, вексель на суму нашого рахунку. 4. Висилаємо вексель на суму 7670 фр. з виплатою 15 грудня ц. р., виписаний на 10000 фр. 5. Просимо виписати на нас, в рахунок оплати товару, трьохмісячний вексель, який ми акцептуємо.

8. Traduisez les phrases suivantes en ukrainien et retraduisez-les en français:

1. Votre traite sur nous de F.5000.— nous a été présentée à l'acceptation. 2. Nous avons reçu par la Maison Brissac et Cie une traite de F.7000.— à Votre ordre. 3. Vous avez disposé sur notre caisse par une traite de F.6300.— qui nous a été présentée à l'acceptation. 4. Par Votre lettre du 20 écoulé Vous nous donnez avis de disposition sur nous. 5. Nous n'avons pas été avisés en temps utile de Votre disposition sur nous. 6. Nous ne Vous avons pas autorisé à disposer sur notre caisse. 7. Faute d'avis préalable de Votre part, nous refusons l'acceptation de Votre disposition.

9. Répondez aux questions suivantes:

1. Qu'entendez-Vous par traite, lettre de change, acceptation, tireur, tiré, preneur, escompte, endosseur? 2. Comment se fait l'escompte d'une traite? 3. Quels avantages offrent les règlements par traites? 4. Comment se fait l'acceptation d'une traite?

10. Tirez une traite d'après les données suivantes:

1. Tireur: Oukrexport.
2. Tiré: Société Industrielle, Paris.
3. Preneur: Banque Commerciale pour l'Europe, Paris.
4. Montant: F.40000.—.
5. Lieu et date du tirage: Kyiv, le 20 mai 2000.
6. Échéance: délai de trois mois.

11. Rédigez la lettre:

Un importateur français Aimard et Cie, Paris, Vous doit F.15000.— pour livraison en juin. Sa dette doit être réglée selon le Contrat № 15 du 5 mai, par traite à vue. Tirez sur lui par l'entremise de la Banque Commerciale, Paris, et avisez-le de cette disposition.

12. Rédigez la réponse (accusé de réception de l'importateur français).

13. Traduisez en français en Vous servant des mots suivants: être signé, être transmissible, être tiré, le tiré, le tireur, le porteur, le banquier, être émis, émettre, par voie d'endossement, indiquer, immédiatement, l'échéance, le souscripteur, le payeur, le preneur, le délai, le bénéficiaire, être réglementé par la loi, le chèque, convenir, l'émission, le paiement.

1. Чек повинен бути підписаний трасантом і в ньому має бути вказаний трасат. 2. Пред'явник чека повинен пред'явити його до оплати банкіру (підприємству), на якого (яке) він виставлений, протягом 8 (20, 70) днів від дати виставлення. 3. Чек підлягає оплаті негайно після подання його до оплати. 4. Чек може бути переданий шляхом індосаменту. 5. Трасат (банк) не виплатить чек до закінчення терміну, передбаченого законом для його подання до оплати.

14. Traduisez en français le chèque suivant:

Марсель, 20 червня 2000	Фр. 16000. —
Комерційний банк Марсель	
Платить по цьому чеку наказу Торгпредства України у Франції, Париж	
шістнадцять тисяч франків.	
	Дюран і К ^о , Марсель
№ 5425	Підпис

15. Traduisez en français la lettre de change suivante:

Фр. фр. 70000	Київ 5 січня 2000
5 липня ми виплатимо проти цього простого векселя наказу фірми «Норд», Париж сімдесят тисяч фр. франків.	
Місце платежу: Ексімбанк, Київ	Фірма «АВС» Київ Підпис

DIALOGUE № 1

- Monsieur Fabre.** Bonjour, Monsieur. Pourrais-je voir M. Aimard?
Secrétaire. Il y a quelqu'un en ce moment dans son bureau. Avez-Vous un rendez-vous?
- Monsieur Fabre.** Non, mais voici ma carte. Si Vous voulez bien la lui faire passer, je suis sûr qu'il me recevra.
Secrétaire. Je vais voir ... Monsieur Aimard est à Vous dans un instant, Monsieur Fabre. (M. Fabre entre dans le bureau de M. Aimard)
- Monsieur Aimard.** Monsieur Fabre? Prenez la peine de Vous asseoir. Qu'est-ce que Vous avez à me dire?
- Monsieur Fabre.** Voici. Je fais partie de la Société Durand, Fabre et Cie de Casablanca. Nous avons là-bas une grosse affaire d'importation et d'exportation et nous désirerions vendre Vos produits au Maroc ainsi que dans toute l'Afrique Occidentale. Quelles seraient Vos conditions? Nous travaillerons en principe à la commission.
- Monsieur Aimard.** Eh bien, cela nous conviendrait. Nous livrerions franco à quai Marseille, tous les autres frais, à Votre charge. Paiement par traite à 80 jours. Cela Vous irait?
- Monsieur Fabre.** Oui, très bien.

Monsieur Aimard. Mais Vous comprenez, il faut que je discute l'affaire avec mon associé. Je vais lui passer un coup de fil. Carnet 76-82 Allô! C'est Vous, Chevalier? Pouvez-Vous passer au Bureau? On nous propose quelque chose d'intéressant Très bien, on Vous attend.

DIALOGUE № 2

(Conversation à la banque)

Monsieur Davidson. J'ai quelques devises étrangères que je voudrais changer contre de l'argent français.

Employé. Lesquelles?

Monsieur Davidson. Les livres sterling et les dollars.

Employé. Rien de plus facile. Monsieur. On vient justement de me communiquer le cours du change à la Bourse d'aujourd'hui. Voilà, cela Vous fait 22045 (vingt-deux mille quarante-cinq) francs nets, commission et frais déduits. Si Vous voulez passer à la caisse ...

(A la caisse)

Employé de la caisse. Voici, Monsieur: vingt billets de mille, dix de cent et le reste, en menue monnaie. Cela Vous convient?

Monsieur Davidson. Merci. Maintenant je voudrais me faire ouvrir un compte chez Vous.

Employé de la caisse. Pour cela il faut voir le Directeur. La porte vitrée, là-bas.

(Chez le Directeur)

Monsieur Davidson. Bonjour, Monsieur. Je suis Monsieur Davidson de Manchester. Je voudrais avoir un compte courant ici.

Directeur. Quelle somme comptez-Vous mettre à Votre crédit?

Monsieur Davidson. J'ai là 200000 (deux cent mille) francs. Ça doit suffire pour quelque temps.

Directeur. Vous avez des références sur notre place?

Monsieur Davidson. Certainement, je suis très connu de Vos clients, veuve Bernard et Fils.

Directeur. Parfait. On va Vous remettre un carnet de chèques.

Monsieur Davidson. Merci beaucoup. Au revoir, Monsieur.

Directeur. De rien. Bonne chance.

Complétez et jouez la conversation

Monsieur X. Excusez-moi, je suis étranger, et ...

Monsieur Z. Je suis étranger! ...

Monsieur X. Ah ... Vous aussi! ...

Monsieur Z. Ah ... moi non plus. On peut chercher ensemble. ...

Monsieur X. Ensemble ... je veux dire Vous et moi, Vous comprenez? ...

Monsieur Z. Non, Vous ne comprenez pas? Ou non, Vous ne voulez pas? ...

NEUVIÈME UNITE

1. Règlement de comptes: relevé de compte, demandes de paiement, seconde demande, troisième demande, dernière demande; recouvrement par voie judiciaire. Faillite.
2. Commentaires.
3. Grammaire: suffixes *-able*, *-ible*; pronoms démonstratifs.
4. Exercices.
5. Dialogues.

REGLEMENT DE COMPTES

L'Acheteur est tenu d'acquitter la facture conformément aux stipulations du Contrat.

Le paiement au comptant s'effectue par transfert télégraphique, mandat-poste, chèque ou virement à la banque autorisée par le Vendeur à encaisser pour son compte. Les moyens de paiement les plus commodes sont ceux qui évitent le déplacement de l'argent. Les accords de paiement entre pays limitent en maintes questions le libre choix du mode de paiement.

Le transfert télégraphique (T.T.) est l'instrument le plus usité dans les paiements provenant des transactions du commerce extérieur. Les transactions en valeurs étrangères ont lieu entre commerçants et banquiers, et entre banquier et banquier. Tout le commerce en valeurs étrangères est concentré dans le système bancaire.

Les ordres de payer une somme certaine à l'étranger sont transmis par voie télégraphique et sont appelés transferts télégraphiques. L'acquéreur (acheteur, preneur) de transferts télégraphiques désigne le bénéficiaire à l'étranger. La banque qui vend un T.T., vend un ordre sur une banque à l'étranger de payer une certaine somme en valeur étrangère.

L'Acheteur du transfert reçoit un récépissé de la banque qui lui vend ce transfert et il le garde comme preuve de paiement effectué qu'il pourrait présenter en cas de non paiement à son correspondant (client) à l'étranger.

Les câbles (transferts télégraphiques) garantissent un paiement prompt et sont vendus pour cette raison à un prix plus élevé que les chèques, mandats-poste, traites, etc.

Les commerçants qui entretiennent entre eux des relations suivies ont coutume de vérifier le solde de leurs comptes à des époques déterminées.

A ces époques, le débiteur (l'Acheteur) reçoit de son créancier le relevé de son compte. S'il le trouve exact, il donne avis de bien-trouvé; s'il y constate des inexactitudes, il les signale au créancier et demande la rectification.

Lorsque le Vendeur accorde à l'Acheteur un crédit à découvert, il en résulte des créances qui parfois ne sont pas réglées par l'Acheteur au terme indiqué au Contrat.

Dans ce cas, le Vendeur doit réclamer le paiement par écrit.

Le créancier doit en tenir compte dans ses réclamations. La lettre doit être précise tout en restant polie.

LETTRES COMMERCIALES

1. Relevé de compte.

Kyiv, le 3 janvier 2000

Messieurs Durand et Cie
3, rue de la Paix
Paris

Messieurs,

Nous avons l'honneur de Vous adresser ci-joint le relevé de Votre compte se soldant à la date du 31 décembre écoulé par
F.20312.—

en notre faveur.

Nous Vous prions de vouloir bien nous faire parvenir avis de bien-trouvé dans un bref délai et Vous présentons. Messieurs, nos salutations distinguées.

Oukrexport

2. Demandes de paiement.

Première demande

Kyiv, le 17 janvier 2000

Messieurs Durand et Cie
Paris

Messieurs,

Nous avons l'honneur d'appeler Votre attention sur notre facture du 29 décembre écoulé s'élevant à

F.1830.—

qui Vous a certainement échappé. Nous Vous serions reconnaissants de vouloir bien nous remettre par retour du courrier par l'entremise de la Banque de Commerce, Paris, Votre chèque pour solde.

Nous Vous prions d'agréer. Messieurs, nos salutations distinguées.

Oukrexport

Seconde demande

Kyiv, le 27 janvier 2000

Messieurs Durand et Cie
Paris

Messieurs,

Nous référant à notre lettre du 17 crt., nous prenons la liberté de Vous rappeler à nouveau que notre compte se montant à

F.1830.—

est depuis longtemps échu et nous Vous prions de vouloir bien nous faire parvenir par l'entremise de la Banque de Commerce, Paris, un chèque pour solde par retour du courrier.

Veuillez agréer, Messieurs, nos salutations distinguées.

Oukrexport

Kyiv, le 10 février 2000

Messieurs Durand et Cie
Paris

Messieurs,

Par notre lettre du 26 dernier, nous avons volontiers consenti à Vous accorder, sur Votre demande, un délai pour le paiement du solde de notre facture du 29 décembre écoulé qui s'élevait à

F.1830.—

Quoique le terme convenu pour le règlement définitif de cette facture soit échu depuis 5 jours, nous n'avons toujours pas de Vos nouvelles. Nous estimons que ce retard ne peut provenir que d'un oubli ou d'une erreur de Votre part.

C'est pourquoi nous prenons la liberté de Vous prier de nous faire parvenir Votre chèque dans le plus bref délai.

Dans l'attente de Vous lire, nous Vous présentons, Messieurs, nos salutations distinguées.

Oukrexport

Troisième demande

Kyiv, le 20 février 2000

Messieurs Durand et Cie
Paris

Messieurs,

Nous Vous avons écrit le 17 et le 27 dernier au sujet de notre facture échue le 29 décembre écoulé et se montant à

F. 1830. —

et Vous demandons maintenant de donner à cette affaire Votre attention immédiate.

Agréez, Messieurs, nos salutations distinguées.

Oukrexport

Dernière demande

Kyiv, le 27 février 2000

Messieurs Durand et Cie
Paris

Messieurs,

Nous avons le regret de Vous informer que, si le montant de la facture du 29 décembre n'est pas immédiatement payé, nous Vous verrons dans la nécessité d'avoir sans autre avis recours à l'intervention judiciaire pour en obtenir le recouvrement.

Agréez, Messieurs, nos salutations distinguées.

Oukrexport

3. Recouvrement par voie judiciaire. Faillite (lettre à l'huissier).

Paris, le 5 mars 2000

Monsieur Albert Duval
Paris

Monsieur,

Nous avons l'honneur de Vous prier de bien vouloir faire Votre possible en vue d'obtenir le recouvrement d'une dette de

F.1830.—

auprès de Messieurs Durand et Cie, 3, rue de la Paix, Paris, qui sont nos débiteurs pour cette somme depuis le 29 décembre écoulé.

En raison de la mauvaise volonté manifestée par Messieurs Durand et Cie, nous Vous prions d'exiger le paiement total de la dette et de ne consentir aucun délai.

Veuillez nous tenir au courant de Vos démarches.

Représentation Commerciale de
l'Ukraine en France
Signature

4. Production de la créance au Tribunal de Commerce.¹

Paris, le 25 septembre 2000

Monsieur le Greffier
du Tribunal de Commerce de la Seine à Paris

Nous, soussignés, Représentation Commerciale de l'Ukraine en France, à Paris, après avoir pris connaissance de la faillite du sieur Peronet, Ernest, négociant à Paris, déclarons être ses créanciers pour la somme de cinq mille francs et Vous adressons, ci-inclus, les pièces justificatives suivantes:

1. Contrat № 16/71 du 10 janvier 2000, muni de la signature de M. Ernest P.

2. 1 copie de connaissance du vapeur «Armide», concernant expédition de 3 caisses de fourrures à Rouen.

3. 1 récépissé de M. E. P., délivré à la Banque de Commerce de Paris, constatant le reçu du susdit connaissance.

4. 1 duplicata de la facture № 16/71/E, adressée à M. E. P. le 15 juillet 2000 et s'élevant à F.5000.—

Veuillez nous accuser réception de ces pièces.

Représentation Commerciale de
l'Ukraine en France
Signature

¹ A envoyer au Tribunal de Commerce pas plus tard, que dans les 20 jours qui suivent la déclaration de faillite dans les journaux.

COMMENTAIRES

1. Прийменник *avant* та прислівникові звороти *d'avance*, *à l'avance*, *par avance* виражають передування якій-небудь дії і перекладаються: заздалегідь, загодя, завгодя, завчасно, наперед: *Le navire est arrivé le jour d'avant*. Пароплав прибув на день раніше.

Час, який передує події, вказується перед цим прийменником: *Ouvrir un accréditif 10 jours avant la date d'embarquement*. Відкрити акредитив за 10 днів до дати навантаження.

Якщо слово, яке визначає подію, опускається, то прийменник замінюється прислівниковим зворотом: *Aviser l'acheteur 10 jours à l'avance (d'avance, par avance)*. Повідомити покупця за 10 днів наперед.

Дія, яка передує, виражається прийменником *après*: *On a avisé l'acheteur 10 jours après*. Покупця повідомили за 10 днів.

2. Вживання подвійного сполучника *et/ou*, наприклад, у виразі *paiement 1999 et/ou 2000*, може мати три варіанти рішення: 1. Часткова виплата в 1999, а решта — в 2000 році. 2. Тільки в 1999 році. 3. Тільки в 2000 році.

3. Умовні скорочення долара \$ (*dollar*) та фунта стерлінгів £ (*livre* (*f*) *sterling*) пишуться перед числом, але читаються після нього: *\$ 8000 = huit mille dollars*. Зверніть увагу, що слово *sterling* вживається тільки в однині: *100 livres sterling* — 100 фунтів стерлінгів.

4. *Le paiement aura lieu en francs français par crédit irrévocable*. Платіж з акредитиву буде провадитися у французьких франках.

Вираз платіж з акредитиву у французькій мові відповідає: *paiement du (par, sur) crédit; par prélèvement sur le crédit* — у рахунок належної суми; *à valoir sur le crédit* — у рахунок належної суми.

5. Вираз: *le crédit est payé (utilisé, négocié, réalisé) = le crédit est payable (utilisable, négociable, réalisable)* — кредит оплачується, використовується, який належить оплатити, реалізується ...

EXERCICES

1. Traduisez en ukrainien en faisant attention aux prépositions et locutions prépositionnelles d'ordre temporel (v. com. 1):

1. 5 jours avant l'arrivée du navire le Vendeur fait savoir à l'Acheteur la date exacte de l'arrivée du navire dans le port de chargement. 2. Au plus tard 4 semaines avant la date de livraison le Vendeur expédie à l'Acheteur trois assortiments d'échantillons. 3. Le Vendeur s'engage à informer l'Acheteur concernant le chargement de la marchandise 5 jours à l'avance. 4. L'accréditif doit être ouvert 10 jours au plus tard avant le délai convenu de l'embarquement de chaque partie. 5. Le capitaine télégraphiera à l'Acheteur pour lui faire savoir la date de l'arrivée du pétrolier au port de destination 4 jours avant son arrivée.

2. Traduisez en français en employant les prépositions convenables (v. com. 1):

1. За 30 днів до наступного місяця представник посольства повідомив про приїзд Президента Франції до України. 2. Фірма робить усе, що від неї залежить, щоб закінчити виконання замовлення на тиждень раніше передбаченого терміну. 3. Прохання повідомити дату переговорів за 5 днів до початку. 4. Акредитив слід відкрити за 10 днів до дати поставки першої партії товарів. 5. Покупець повинен попередити продавця про прибуття судна в порт завантаження за 10 днів.

3. Traduisez en ukrainien en faisant attention à la conjonction double et/ou (v. com. 2):

1. Nous Vous offrons 5000 t de grains, récolte 1999 et/ou 2000 avec une marge de 10 %. 2. Vous pourrez payer \$ 9000 et/ou £ 120. 3. L'école bilingue franco-ukrainienne recherche des enseignants diplômés bilingues (français et ukrainien) ayant l'expérience des classes maternelles et/ou élémentaires. 4. Le plus souvent l'entreprise s'engagera plutôt dans une stratégie d'adoption de son offre et/ou de son discours publicitaire. 5. L'entreprise est une organisation qui ne peut atteindre ses objectifs qu'en fournissant au marché des biens et/ou des services dont il reconnaît la valeur. 6. Un bien et/ou un service est la solution à un problème. 7. Ce concept indique la volonté d'adapter tous les éléments de l'offre, y compris le produit et/ou le service lui-même. 8. Ces clients ont pour activité principale: la fabrication des produits industriels et/ou des produits pour les ménages. 9. On peut le comprendre par l'analyse du contenu des entretiens qualitatifs et/ou des réunions de groupe.

4. Répondez aux questions suivantes en employant le subjonctif et les adjectifs provenant des verbes en italique (v. com. 5):

Modèle: Peut-on **vendre** cette marchandise? Non, je ne crois pas qu'elle soit vendable avant la semaine prochaine.

1. Peut-on **ouvrir** une lettre de crédit? 2. Peut-on **discuter** le prix? 3. Peut-on **livrer** les machines modèle ABK immédiatement? 4. Peut-on **réaliser** cette affaire? 5. Peut-on **escompter** cette traite? 6. Peut-on **diviser** ce crédit? 7. Peut-on **voir** ces défauts?

5. Répondez aux questions suivantes en employant les adjectifs au sens négatif:

1. Est-ce que cette affaire est réalisable? 2. Ce crédit est-il payable? 3. Ces prix sont-ils abordables? 4. Est-ce que ce marché est accessible? 5. Ces arguments sont-ils discutables? 6. Est-ce que ces produits sont vendables? 7. Ces vices sont-ils corrigibles?

6. Traduisez les mots et les groupes de mots suivants:

A notre débit (crédit), atermoiement (m), attendu que, avis (m) de bien-trouvé, cas (m) de non-paiement (m), créancier (m), crédit (m) à

découvert, créditer un compte pour solde, débiteur (m), d'ici un mois, donner avis (m) de conformité (f), en temps voulu, faire face à des créances, greffier (m), huissier (m), pièces (f, pl) justificatives, prolongation (f) de crédit, rappel (m), récépissé (m), rectification (f), relevé (m) de compte, vérifier le solde, virer.

7. Employez dans les phrases ci-dessous les verbes suivants: *consentir, venir, rentrer, recouvrer, exposer, solder, faire, virer, donner, déposer, être, amener, vérifier, encaisser, autoriser, entretenir, être tenu, s'acquitter*

1. L'Acheteur est ... de ... du montant de la facture. 2. Le Vendeur a ... la banque ... le chèque pour son compte. 3. Entre les commerçants qui ... des relations suivies il est coutume de ... le solde de leurs comptes à des époques fixées. 4. Nous étions ... à ... le paiement judiciairement. 5. Nous avons ... les motifs qui nous obligent de ... dans nos fonds. 6. Votre compte se ... par F. 10000. — en notre faveur. 7. Veuillez nous ... le montant comme d'usage. 8. Nous ... Vous demander maintenant de ... à cette affaire une attention immédiate. 9. Nous leur avons ... un renouvellement de traites de 3 mois.

8. Relevez les synonymes ou équivalents dans le vocabulaire:

Taux de change. Lettre de crédit. Le crédit négociable. Payer à valoir sur le crédit. Option. Délai d'option de 2 mois. A l'option de. Délai de livraison. Compte tenu de. Dans le cas contraire. En cours du Contrat. Somme facturée. Recouvrement. Remise des documents afférents à la marchandise. Traite. Traite à vue. Traite à 30 jours de vue. Tirer. Tirage. Tireur. Tiré. Bénéficiaire. Echéance d'une traite. Traite échoit fin de mois. Proroger l'échéance.

9. Traduisez en français en Vous servant des mots et des groupes de mots de l'ex. 8:

1. Ваші умови нас влаштовують. 2. Фактурною вартістю вважається ціна товару на день поставки. 3. Прохання оплатити наш рахунок на 600 франків ціною на 1-е березня 2000 року. 4. Треба відкрити акредитив у банку «Креді Ліоне». 5. Платіж з акредитиву буде здійснюватися проти відвантажувальних документів французькими франками курсом на день платежу. 6. Ви повинні здійснити платіж до 15 квітня ц. р., у противному разі ми припинимо постачання сировини. 7. Термін дії акредитиву — 30 днів. 8. Ми виставили на Вас тратту з оплатою через 90 днів. 9. Прохання подовжити термін платежу векселя до 5 червня 2000 року. 10. Висилаємо вексель на суму 7670 фр. з оплатою 15 грудня ц. р., виписаний на 10000 франків. 11. Сьогодні ми дали наказ про переказ на суму 985 дол. США на кредит Вашого рахунку в Ексімбанку. 12. Ця сума переказана в оплату за Вашим рахунком-фактурою № 4762 за мінусом 0,5 % за платіж до 30 днів.

10. Composez une série de lettres:

Vous avez accordé à la Maison X et Cie, Paris, un crédit à découvert de F 15000. — avec échéance fin février. X et Cie n'ayant pas payé en temps voulu: 1. Invitez-les à payer. 2. A défaut de réponse de leur part, envoyez leur un second rappel. 3. S'ils continuent à faire la sourde oreille, sommez-les de payer immédiatement. 4. Vous ne recevez toujours pas réponse. Ecrivez-leur une dernière lettre. 5. Remettez les soins du recouvrement à un huissier (lettre à l'huissier). 6. X et Cie déposent leur bilan. Faites production de Votre créance au Tribunal de Commerce.

11. Traduisez en français les lettres suivantes:

1. Київ, 10 січня 2000 р.

Фірма Х
Париж

При цьому посилаємо Вам виписку Вашого рахунку на 31 грудня 2000 р. з кредитовим сальдо у нашу користь на
Фр.15000.—

Прохання перевірити виписку і підтвердити нам згадану суму.
Прийміть і т. п.

Укреспорт

2. Париж, 20 січня 2000 р.

Укреспорт
Київ

Цим листом підтверджуємо одержання виписки рахунку у Вас на 31 грудня минулого року із сальдо за дебетом
Фр.15000.—

Підтверджуємо правильність виписки і одночасно переводимо Вам Фр. 15000. — через Комерційний Банк, Париж, з проханням кредитувати наш рахунок у Вас на відповідну суму.

Прийміть і т. п.

Фірма Х

3. Марсель, 18 травня 2000 р.

Укреспорт
Київ

На жаль, ми змушені Вам сповістити, що ми ніяк не можемо оплатити у зазначений термін наш акцепт на

Фр. 10000 — терміном до 1 червня,

у зв'язку з тим, що наші клієнти погано здійснюють платежі. Ми переживаємо кризу. Наші справи повністю припинились.

З цієї причини ми змушені просити Вас надати нам пролонгацію кредиту на 1 місяць, переписавши тратту терміном до 1 липня ц. р.
Сподіваємося, що Ви підете нам назустріч. Наперед вдячні Вам.
Прийміть і т. п.

Альбер Дюваль і Брати
Марсель

DIALOGUE № 1

(II s'agit du désaccord sur le montant de la lettre de change. La conversation se passe entre le banquier français et le représentant de la Maison «Sirius». L'interprète participe à ces négociations).

Monsieur Chaumard. En vérifiant le relevé de facture du mois de février s'élevant à F.1500.— et la lettre de change au 30 avril pour acceptation nous nous sommes aperçus qu'une facture de l'avoir de F.200.— du 10 décembre dernier a été omise par Vous.

Monsieur Kovalenko. Так, мабуть, бухгалтерія допустила помилку. Шкода, що це трапилось. Ми згодні акцептувати виставлений на нас вексель на 1500 фр. і вислати Вам чек на 200 фр.

Monsieur Chaumard. On peut envisager une autre solution: Vous accepterez la lettre de change et tiendrez compte de l'avoir sur le relevé suivant.

Monsieur Kovalenko. Нарешті ми зможемо повернути тратту для того, щоб Ви виставили нам нову суму на 1300 фр.

Monsieur Chaumard. Nous acceptons de Vous retourner la traite et d'en demander la rectification.

Monsieur Kovalenko. Користуючись нагодою, хочу знати, чи одержали Ви виписку з суми, яку Ви нам винні?

Monsieur Chaumard. Vous avez en vue le relevé des charges dont nous sommes redevables pour le 4-ième trimestre 2000 ainsi que la facture des frais d'électricité qui nous incombent?

Monsieur Kovalenko. Так, я маю на увазі якраз ці рахунки: на 673 гривні та 456 гривень. Дуже прошу Вас оплатити ці суми якомога скоріше, за що наперед вдячний.

Monsieur Chaumard. Je les ferai virer à Votre compte immédiatement.

DIALOGUE № 2

(Conversation par téléphone)

Monsieur Raugier. Allô, les Pépinières du Sud-Ouest?
Fleuriste. Oui, j'écoute.

- Monsieur Raugier.** Bonjour, Madame, ici Michel Raugier de Muret. Il y a un problème dans Votre dernier livraison. Je Vous ai commandé 150 pots de cyclamens de trois couleurs différentes et Vous ne m'en avez livré que des roses et des blancs. J'ai absolument besoin de cyclamens rouges car nous sommes à 4 jours de la Toussaint.
- Fleuriste.** Excusez-nous, c'est une erreur de notre part. A cette époque de l'année nous sommes absolument débordés.
- Monsieur Raugier.** Je comprends très bien, mais on a besoin de cyclamens rouges. Pouvez-Vous m'en faire livrer 50 pots demain matin et reprendre 50 pots de cyclamens blancs et roses que Vous m'avez livrés en trop?
- Fleuriste.** Nous allons faire tout notre possible pour Vous satisfaire, mais ne pourriez-Vous pas garder ces 50 pots? Je crois que nous pourrions Vous consentir une remise de 10 %.
- Monsieur Raugier.** Bon, bon, c'est bien parce que c'est la première fois qu'une telle erreur se produit. Je compte donc sur mes cyclamens rouges demain matin à 7 heures.
- Fleuriste.** Oui, oui, soyez sans crainte, je préviens immédiatement Madame Ramage qui fera le nécessaire. Excusez-nous donc encore une fois. Au revoir, Monsieur Raugier, et merci.
- Monsieur Raugier.** Au revoir, Madame, et bonne chance.

DIALOGUE № 3

(Conversation à la poste)

- Client.** Une formule de télégramme, s'il vous plaît.
- Employée.** Voilà, Monsieur. Voulez-Vous indiquer Votre nom et Votre adresse dans la case du bas? Merci.
- Client.** Et pour avoir des timbres?
- Employée.** Le guichet à côté.
- Client.** Dix timbres à six francs, je Vous prie, et vingt à 1 franc.
- Employée.** Voilà: soixante et vingt, quatre-vingts francs.
- Client.** Voici cent francs.
- Employée.** Nous disons quatre-vingts, et vingt que voici font cent.
- Client.** Merci, Madame. Bonjour, Madame.

DIXIÈME UNITE

1. Les lettres de commande.
2. Commentaires.
3. Grammaire: participe présent, adjectif verbal, gérondif.
4. Exercices.
5. Dialogues.

LETTRES DE COMMANDE

Oukrimport a reçu la lettre d'offre de la Société Anonyme Charles Désplans et Fils, Paris, de la commande de deux moteurs modèle WD. Vous trouverez ci-joint une série de lettres à ce sujet.

1. Précisions des conditions.

Kyiv, le 10 mars 2000

Charles Désplans et Fils
Paris

Conformément à Votre offre du 1 crt. nous aimerions préciser quelques conditions: 1. Quels sont les prix du moteur? 2. Quelles sont les conditions de paiement? 3. Est-ce que les prix s'entendent franco wagon Kyiv? 4. Est-ce que les marchandises pourraient être expédiées à trois semaines de la date de la commande?

Nous Vous serions reconnaissants de nous indiquer les caractéristiques techniques du moteur (le modèle de cylindre, la vitesse de tours à la minute, la puissance de kW, les dessins de fondation, le schéma électrique).

Pour le cas où les qualités correspondraient à nos besoins, nous pourrions passer une commande de 2 moteurs.

Dans l'attente de Votre réponse favorable, veuillez agréer nos salutations les meilleures.

Oukrimport
Signature

2. Réponse à la lettre précédente.

Paris, le 15 mars 2000

Oukrimport
Kyiv

Faisant suite à Votre honorée du 10 crt, nous Vous prions de trouver ci-annexé, en double exemplaire: 1. Les caractéristiques techniques du moteur en question. 2. Les dessins de fondation. 3. Le schéma électrique.

En répondant à Vos questions nous précisons nos conditions:

1. Les prix suivant les prix courants varient entre F.100 et 250.—.
2. Les conditions de paiement: au comptant sous 2 % d'escompte contre remise des documents ou payable par traite à 3 mois.

3. Les prix s'entendent franco wagon Kyiv.

4. Les moteurs pourraient être expédiés à trois semaines de la date de la commande.

Nous Vous prions de noter que le moteur, modèle WD est à 6 cylindres à une vitesse de 150 tours à la minute, d'une puissance de 140 kW. Nous Vous remettons ci-dessous les conditions de prix:

- moteur WD — 16,6 cylindres — F.517.—;
- majoration de la taxe à la production — F.830.—;
- remise — 4 % F.27.—;
- taxe locale — 1,78 % F.5.—.

En raison des variations constantes ces prix sont remis à titre indicatif. Les prix appliqués en vigueur seront remis au jour de la livraison.

Charles Désplans et Fils
Signature

3. Lettre de rappel.

Kyiv, le 20 août 2000

Charles Désplans et Fils
Paris

Messieurs,

Nous sommes informés que l'exécution de notre commande № 2881/A du 5 janvier courant n'est toujours pas accélérée par Votre usine.

Le délai de livraison est cependant depuis longtemps expiré.

Nous sommes surpris que Vous ne nous écriviez pas au sujet de ce retard.

Nous Vous rappelons pour la bonne règle que les pénalités prévues dans la commande sont à compter à partir du 15 août.

Dans l'attente de Votre réponse nous Vous présentons, Messieurs, nos salutations distinguées.

Oukrimport
Signature

4. Réponse donnant les explications.

Paris, le 25 août 2000

Oukrimport
Kyiv

Messieurs,

Nous référant à Votre honorée du 20 août crt., nous Vous confirmons que nous poussons par tous les moyens à notre disposition l'exécution de Votre commande № 2881/A.

Vos représentants qui suivent de très près la fabrication de Vos moteurs Vous auront certainement fait part des dispositions extraordinaires prises pour assurer la livraison rapide de ce matériel et cela même au détriment des autres commandes en cours de fabrication.

Toujours dévoués à Vos ordres, nous Vous prions d'agréer, Messieurs, nos salutations distinguées.

Charles Désplans et Fils
Signature

5. Lettre d'avis.

Paris, le 20 novembre 2000

Oukrimport
Kyiv

Messieurs,

Votre commande № 2881/A du 5 janvier a.c.

Nous transmettons ce jour à notre banque, pour encaissement auprès de l'Eximbanque de l'Ukraine, Kyiv:

1. Une facture en 4 exemplaires.
2. Une lettre de garantie de notre Banque, établie sur le papier timbré.
3. Un duplicata de la lettre de voiture du 29 crt.
4. Un duplicata du bordereau d'expédition.

Pour que Vous ayez la possibilité d'accomplir toutes les formalités auprès de l'Eximbanque de l'Ukraine, nous Vous adressons ci-inclus:

1. Un duplicata de la facture.
2. Un duplicata de la lettre de garantie.
3. Un duplicata du bordereau d'expédition.

Nous comptons que Vous voudrez bien faire le nécessaire pour que nous soyons couverts au plus tôt du solde nous restant dû sur cette fourniture.

Nous profitons de la présente pour Vous demander de nous retourner les 2 cautions établies à son temps par notre banque, le Crédit Central de France, pour garantir l'acompte versé sur cette commande et qui deviennent sans objet puisque les moteurs sont maintenant expédiés.

Dans l'attente de Vous lire, nous Vous prions d'agréer, Messieurs, nos salutations distinguées.

Charles Désplans et Fils
Signature

COMMENTAIRES

1. Вислови: *dans le cadre de, dans l'intérêt de, dans le but de* у французській мові вживаються тільки в однині, а в українській мові вони частіше вживаються у множині, рідше — в однині: *в рамках, в інтересах, з метою*.

2. Прийменник *selon* та його синоніми: *en conformité avec (de), au titre de, en vertu de, au (x) terme (s) de contrat, faisant l'objet de contrat* вживаються при посиланні на джерело інформації, на документи, закони, угоди, статті угод і т. п.: *selon la qualité = suivant la qualité; selon nous = d'après nous; selon Vos désirs = suivant Vos*

désirs; selon Vous = d'après Vous; selon les circonstances = en fonction des circonstances; selon le contrat = conformément au contrat.

3. *Avoir tendance à, tendre à* та інші дієслова, які виражають мету або напрямок, вживаються, головним чином, з прийменником *à*: *destiner à (être destiné à), consacrer à (être consacré à), diriger à (être dirigé à), viser à (être visé à), (s')orienter à, vers, sur (être orienté à, vers, sur).*

Висловлювання мети передається також сполученням: дієслово *avoir pour* + іменник: *avoir pour but (objet, objectif)*; а також прийменниками та сполучниками: *pour, afin de, en vue de, pour que, afin que.*

4. Дієслово *s'établir à* — доходити до, піднятися до, складати, оцінюватися в, обчислюватися в ... має ряд синонімів:

1. *Etre de ... , constituer, représenter, faire, atteindre* — складати, доходити до ... (про суму, розміри і т. п.).

2. *R ressortir à, revenir à* — коштувати, обходитися в якусь суму.

3. *S'élever à, se monter à, se chiffrer à (par), s'établir à, se situer à, se solder par* — піднятися, доходити до, збільшуватися до, складати в розмірі: *s'élever de 3 %, se monter de 3 %* — збільшуватися на 3 %.

4. *Se ramener à* — зводиться до ...

5. *Estimer à, évaluer à* — оцінювати(ся), обчислювати(ся) (з від-тінком наближення).

6. *Passer, porter, ramener à* — обчислювати, оцінювати в ...

7. *Passer, porter, ramener de ... à* — збільшувати(ся) або зменшувати(ся) залежно від розташування цифр за висхідною або низхідною кривою.

EXERCICES

1. Formez des verbes suivants le participe passé, le participe présent, l'adjectif verbal et le gérondif:

régler, presser, enlever, séjourner, expédier, manquer, approvisionner, toucher, fournir, rester, liquider, embarquer, livrer, payer, demander, déjeuner, indiquer, discuter, séduire, surprendre, gêner, décourager (encourager), embarrasser.

2. Répondez aux questions de manière que les verbes en italique soient remplacés par le substantif, l'adjectif verbal ou le participe présent:

Modèle: — Quand sera réglée l'affaire qui *presse*?

— Je ne suis pas au courant du *règlement* de l'affaire *pressante*.

1. Quand *seront enlevées* les marchandises qui *séjournent* en magasin? 2. Quand *seront expédiées* les pièces de rechange qui nous *manquent*? 3. Quand *seront approvisionnés* les stocks qui *touchent* à leur fin?

4. Quand *sera fournie* la quantité qui *reste*? 5. Quand *sera liquidée* la situation qui *menace*? 6. Quand *seront embarquées* les machines qui *restent encore à livrer*?

3. Remplacez les mots en italique par le participe présent ou le gérondif:

Modèle: — Nous avons reçu Votre lettre *avec demande* de réduire nos prix.

— Nous avons reçu notre lettre *Vous demandant* de réduire nos prix.

1. Vous bénéficierez d'un escompte, *si Vous payez* la marchandise en espèces. 2. Vous continuerez Votre voyage *par la visite* de Paris. 3. Nous en parlerons encore *quand nous aurons* des renseignements plus précis. 4. Prière de nous faire une offre *avec indication* de Vos meilleures conditions. 5. Nous y reviendrons *lors de la discussion* du programme de notre coopération.

4. Remplacez les verbes en italique par les adjectifs verbaux:

Modèle: — Cette offre nous intéresse.

— En effet, c'est une offre intéressante.

1. Ces délais de livraison nous *gênent*. 2. Ce problème nous *embarasse*. 3. Cette vente nous *encourage*. 4. Ce résultat nous *décourage*. 5. Ce silence nous *surprend*. 6. Cette proposition nous *séduit*. 7. Ce succès nous *réjouit*.

5. Remplacez les points par les mots convenables:

Messieurs,

J'ai bien ... ma commande du 25 août ... 150 calculatrices, de marque Olivetti, ... AZX, et je vous en ...

J'ai ... bien reçu la facture concernant ... calculatrices, mais je pense qu'il y a une ... : dans vos publicités, vous annoncez ces calculatrices en ... et vous ... à vos clients une ... de 27 FRF, HT, par ... Or, vous avez ... cette réduction sur votre facture car vous partez du ... normal.

Je ... demande donc une ... facture.

... accepter mes ... salutations.

6. Traduisez en ukrainien en faisant attention aux prépositions et locutions prépositives (v. com. 2):

1. La livraison des marchandises vendues *selon* le présent Contrat sera effectuée en trois lots. 2. La marchandise sera considérée comme livrée par le Vendeur en ce qui concerne la qualité *d'après* le certificat de qualité. 3. La qualité de l'équipement fourni *en vertu du* Contrat est conforme aux standards internationaux. 4. La Société «Sirius» s'engage à demander en temps voulu aux Acheteurs leurs instructions de charge *conformément* aux conditions des Contrats. 5. Aux termes de leurs man-

ats, le président et les juges peuvent être réélus. 6. Suivant l'article 7 du Contrat l'agent s'engage à effectuer toutes ventes en pleine conformité avec les spécifications, prix et instructions. 7. Nous avons expédié au titre de la commande citée en référence, 60 caisses de blocs. 8. Nous Vous faisons connaître les prix approchés des équipements faisant l'objet de la spécification que Vous nous avez remise.

7. Traduisez en français en faisant attention aux prépositions (v. com. 2):

1. Товар, проданий за номенклатурою, кількістю, технічними умовами, термінами поставки та цінами, які вказані у специфікації. 2. Товар вважається поставленим Продавцем кількісно — за кількістю місць, вагою та метражем, які вказані в коносаменті. 3. Продавець зобов'язаний завантажити товар за свій рахунок відповідно до умов Контракту. 4. Згідно зі статтею 10 Контракту, рішення Арбітражної комісії є обов'язковими для обох сторін. 5. Сторона, яка не в змозі виконати свої зобов'язання згідно з Контрактом, повинна негайно сповістити про це другу сторону.

8. Traduisez les idiomes professionnels suivants et introduisez-les dans des phrases:

A terme. A vue. A bord. A forfait. A crédit. A découvert. A ordre. A compte. A valoir sur. A quai. A destination de.

9. Traduisez en ukrainien en faisant attention aux mots en italique:

1. Nous Vous ferons présenter en fin de mois une traite *à vue* de F. 5000. 2. La traite non payée *à l'échéance* peut entraîner la faillite. 3. Il est nécessaire que le règlement soit fait *à terme* par traites. 4. Ces traites sont établies *à Votre ordre*. 5. Si le paiement de la marchandise est reporté pour un délai plus ou moins éloigné, on dit que la marchandise est vendue *à crédit*. 6. Prière d'accepter sa traite sur nous à 5 jours *de vue*. 7. Nos traites sont payables à 2 mois *de date*. 8. Les traites peuvent être tirées *à l'ordre* d'un tiers, non *à ordre*, *à l'ordre* d'un banquier.

10. Apprenez à compter en français:

Modèle: — Ils sont 5, moi et l'interprète, nous devons les rejoindre.

— Donc, il y aura 7 personnes en tout.

1. Nous sommes déjà 20, et Madame Duval viendra avec sa secrétaire. 2. 5 personnes se sont prononcées pour cette proposition, Messieurs Dubois et Durand sont aussi d'accord. 3. Nous ne serons que 10, Monsieur Dupont viendra avec son adjoint. 4. Il y avait 100 personnes à l'Assemblée Générale de la Chambre de Commerce et demain il y aura trois fois plus. 5. Nous inviterons aussi à cette conférence Messieurs Frontin, Max, Beck, Gérard, Charpentier, Vidal, Poirier et Vincent et peut-être Charles Brodier et Paul Pommier.

11. Transformez les phrases suivantes en remplaçant les verbes en italique par le nom:

1. Nous *achetons* tous Vos stocks à bon marché. 2. Les établissements Doumer *ont perdu* un important marché. 3. Une entreprise française *espère* signer ce Contrat. 4. Nous *expédions* ces articles contre remboursement. 5. La facture doit *être réglée* dans 15 jours. 6. Ces marchandises *sont déclarées* à la douane. 7. Il faut obligatoirement *verser* des arrhes pour toute réservation. 8. Le camion de livraison *partira* après l'inspection sanitaire.

12. Relevez les synonymes ou équivalents dans le vocabulaire:

Placer une commande. Noter une commande. Commandes enregistrées. La commande que Vous nous avez passée. Accomplir une commande. Faire une commande ferme. En nous passant une commande. Apporter tous les soins à l'exécution des ordres. Donner son accord sur l'ordre. A l'expiration de ce délai. Livrer les 3 premières parties. Expédier la marchandise à 3 semaines de date de la commande. Commandes en voie d'exécution. Commande manque de précision.

13. Devinez: qu'est-ce que c'est? (qui est-ce?)

1. C'est quelque chose qu'on utilise pour écrire ses rendez-vous.
2. On y va pour acheter quelque chose.
3. On s'en sert pour parler à quelqu'un qui est loin.
4. C'est un papier qu'on envoie dans une enveloppe.
5. C'est une personne qui fait des études.
6. C'est un local pour les voitures.
7. On le fait quand on veut protester, par exemple, parce que l'appareil qu'on a acheté ne marche pas.
8. On le fait quand quelqu'un ne comprend pas dans une langue.

14. Lisez les lettres suivantes et remplissez le questionnaire correspondant:

1. Commande.

A. Chevalier
Orfèvre
24, rue de Charolais
75012 Paris,
France

Porcelaines Pyrovair
98, route de Bordeaux
37000 Limoges

Paris, le 15 octobre 2000

Monsieur,

Veuillez me faire parvenir dans les meilleurs délais et dans les conditions habituelles de vente (emballage compris et livraison franco de port par le Sernam):

Série Louis XV Décor Fleury:

- 40 assiettes creuses à F.60.—;
- 80 assiettes plates à F.60.—;
- 40 assiettes à dessert à F.45.—;
- 10 services à café complets à F.875.—.

Série Madame Pompadour Décor Derby:

- 10 soupières à F.355.—;
- 5 saladiers (diam. 30 cm) à F.225.—.

Etant donné l'importance de ma commande et l'ancienneté de nos relations, je Vous demanderai, exceptionnellement, de me permettre de régler Votre facture à 90 jours.

Veuillez agréer, Monsieur, l'expression de mes sentiments distingués.

A. Chevalier
Signature

2. Commande.

Richard et Fils
26, bd des Alpes
69100 Villeurbanne
France

Etablissements Blousyl
6, rue de l'Abreuvoir
38000 Grenoble
France

Villeurbanne, le 5 février 2000

Monsieur,

Compte tenu du succès de Vos chemisiers, veuillez nous faire parvenir dans les meilleurs délais et dans les conditions favorables de vente (emballage et livraison compris):

- 15 chemisiers en polyester, T 40, vieux rose, au prix unitaire de F.45.—;
- 10 chemisiers en crêpe, T 42, blanc, au prix unitaire de F.57.—;
- 25 chemisiers en coton, T 44, bleu, au prix unitaire de F.96.—.

Etant donné nos relations de longues années, Vous prions de nous laisser régler la facture à 30 jours.

Agréez nos remerciements anticipés et nos sentiments dévoués.

Richard et Fils
Signature

- Questionnaire:
1. Nom du client _____
 2. Nom du fournisseur _____
 3. Emballage à la charge de _____
 4. Frais de transport à la charge de _____
 5. Conditions de paiement souhaitées _____
 6. Arguments invoqués _____

14. Rédigez le procès-verbal de réception, une facture et l'ordre d'encaissement pour le cas suivant:

1. Acheteur: Oukimport, Kyiv.
2. Vendeur: Maison Lejeune, Paris.
3. Banque du Vendeur: Crédit Central, Paris.
4. Banque de l'Acheteur: Eximbanque de l'Ukraine, Kyiv.
5. Représentant de l'Acheteur à la réception: Ivanenko.
6. Représentant du Vendeur à la réception: Jacquet.
7. Marchandise: moteur électrique WD.
8. Prix: F.20000.—, emballage maritime y compris.
9. Acompte: 15 %.
10. Conditions de paiement: 15 % à la signature du Contrat, 75 % contre pièces d'expédition, 10 % de garantie.

15. Traduisez les lettres suivantes:

Підтвердження замовлення.

Цим листом підтверджуємо одержання Вашого замовлення на 2 двигуни. 150 обертів за хвилину, потужністю 800 кінських сил кожний. Ваше замовлення може бути виконано на таких умовах: Термін поставки першого двигуна згідно зі специфікацією, яка додається, — протягом одного місяця, а другий — до 1 серпня ц. р. Ціна за один двигун з доставкою морським шляхом, включаючи вартість упаковки, 250 фр.

У зв'язку з коливанням цін на світовому ринку залишаємо за собою право змінити ціну в день поставки.

Враховуючи, що це перша наша з Вами угода, просимо оплатити рахунок готівкою.

Ця пропозиція робиться нами твердо за умови підтвердження протягом 6-ти днів, рахуючи від дати цього листа.

Нагадування про взяті зобов'язання.

Ми тільки що отримали Ваш лист від 4 ц. м., із якого ми дізналися, що Ви не можете поставити вчасно товар, замовлений 10 січня ц. р.

Ваша відмова ставить нас у дуже скрутне становище перед клієнтами. Це нас змушує настійно просити Вас виконати наше замовлення.

Просимо вислати негайно вищезазначений товар. У противному разі ми змушені будемо вважати це замовлення анульованим і вимагатимемо виплатити неустойку за прострочення поставки.

DIALOGUE № 1

Monsieur Sydorenko. Bonjour, Monsieur Dubois. Hier, nous Vous avons commandé 30 tonnes de produits chimiques livrables en 2 lots de 15 tonnes chacun.

Monsieur Dubois. Parfait.

- Monsieur Sydorenko.** Vous savez, nous avons changé d'avis en ce qui concerne les engrais chimiques. Ajoutez y encore 13 tonnes de produits organiques au lieu de 15 tonnes de produits chimiques.
- Monsieur Dubois.** Pourquoi faire?
- Monsieur Sydorenko.** Puisque les engrais organiques sont très demandés par nos clients.
- Monsieur Dubois.** Eh bien, je vois que Vous avez changé d'avis après notre conversation précédente, c'est vrai que «La nuit porte conseil». Nos prix Vous conviennent-ils?
- Monsieur Sydorenko.** Vos prix nous semblent trop élevés en comparaison avec ceux de la Finlande. Il faudrait bien vendre Vos engrais à un prix moins élevé.
- Monsieur Dubois.** Mais pourquoi les vendre à un prix moins élevé alors que notre production est de qualité supérieure?
- Monsieur Sydorenko.** A mon avis la question de qualité joue ici un rôle secondaire.
- Monsieur Dubois.** Mais je reconnais que la question du prix est décisive. Je dois consulter mes associés pour Vous donner la réponse définitive.
- Monsieur Sydorenko.** D'accord. A bientôt.

DIALOGUE N° 2

(Conversation au bureau de location)

- Monsieur Brodier.** Bonjour, Mademoiselle. Je cherche un appartement, pas très grand, pour six mois.
- Agent.** Quelle sorte d'appartement voulez-Vous? Meublé ou vide?
- Monsieur Brodier.** Meublé.
- Agent.** Je peux Vous proposer un deux-pièces, avenue Victor Hugo.
- Monsieur Brodier.** C'est bon comme quartier. Et à quel étage?
- Agent.** Au sixième.
- Monsieur Brodier.** Y a-t-il un ascenseur?
- Agent.** Oui, bien sûr. Il y a tout le confort nécessaire: chauffage central, salle de bains, eau chaude, vidé-ordures, téléphone.
- Monsieur Brodier.** Et les fenêtres où donnent-elles?
- Agent.** Voyons le plan: les fenêtres de la salle de séjour ouvrent sur l'avenue et celles de la chambre à coucher donnent sur le jardin dans la cour.

- Monsieur Brodier.** Ça, c'est très bien. Et qu'est-ce qu'il y a comme meuble?
- Agent.** Il y a tout le nécessaire. Si cet appartement Vous arrange, Vous pouvez y aller à l'instant même. La concierge Vous le montrera.
- Monsieur Brodier.** Je pense que cela fera parfaitement notre affaire. Nous y passerons ce soir. Reste la question du prix. Quel est le loyer?
- Agent.** 800 francs par mois. Mais on paie le loyer tous les trois mois. Ce jour s'appelle le terme. Si l'appartement Vous convient, Vous passerez demain pour les formalités.
- Monsieur Brodier.** Merci, Mademoiselle.
- Agent.** A Votre service, Monsieur.

DIALOGUE N° 3

(Un candidat répond aux questions lors d'un entretien d'embauche)

- Monsieur Xavier.** Quelle est Votre formation?
- Mademoiselle Yvonne.** On m'a donné le baccalauréat l'année dernière.
- Monsieur Xavier.** Pouvez-Vous rédiger des lettres de vente?
- Mademoiselle Yvonne.** Oui, je fais ça sans difficulté.
- Monsieur Xavier.** Parlez-Vous une ou plusieurs langues?
- Mademoiselle Yvonne.** Même quelques. On sait que les interprètes servent à quelque chose.
- Monsieur Xavier.** Savez-Vous parler en public?
- Mademoiselle Yvonne.** Je crois que j'y arrive.
- Monsieur Xavier.** Sauriez-Vous traiter ce dossier?
- Mademoiselle Yvonne.** Non, ce n'est pas de ma compétence.
- Monsieur Xavier.** Vous, sera-t-il possible de prendre de telles décisions?
- Mademoiselle Yvonne.** Oui, c'est dans mes possibilités.
- Monsieur Xavier.** Avez-vous une voiture? Savez-Vous conduire?
- Mademoiselle Yvonne.** Oui, une voiture de sport à deux places.
- Monsieur Xavier.** Etes-Vous suffisamment qualifiée pour diriger ce service?
- Mademoiselle Yvonne.** Bien sûr, j'ai les compétences pour le faire.
- Monsieur Xavier.** Quel genre de patron aimez-Vous avoir?
- Mademoiselle Yvonne.** Celui qui me laisse faire ce que je veux.
- Monsieur Xavier.** Combien désirez-Vous gagner?
- Mademoiselle Yvonne.** Le maximum, bien sûr, mais au moins autant que Vous.
- Monsieur Xavier.** Quel est votre plan de carrière?
- Mademoiselle Yvonne.** Devenir le plus rapidement possible PDG.

ONZIÈME UNITE

1. Les lettres de réclamation.
2. Commentaires.
3. Grammaire: adjectifs numéraux; concordance des temps de l'indicatif.
4. Exercices.
5. Dialogues.

LETTRES DE RECLAMATION

1. Réclamation faite à cause de la livraison avariée.

Kyiv, le 16 juillet, 2000

Maison H. Jeannot
Alger

Messieurs,

Nous venons de recevoir l'envoi de 10 balles de coton fait par Vous par vapeur «Oran» arrivé au port d'Odessa le 31 mai.

A la vérification des balles reçues, nous avons constaté l'avarie en ce qui concerne celles portant les marques GL/404-406. Il est probable qu'elles aient été trempées en cours de route au Contact de matières liquides. Par le fait, leur contenu est inutilisable.

La moins-value de la marchandise détériorée se chiffre à F.1250.—. A l'appui de cette appréciation nous Vous faisons parvenir ci-joint l'acte de réception.

Afin d'éviter les frais de renvoi nous consentirions cependant à les garder, si Vous vouliez bien nous accorder une remise de 25 % sur ces trois balles.

Sinon, il nous serait agréable d'être fixés au plus tôt sur Vos intentions quant à la bonification en comparaison des pertes que nous avons subies.

Or, cela nous coûtera malheureusement des pertes sensibles aussi bien en travail supplémentaire qu'en temps perdu.

Agréé, Messieurs, nos salutations distinguées.

Oukrimport
Signature

2. Réponse à la lettre précédente.

Alger, le 19 août 2000

Oukrimport
Kyiv

Messieurs,

Nous Vous exprimons par la présente notre plus vif regret et nous Vous présentons nos excuses pour les trois balles de coton détériorées que nous avons expédiées à Votre adresse en exécution du Contrat № 16 par vapeur «Oran».

Nous pouvons Vous garantir qu'une faute aussi grave ne sera pas répétée et nous nous déclarons prêts à Vous indemniser de tous les dommages et pertes que Vous pourriez subir en cette occasion. Nous Vous accorderons une remise de 25 % sur ces trois balles.

Veuillez agréer, Messieurs, nos salutations les plus empressées.

Maison H. Jeannot
Signature

3. Réclamation faite à cause de la défaillance des machines.

Kyiv, le 7 mars 2000

Charles Déplans et Fils

Messieurs,

Nous regrettons de Vous annoncer que la dernière livraison comporte plusieurs malfaçons.

Les essais ont démontré que les machines: 1. Ne répondent pas au label de qualité attribué à ces articles. 2. Ne confirment pas les propriétés prévues par le Contrat. 3. Ne sont pas conformes à la destination définie dans le Contrat. 4. N'assurent pas le degré de précision propre à ce type de l'appareil, le rendement nécessaire, l'usinage des pièces. 5. Sont conçues en contradiction avec les épures. 6. Ne sont pas fabriquées en stricte conformité avec les exigences des dessins et des cahiers des charges. 7. Ont des perfectionnements et modifications apportés dans la conception sans accord préalable de l'Acheteur. 8. Sont pourvues de pièces usées. 9. Ont des défauts cachés qui les rendent impropres à l'usage auquel on les destine. 10. Ne peuvent pas être mises en marche faute de lubrification de haute qualité. 11. Ont été montées contrairement aux instructions techniques et nous refusons complètement à prendre à notre charge les frais de remise en état. 12. Ont été arrêtées pour incident de fonctionnement.

La durée de réparation fera une vingtaine de jours. Il va sans dire que Vous serez indemnisés de tous frais d'élimination de défauts.

Espérons que les ordres seront exécutés dans l'avenir avec plus de soin.

Veuillez agréer, Messieurs, nos salutations distinguées.

Oukrimport

4. Réclamation faite à cause de retard de la livraison.

Kyiv, le 18 avril 2000

Syndicat des Forges
Clermont-Ferrand

Messieurs,

Nous Vous prions de nous faire savoir quand nous pouvons attendre la livraison des articles commandés, parce que nous en avons un besoin urgent.

Nous les attendions pour le 1-ier avril, c'est-à-dire dans le délai stipulé et nous ne les avons pas jusqu'à présent.

Veuillez nous télégraphier si Vous pouvez les livrer à la fin du mois. Si c'est impossible, nous serons obligés d'annuler la commande car nous ne pouvons plus attendre et il faudra que nous obtenions les marchandises ailleurs.

Nous Vous débitons en même temps des pénalités conventionnelles prévues à l'article 10 de nos conditions générales d'achat à raison de 1 % du montant de la commande pour chaque semaine de retard.

Nous sommes contraints d'insister pour obtenir les articles commandés le plus vite possible. Sinon nous serons obligés de remettre nos ordres à d'autres qui puissent les livrer au terme fixé.

Dans l'attente de Votre télégramme, nous Vous prions d'agréer Messieurs, nos salutations distinguées.

Oukrimport

5. Demande de proroger le délai.

Kyiv, le 16 juin 2000

Durand et Cie
Lille

Messieurs,

En réponse à Votre lettre du 10 juin dans laquelle Vous nous demandez de proroger de 6 mois le délai de livraison d'abord fixé au 30 courant.

Vous invoquez le retard des matières premières qui Vous fait remettre embarquement des machines demandant une longue durée de fabrication.

Bien qu'il soit contraire à nos principes d'accorder une prorogation, nous acceptons de Vous rendre ce service, en considération de l'exactitude dont Vous avez toujours fait preuve dans Vos livraisons.

Société «Attis»

6. Demande de rectifier le relevé.

Lille, le 20 juin 2000

Société «Attis»
de l'Ukraine
Kyiv

Messieurs,

Nous Vous accusons réception de Votre relevé du 7 juin. Après l'avoir vérifié, nous nous apercevons que nous ne marchons pas entièrement d'accord: 1. Vous avez oublié de déduire l'escompte promis. 2. Vous avez compté les frais de transport qui devaient être compris dans les prix de vente. 3. Une erreur de calcul s'est produite dans l'établissement de la facture. 4. Votre relevé ne mentionne pas la bonification accordée par Vous à la suite d'une livraison défectueuse. 5. L'examen du relevé nous

montre que Vous avez facturé le poids brut pour poids net. Autrement dit, l'emballage a été compris dans le prix de la marchandise.

Veuillez nous faire adresser un nouvel extrait rectificatif présentant au total un solde de F.4600.— et porter l'excédent au crédit de notre compte pour le trimestre prochain.

Durand et Cie

COMMENTAIRES

1. *Réclamation* (f) — *рекламація, претензія, вимога, скарга, протест, позов = prétention (f), revendication (f), plainte (f), protestation (f), exigence (f), requête (f), demande (f)*: 1. *Рекламація в зв'язку з ... , стосовно чого-небудь — réclamation pour, sur qch: réclamation pour la qualité* — *рекламація стосовно якості = réclamation relative (ayant trait, se rapportant à qch), portant sur qch, concernant qch, au sujet (à propos) de qch*. 2. *Рекламація обгрунтована/необгрунтована — réclamation bien fondée, objective, légitime, juste, justifiée, motivée/mal (non) fondée, non objective, illégitime, injuste, injustifiée*. 3. *Обгрунтованість/необгрунтованість рекламації — le bien-fondé, l'objectivité, la légitimité, la justification/le mal (non)-fondé, la non-objectivité, l'illégitimité de la réclamation*. 4. *Пред'являти, заявляти рекламацію — faire (présenter, déclarer, formuler) une réclamation, se plaindre de qch, formuler des plaintes (revendications, exigences) au sujet de qch, réclamer, revendiquer, exiger, protester contre, faire des réserves contre qch*. 5. *Стати приводом до заяви рекламації — donner lieu (motif) à réclamation (à la présentation, à l'élévation de la réclamation)*. 6. *Рекламаційний товар — marchandise défectueuse, marchandise faisant l'objet de la réclamation, marchandise réclamée*.

2. *Constater* — *констатувати*. До дієслів констатації також відносяться: *confirmer, montrer, démontrer, révéler, trouver, enregistrer, accuser, s'apercevoir et autres* — *констатувати, зазначати, виявляти, помічати та ін.: A la vérification des balles reçues nous avons constaté*. Під час перевірки одержаних кіп ми виявили.

3. *La marchandise détériorée = la marchandise endommagée, avariée, dépréciée, abîmée* — *пошкоджений товар*. *Gâté* вживається стосовно продовольчих товарів: *les fruits gâtés = les fruits détériorés* — *зіпсовані фрукти*.

Рекламації щодо якості можуть бути заявлені на недоброякісний товар — marchandise de qualité inférieure = infériorité de la qualité = défaut de la qualité; *товар гіршої якості — marchandise déclassée, altérée*; *некондиційний товар — marchandise mal conditionnée*; *товар неналежної якості — marchandise non conforme = non-conformité de la qualité*; *дефектний товар — marchandise défectueuse = défectuosité de la marchandise, marchandise ayant (possédant, présentant) des défauts (malfaçons, vices)*; *підмочений товар — marchan-*

dise trempée, mouillée par; товар, якість якого нижча контрактної — *merchandise au-dessous du contrat*; товар непридатний до вживання — *merchandise hors d'usage, ne pouvant servir à rien, merchandise inutilisable*; недоброякісність — *infériorité (f), défaut (m) de qualité, défectuosité (f)*; дефект, несправність, недолік; *défait (m), malfaçon (f), défaillance (f), vice (m), imperfection (f), rebut (m)* — брак.

4. *Solde* (m) має такі значення: 1) залишок, кількість (частина), яка залишилася, решта; 2) сальдо, залишок, баланс; 3) розпродаж уцінених товарів, випадкових речей, залишок; 4) *solde* (f) — грошове утримання військових; 5) *soldes* (f. pl) — уцінені товари; 6) оплата.

5. У французькій діловій мові дієслово *régler* має такі синоніми: (s')*acquitter de, amortir, balancer, (se) couvrir, éteindre, faire face à, faire honneur à, honorer, (se) libérer, payer, purger, rembourser, réserver bon accueil à: Vous ne voulez pas balancer notre facture du 10 juin pour les marchandises livrées il y a six mois.* Ви не бажаєте сплатити рахунок від 10 червня за поставлені товари півроку тому.

6. Сполучникові вирази: *au (dans) le cas où, pour le cas où* — у разі, якщо (коли), на той випадок, якщо ... вживаються для передавання дій, можливих, вірогідних у майбутньому. При цьому дієслово підрядного речення може вживатися у дійсному, а також в умовному способі: *Dans le cas où la facture ne serait (sera) pas réglée.* Якщо рахунок не буде сплачено, або у разі несплати рахунку. Підрядне речення перекладається на українську мову або підрядним умовним реченням, або віддієслівним іменником.

Прийменникові звороти: *en cas de, dans le cas de* вимагають вживання після себе додатка-іменника: *En cas de Votre absence.* У разі Вашої відсутності. *Au (dans le) cas où Vous seriez (serez) absent (s).* У разі, якщо Ви були б (будете) відсутні.

EXERCICES

1. Ouvrez les parenthèses en faisant attention à la concordance des temps de l'indicatif. Traduisez les phrases en ukrainien:

1. Quand Vous ne pas (avoir) la carte d'identité, Vous ne pas (pouvoir) ouvrir de compte en banque. 2. Quand l'appareil (être) sans garantie, la réparation (être) effectuée à Vos frais. 3. Nous (penser à) de nombreuses personnes qui (aller postuler) cette place de caissière. 4. Le plan que Vous (envoyer) par télex ne pas (être) assez précis. 5. Vous (devoir) avoir les numéros des documents correspondant à ceux qui (figurer) sur le chèque de Votre carnet à souches. 6. Cette lettre (être) retournée car l'adresse (être) mal libellée. 7. Les propriétaires ne pas (arriver) pour résoudre le différend qui les (opposer) au syndic de la copropriété. 8. Nous (être) très contents que ces modèles (se vendre) sans aucune réclamation.

2. Apprenez à lire les adjectifs numériques suivants:

326, 456, 75, 938, 105, 91, 723, 89, 79, 347, 417, 99366, 381, 383, 368, 469, 589, 388, 265, 387, 484, 165, 2500, 3165, 5381, 7490, 8, 670, 9383, 10881, 9969, 669, 77, 91, 782, 868, 190, 289, 72, 561, 98, 79, 4515, 25000, 30000, 100000, 50000, 70000, 40000, 80000, 90 000.

3. Apprenez à appliquer différents pourcentages de majoration à des sommes indiquées:

Modèle: — Une majoration de 10 % est appliquée à la facture qui se monte à F.25000.—.

— Cette majoration est donc de F.2500.—.

1. Une majoration de 10 % est appliquée à la facture qui se monte à F.8000.—. 2. Une majoration de 15 % est appliquée à la facture qui s'élève à F.15000.—. 3. Une majoration de 20 % est appliquée à la facture qui s'élève à F.30000.—. 4. Une majoration de 25 % est appliquée à la facture qui se chiffre à F.50000.—. 5. Une majoration de 30 % est appliquée à la facture qui se solde par F.70000.—.

4. Traduisez en ukrainien en vous servant du vocabulaire:

Absence de contrôle, absence de pesanteur, absence de discipline, caractère abstrait, compétence, conventionnel, défaut de chargement, défaut de conditionnement, défaut d'organisation, entente, empressement, exposé consécutif, incompétence, intégrité, intérêt, manque d'effet, manque de soin, manque de solidité, manque de résistance, merchandise prête à l'embarquement, qualités économiques.

5. Traduisez les phrases en français en faisant attention aux mots abstraits ukrainiens avec le suffixe -ість:

1. У результаті переговорів було досягнуто домовленості про закупівлю деяких товарів. 2. Представники фірми «Аттіс» виявили готовність закупити ці французькі верстати. 3. Треба постійно знаходити нові можливості для заключення угод з урахуванням взаємної заінтересованості обох сторін. 4. Випробування показали, що таке обладнання забезпечує високу економічність витрат сировини та інших матеріалів. 5. Продавець повинен постійно слідкувати за якістю продукції, яка швидко псується. 6. Претензії можуть бути заявлені щодо якості товару, включаючи некондиційність та некомплектність.

6. Traduisez en français en vous servant des formules des commentaires 1 et 3:

1. Заявити претензію. 2. Рекламация щодо якості. 3. Рекламацийний товар. 4. Рекламацийний лист. 5. Стати приводом для реклаमाції. 6. Оскаржити обґрунтованість рекламації. 7. Товар неналеж-

ної якості. 8. Товар, який не відповідає зразку. 9. Пошкоджений товар. 10. Недоброякісний товар. 11. Товар, який має виробничі дефекти. 12. Товар застарілої моделі. 13. Верстати, які не виготовлені у точній відповідності з технічними умовами. 14. Ліквідувати виявлені дефекти. 15. Уцінка товару. 16. Техніко-економічні показники. 17. Відповідати за якість товару. 18. Верстати не гарантують необхідний випуск продукції, точність та чистоту обробки деталей. 19. Не виконати зобов'язання частково або повністю. 20. Погрожувати передачею справи до Арбітражу.

7. Traduisez en ukrainien en faisant attention aux verbes de constatation (v. com. 2):

1. La livraison accuse un manque de 100 kg de cuivre. 2. L'examen de la facture nous fait constater que le fournisseur nous a facturé le poids brut pour le poids net. 3. Lors de l'analyse nous avons enregistré une teneur insuffisante du minerai de manganèse. 4. Ayant examiné les registres, nous nous sommes aperçus avec regret que Votre compte était encore ouvert pour une somme de F.10000.—. 5. Nous constatons que depuis deux mois les lettres qui nous sont adressées sont remises à Mademoiselle Monique Martin qui demeure aussi à Avignon, rue de l'Eglise mais au № 36. 6. Nous nous permettons de Vous démontrer que la caisse en provenance de Roubaix contenant quatre-vingts paires de draps avait été endommagée pendant le transport. 7. Je me permets de Vous rappeler que, selon notre accord, j'ai l'habitude de régler mes factures à soixante jours.

8. Traduisez en ukrainien en faisant attention aux mots en italique (v. com. 6):

1. *Dans le cas où* Vous consentiriez à nous ouvrir le crédit demandé, nous Vous prions de bien vouloir nous faire connaître Vos conditions. 2. *Pour le cas où* le prix courant ne Vous serait pas parvenu, nous Vous en adressons, ci-inclus, un nouvel exemplaire. 3. *Au cas où* nos conditions Vous conviendraient, veuillez nous confirmer Votre accord. 4. *En cas d'infraction* à une des clauses du Contrat la Partie qui l'aura commise aura à payer à l'autre Partie une pénalité. 5. *Dans le cas de* fermeture des voies de navigation le délai d'embarquement sera prolongé. 6. *En cas de* refus d'accepter notre offre nous Vous prions de nous en informer immédiatement. 7. *En cas de* non-exécution par l'Acheteur de ses obligations concernant l'établissement d'un crédit irrévocable, le Vendeur aura la faculté de considérer la commande annulée.

9. Traduisez en français en donnant différentes variantes (v. com. 6):

1. У тому разі, коли покупець відмовляється від товарних документів та від акцепта тратти, він зобов'язаний повідомити про це продавця. 2. Якщо ситуація зміниться на краще, ми повернемося

до обговорення Вашої пропозиції. 3. У разі, якщо цей товар можна застосувати у Вашій промисловості, ми готові вказати ціни та вислати Вам зразки. 4. Якщо Ви зможете нам запропонувати цей товар, просимо повідомити його ціну та надати нам технічну документацію. 5. У разі порушення покупцем умов розрахунків, передбачених контрактом, продавець має право призупинити виконання своїх зобов'язань. 6. Боржник, який порушив зобов'язання, повинен компенсувати кредиту збитки.

10. Trouvez les mots qui correspondent aux définitions suivantes: salaire, traitement, honoraire, cachet, solde, gages.

1. Les appointements touchés par un employé, un ouvrier ...
2. Les appointements touchés par un domestique ...
3. Les appointements touchés par un artiste ...
4. Les appointements touchés par un membre d'une profession libérale ...
5. Les appointements touchés par un militaire ...
6. Les appointements touchés par un fonctionnaire ...

11. Ecrivez des phrases à partir des mots suivants en faisant attention qu'il manque les articles, les prépositions et les verbes ne sont pas conjugués:

Modèle: — secrétaire — suivre — cours — français — depuis — an.
— La secrétaire suit des cours de français depuis un an.

1. magasins — vendeuses — conseiller — clients.
2. compagnies d'assurances — ne pas rembourser — honoraires — avocats.
3. nous — assurer — services après-vente — tous — articles.
4. importateurs — acheter — devise — étranger — marché des changes.
5. banquier — remettre — documents d'expédition — agent des douanes.
6. nous — être heureux — recevoir — délégation canadienne — usine.
7. je — demander — services des impôts — facilités — paiement.
8. entreprise — devoir investir — partie — bénéfices.
9. banques — transmettre — ordres de bourse — clients — agent de change.
10. créanciers — avoir dix jours — se présenter — Tribunal de Commerce.

12. Remplacez les points:

Je ne vais jamais ... hôtel parce que je n'ai pas d'argent. A midi, je vais ... restaurant de l'entreprise, mais je n'... reste pas parce que je suis végétarien. Je vais avec plaisir ... musée, mais on ne peut pas ... aller tous

les dimanches! Je ne vais jamais ... cinéma le soir. Je vais souvent ... café, mais sans ... rester longtemps: il y a plus urgent. Je voudrais aller ... banque cet après-midi, c'est urgent, mais je ne vais pas avoir le temps. Je vais ... bureau chaque jour, mais je n'ai pas le temps d'... travailler. Pourquoi? Parce que je vais toujours ... réunions organisées par la Direction, et qu'elles durent très longtemps: quand on ... est, on ... reste des journées complètes. Pour la Direction, elles sont très importantes, alors moi, j'... vais, mais je voudrais bien aussi avoir le temps de travailler ... bureau.

13. Traduisez les lettres suivantes en français:

1. *Затримка терміну поставки.*

Посилаючись на наші особисті переговори з вашим представником, паном Дюроком, повідомляємо Вам, що досі не маємо від Вас інструкцій, необхідних для запуску ротаційної машини. У зв'язку із запізненням машина простоювала 3 тижні і наш комітент зазнав збитків на суму 8000 фр., які він вимагає від нас. Ми рекомендуємо йому звернутися безпосередньо у фірму Ленуар, Париж.

2. *Пошкодження товару.*

Повідомляємо вам, що ми отримали 2-у партію порцелянових виробів. На жаль, їхня якість гірша, ніж якість попередньої партії.

Для підтвердження наших вимог висилаємо з цим листом акт експертизи. Із акту Ви переконаєтесь, що ящики цілі. Проте під час розпаковки було встановлено, що багато виробів розбиті. У зв'язку з тим, що на ящиках немає слідів неохайного транспортування, транспортна компанія не несе відповідальності за пошкодження товару. Ми вважаємо, що пошкодження є результатом неохайної упаковки. Таким чином, відповідальність за причинені нам збитки покладається на Вас. Прохання повідомити нам, як Ви збираєтесь компенсувати нам збитки.

3. *Дефектні частини.*

Ми одержали замовлені у Вас компресори, але не можемо їх запустити через ряд дефектів, виявлених під час випробування на заводі нашого комітента. Ваш представник був присутнім під час випробувань і підписав про це акт.

У зв'язку з викладеним ми просимо або усунути дефекти, або замінити пошкоджені частини. При цьому нагадуємо Вам, що згідно з річною гарантією витрати, пов'язані із заміною пошкодженого товару та поверненням забракованого, усуваються за рахунок Продавця.

Крім того, ми змушені вимагати виплати штрафу за прострочення поставки від дати заявлення претензії до дня ліквідації дефекту або поставки товару взамін дефектного.

DIALOGUE № 1

(Il s'agit de la réclamation concernant la qualité inférieure des tissus de coton. La conversation se passe entre le représentant de la Maison «Apex» et son homologue français par l'intermédiaire de l'interprète)

- Monsieur Dorenko.** Ми зараз вивчаємо Вашу рекламу щодо низької якості бавовняних тканин.
- Monsieur Lenoir.** Oui, il y a une différence assez considérable dans la qualité par rapport à l'envoi précédent. Nous évaluons la détérioration pour ce lot de 15 %.
- Monsieur Dorenko.** Нам здається, що таке погіршення якості не перевищує допуск, передбачений Контрактом, який ми підписали 10 січня ц. р.
- Monsieur Lenoir.** Cette non-conformité de la qualité ôte à la marchandise sa capacité marchande.
- Monsieur Dorenko.** Я не згоден з Вашою точкою зору. Мені відомо, що такі незначні відхилення дозволяються в торгівлі.
- Monsieur Lenoir.** J'espère tout de même que vu l'importance de la transaction, Vous nous accorderez la réfaction de 15 % que nous demandons.
- Monsieur Dorenko.** Ви не можете не погодитися з моєю думкою про те, що якщо різниця не впливає на кондиційність товару, то немає підстав для пред'явлення реклаमाції. Я не бачу можливості вирішити це питання інакше.
- Monsieur Lenoir.** Et si Vous nous accordiez une remise de 10 % pour en finir avec cette question?
- Monsieur Dorenko.** На жаль, це неможливо. До речі, зверніть увагу на надзвичайно низьку ціну цієї партії.
- Monsieur Lenoir.** Bien dommage. Au revoir, Monsieur.

DIALOGUE № 2

(Conversation entre un Vendeur et une Acheteuse au rayon de chaussures)

- Vendeur.** Que désirez, Madame?
- Acheteuse.** Des souliers noirs.
- Vendeur.** En cuir, en daim ou vernis?
- Acheteuse.** Je les aimerais un peu décollétés, en daim noir.
- Vendeur.** Quelle pointure chaussez-Vous, Madame?
- Acheteuse.** Du 36.

- Vendeur.** Voici des escarpins très élégants. Voulez-Vous bien les essayer?
- Acheteuse.** Oui, ils me plaisent beaucoup. Mais le gauche me gêne un peu.
- Vendeur.** Soyez sans crainte. Il prêtera à l'usage.
- Acheteuse.** Vous croyez? Alors, je les prends.
- Vendeur.** Merci, Madame. Passez à la caisse, s'il vous plaît.

DIALOGUE N° 3

(Un Français est en voyage d'affaires à l'étranger, il explique ce qu'il fait)

- Monsieur Genton.** Je suis gérant d'une petite S.A.R.L. et je ...
- Monsieur Karpenko.** Pardon, je ne comprends pas, vous avez dit «gérant»?
- Monsieur Genton.** Oui, c'est celui qui gère ... vous comprenez «gérer»?
- Monsieur Karpenko.** Euh ... non ...
- Monsieur Genton.** Et «gestion», vous comprenez?
- Monsieur Karpenko.** Non ...
- Monsieur Genton.** Non plus?... Bon, alors dans une S.A.R.L., il y a ...
- Monsieur Karpenko.** Dans une quoi? Je ne comprends pas ce mot ...
- Monsieur Genton.** Ah... pfff... c'est difficile à expliquer ... S.A.R.L., ce sont des initiales...
- Monsieur Karpenko.** Qu'est-ce que ça veut dire «initiales»?
- Monsieur Genton.** Initiales? Euh... c'est vraiment compliqué... Vous n'avez pas de dictionnaire? Initiales, ce sont des lettres ...
- Monsieur Karpenko.** Ah! Alors les S.A.R.L. sont des lettres?
- Monsieur Genton.** Euh... non, une S.A.R.L. est une société qui...

SUPPLEMENT N° 1

TELEPHONE, TELEGRAMME ET TELEX

A notre époque on se sert des moyens permettant de communiquer rapidement des avis, des dépêches, des informations bancaires, des ordres de Bourse, de transports, etc. Pour cette raison on emploie largement tels moyens de communication que: le téléphone, le télégramme, le câblogramme ou radiogramme et le télex. Tous ces messages d'affaires sont coûteux. C'est pourquoi il faut savoir les rédiger afin qu'ils soient très brefs et précis.

S'il s'agit du téléphone, il faut manœuvrer le cadran pour faire le numéro que Vous désirez appeler, ayant indiqué le code qui, généralement, se compose de huit chiffres. Si l'on téléphone à l'étranger il faut faire avant tout le numéro 810, puis l'indicatif de la ville (du village) et enfin le numéro de Votre abonné. Pour apprendre le numéro nécessaire en France ou bien le code de la ville on peut se servir de l'annuaire ou des services du bureau de renseignements. Pour éviter les erreurs dans les chiffres et dans les noms il faut savoir déchiffrer ceux-ci à l'appel de la téléphoniste qui sont les suivants:

- 1 (un) — un tout seul (1);
- 6 (six) — deux fois trois (2 x 3);
- 7 (sept) — quatre et trois (4 + 3);
- 8 (huit) — deux fois quatre (2 x 4);
- 9 (neuf) — cinq et quatre (5 + 4);
- 10 (dix) — deux fois cinq (2 x 5);
- 13 (treize) — six et sept (6 + 7);
- 16 (seize) — deux fois huit (2 x 8);
- 20 (vingt) — deux fois dix (2 x 10).

A — Anatole	G — Gaston	N — Nicolas	U — Ursula
B — Berthe	H — Henri	O — Oscar	V — Victor
C — Célestin	I — Irma	P — Pierre	W — William
D — Désiré	J — Joseph	Q — Quintal	X — Xavier
E — Eugène	K — Klébert	R — Raoul	Y — Yvonne
E — Emile	L — Louis	S — Suzanne	Z — Zoé
F — François	M — Marcel	T — Thérèse	

On peut toujours téléphoner de son bureau, de la cabine téléphonique publique, du café le plus proche et ailleurs.

S'il s'agit du télégramme il faut savoir le rédiger en style télégraphique: on choisit des expressions les plus courtes, on omet les verbes auxiliaires, les pronoms personnels-sujets, les articles, les prépositions, les conjonctions, les accents¹ et d'autres mots qui ne sont pas indispensables. Faites attention au texte normal et au texte réduit:

¹ Quant aux accents on ne les met pas sauf les cas où l'absence de l'accent peut amener à une équivoque: programme — programmé; marche -marché; a — à.

TEXTE NORMAL

Nous Vous faisons une offre ferme de 5000 tonnes de blé au prix de X dollars USA ... la tonne. Nous attendons Votre réponse par télégraphe.
Nous Vous prions de nous télégraphier d'urgence.
Nous Vous prions d'envoyer par avion.
Nous ne pouvons pas ...
Nous ne sommes pas en état...
Nous ne sommes pas en mesure...
Faisant suite à Votre télégramme du 10 mars ...

TEXTE REDUIT

Offrons ferme 5000 T blé à X dollars US par tonne stop¹
Cablez réponse.
Prière cabler d'urgence
Prions avionner
Impossible
Impossible
Impossible
Suite votel 10 mars

I. Modèles de télégrammes:

1. Sommes acheteurs vingt machines modèle 033 Stop Fixez conditions par fil livraison prompte
Закупимо 20 верстатів модель 033 Телеграфуйте якомога швидше умови поставки
2. Cablez possibilite livraison prompte 12000 paires chaussures marque Grison Stop Priere avionner à titre d'essai 500 paires Stop Si marchandise prete accrediterons immediatement
Повідомте телексом якомога швидше поставку 12000 пар взуття виробництва Грізон Прохання прислати літаком пробну партію 500 пар Якщо товар готовий відправки Гроші перерахуємо негайно
3. Bien reçu Votre cable Stop Pourrions expedier bananes sujettes² permis exportations
Тільки що одержали Ваш факс Можемо відправити банани Маємо експортну ліцензію
4. Votre 9196 5 courant comprenons Votre deception mais constatons ralentissement consommation amiante en France Stop Impossible accepter en juillet 800 tonnes P6 prevues novembre decembre Stop Avons les plus grandes difficultes
Вашу телеграму № 9196 5 цього місяця одержали розуміємо Вашу турботу Доводимо до Вашого відома Темпи виробництва азбесту сповільнились. Не маємо можливості забезпечити поставки згідно домовленістю липні 800 Т марки Р6 передбаченої листопад грудень

¹ stop — крапка.

² Sujet,-te перекладається: той, що підлягає, може підлягати; підпорядкований чому-небудь; обмежений, лімітований чим-небудь; той, що має силу у разі чого-небудь; залежний від чого-небудь; той, що підпадає під дію чого-небудь; той, що уступає місце чому-небудь та ін.

5. Attention service transport Suite conversation Paris avec M Duroc Vous prions acheminer à Odessa expedition decembre 300 Stop MCI¹

Транспортній службі Згідно попередньої домовленістю паном Дюроком просимо направити товар одеський порт 300 Т Дякуємо

6. Ref ZF 132 Vous pouvez librement traiter Maison tres serieuse
Посилаючись Вашу телеграму ZF 132 повідомляємо Можна вступати ділові стосунки фірмою Зарекомендувала себе позитивно ділових колах

7. Suite votel 10 janvier priere cabler urgence date depart Odessa Oukraïna 800 tonnes mineraïs fer Stop Dans cadre notel 15 janvier priere donner urgente information sur chargement pour reception deuxieme decade mars Stop Rappelons chargement identique demandé pour reception 20 avril

Згідно Вашою телеграмою 10 січня просимо негайно повідомити дату відправки Одеси судна УКРАЇНА завантаженого 800 Т залізної руди Відповідності нашою телеграмою 15 січня прохання надати інформацію завантаження метою одержання руди другій декаді березня Нагадуємо завантаження поставки 20 квітня

8. Priere expedier 3 douzaines gabardines gris £ 240 livraison 2 mois
Prix par mer plus 5 % par air plus 8 %

Прохання відправити 3 дюжини плащів сірого кольору по ціні 240 фунтів стерлінгів Поставка протягом двох місяців Оплата транспортування морем більше 5 % літаком більше 8 %

Actuellement on se sert largement du télex. Le dictionnaire encyclopédique PETIT LAROUSSE fait la détermination du télex de la façon suivante: C'est le «service de dactylographie à distance, mis à la disposition des usagers au moyen de téléimprimeurs». Ce réseau télégraphique donne les relations directes entre les abonnés.

Le téléscripteur imprimant directement les messages à la réception peut les enregistrer même en l'absence de l'employé de service.

Les communications transmises par téléimprimeur sont moins coûteuses que celles de télégrammes, mais tout de même on omet les mots qui ne sont pas indispensables dans le texte du télex (messages) tels que: les formules initiales et finales de politesse, les articles et les pronoms, les prépositions.

II. Modèles de télex:

1. Vous prions envoyer prix: 4 douzaines NO 45T 10 NO 22T CIF Dunkerque Dupont Acheteur.

Будь ласка, направте ціни на такі позиції:

4 дюжини № 45 Т

10 № 22 Т

С.І.Ф. Дюнкерк

Відділ закупок Фірни Дюпон

¹ MCI = merci.

2. Stocks épuisés pouvez-Vous expédier par avion même jour 40 radio-cassettes DELATA — 20 Dès réception de confirmation.
Запаси закінчились. Ви можете відвантажити літаком у суботу 40 радіоприймачів із касетним магнітофоном «Делата» 20 штук — після одержання підтвердження.
3. ATTN¹ M Dupont
Votre message 118 Confirmons nos prix applicables jusque fin 2000
Salutations²
Marais
Особисто Пану Дюпону
Ваш факс 118
Підтверджуємо, що термін дії наших цін — до кінця 2000
З повагою
Маре
4. Nous confirmons notre accord pour achat 1000 T supplémentaire conditions ci-après — Prix: 1000 F/T CIF ou bord-bord Odessa.
Ми підтверджуємо нашу згоду на закупівлю додатково 1000 Т. Умови такі: ціна — 1000 франків за тонну, включаючи витрати на страхування та фрахт. Завантаження та розвантаження одеським портом.
5. ATTN M Duroc
Votre réf³ Y567T et suite TLX de Dijon 03/10 2000
Regrettons Vous informer articles spécifiés ne font plus partie de notre gamme de produits.
Особисто Пану Дюроку
Посилаючись на Ваш факс 567 та наступний факс із Діжона від 3 жовтня 2000
На жаль ми змушені Вам повідомити, що товари, перераховані Вами, ми більше не випускаємо.
6. ATTN service ventes.
Sommes surpris de ne pas recevoir Votre réponse et offres avec échantillons comme demandés dans notre lettre réf. OY/PT.
Date limite 15 mars dernier⁴.
Attendons⁵ vos commentaires.
Salutations
У відділ продажу.
Здивовані, що не одержали Вашої відповіді та Ваших пропозицій щодо тендеру зі зразками, як ми просили у нашому листі ОУ/РТ-36.
Датою закриття тендера було 15 березня. Були б дуже вдячні за пояснення причини.
З повагою.

¹ ATTN = à l'attention de qn.

² Salutations = Veuillez agréer nos salutations distinguées.

³ Ref (ré) = référence.

⁴ Date limite 15 mars dernier — дата закриття — 15 березня.

⁵ Attendons = Vous serions reconnaissants ...

7. ATTN M Lenoir.
Attendons Votre réponse par retour télex pour enregistrer Votre commande ce matin parce que désignation technique articles 4 et 8 ne répond pas vos besoins
Comprenons désignation 4 est 33BHTU.
Salutations.
Kovalenko
Особисто Пану Ленуару.
Чекаємо Вашої відповіді зворотним телексом для реєстрації Вашого замовлення, одержаного сьогодні вранці, тому що технічні характеристики по позиціях 4 та 8 не відповідають Вашим вимогам. Ми розуміємо, що вимоги до 4 позиції відповідають товару 33ВНТИ. Прийміть найкращі побажання.
Коваленко
8. Confirmons notre commande par téléphone d'hier 19/11 2000 Les articles seront pris à Votre dépôt Angoulême vers 18 h par nos transporteurs ... Pour livraison Docks Bordeaux.
Vous rappelons¹ que les marchandises doivent être aux Docks Bordeaux à 10 h matin 22/11 2000 au plus tard² Avons pris dispositions pour transport par bateau partance même jour.
Si les marchandises ne sont pas prêtes pour chargement comme convenu Vous tiendrons responsables de tous frais causés par retard.
Підтверджуємо замовлення, зроблене нами вчора по телефону (19.011). Наші транспортувальники заберуть товар із Вашого складу в Ангулемі біля 18 години, щоб перевезти його до порту в Бордо. Ми хотіли б Вам нагадати, що товари повинні бути в порту Бордо біля 10 год. ранку 21.01, не пізніше. Ми взяли на себе турботи щодо відправки в суботу.
Якщо товар не буде подано на завантаження, як ми про це домовились, то всі витрати, зв'язані із затримкою, ляжуть на Вас.
9. Votre TLX 067.
Pouvons charger d'ici 36 heures arrivée Brasilia d'ici 14 jours
£ 2-25 par kilo emballé³.
£ 2-15 sur palette.
Prix pour règlement à 30 jours ne comprenant pas les droits de douane à Brasilia en raison des changements fréquents. Réglementation des importations.
Ваш телекс 067.
Можемо завантажити протягом 36 годин. Прибуття до Бразилії через 14 днів. 2-25 фунтів стерлінгів за 1 кг в ящику та 2-15 фунтів стерлінгів за вантаж на піддоні.
Розрахунок до 30 днів, не включаючи мито у Бразилії, через часті зміни в регулюванні імпорту.

¹ Vous rappelons = nous nous permettons de Vous rappeler.

² Au plus tard = pour certain — напевне.

³ Emballé = dans la caisse — в ящику.

SUPPLEMENT N° 2

SOCIETE A RESPONSABILITE LIMITEE (S.A.R.L.)

La S.A.R.L. est la forme de société la plus couramment utilisée. Elle est souvent utilisée pour créer une petite ou moyenne entreprise. Elle est celle que l'on pourrait appeler «passe-partout».

Société à caractère familial, elle réunit souvent des associés d'une même famille ou qui se connaissent très bien. La S.A.R.L. peut d'ailleurs opter pour le régime fiscal des sociétés de personnes.

La S.A.R.L. peut être constituée entre deux époux seuls, ou avec d'autres personnes. Les conjoints peuvent participer ensemble ou non à la gestion de la société. Ils peuvent n'employer que des biens communs.

La S.A.R.L. comprend un ou deux associés minimum et 50 associés maximum.

1. Modèle d'une promesse de société

Les soussignés

M.A. ...

M.B. ...¹

M.C. ...¹

ont décidé de créer entre eux une Société à Responsabilité Limitée et définissent ci-après les principales modalités de leur future société.

Article 1

MM. A, B, C s'engagent mutuellement à créer entre eux une Société Anonyme.

Cette société aura pour objet: ...²

La dénomination sociale sera ...³

Son siège social sera fixé à: ...

Sa durée sera de: ...

Article 2

Les apports constitutifs du capital social seront ainsi répartis:

M. A. apportera à la société l'immeuble situé au ...⁴ pour une valeur de F ... nette de charges. La valeur de cet apport sera soumise à l'appréciation d'un commissaire aux apports nommé à cet effet⁵.

Cet apport sera représenté par des parts sociales d'une valeur nominale de F⁶ Leur nombre ne sera définitif qu'au vu du rapport du commissaire aux apports.

¹ Préciser les noms, prénoms, profession, domicile.

² Définir avec précision l'objet de la société.

³ Il faut préciser si la dénomination choisie n'a pas encore été utilisée.

⁴ Adresse où se situe l'immeuble qui fait l'objet de l'apport.

⁵ 3. On peut prévoir d'autres apports en nature: fonds de commerce, matériel.

⁶ Le montant nominal des parts sociales est librement déterminé par les associés ou futurs associés.

Le montant des apports en numéraire s'élèvera à F

M. B. et M. C. s'engagent à souscrire ces parts sociales d'une valeur nominale de ...¹, de la manière suivante:

— M. B. souscrira ... actions, soit F ... de capital;

— M. C. souscrira ... actions, soit F ... de capital.

Ils s'engagent en outre à libérer immédiatement et intégralement le montant de ces parts sociales au moment de leur souscription.

Les parts sociales seront cessibles dans les conditions fixées par les lois et règlements et par les statuts de la société.

Article 3

Les modalités de gestion seront déterminées dans les statuts. Il est d'ores et déjà décidé que M. ...² sera désigné comme premier gérant de la société.

Article 4

L'exercice social correspond à l'année civile. Par exception, le premier exercice social débutera à une date différente qui sera fixée dans les statuts.

Article 5

La répartition des bénéfices se fera conformément aux statuts³.

Article 6

La présente promesse de société devra se réaliser dans un délai de Passé ce délai, la promesse deviendra nulle et non avenue.

Fait à ...

Le ... , ... , ...

En exemplaires⁴

Signature⁵

2. Modèle de convention d'occupation précaire

Entre soussignés

M. ...

demeurant à ...⁶

d'une part:

et

La société ...

au capital de ...

dont le siège social est à ...

¹ Le montant nominal de M. B et M. C.

² Préciser le nom, prénom, profession, domicile.

³ Préciser les modalités de répartition. Par exemple: répartition proportionnelle aux apports.

⁴ Autant d'exemplaires que de futurs associés, plus un.

⁵ Faire précéder chaque signature de la mention manuscrite «Lu et approuvé».

⁶ Références du bailleur.

immatriculée au registre du commerce et des sociétés sous le N ...
représentée par M. ...¹, expressément habilité aux présentes
par les statuts
d'autre part:
il a été convenu ce qui suit.

1. Désignation

Monsieur ... met à la disposition de la société ... qui l'accepte, un
local: à usage de ... qui est situé à l'adresse suivante ...

2. Durée

La première mise à disposition commencera à courir le ... , ... , ... pour
se terminer le ... , ...

3. Loyer

En raison de son caractère précaire et de sa durée, la présente
occupation précaire est consentie provisoirement avec un loyer mensuel
de F

4. Conditions générales

La présente occupation est consentie et acceptée, sous réserve des
charges et conditions générales suivantes:

— la société preneuse devra payer s'il y a lieu sa quote-part des frais
d'eau, de gaz, d'électricité, de téléphone;

— la société preneuse prendra les lieux loués dans leur état actuel et
ne pourra y faire aucune transformation;

— la société preneuse ne pourra exercer dans les lieux occupés
qu'une activité en rapport avec son objet social actuel;

— la société preneuse ne pourra céder son droit à la présente occu-
pation ni faire occuper par un autre occupant, à quelque titre que ce soit,
les lieux loués, objet de la présente convention.

5. Clause résolutoire

A défaut de paiement de sa quote-part de frais et charges ou d'ine-
exécution d'une des conditions, et un mois après un simple commande-
ment de payer ou d'exécuter demeuré infructueux, la présente occupation
à titre précaire cessera de plein droit sans qu'il ait besoin de faire pro-
noncer cette cessation en justice.

6. Domicile

Pour l'exécution des présentes, les soussignés font respectivement
élection de domicile au ...

Fait à ...

Le ..., ..., ...

En deux exemplaires²

Le preneur

Le bailleur³

¹ Références du preneur qui peut être une personne physique

² Un pour chacune des parties, mais il faut en prévoir trois si le bail est enregistré
pour en communiquer un exemplaire aux services de l'enregistrement.

³ Signature précédée de la mention manuscrite «Lu et approuvé».

3. Modèle de déclaration de conformité

Les soussignés:

M. ... (nom, prénom, adresse, date et lieu de naissance)

M. ... (nom, prénom, adresse, date et lieu de naissance) agissant en
qualité d'associé(s)

et M. ... (nom, prénom, adresse, date et lieu de naissance) agissant en
qualité de gérant associé (ou non associé)

relatent les opérations qu'ils ont effectuées, à l'appui de la demande
d'immatriculation de la société:

— dénomination: ... ;

— forme: S.A.R.L. ;

— siège social: ... ;

— objet: ... ;

— durée:

Statuts

Les statuts ont été rédigés par acte sous seing privé¹ et signés le

Ils contiennent toutes les mentions obligatoires prévues par la loi.

Capital social

Le capital social de la société est de ... F, divisé en ... parts sociales de ... F
chacune. Ce capital est formé exclusivement d'apports en numéraire².

Le montant du capital provenant des apports en numéraire a été
entièrement souscrit et libéré. Les fonds ont été déposés dans les huit
jours de leur réception auprès de la banque ... sur le compte N ..., le

Gérance

Le gérant a été régulièrement désigné dans les statuts³. Actes ac-
complis pour le compte de la société en formation.

Les actes accomplis pour le compte de la société en formation, avec
mention pour chacun d'eux de l'engagement qui en résulterait pour la
société, ont été présentés aux associés et annexés aux statuts.

Avis de constitution

L'avis de constitution, contenant toutes les mentions exigées par la
loi, a fait l'objet d'une demande de publication dans le journal d'annon-
ces légales ...⁴ dans le département du siège social.

Comme conséquence de ce qui précède, les soussignés, sous leur
responsabilité, déclarent que la formation de la société a été réalisée en
conformité aux lois et règlements applicables.

Fait en double exemplaire

à ... le

Signature

¹ Ou «par acte notarié».

² Ou «le capital est formé à concurrence de ... F par apports en numéraire et à con-
currence de ... F par apports en nature. L'apport de ... (décrire sommairement l'apport en
nature) a été évalué à ... F au vu du rapport du commissaire aux apports désigné par les
associés le (ou désigné par le président du tribunal de commerce le).

³ Ou «a été régulièrement désigné par les associés réunis en assemblée»

⁴ Indiquer le nom du journal.

4. Modèle d'avis de constitution d'une société

La société ... Société à Responsabilité Limitée au capital de F ..., sise au ..., fait la déclaration suivante.

Il a été créé une Société à Responsabilité Limitée (S.A.R.L.) dont la dénomination sociale est ... ; le siège social ... ; pour une durée de ... années à compter du ... qui prendra fin le ... ; dont le montant du capital social s'élève à F ..., divisé en ... parts de F ... chacune, toutes entièrement souscrites et libérées.

Le montant des apports en numéraire est de F ... et celui des apports en nature de F

La société a pour objet social: ...

Il a été nommé dans les statuts¹

en qualité de gérant associé²

M,

nom ...

prénom ...

domicile ...

qui a reçu les pouvoirs les plus larges pour agir en toutes circonstances au nom et pour le compte de la société.

La société sera immatriculée au greffe du tribunal de commerce de ... dont dépend son siège social.

Les statuts constitutifs de cette société ont été signés par acte sous seing privé par tous les associés à la date du ...

Pour avis

Le représentant légal³

Cet avis est à adresser à un journal d'annonces légales. Il sera accompagné d'une lettre de demande de publication dont nous donnons un exemple dans le modèle N° 5.

5. Modèle de lettre adressée au journal d'annonces légales

S.A.R.L. ...

Siège social ...

Capital social

en cours de constitution

Gazette du Palais

Les petites affiches

Messieurs,

Veuillez trouver ci-joint un avis de constitution de la Société à Responsabilité Limitée ... dont j'ai été nommé le gérant, afin que vous procédiez à sa publication.

¹ Ou s'il y a lieu «en assemblée générale des associés».

² Ou «non associé».

³ Signature de l'associé ayant reçu les pouvoirs à cet effet.

Je souhaiterais que vous me communiquiez ... exemplaires¹ du journal dans lequel mon annonce va paraître, ainsi que le montant de votre facture.

En vous remerciant par avance, je vous prie d'agréer, Messieurs, l'expression de mes salutations distinguées.

Le gérant
Signature

P.J.: un avis de constitution de la S.A.R.L. ...

6. Modèle de lettre à adresser au centre des impôts

Monsieur le Receveur principal
de l'enregistrement

Recette principale des impôts

S.A.R.L. ...²

en cours de constitution

Monsieur le Receveur principal,

Veuillez trouver ci-joint quatre exemplaires de l'acte constitutif de la société ...³ aux fins d'enregistrement.

Vous trouverez également un chèque de F ... correspondant au montant des droits, ainsi qu'une enveloppe timbrée pour le retour des exemplaires qui nous sont restitués.

Nous Vous prions d'agréer, Monsieur le Receveur principal, l'expression de nos salutations distinguées⁴.

7. Modèle de courrier à adresser au CFE

Centre des formalités des entreprises

S.A.R.L. ...⁵

en cours de constitution

Messieurs,

Nous Vous prions de trouver ci-joint un dossier aux fins d'inscription au registre du commerce et des sociétés, concernant la société ...⁶ et comprenant les documents suivants:

— deux exemplaires originaux des statuts⁷;

— deux exemplaires de la déclaration de conformité;

¹ En principe 5.

² Références de la société: dénomination sociale, capital, siège.

³ Dénomination sociale.

⁴ Signature.

⁵ Référence de la société: dénomination sociale, siège, capital.

⁶ Dénomination sociale

⁷ Éventuellement, communiquer aussi si ces documents ne sont pas intégrés ou annexés aux statuts: deux exemplaires de l'état des actes accomplis avant la signature des statuts et deux exemplaires de la décision ayant nommé le gérant, et, le cas échéant, deux exemplaires de la nomination du commissaire aux comptes.

- un extrait d'acte de naissance datant de moins de trois mois et une déclaration de non-condamnation relatifs au gérant;
- une copie de titre d'occupation des locaux;
- une copie de la demande d'insertion de l'avis de constitution dans un journal d'annonces légales;
- un imprimé MO.

Vous trouverez également un chèque de F ... correspondant au montant des frais.

En Vous remerciant par avance, nous vous prions d'agréer, Messieurs, l'expression de nos salutations distinguées.

Signature

RÉSUMÉ DES FORMALITES DE CONSTITUTION D'UNE S.A.R.L.

1. Trouver un local pour y installer le siège social de la société.
2. Réunir les fonds qui constituent le capital social et les déposer auprès d'une banque, ou d'un notaire, ou de la Caisse des dépôts et consignations.
3. Rédiger et signer les statuts.
4. Etablir la déclaration de régularité.
5. Faire paraître dans un journal d'annonces légales un avis de constitution de la société.
6. Faire enregistrer les statuts de la société au centre des impôts¹.
7. Constituer le dossier d'immatriculation à adresser au CFE (Centre des formalités des entreprises)².

¹ Les statuts doivent être enregistrés au centre des impôts.

C'est au cours de cette formalité que les droits d'apports seront calculés. Toutefois, ceux-ci pourront être enregistrés à titre provisoire gratuitement, et payés dans un délai de trois mois.

Le demandeur présente les exemplaires des statuts dont trois lui seront restitués.

² Il faut tout d'abord procéder à une présentation des CFE.

On envisagera ensuite le rôle des CFE, qu'il s'agisse de la création d'une entreprise, de la modification ou de la cession d'activité de cette entreprise.

On donnera aussi une liste des organismes destinataires des CFE, puis on terminera en indiquant à qui les entreprises doivent s'adresser.

CONTRAT

LE CONTRAT est une convention entre deux ou plusieurs personnes (administrations publiques). C'est un écrit par lequel une personne appelée **Vendeur** s'engage à transférer la propriété d'une chose à une personne (administration publique) appelée **Acheteur** qui, à son tour, s'engage à l'accepter et à la payer.

Chaque Contrat doit comprendre les éléments essentiels suivants:

1. Dénomination.
2. Lieu et date de la conclusion du Contrat.
3. Parties contractantes et objet de la transaction.
4. Quantité et qualité de la marchandise.
5. Prix.
6. Paiement.
7. Délais et lieux de livraison.
8. Emballage et marquage.
9. Agréage et réception.
10. Affrètement.
11. Assurance maritime.
12. Force majeure.
13. Réclamations et sanctions.
14. Juridiction et arbitrage.
15. Clauses spéciales (modification et réalisation du Contrat, droits et taxes, droits de timbre, etc.).
16. Signature des parties contractantes.

Les obligations des **Parties** contractantes sont les suivantes:

Le **Vendeur** doit: 1. Livrer la chose vendue, c'est-à-dire la mettre à la disposition de l'**Acheteur**. 2. Garantir à l'**Acheteur** l'absence de tous les vices cachés.

L'**Acheteur** doit: 1. Prendre livraison. 2. Payer le prix convenu et les frais de vente.

Les **Parties** contractantes doivent normaliser les conditions générales qui sont les suivantes:

1. La livraison anticipée, l'expédition partielle et le transbordement sont autorisés.

2. Le **Vendeur** garantit la qualité de la marchandise livrée pendant la durée indiquée dans le Contrat.

3. Le **Vendeur** assure le déchargement de la marchandise à ses frais. En cas de non-exécution du déchargement, l'**Acheteur** s'engage à verser au **Vendeur** à titre de surestaries X. cents américains par tonne de jauge du navire par 24 heures ou au prorata d'une partie des 24 heures. Pour le déchargement avant terme de la marchandise dans le port de destination le **Vendeur** doit payer à l'**Acheteur** une prime représentant 50 % du taux

des surestaries pour le temps de travail économisé au déchargement. Les dimanches, les jours de fêtes générales et locales sont exclus du temps de stationnement s'ils ne sont pas utilisés.

4. Si les circonstances se produisent telles que: incendie, calamités, guerre, opérations militaires de toute nature, blocus, prohibition d'exportation ou d'importation ou d'autres circonstances hors du contrôle, la date d'exécution des engagements est reportée pour un temps égal à la durée de ces circonstances. Si ces circonstances durent plus de six mois, chacune des **Parties** aura le droit de renoncer à l'exécution ultérieure des engagements et dans ce cas aucune des **Parties** contractantes n'aura le droit à un dédommagement des pertes éventuelles par l'autre **Partie**.

La **Partie** qui se trouvera dans l'impossibilité d'exécuter ses engagements devra en informer immédiatement l'autre **Partie**.

5. Toutes les négociations et la correspondance antérieure à la signature du présent Contrat sont considérées comme nulles et non avenues.

6. Aucune des deux **Parties** n'a le droit de transmettre à des tiers ses droits et obligations assumés en vertu du présent Contrat sans consentement écrit de l'autre **Partie**.

Ayant normalisé les conditions générales de livraison, les **Parties** n'ont qu'à discuter les éléments les plus importants qui sont les suivants: quantité, qualité, prix, délai de livraison, emballage et marquage, etc.

La quantité de marchandises est indiquée dans la préambule du Contrat. Dans la plupart des cas la quantité de marchandises à livrer est établie soit approximativement, soit est calculée au prix de vente ou à la valeur du jour (prix de marché).

Le **Vendeur** a la faculté d'embarquer jusqu'à 10 % en plus ou en moins de la quantité nominale vendue. Si la différence entre la quantité vendue et la quantité débarquée dépasse la latitude de 10 %, l'**Acheteur** aura la faculté d'exiger la différence entre le prix de vente et la valeur de la marchandise.

La qualité de la marchandise vendue peut être déterminée de différentes manières: 1. La marchandise peut être vendue *après l'examen préalable*. Dans ce cas l'**Acheteur** examine la marchandise avant la conclusion du Contrat, tandis que le **Vendeur** est libéré de la responsabilité pour la qualité de la marchandise vendue. 2. L'article peut être vendu *tel quel*. L'**Acheteur** est alors obligé de réceptionner la marchandise en tous cas quelle que soit sa qualité. 3. La marchandise peut être vendue *suivant échantillon*. La qualité de la marchandise livrée doit en ce cas correspondre à l'échantillon. 4. La qualité de la marchandise peut être définie au moyen d'une *description plus ou moins exacte*. 5. La qualité de la marchandise peut être définie d'après les standards et les conditions techniques.

Le prix peut être fixé directement (en un chiffre quelconque) ou indirectement (d'après les prix courants, les cotes de Bourse, etc.).

Quelquefois, les **Parties** contractantes prévoient au Contrat que dans le cas où les prix baissent ou bien haussent considérablement (les prix de marché ou de Bourse), on peut les réviser.

Les prix se rapportent toujours à une certaine quantité de marchandises vendues. Cette quantité peut être fixée en unités: a) de poids — tonnes (t), quintaux (100 kilos), kg, etc.; b) de longueur — mètre (m), de volume, etc.

Quand la quantité de marchandises vendues est mesurée d'après leur poids, il faut indiquer au Contrat si les prix s'entendent pour poids brut ou pour poids net.

En déterminant la base du prix, les **Parties** contractantes ont encore à éclaircir trois questions principales: celle du lieu de livraison, celle du droit de douane et autres impôts et droits et celle de la tare, c'est-à-dire de l'emballage.

Les prix peuvent s'entendre pour marchandise livrée au lieu de chargement. Dans ce cas on a un prix «franco voie ferrée», «franco quai d'embarquement», «franco station de chemin de fer».

Les frais de coût, d'assurance et de fret sont à la charge du **Vendeur**.

Quelquefois, les marchandises sont vendues aux conditions «franco entrepôt de l'**Acheteur**», «franco entrepôt de douane» ou bien «franco usines de l'**Acheteur** (du **Vendeur**)».

La marchandise peut être «dédouanée» ou «non dédouanée». Dans le premier cas c'est le **Vendeur** qui paie les droits de douane, dans le second, c'est l'**Acheteur** qui doit les régler.

Quant à l'emballage, le prix peut être fait «y compris l'emballage» ou «brut pour net» ou «emballage à facturer».

Le prix de la marchandise est fixé dans la valeur de l'**Acheteur** ou dans celle du **Vendeur**. Certaines marchandises sont presque toujours vendues dans la valeur, dans laquelle sont publiés leurs prix mondiaux.

Le paiement s'effectue de la façon suivante: l'**Acheteur** paie la marchandise au comptant ou bien jouit d'un crédit que lui accorde le **Vendeur**. Quand la marchandise est payée au comptant les factures sont presque toujours réglées par un chèque ou par un virement. En cas de vente à crédit le **Vendeur** tire souvent des traites sur l'**Acheteur** qui les accepte.

Le lieu d'exécution du Contrat peut être: 1. Stipulé par les **Parties** contractantes. 2. Déterminé par les circonstances. 3. Fixé par les dispositions légales (dans le cas où il n'est ni déterminé par les circonstances, ni stipulé par les Parties contractantes).

Le lieu de l'établissement du **Vendeur** est souvent le lieu de la livraison des marchandises et le lieu de paiement.

Délais de livraison. La marchandise peut être livrée immédiatement ou à des termes plus ou moins éloignés. La livraison immédiate est stipulée «prompte» si elle doit avoir lieu dans 2 ou 3 jours après la conclusion du Contrat. Si l'on conclut le marché au comptant, le délai de livraison

sera plus prolongé (plus de 14 jours). Les affaires «prompte» et «marché au comptant» sont conclues pour les marchandises en disponibilité. Les affaires «à terme» sont plus fréquentes. Pour ces affaires la livraison peut être fixée: 1. A des dates strictement déterminées (à l'ultimo, au medio du mois ou à une autre date). 2. Dans le courant d'une période quelconque (dans le courant (endéans) du mois de mai, en novembre de l'année 2000, à partir du 15 juin jusqu'au 15 novembre 2000, etc.).

Quant aux agréage et réception il est à noter que le **Vendeur** répond de la quantité et de la qualité de la marchandise jusqu'au moment de la livraison stipulé dans le Contrat. Par exemple, en cas de vente «franco voiture station départ» le **Vendeur** répond pour la marchandise jusqu'au moment où le chargement est terminé. En cas de vente «franco voiture station de destination» la responsabilité du **Vendeur** cesse à l'arrivée de la marchandise à destination. Pour les ventes F.A.B. et C.A.F. après le chargement à bord la responsabilité du **Vendeur** cesse également.

Néanmoins, l'**Acheteur** a le droit d'examiner la marchandise à son arrivée à destination dans le cas du Contrat C.A.F. Quelquefois l'**Acheteur** stipule au Contrat que l'agréage et la réception définitive auront lieu à son arrivée à destination. Alors le paiement s'effectue en 2 versements: 1. 80-90 % contre présentation des pièces d'expédition. 2. Le solde contre facture finale.

Le service d'expédition exige *l'emballage résistant et le marquage*. La marchandise doit être emballée dans les caisses en bois, pleines ou à claire-voie, tonneaux, tonnes, barils, fûts, récipients en fer blanc, etc. Les marchandises fragiles emballées dans des caisses, y sont calées et protégées contre les chocs par des bourres de papier, de fibres ligneuses, de foin, de paille, etc. Le blé est expédié en vrac ou dans des sacs. Certains liquides sont expédiés dans des bouteilles, ordinaires ou clissées.

Les réclamations ne peuvent être faites par les **Parties** contractantes que dans un délai déterminé par le Contrat.

Toutes réclamations sur la quantité, le conditionnement, la qualité, la nature de la marchandise, le poids naturel et la teneur en corps étrangers, devront être faites par écrit, avec envoi de compromis, par l'**Acheteur** au **Vendeur** dans les 10 jours à partir de la fin du déchargement de la marchandise.

Le **Vendeur** retournera ces compromis, ou demande d'analyse ou de pesage signés par lui, dans les 3 jours ouvrables de leur réception, sinon il pourra être rendu responsable des conséquences de son retard.

Il faut aussi tenir compte des cas où l'**Acheteur** ou le **Vendeur** sont empêchés d'exécuter le Contrat pour une cause, à laquelle il est impossible de résister qu'on appelle *force majeure*. Ces causes peuvent être les suivantes: guerre, interruption de la navigation, arrêt de la production dans les entreprises, prohibition d'exportation, etc. L'exécution du Contrat sera suspendue pour toute la durée des circonstances susmentionnées. Dans le cas où la suspension dépassera 3 mois, chacune des **Parties** sera

autorisée à résilier le Contrat dans la partie non exécutée, en avisant l'autre **Partie** par la lettre recommandée.

Sanctions. En cas de non exécution par l'**Acheteur** de ses obligations concernant le chargement, le paiement ou une garantie bancaire, le **Vendeur** aura la faculté de considérer le Contrat comme résilié. Le **Vendeur** doit en informer l'**Acheteur** par lettre recommandée et le faire payer 10 % de la valeur de la tranche résiliée du Contrat. Il pourra aussi exiger de l'**Acheteur** des dommages-intérêts (10 %) tout en laissant le Contrat en vigueur.

Par **juridiction** on entend le pouvoir et le droit de juger.

Les différends entre les **Parties** contractantes sont jugés habituellement par les tribunaux du pays de l'exécution du Contrat ou par un Arbitrage. La seconde méthode de régler les différends est appliquée dans la plupart des cas.

Les services d'exportation et d'importation prévoient presque toujours au Contrat que toutes contestations seront soumises à la Commission d'Arbitrage auprès de la Chambre de Commerce. Les **Parties** contractantes choisissent leurs arbitres parmi les membres de la Commission. Les arbitres nommés choisissent un tiers-arbitre qui remplira les fonctions de Président de la Commission arbitrale, conformément à ses Statuts, règlements et compromis en vigueur ce jour.

A défaut d'une convention spéciale concernant l'exécution des jugements arbitraux entre le **Vendeur** et l'**Acheteur** qui doit exécuter l'obligation de payer la somme adjugée par la Commission d'Arbitrage sera considérée comme une dette incontestable pouvant être récupérée sur le débiteur par voie générale de procédure. En outre, le débiteur sera tenu de payer les intérêts fixés par la loi, ainsi que les frais et dépenses.

1. Modèle du Contrat.

CONTRAT № 14/127

Entre

La Compagnie Générale de France, 12, rue de la Victoire à Verdun
d'une part

Oukrimport, 8, place Lvivska à Kyiv

d'autre part

il a été arrêté et convenu ce qui suit:

La Compagnie Générale de France, dénommée dans la suite Le **Vendeur** vend et Oukrimport, dénommé dans la suite **L'Acheteur**, achète 6 machines, modèle 033 aux clauses et conditions suivantes:

1. **Qualité.** Les machines seront dans toutes ses parties construites avec les meilleures matières premières et seront de la main-d'oeuvre la plus soignée. La machine aura une valve d'arrêt, des valves d'échappement, des robinets de purge, des gardes-éclaboussures, des lubrificateurs automatiques brevetés et les accessoires ordinaires.

Les cylindres auront un diamètre de 500 à 800 mm; sur un champ de course de 600 mm. La pression sera 120 kg à la valve d'arrêt et la machine développera une force de 120 CV à une vitesse de 200 tours à la minute.

2. **Prix.** Les prix sont fixés en ... entre les **Parties** contractantes et seront considérés comme prix de vente en France. Ils correspondront aux prix indiqués aux spécifications annexées au Contrat. Ces prix s'entendent C.A.F. Marseille, emballage maritime y compris en caisses pleines et le marquage.

Le consignataire aura la faculté d'entreprendre une majoration des prix susmentionnés, mais à condition que le chiffre d'affaires et la marche des ventes n'en souffrent pas.

3. **Paiement.** Le paiement de la marchandise livrée d'après le présent Contrat s'effectuera en francs français par un crédit irrévocable et confirmé valable 90 jours.

Le crédit doit être ouvert par l'**Acheteur** à la Banque Nationale Française à Verdun en faveur du **Vendeur** au cours de 10 jours à partir de la date de la réception de l'avis du **Vendeur** annonçant que la marchandise est prête à l'embarquement. Le paiement du crédit doit être effectué contre les documents suivants: 1. Factures. 2. Connaissements. 3. Certificats d'assurance.

Toutes les dépenses dérivées de l'ouverture du crédit sont à la charge de l'**Acheteur**. Des livraisons partielles et des transbordements sont permis. L'assurance contre risques maritimes couvre 110 % de la valeur de la marchandise.

4. **Lieu d'exécution et délais de livraison.** Les machines seront livrées F.A.B. Marseille. La date du connaissance sera considérée comme date de livraison.

Dans le cas où le **Vendeur** n'aurait pas livré la marchandise durant 2 mois après le délai prévu au Contrat il sera tenu de payer à l'**Acheteur** une pénalité de 0,2 % de la valeur des machines non livrées pour chaque semaine de retard pendant les 4 premières semaines de retard et de 0,5 % de la même valeur pour chaque semaine supplémentaire de retard au-delà des premières 4 semaines mentionnées. Le montant total des pénalités ne pourra pas, toutefois, excéder 5 % de la valeur de la marchandise dont la livraison était retardée.

Si le retard dans la livraison de l'équipement vendu dépassait les délais de la livraison prévus au Contrat de plus de 6 mois, l'**Acheteur** aura le droit de résilier le Contrat dans la partie non livrée purement et simplement et sans préavis au **Vendeur**.

5. **Emballage et marquage.** L'emballage des machines à livrer doit assurer leur bon état pendant le transport maritime et terrestre ainsi que pendant les transbordements jusqu'à la place de destination prévue au Contrat. Chaque caisse pleine doit contenir une liste d'emballage. Cha-

que caisse doit être munie d'un marquage indiquant le lieu de destination, le nom du consignataire, la destination de la marchandise, le numéro du Contrat, le numéro de la caisse, les poids brut et net.

Prix: F ... par tonne emballage perdu.

6. **Agréage et réception.** Les machines doivent être réceptionnées par le représentant de l'Eximbank à Verdun. Le nom et adresse du représentant devront être communiqués par écrit au **Vendeur** dans les deux semaines après la signature du présent Contrat. L'**Acheteur** n'observant pas ce délai, les machines seront chargées en l'absence du réceptionnaire et seront considérées comme étant réceptionnées définitivement par l'**Acheteur**.

L'agréage et le mesurage doivent être faits avant le chargement de façon habituelle, c'est-à-dire, du quai par l'expéditeur sans, toutefois, occasionner des frais supplémentaires au représentant de l'**Acheteur**.

Adresses juridiques des Parties:

Le Vendeur: La Compagnie Générale
de France, 12, rue de la Victoire
Verdun, France
Signature

L'Acheteur:
Eximbank,
2, rue Dmytrivska, Kyiv,
Ukraine
Signature

Kyiv, 1er octobre 2000

Premier modèle de l'accord.

ACCORD AVEC UN AGENT PUBLICITAIRE

Kyiv, le 15 janvier 2000

D'une part la Centrale Oukrreklama que l'on appellera dorénavant «Oukrreklama» située à Kyiv et d'autre part «l'Office Publicitaire» que l'on désignera dorénavant «la Firme» située à Paris ont conclu un Accord sur ce qui suit:

Article 1

Objet de l'Accord et Territoire dans lequel il est valable

1. Oukrreklama charge la Firme, son agent officiel, pour le territoire de la France, d'effectuer la prospection et de récolter les commandes de firmes et organisations industrielles et commerciales françaises afin de réaliser la publicité de leurs marchandises ou services sur le territoire de l'Ukraine, territoire que l'on désignera dorénavant **Territoire contractuel**.

Article 2

I. *La Firme s'engage à*

1. Informer à ses frais et par ses propres moyens, les milieux d'affaires français sur les possibilités de la publicité en Ukraine afin de rassembler les commandes pour la publicité des marchandises et services des firmes et organisations françaises sur le **Territoire contractuel**.

2. Réaliser la collecte de ces commandes publicitaires sur la base des tarifs¹ d'Oukrreklama qui seront envoyés à la Firme dans un délai de 30 jours après la signature du présent Accord.

3. Informer Oukrreklama sur les résultats de sa campagne publicitaire pour l'année écoulée et sur les perspectives de l'année suivante.

II. *Oukrreklama s'engage à:*

1. Donner à la Firme des conseils professionnels, des consultations et des recommandations sur les questions d'une activité publicitaire.

2. Envoyer à la Firme la documentation sur les moyens publicitaires en vigueur et nouveaux en indiquant les tarifs pour la réalisation de chaque genre de travail et de toutes les dépenses supplémentaires.

3. Effectuer les commandes reçues de la Firme, ainsi que l'élaboration du matériel publicitaire de base présenté par la Firme conformément aux conditions techniques, exposées dans l'Annexe № 1, partie intégrante

¹ Oukrreklama s'engage à informer à temps la Firme sur les changements de tarifs. Les nouveaux tarifs entrent en vigueur 60 jours après que la Firme en soit avertie sous forme écrite. Les Contrats en cours demeurent au tarif auquel ils ont été établis jusqu'à leur épuisement. Au cas où la Firme commanderait des travaux publicitaires ne figurant pas dans les tarifs existants, les conditions de leur exécution seront discutées complétement par les Parties.

du présent Accord en connaissance de cause et avec bienveillance, garantissant ainsi la rédaction des commandes au niveau voulu et la défense de ces intérêts.

Article 3

1. Pour l'exécution des services, formulés au point I de l'Article 1, Oukrreklama paie une commission de ... % sur les tarifs en vigueur pour les commandes que la Firme lui envoie pour exécution.

Article 4

Présentation des commandes, factures et documents qui les accompagnent

1. La commande publicitaire se fera uniquement par écrit. C'est la commande qui précisant le genre de la marchandise, le moyen publicitaire, les délais de réalisation, le montant des services, constitue le document de base donnant à Oukrreklama le droit d'effectuer la publicité de la Firme.

2. La Firme fait parvenir la commande en 2 exemplaires¹ à Oukrreklama. Un exemplaire de la commande reste chez Oukrreklama, l'autre doit être retourné à la Firme dans un délai de 10 jours à partir du jour de sa réception.

3. Les copies de la commande, retournées à la Firme avec le cachet d'Oukrreklama, sont considérées comme la confirmation de l'acceptation de la commande pour la réalisation de la publicité.

4. Au cas où Oukrreklama se trouve dans l'impossibilité de réaliser la publicité dans les conditions formulées dans la commande de la Firme, Oukrreklama s'engage d'en informer la Firme dans un délai de 20 jours après la réception de la commande et lui faire parvenir simultanément ses propositions, mais elle ne peut réaliser la commande dans les conditions nouvelles que si la Firme lui a fait parvenir son accord et cela également dans un délai de 20 jours après la réception de la nouvelle proposition.

5. Pour les services fournis Oukrreklama envoie à la Firme les factures en 3 exemplaires par l'intermédiaire de Prominvestbank.

6. Les factures sont envoyées par Oukrreklama à la Firme pour la réalisation des commandes ou d'autres actions et campagnes publicitaires, mais pas plus de 30 jours après la date de l'envoi des documents confirmant l'exécution de la commande.

7. La présentation des factures est formulée dans l'Annexe № 2, partie intégrante du présent Accord.

8. La Firme s'engage à régler les factures d'Oukrreklama par encaissement avec le relevé de traite pour une durée de 20 jours au plus en

¹ Au cas où la commande est faite par lettre ou télégramme, Oukrreklama accusera réception dans un délai de 10 jours à partir du moment de la réception de la commande par lettre ou télégramme. Les délais de l'exécution de la publicité convenus avec la Firme ne peuvent être modifiés qu'après en avoir reçu l'accord de la Firme.

francs français au cours de la Banque Nationale de l'Ukraine le jour du paiement.

En cas du désaccord avec les conditions des factures présentées, la Firme s'engage en conformité avec les règles bancaires à faire connaître immédiatement par lettre, par télégramme ou télex les motifs de son refus de paiement à la Banque Nationale de l'Ukraine et à Oukrreklama.

Article 5

Conditions générales

1. Oukrreklama remettra à la Firme les frais éventuels sur les textes, le matériel graphique, les films et les autres moyens de publicité, élaborés par Oukrreklama à condition que la Firme lui ait payé l'élaboration des moyens publicitaires susmentionnés et autres.

2. Dans tous les rapports avec les tiers concernant l'exécution du présent Accord, les **Parties** agiront en leur propre nom, à leurs frais, à leurs risques et périls. Oukrreklama n'est nullement responsable devant des tiers pour les activités de la Firme en territoire français pas plus que la Firme n'est responsable pour les activités d'Oukrreklama en territoire ukrainien.

3. Les **Parties** sont d'accord que la Firme peut adresser des réclamations à Oukrreklama, réclamations liées à l'exécution des commandes publicitaires dans les 30 jours qui suivent la date de réception des pièces justificatives, confirmant l'exécution de la commande.

Article 6

Réglementation des litiges

Les litiges qui peuvent survenir entre les **Parties** et qui concernent le présent Accord pour le cas où il ne pourrait pas être réglé à l'amiable seront réglés par la Commission d'Arbitrage du Commerce Extérieur auprès de la Chambre de Commerce de l'Ukraine à Kyiv (avec exclusion du recours aux tribunaux ordinaires) conformément aux procédures de la Commission susmentionnée. Les **Parties** déclarent que pour eux les décisions d'Arbitrage sont sans recours et elles se chargent de les exécuter volontairement.

Article 7

Conclusion

1. Le présent Accord entre en vigueur le jour de sa signature par les deux **Parties** et sera valable pour un an. Si aucune des **Parties** ne fait savoir 30 jours avant l'écoulement du délai indiqué par écrit qu'elle désire abroger le Contrat ou en changer les conditions, la validité de celui-ci se prorogera automatiquement pour l'année suivante.

2. Toutes commandes envoyées mais non encore exécutées au moment de l'abrogation du Contrat, restent sujettes aux conditions du pré-

sent Accord, jusqu'au moment de son exécution et jusqu'au paiement des prestations.

3. Corrections, ajoutés et changements apportés au présent Accord ne sont valables que s'ils sont dûment écrits et signés par les 2 **Parties**.

4. Toutes cotisations, taxes et impôts liés à la rédaction et à l'exécution du présent Accord et perçus sur le territoire de l'Ukraine sont payés par Oukrreklama, tandis que les cotisations, taxes et impôts perçus sur le territoire français seront payés par la Firme.

5. Aucune des **Parties** n'est en droit de transmettre ses droits et obligations entraînés par le présent Accord à des tiers sans l'accord écrit de l'autre **Partie**.

6. Le présent Accord est rédigé et signé en 4 exemplaires, dont 2 en langue ukrainienne et 2 en langue française, ayant la même valeur.

7. Adresses juridiques des Parties:

OUKRREKLAMA — Centrale Oukrreklama Ukraine, Kyiv, 5 rue Dorogjytska.

FIRME — «Office Publicitaire», 42 rue Sèze, Paris IV-e, France

Signature

Signature

Annexe № 1

PRESENTATION DU MATERIEL PUBLICITAIRE

1. La Firme est obligée de fournir à Oukrreklama en temps voulu un assortiment complet du matériel publicitaire et d'autres données indispensables à la réalisation des actions et campagnes publicitaires.

2. Aux commandes des publications publicitaires dans la presse fournies à Oukrreklama sous forme convenue par les Parties, la Firme est chargée de joindre le matériel publicitaire de base suivant:

a) la maquette de l'annonce en 2 exemplaires;

b) le texte en langue ukrainienne et en langue française, tapé à la machine en 2 exemplaires pour chaque langue;

c) l'original des illustrations (photographies ou dessins) entièrement retouchées et prêtes à être clichées;

d) en même temps seront présentés la marque commerciale et le nom de la Firme (l'indication de l'adresse de la Firme est souhaitée), entièrement prêts à être imprimés.

Le matériel indiqué sera envoyé ensemble et sans omission dans un délai de 3 ou 4 mois précédant la parution d'un périodique et 20 à 30 jours avant la publication d'un quotidien¹.

¹ Si le matériel est prévu pour être publié dans des périodiques et quotidiens différents, il est indispensable d'envoyer en 32 exemplaires les originaux, les textes et la maquette pour chaque annonce.

3. Oukrreklama s'engage, en guise de justification, de l'exécution des commandes, d'envoyer à la Firme les exemplaires de contrôle où sont publiées les annonces en 2 exemplaires.

Si l'exemplaire de contrôle est constitué d'une feuille séparée, elle doit contenir le nom complet de l'édition et la date de parution.

4. Lors de l'utilisation des moyens publicitaires tels que: installations néon, vitrines publicitaires, affichage, films, dessins pour émissions télévisées et autres, la Firme s'engage à fournir à Oukrreklama le matériel publicitaire fini ou les renseignements de base pour leur élaboration ultérieure par Oukrreklama.

Annexe № 2

PRESENTATION DES FACTURES DES MOYENS PUBLICITAIRES ET TRAVAUX SUPPLEMENTAIRES

Chaque facture doit contenir les renseignements suivants:

1. Numéro de la commande.
2. Genre de la marchandise.
3. Nom de la Firme.
4. Moyens publicitaires et délai de réalisation de la commande.
5. Prix selon le tarif et somme brute.
6. Montant de la commission dû à la Firme (% et somme).
7. Autres courtages.
8. Somme nette.

Deuxième modèle de l'Accord

ACCORD ENTRE L'UKRAINE ET LA FRANCE SUR LA COOPERATION COMMERCIALE ET ECONOMIQUE POUR LA PERIODE JUSQU'A 2020

Le Gouvernement de l'Ukraine et le Gouvernement de la France constatant avec satisfaction l'augmentation importante du commerce entre les deux pays basée sur l'Accord entre l'Ukraine et la France pour les livraisons réciproques de marchandises en 1996-2020,

— désirant poursuivre leur coopération sur la base des avantages mutuels, notamment dans le domaine commercial et économique, et développer les échanges de produits entre les deux pays, conformément aux termes de la Déclaration franco-ukrainienne signée le 30 septembre 1996 à Kyiv par les Chefs d'Etat des deux pays,

— tenant compte des objectifs fixés par l'Accord franco-ukrainien de coopération scientifique, technique et économique du 30 septembre 1996,

— se référant à l'Accord signé le 3 septembre 1995 sur les relations commerciales réciproques et le Statut de la Représentation commerciale de l'Ukraine en France,

— reconnaissant la nécessité de conclure dans ce but un nouvel Accord à long terme entre l'Ukraine et la France, sont tombés d'accord sur ce qui suit:

Article 1

Les deux Gouvernements tenant compte des recommandations de la troisième session de la Commission Mixte permanente franco-ukrainienne relatives aux problèmes des échanges commerciaux et économiques, ont en vue, au cours de la période d'exécution du présent Accord, le doublement du volume des échanges de produits entre les deux pays.

Article 2

Pour atteindre cet objectif, les deux Gouvernements feront tous leurs efforts chacun en ce qui le concerne:

a) — pour qu'intervienne, dès la première année d'application du présent Accord, une augmentation importante du volume total des importations des produits ukrainiens en France, aux conditions commerciales normales, notamment en ce qui concerne les matières premières et demi-produits, les machines, équipements et autres produits manufacturés;

b) — pour que soient passées par les organismes ukrainiens du Commerce Extérieur des commandes importantes en France, aux conditions normales du commerce de machines et équipements couvrant une large gamme, et également d'articles manufacturés et de matières premières achetés habituellement à des Firmes françaises, y compris les biens de consommation et les matières premières destinées à leur production;

c) — pour que soit poursuivi le développement de la coopération économique entre les deux pays, notamment par la construction de certains complexes industriels répondant à l'intérêt commun des deux économies, à condition qu'une partie de leur production, soit importée par les Firmes et organismes intéressés de l'autre pays à concurrence de la valeur totale des biens d'équipement et des services fournis. Les règlements relatifs à ces opérations seront effectués conformément à l'accord de paiement du 2 avril 1994 entre l'Ukraine et la France;

d) — pour que soient accordées les meilleures conditions de crédit en vue de favoriser le développement des échanges réciproques, tel qu'il est prévu par le présent Accord, selon les règles et arrangements en vigueur entre les deux **Parties**.

Article 3

Le Gouvernement de l'Ukraine et le Gouvernement de la France désigneront leurs plénipotentiaires qui pourront se réunir alternativement à Paris et à Kyiv, pour examiner l'exécution du Présent Accord et pour prendre les mesures propres à assurer cette exécution, notamment pour déterminer le volume des importations de l'Ukraine en France des marchandises demeurant soumises à des restrictions quantitatives.

Article 4

Les dispositions de l'Accord entre le Gouvernement de l'Ukraine et le Gouvernement de la France sur les relations commerciales réciproques et le Statut de la Représentation Commerciale de l'Ukraine en France du 3 septembre 1995, compte tenu des précisions apportées par le Protocole du 14 novembre 1998, dont la validité a été prorogée par accord entre les deux **Parties**, restent en vigueur jusqu'au 31 décembre 2020.

Si ledit Accord n'est dénoncé par aucune des **Parties** contractantes trois mois avant son expiration, il restera en vigueur une année supplémentaire. Il en sera de même pour les années suivantes.

Article 5

Le présent Accord entre en vigueur le 1 janvier 1996 et expire le 31 décembre 2020.

Les deux **Parties** se réservent le droit de procéder à des consultations éventuelles en fonction de leurs engagements internationaux, sans que toutefois ces consultations puissent mettre en cause les objectifs fondamentaux de l'Accord.

Fait à Kyiv, le 6 juin 1995 en deux exemplaires chacun en français et en ukrainien, les deux textes faisant également foi

Pour le Gouvernement
de l'Ukraine
Signature

Pour le Gouvernement
de la France
Signature

Troisième modèle de l'Accord

ACCORD DE PAIEMENT ENTRE LA FRANCE ET L'UKRAINE

Le Gouvernement de la France et le Gouvernement de l'Ukraine sont convenus de ce qui suit:

Article 1

Tous les paiements entre l'Ukraine, d'une part, la France et la Communauté, d'autre part, seront effectués en francs convertibles ou en autres devises convertibles.

Article 2

Le compte ouvert au nom de la Banque Nationale de l'Ukraine dans la Banque de France, ainsi que les comptes ouverts au nom de la Banque Nationale de l'Ukraine et de Prominvestbank dans les autres banques françaises seront transformés à la date d'entrée en vigueur du présent Accord en comptes étrangers en francs convertibles.

La Banque Nationale de l'Ukraine et Prominvestbank pourront se faire ouvrir des comptes étrangers en francs convertibles dans les autres banques françaises habilitées à effectuer des opérations de change.

Article 3

Les disponibilités des comptes étrangers visés à l'Article 2 du présent Accord pourront à tout moment, être librement virées au crédit de tous les autres comptes étrangers en francs convertibles ainsi que librement utilisées à l'achat de toutes devises cotées sur le marché des changes de Paris.

Ces comptes pourront à tout moment être librement alimentés par prélèvement sur les disponibilités de tous les autres comptes étrangers en francs convertibles ainsi que par le produit de la vente de toutes devises convertibles cotées sur le marché des changes à Paris.

Article 4

A compter de la date d'entrée en vigueur du présent Accord de Paiement du 15 juillet 1992 entre le Gouvernement de la France et le Gouvernement de l'Ukraine ainsi que l'Article 5 de l'Accord commercial du 15 juillet 1992 entre le Gouvernement de la France et le Gouvernement de l'Ukraine deviendront caducs.

Article 5

La Banque de France et la Banque Nationale de l'Ukraine arrêteront d'un commun accord les modalités techniques d'exécution des règlements à effectuer dans le cadre du présent Accord. Les deux Banques examineront également toutes mesures propres à faciliter l'exécution des paiements.

Article 6

Le présent Accord entrera en vigueur le 1-er avril 1996 et sera valable jusqu'au 31 décembre 1998. Après cette date il restera en vigueur sauf dénonciation par l'une des **Parties** avec un préavis de six mois.

Dans ce dernier cas, les deux **Parties** conviendront au cours de la période de six mois susmentionnée, des modalités selon lesquelles seront effectués les paiements entre les deux pays après la date d'expiration du présent Accord.

Fait à Paris, le 2 avril 1996 en deux exemplaires en langue française et en langue ukrainienne, les deux textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement de
la France et la Communauté
Signature

Pour le Gouvernement de
l'Ukraine
Signature

VOCABULAIRE DES TERMES ECONOMIQUES USUELS

A

- abstenir(s')** de faire qch = se retenir, se garder de faire qch — утримуватись від...: s'abstenir de placer une commande — утриматись від передачі замовлення
- accéder** à qch = consentir à qch — погоджуватись, приєднуватись до (думки); accéder au désir de qn = aller au-devant du désir de qn — піти назустріч бажанню кого-небудь.
- accélération** (f) = promptitude (f) — прискорення: accélération de la livraison — прискорення поставки, доставки, здачі
- accélérer** = hâter, avancer — прискорювати, швидко виконувати, форсувати: accélérer la livraison — прискорювати поставку, здачу ...
- acceptable** = recevable — доступний: prix (m), offre (f) acceptable — доступна ціна, прийнятна пропозиція
- acceptation** (f) = consentement (m) — акцепт, акцептування, прийняття; акцептована тратта: acceptation d'une offre — прийняття пропозиції (умови); donner son acceptation — акцептувати, прийняти, погодитись; présenter une traite à l'acceptation — представити тратту до акцептування
- accepter** qch, de faire qch — 1) = recevoir — приймати: accepter (recevoir) la marchandise = prendre livraison de la marchandise — приймати товар; accepter une offre — прийняти пропозицію; 2) = consentir à, donner son accord sur — погодитись; accepter les modifications — погодитись із змінами; 3) = honorer, payer — акцептувати: accepter (honorer) une traite — акцептувати тратту; accepter une réclamation = reconnaître (satisfaire, donner suite à) une réclamation — визнати рекламцію, визнати обґрунтування рекламції
- accessible**, prix (m) accessible = prix abordable — доступна ціна
- accident** (m) — 1) = avarie (f), panne (f), défaillance (f) — несправність, зіпсованість машини (верстата)...; 2) accident = cas fortuit, imprévisible — випадок, випадковість, непередбачена несподіваність; le navire a eu un grave accident — судно зазнало серйозної аварії; accident malencontreux — прикий випадок; accidents de fonctionnement = défaillances mécaniques — несправність, неполадки в роботі (механізму)
- accompagner** de qch = pouvoir (munir) de qch — постачати: accompagner les machines de pièces de rechange — постачати машини (верстати), укомплектовані запчастинами
- accompagné de documents** — який супроводжується документами
- accomplir** = effectuer, exécuter, procéder à — виконувати, здійснювати: accomplir l'engagement — виконувати зобов'язання

- accomplissement** (m) = exécution (f), réalisation (f) — виконання: accomplissement d'une formalité — виконання формальності
- accord** (m) — 1) = consentement (m) — згода, угода; 2) convention (f), marché (m), traité (m) — угода, договір: nous ne sommes pas d'accord avec votre relevé — ми не згодні з Вашою випискою рахунку; d'un commun accord — зі спільної згоди; accord d'agence — агентська угода; se déclarer d'accord à = accepter, donner son accord sur — погодитись; se mettre d'accord sur = tomber d'accord sur, s'entendre sur, convenir de qch, de faire qch домовитись зробити що-небудь
- accorder** = donner, octroyer, consentir — давати, надавати, приділяти: accorder (prêter, octroyer) tout concours et assistance = mettre son influence à la disposition de qn — надати кому-небудь підтримку та допомогу; accorder (consentir, faire bénéficier qn d') un crédit — надати кредит кому-небудь
- accréditer** = ouvrir un crédit — відкрити акредитив
- accréditif** (m) = lettre (f) de crédit, crédit (m) — акредитив, акредитивний лист
- accueil** (m) — прийом: faire un accueil à qn = accueillir qn = réserver un accueil à qn — приймати, зустрічати, надавати, організувати прийом кому-небудь; faire (réserver) un accueil à qn = accueillir aimablement qn — люб'язно прийняти кого-небудь, réserver (bon) accueil à une proposition = accepter une proposition — прийняти пропозицію; réserver (bon) accueil à une traite = payer, honorer une traite — сплатити тратту
- accueillir** = faire, réserver un accueil à qn — приймати, зустрічати
- accusé (m) de réception** — підтвердження одержання, повідомлення про одержання
- accuser** — 1) = donner avis — підтверджувати, свідчити: accuser réception d'une lettre — підтвердити отримання листа, повідомити про одержання листа; 2) = indiquer, montrer — виявити: les prix accusent une hausse — ціни підвищуються, зростають
- acheminement** (m) = expédition (f) — доставка; просування (товару); експедиторська робота: mode d'acheminement = mode de transport, d'expédition — засіб доставки, перевезення
- acheminer** = envoyer, expédier, transporter — доставляти, підвозити: спрямувати до місця призначення; acheminer la livraison = procéder à la livraison — почати постачання; acheminer sur = expédier à destination de — направити товар в...
- acompte** (m) = versement (m) partiel, arrhes [a:r] (f, pl) — аванс-завдаток, частковий внесок: par (en) acompte = à tempérament — в розстрочку
- acquis**, «pour acquis» — «Одержано» (підпис продавця на рахунок, який засвідчує отримання суми рахунку)
- acquisition** (f) = achat (m) — отримання, купівля

acquitter(s') de qch — 1) = remplir — виконувати (обов'язки, функції): s'acquitter bien de sa tâche, de ses fonctions — сумлінно виконувати завдання, функції, обов'язки; 2) = se libérer de, payer, régler, solder — сплачувати, виплачувати, погасити борги: s'acquitter des sommes dues — розрахуватися з боргами, погасити борги

acte (m) de récépionnement = acte de réception (et d'agréege) — приймальний акт, приймально-здавальний акт

activité (f) = occupation (f), travail (m), affaire (f) dont on est occupé — діяльність; заняття; промисел: activité commerciale = commerce (m) — торговельна діяльність

addenda (lat) = complément (m), additif (m) — доповнення, додаток (до контракту і т. п.): addenda au contrat — доповнення до контракту

adjoindre (à) = admettre — приймати до (суспільства, товариства і т. п.): adjoindre qn (comme associé) à la société — прийняти когонебудь до товариства

adjonction (f) = admission (f) — прийняття (компаньйона, товариша)

admettre = adjoindre — приймати (до товариства, організації)

administrateur (m) — директор, керівник

administrer = diriger — управляти, керувати

admission (f) = adjonction (f) — прийняття компаньйона до товариства

adopter = accepter, admettre, approuver — ухвалювати, приймати (план)

affaire (f) — 1) = transaction (f), marché (m), opération (f) commerciale — угода, торгова операція: traiter une affaire — укласти угоду; affaire de compensation — компенсаційна угода; affaire de troc = affaire marchandise contre marchandise — угода про обмін товару; les affaires sont calmes — справи йдуть в'яло, покупців мало; 2) = établissement (m), société (f), entreprise (f) — діло, фірма, торговельне підприємство

affecter qch = influencer, toucher, frapper péniblement — порушувати, позначатися на...(в негативному розумінні): ce litige ne doit pas affecter nos relations — ця суперечка не повинна вплинути на наші стосунки

afférent à qch = relatif à — стосовно ..., зв'язаний з ...: documents afférents à la marchandise — документи, які супроводжують товар

affrètement (m) = location (f) d'un navire — фрахтування (судна)

affréter = prendre (un navire) en location — фрахтувати (судно)

affréteur (m) = personne qui affrète un navire — той, хто фрахтує судно

agent (m) — агент, агентська, фірма, посередник: agent exclusif — агент з виключним правом; монопольний агент; agent dépositaire — комісіонер, який бере на себе делькредере

agréer = accepter, approuver — приймати, ухвалювати

aise (f) — задоволення, радість: être bien aise = être content, heureux de faire qch — радіти, бути задоволеним: nous sommes bien aises de vous faire savoir — ми раді повідомити Вам

ajourner = remettre, différer, retarder, reporter — відстрочувати, переносити термін; відкладати на інший термін

ajouter = mettre en plus — додавати, приєднати: ajouter 100 kg au prochain lot à embarquer — довантажити 100 кг з наступною партією

ajuster = mettre au point — налагоджувати (машину, апарат і т. п.)

aller — il va sans dire que = il va de soi que — певна річ, що ...; само собою зрозуміло, що ...

altération (f) = avarie (f), détérioration (f), endommagement (m) — погіршення, пошкодження, псування: altération de la qualité — погіршення якості

aménagement (m) — упорядження: travaux d'aménagement — роботи щодо упорядження

amiable — дружній, полюбовний: une solution amiable = un règlement amiable — дружнє рішення, полюбовна згода; à l'amiable = amicalement — полюбовно, дружньо

amortir = payer, éteindre (une dette) — сплачувати, погасити борг

analyser(s') = s'exprimer — виражатися, зводитися до чого-небудь

ancien — колишній, давній, минулий: ancien modèle — стара модель; anciennes relations = ancienneté des relations — попередні відносини

ancienneté de nos relations = nos anciennes relations — наші попередні відносини

année (f) — рік: année courante = année en cours — цей рік, поточний рік; de longues années = de longue date — довгорічний

annexe (f) — додаток, докладання, вкладання до...; annexes = pièces annexées = pièces jointes — додаток; en annexe — на додаток до...

annexer = joindre à — додавати, докладати

anniversaire (m) — річниця, ювілей: fêter (célébrer, marquer) l'anniversaire — святкувати ювілей, річницю

annonce (f) = avis (m) — повідомлення: annonce d'une visite — повідомлення про візит

annoncer = aviser, communiquer, faire connaître (savoir), informer — сповіщати, повідомляти: annoncer le passage d'un représentant — повідомляти про приїзд представника

antécédents (m, pl) = activité (f) antérieure — колишня діяльність

anticipé — достроковий, дотерміновий, зроблений заздалегідь, завчасно, наперед: livraison (f) anticipée = livraison avant terme — дострокова поставка; avec nos remerciements anticipés — наперед вдячний(-а, -ні)

anticiper = exécuter avant le terme déterminé — робити щось раніше строку, обумовленого терміну ...: anticiper le paiement — сплачувати достроково

appel (m) — звернення, апеляція, оскарження; faire appel à = avoir recours à — звертатися до ...; faire appel à l'arbitrage — апелювати до арбітражного суду; appel d'offre = demande d'offre — запит на ofertу

appellation (f) = nom (m), raison (f) sociale — назва фірми, юридичне найменування фірми: sous l'appellation (le nom) = sous la raison sociale — під назвою

application (f) = exécution (f) — виконання: en application de = en exécution de = en cours de — у процесі виконання: en application du contrat — згідно з виконанням договору

appliquer = employer, pratiquer — застосувати

appliquer, s'appliquer à — пристосовуватися до..., поширюватися

approcher = constituer approximativement — складати приблизно, становити приблизно, наближатися до чого-небудь: nos ventes approchent X frs — наш продаж складає приблизно X франків

approvisionnement (m) en qch = ravitaillement (m) en qch — постачання чого-небудь — approvisionnement du stock — поповнення запасів

approvisionner (s') de qch = se munir de provisions — забезпечувати себе чим-небудь, постачати що-небудь

appui (m), à l'appui de = pour confirmer qch — на підтвердження чого-небудь

armateur (m) = propriétaire (m), locataire (m) d'un navire — власник судна

arrangement (m) = accord (m), règlement (m) — погодження, угода, врегулювання: arrangement amiable = règlement (m), accord (m) amiable, solution (f) amiable — дружнє врегулювання суперечки, (розбіжностей), полюбовне рішення

arranger = régler, ménager — уладнати справу, спір: arranger les litiges à l'amiable — домовитися полюбовно, прийти до згоди

arranger (s') = se mettre d'accord, s'entendre — домовитись: s'arranger à l'amiable — прийти до полюбовної згоди

arrhes (f, pl) = acompte (m), versement (m) partiel — завдаток, аванс-завдаток

arrêter = clôturer — (бухр.) закривати: arrêter un compte = clôturer un compte — закривати рахунок; un relevé arrêté au 30 juin — виписка рахунку станом на 30 червня

article (m) = marchandise (f), produit (m) — товар, виріб; предмет торгівлі: article de bonne qualité — високоякісний товар

assemblée (f) générale des actionnaires (associés) — загальні збори акціонерів (асоційованих членів)

assertion (f) = affirmation (f) — підтвердження

assistance (f) = concours (m), aide (f), appui (m) — допомога, сприяння

associé (m) = compagnon (m), employé (m) intéressé — компаньйон, партнер, учасник (фірми, товариства і т. п.)

assortiment (m) = choix (m), gamme (f) — асортимент, номенклатура

assumer = prendre à sa charge qch, se charger de qch — брати на себе зобов'язання, відповідальність, функцію і т. п.: assumer la responsabilité — брати на себе відповідальність; assumer une obligation = s'obliger, s'engager — брати на себе зобов'язання

assurance (f) — 1) = запевнення: veuillez agréer, Monsieur, l'assurance de notre considération — прийміть, Пане, наші запевнення поваги до Вас (заклучне привітання в листі); 2) = garantie (f) — страхування; certificat (m) d'assurance — страховий сертифікат; police (f) d'assurance — страховий поліс; prime (f) d'assurance — страхова премія; somme (f) d'assurance — страхова сума; assurance contre tous risques = garantie contre tous risques — страхування від усіх ризиків: compagnie d'assurance maritime — компанія морського страхування вантажів

assuré (m) = une personne garantie par un contrat d'assurance — страхувальник (особа, яка, страхуючи себе чи майно, робить внесок)

assureur (m) = personne qui prend les risques à sa charge dans un contrat d'assurance — страховий агент, страхове товариство ...

atelier (m) de réparation — майстерня з ремонту ...

attaché, être attaché (à une société) = être associé à — приєднуватися як учасник (компаньйон); бути, перебувати компаньйоном (фірми ...)

atteindre = constituer, se chiffrer par (à) — складати, досягати, доходити до...

attention (f), à l'attention de... — особисто такому-то (за звертання в листі): attirer l'attention sur — звернути увагу на ...

augmentation (f) = élévation (f), majoration (f), hausse (f) — підвищення, збільшення, зріст; приріст, зростання, додавання

augmenter = majorer, élever, hausser — піднімати, підвищувати, збільшувати (ціни, податки, зарплату): augmenter de... — збільшувати, підвищувати на...; augmenter à, jusqu'à — збільшувати до...

autorisation (f) = permis (m), licence (f), pouvoir (m) — дозвіл: autorisation à l'exportation (à l'importation) = licence d'exportation (d'importation) — дозвіл на експорт (імпорт), експортно-імпортна ліцензія

autorisé à qch, à faire qch = habilité à qch, à faire qch — уповноважений на якусь дію

auxiliaire (m) = intermédiaire (m) — посередник: auxiliaire de commerce = intermédiaire de commerce — торговий посередник, комісіонер

avance (f) — 1) = acompte (m), arrhes (f, pl) — аванс, завдаток; consentir une avance — видати аванс; 2) avance sur qn — перевага над ким-небудь

avancer = accélérer, hâter — прискорювати; формувати: avancer l'expédition — прискорити відправлення

avantage (m) = privilège (m) — вигода, перевага: nous avons l'avantage — маємо честь (букв. перевагу) — застарілий мовний зворот
avarie (f) = détérioration (f), endommagement (m) — пошкодження, аварія, дефект, збиток
avaries = détériorer, endommager — псувати, пошкоджувати
avenant (m) = contrat (m), accord (m) — угода, договір; додаток, що частково змінює умови контракту
avérer (s') = se révéler, se trouver — опинитись, виявитись, знаходитись
avertir qn de qch = aviser qn de qch — повідомляти, попереджувати
avionner = envoyer par avion — відправляти літаком
avis (m) = annonce (f) — повідомлення: avis de passage = annonce d'une visite — повідомлення про приїзд, візит, відвідини: donner avis à qn de qch = aviser qn de qch — повідомляти, сповіщати кого-небудь про що-небудь: donner avis de passage de qn = annoncer le passage de qn — повідомити про чийсь приїзд; avis que la marchandise est prête à être embarquée = avis que la marchandise est prête à (pour) l'embarquement — повідомлення про готовність товару до відвантаження; un avis d'expédition — повідомлення про відправлення; un avis de reçu — повідомлення про прийняття вантажу; avis de souffrance — повідомлення про нестачу, (недопоставку); зникнення вантажу; sauf avis contraire = sauf contre-ordre — якщо не буде іншого повідомлення
aviser qn de qch = avertir, prévenir — сповіщати, повідомляти
avoir (m) = solde (m) créateur, crédit (m) — кредитовий залишок, кредитове сальдо: donner avoir de qch = compenser — заплатити додатково, відшкодувати

B

bail (m) = location (f), louage (m), contrat (m) de location — оренда, найм, здача в найм, орендний договір, договір про найм, оренду: donner à bail — здати в оренду; prendre à bail — взяти в оренду, орендувати
bailleur (m) = locateur (m), personne qui donne une chose à bail — орендувач; той, що здає в оренду; той, що віддає в найм, в оренду
baisse (f) = réduction (f), diminution (f) des prix, des impôts, des salaires — зниження, скорочення, зменшення цін, податків, зарплати: baisse de prix — зниження цін; être en baisse = connaître, subir une baisse — знижуватись, скорочуватись
baisser = réduire, diminuer — знижувати, скорочувати ціни, податки ...; baisser de... — зменшувати на...; baisser à, jusqu'à — зменшувати до...; baisser de X fois — зменшувати в X разів
balancer = payer, solder — сплатити, ліквідувати, покривати заборгованість; balancer un compte — оплатити рахунки
balle (f) — кіла, тюк: balle de coton — тюк бавовни

banque (f) Nationale = banque d'Etat — Національний (Державний) Банк: banque-correspondant — банк-кореспондент
banqueroute (f) = faillite (f), échec (m) — банкрутство; неспроможність: faire banqueroute = faire faillite — збанкрутувати, розоритись, потерпіти крах
bas à prix — за низькою ціною; les prix les plus bas — найнижчі ціни
base (f), prix (m) de base — базисна, основна ціна; être à la base de = être à l'origine de — лежати в основі; бути причиною чого-небудь
bastingage (m) — поручень (на судні)
bateau (m) conventionnel — нетверде судно: bateau container — контейнерне судно
bénéficiaire (m) = preneur (m) — бенефіціар (особа, яка отримує майно, право або іншу вигоду на основі якого-небудь документа); bénéficiaire d'une traite = personne au profit de laquelle la traite est tirée — бенефіціар, векселеотримувач, отримувач грошей за векселем
bénéficier de qch = jouir de qch, profiter (d'un avantage, d'un privilège) — мати користь, вигоду, користуватись чим-небудь: bénéficier d'une excellente renommée — мати блискучу репутацію; bénéficier d'un crédit = jouir d'un crédit — одержати кредит; faire bénéficier qn d'une remise — надати кому-небудь знижку
besoin (m) — потреба; avoir besoin de qch — мати в чому-небудь потребу: nous avons besoin de vos services — ми потребуємо Вашої допомоги (підтримки); nous avons un besoin urgent de ces articles — ми маємо велику (гостру) потребу в цьому товарі
biais (m) — шлях, спосіб; par ce biais = par cette voie, par ce moyen — так, таким чином
bicentenaire (m) = les 200 ans — двохсотріччя, двохсотліття
bien (m) — майно: biens d'équipement = matériel (m), équipement (m) — обладнання; biens mobiliers — рухоме майно; biens immobiliers — нерухоме майно
bien-fondé (m) = légitimité (f), objectivité (f) — обґрунтованість, законність: bien-fondé de la réclamation — обґрунтованість рекламації
bid (angl.) = offre (f) — пропозиція; bid ferme = offre ferme — тверда оферта
bienveillance (f) = bonté (f), faveur (f) — доброзичливість; прихильне ставлення: nous comptons sur votre bienveillance — ми розраховуємо на Ваше прихильне ставлення
bienveillant = favorable — доброзичливий, добродійний
bisulfite (m) écrit — невібілена целюлоза
blanc, crédit (m) en blanc = crédit à découvert — бланковий кредит, кредит без забезпечення
bloquer — заморожувати (грошові засоби)

bon (m) de commande = bulletin (m) de commande — бланк замовлення; **bon d'enlèvement** = permis (m) d'enlever — дозвіл на видачу товару; **bon pour (à) ...** = prêt à — готовий до ...

bonification (f) = remise (f) — боніфікація (надбавка до ціни поставленого товару підвищеної якості порівняно з домовленою); **accorder une bonification** — надати боніфікацію

bonifier = donner à titre de bonification — компенсувати; повернути, поповнити, відшкодувати; **bonifier à l'acheteur la moins-value de la qualité** — відшкодування покупцеві за погіршення якості, надати знижку за зіпсованість товару

bord (m) — борт (судна): **à bord du navire X** — на борту судна X; **mettre (charger) à bord** — завантажити на судно; **de bord à bord** = fio — судно вільне від витрат на завантаження та розвантаження, завантаження та розвантаження оплачується фрахтувачем; **par dessus bord** = avec chargement à bord — із завантаженням на судно

bordereau (m) = liste (f) — опис, відомість, перелік, рахунок: **bordereau justificatif** — виправдувальний документ; **bordereau d'envoi (d'expédition)** — специфікація відвантажених товарів, відвантажувальна специфікація; **bordereau d'emballage** = liste de colisage — пакувальний лист

bourse (f) = marché (m), place (f) — біржа: **Bourse (f) de Paris** — Паризька фондова біржа

à bref délai — за короткий термін; **dans le plus bref délai** — у найкоротший термін

brisé = cassé — розбитий, зламаний: **les porcelaines sont arrivées brisées** — порцелянові вироби прибули розбитими

brut — 1) = non élaboré — сирий, необроблений, неочищений; **produits bruts** = matières premières — сировина; 2) = total — повний бруто (про var): **poids brut** — вага бруто

bulletin (m) = bon (m) — бланк: **bulletin de commande** = bon de commande — бланк замовлення

bureau (m) de renseignements — інформаційне бюро, кредит-бюро: **bureau des expertises des marchandises auprès de la Chambre de commerce** — бюро товарних експертиз при торговій палаті

but (m) — мета; **dans le but de** = **en but de** — з метою; **avoir pour but** = **avoir pour objectif qch, de faire qch** — мати щось на меті, зробити що-небудь

C

câble (m) = câblogramme (m) — каблограма, телеграма

câbler = télégraphier par câble — телеграфувати

cachet (m) — печатка, штамп, штемпель, клеймо: **porter un cachet** — закріпити печаткою, запечатати, опечатати

cacheter = porter un cachet — ставити печатку, опечатувати

cadre (m) — рамка; **dans le cadre de** = **au sein de, auprès de, près de** — в рамках чого-небудь, у складі чого-небудь, у системі, у віданні кого-небудь

c.a.f. = c.i.f (angl.) = coût (m), assurance (f), fret (m) — каф, сіф, вартість, страхування, фрахт

cahier (m) de(s) charges = instructions (f, pl) techniques — технічні інструкції, технічні умови

caisse (f) — 1) = boîte (f) — ящик: **emballer en caisse** — пакувати в ящики; 2) = encaisse (f) — касова готівка, грошова готівка: **effet tiré sur notre caisse** — тратта, висталена на нашу фірму

calculateur (m) = ordinateur (m) — обчислювальна машина, комп'ютер

calcul (m) = compte (m), décompte (m) — обчислювання, розрахунок

calculer = compter, estimer, évaluer, chiffrer — розраховувати, калькулювати, підраховувати

cale (f) — 1) — (мор.) трюм: **charger en cale** — вантажити в трюм

camionnage (m) = transport par camion — 1) гужове або автотранспортне перевезення; 2) = prix du transport par camion — вартість автотранспортного перевезення

capable — 1) = susceptible — здатний: **être capable de faire qch** = **être susceptible (en mesure, en état, à même) de faire qch** — бути здатним, у силах зробити що-небудь, бути в змозі; 2) (юр.) — правоздатний, дієздатний

capacité (f) — 1) здатність; 2) місткість, 3) продуктивність, потужність, пропускна здатність; 4) (юр.) правоздатність

capital (m) = fonds (m) — капітал: **capital social** — акціонерний капітал, капітал товариства

caractéristiques (f, pl) = marques (f), indices (m) — показники, характеристики; особливості (якості), технічні дані

cargaison (f) = marchandises (f) chargées sur un navire, fret (m), charge (f), chargement (m) — вантаж, товар, завантажений на судно

carnet (m) — 1) = jeu (m) — набір, комплект: **carnet d'échantillons commerciaux**; 2) = livre (m), registre (m) — комплект товарних зразків; **carnet de commandes** — портфель, книга замовлень; 3) = réunion (f), ensemble (m) de chèques = **carnet de chèques** = **chéquier (m)** — чекова книжка

cas (m) échéant = si le cas se présente = si l'occasion se présente — у разі необхідності, якщо буде такий випадок; **cas de force majeure** = circonstances de forces majeures — форсмажорні обставини; **dans le cas contraire** = **au cas contraire** = **sinon** — у протилежному разі, у разі відмови (несприйняття) яких-небудь умов; **au (dans le) cas imprévu, inattendu, accidentel** — у непередбаченому випадку

casse (f) = bris (m) — 1) злам, пошкодження; 2) бите скло; битий посуд, бій

cause (f) = raison (f), motif (m) — причина, підстава: à (pour) cause de — з причини, через; être hors de cause = ne pas être responsable de qch — не нести відповідальності за що-небудь

causer = occasionner — спричинити, викликати: causer une perte — спричинити збиток

censeur (m) = commissaire (m) aux comptes — ревизор

centenaire (m) = les 100 ans — століття, сторіччя

centrale (f) — 1) = groupement (m) — об'єднання: Air Ukraine — об'єднання Аерофлот України; 2) станція: centrale électrique — електростанція

certificat (m) = attestation (f) — свідоцтво, сертифікат: certificat d'origine — сертифікат про походження товару; certificat de qualité — сертифікат якості

cessation (f) = suspension (f), interruption (f) — зупинка, затримка; cessation des paiements — припинення платежів

cesser = interrompre, suspendre — зупиняти, припиняти: cesser les paiements — припиняти платежі (за векселем, за чеком і т. п.), ne pas cesser = continuer — не припиняти(ся), продовжувати(ся)

cession (f) = transmission (f), translation (f) — (юр.) — передача, уступка (прав, майна)

change (f) — 1) = monnaie (f) étrangère, devises (f, pl) étrangères — іноземна валюта: marché (m) des changes — валютний, грошовий ринок; contrôle (m) de(s) change(s) — валютний контроль, валютні обмеження; réserves (f) de changes — золото-валютні запаси; 2) = échange (m) — міна, обмін: change d'une devise contre une autre — обмін однієї валюти на іншу; bureau (office) de change — контора по обміну валюти

changement: (m) = modification (f), transformation (f), innovation (f) — зміна, переміна: changement de direction — зміна керівництва; changement d'adresse (de domicile, de siège social) — зміна адреси, переїзд на інше місцезнаходження

changer de qch — 1) = déménager — переїжджати: changer de locaux — переїхати в інше приміщення; 2) = substituer à, remplacer — замінити: changer de direction — змінити керівництво (директора); 3) = réviser — переглядати, змінювати: changer d'opinion — перемінити, змінити думку, погляд; 4) = réorganiser, remanier — перебудовувати, реорганізовувати: changer de style de travail — перебудувати, змінити стиль роботи; changer = modifier — змінювати, міняти, переробляти, перемінити; вносити зміни: changer l'ordre, le prix — змінити замовлення, ціну; changer la facture — переробити рахунок; changer = se modifier, se transformer en — змінюватись: le nom a changé — назва змінилась

charge (f) — 1) = mission (f), responsabilité (f), obligation (f) — посада, функція, обов'язок, відповідальність: être à la charge de qn — нести відповідальність перед ким-небудь, prendre à sa

charge qch, de faire qch = assumer, se charger de qch, de faire qch — брати на себе зобов'язання, відповідальність; 2) = frais (m, pl) — витрати: à la charge de = aux frais de — за чий-небудь рахунок: à votre (notre) charge — за ваш (наш) рахунок, ces frais sont à votre charge = ces frais sont à supporter par vous — ці витрати підуть за ваш рахунок; 3) (pl) = dépenses (f, pl) — витрати: charges fiscales et sociales — фіскальні та соціальні витрати; 4) = marchandise chargée à bord — вантаж; prendre en charge = prendre sur soi le soin — взяти на себе турботи, взяти на себе відповідальність

chargement (m) — 1) = mise (f) à bord, en wagon — завантаження, навантаження: ce navire est en chargement (en charge) pour Marseille — це судно завантажувється в Марсель; 2) = cargaison (f), charge (f) — вантаж: chargement complet — повний вантаж, повне завантаження; chargement incomplet — неповне завантаження, завантаження неповної кількості

charger qn de qch, de faire qch = confier qch à qn — доручати кому-небудь що-небудь, покласти на кого-небудь що-небудь: charger qn de la gestion = confier la gestion à qn — покласти на кого-небудь керівництво; charger qch = mettre à bord (sur un navire) — вантажити: charger partiellement = charger une partie de la cargaison — завантажити не повністю; навантажити не всю кількість; charger de moins/de plus — недовантажити (навантажити більше, ніж потрібно); charger en supplément = ajouter au chargement suivant ce qui manquait — довантажити додатково в рахунок недовантаженої кількості; charger de moins 100 kg = charger 100 kg de moins — недовантажити 100 кг; se charger de qch, de faire qch = prendre qch à sa charge, assumer qch, s'engager à faire qch, s'obliger à faire qch — брати на себе відповідальність, функцію, обов'язок, зобов'язуватись

charte-partie (f) = contrat (m) d'affrètement — договір фрахтування, чартер, чартер-партія

chèque (m) — чек: chèque sur... = chèque établi (tiré) sur... — чек (що був виписаний, трасований) на...; chèque barré — кросирований; chèque irrégulier — неправильно виписаний чек; chèque périmé — прострочений чек; chèque à ordre — ордерний чек; chèque à ordre sur une banque — чек наказу до банку...

chercher à faire qch = s'efforcer de faire qch, essayer de parvenir à faire qch — намагатися, прагнути що-небудь зробити

chiffre (m) = somme (f), total (m) — сума: chiffre de ventes — сума продажу; chiffre d'affaires = total (m) = volume (m) des ventes (importations, exportations, des chèques extérieurs, etc.) — обіг, товарообіг і т. п.

chiffrer(se) à = s'élever à, se monter à — складає в сумі (розмірі); chiffrer(se) — досягати, доходити до ...

choix (m) — 1) = assortiment (m) — асортимент, вибір; grand choix de produits — великий вибір товарів; 2) = qualité (f) — якість, га-

тунок: de premier choix = de meilleure qualité — найкращої якості; article (m) de choix = article de qualité — відбірний товар; au choix de = à la convenance de, à l'option — на вибір, за розсудом, за опцією

chose (f) = bien (m), objet (m) — річ: chose future — неіснуюча річ; chose individuellement désignée = corps certain, objet individualisé = chose possédant des marques individuelles — індивідуально визначена річ, яка має індивідуальні ознаки; chose de genre — товари (речі) з родовими ознаками

ci-après = ci-dessous, dans la suite — нижче, у подальшому

ci-annexé = ci-joint, ci-inclus, ci-contre — при цьому додається

c.i.f. (angl.) = c.a.f. = coût (m), assurance (f), fret (m) — вартість, страхування, фрахт, сіф (умова продажу, в силу якої ціна включає витрати щодо страхування та фрахту)

cinquantenaire (m) = les 50 ans — п'ятдесятиріччя, п'ятдесятиліття

circonstances (f, pl) hors du contrôle des parties = circonstances de force majeure — форс-мажорні обставини

circulaire (f) = lettre (f) circulaire — циркулярний лист

claim (angl.) = réclamation (f) — вимога, претензія, позов

classer(se) en = se diviser, se répartir — належати до того, чи іншого розряду, класу; розподілятися за розрядами, за класами

clause (f) = condition (f) — умова, стаття договору; застереження

clean (angl.) = sans réserves (f), net — чистий: connaissance (m) clean on board = connaissance net (sans réserves) — коносамент чистий на борту

clearing (m) (angl.) = compensation (f) — кліринг, безготівкові розрахунки між банками (система розрахунку через розрахункові палати)

client (m) = acheteur (m), acquéreur (m) — замовник, клієнт, покупець, комітент

clientèle (f) = clients (m, pl), acheteurs (m, pl) — клієнтура, замовники, покупці

clos = achevé, terminé — закінчений, завершений, закритий: considérer l'incident comme clos — вважати інцидент вичерпаним

co-contractant (m) = chacun de ceux qui sont Parties à un contrat — контрагент, учасники договору

colis (m) = marchandise (f) emballée et destinée à être transportée — місце (багажу, вантажу); вантаж, вантажне місце

commande (f) = ordre (m) — замовлення: commande importante = importance (f) de la commande — значне замовлення (за обсягом та кількістю); commandes enregistrées = commandes portées sur le registre — портфель замовлень; замовлення, які занесені до реєстрової книги замовлень; commandes réitérées (répétées) — повторні замовлення; commandes encombrantes = encombrement (m) des commandes, excès (m) de commandes — великий обсяг за-

мовлень (невиконаних); faire (passer, remettre, soumettre, placer) une commande — зробити, розмістити, передати замовлення; fabriquer sur commande — виконувати щось згідно з замовленням; prendre (bonne) note d'une commande = noter une commande — брати до відома замовлення

commander — 1) = gérer, diriger, administrer — управляти, керувати; 2) = faire une commande — зробити замовлення

comme = à titre de, en tant que — як, в якості: travailler comme comptable (à titre de comptable, en tant que (le) comptable) — працювати бухгалтером

commerçant (m) solide = commerçant solvable — платоспроможний, кредитоспроможний комерсант

commerce (m) — 1) = échanges (m, pl) de marchandises, échanges commerciaux — торгівля, товарообмін: faire du commerce = traiter — торгувати; exercer le commerce = pratiquer le commerce, commercer — займатися торгівлею, торгувати; 2) = monde (m) commercial, commerçants (m, pl) — торговий світ, комерсанти; 3) = Maison (f), firme (f), fonds (m) de commerce — торговельна фірма, торговельне підприємство

commettant (m) = principal (m) — комітент, замовник, довіритель, принципал

commissaire (m) aux comptes = censeur (m) — ревізор

commission (f) — 1) = rémunération (f), courtage (m), ducroire (m), pourcentage (m) — комісійні, комісійна винагорода; 2) = mandat (m), délégation (f), mission (f) — доручення; 3) = bureau (m), comité (m) — установа: commission (f) d'arbitrage — арбітражна комісія

commissionnaire (m) = intermédiaire (m), mandataire (m), transitaire (m) — комісіонер, посередник: commissionnaire-expéditeur (m), transitaire (m), commissionnaire de transport — експедитор, транспортно-експедиторська фірма; commissionnaire en marchandises — товарний комісіонер; commissionnaire-ducroire — комісіонер, який бере на себе делькредере

communication (f), donner communication = communiquer, faire savoir — повідомляти

compagnon (m) = associé (m), intéressé (m) — компаньон, партнер, учасник фірми, товариства

compensation (f) = dédommagement (m), indemnité (f) — компенсація, відшкодування, винагорода: en (à titre de) compensation de = en dédommagement de — у відшкодування чого-небудь; en compensation des pertes — у відшкодування збитків

compenser = dédommager, indemniser qn de qch — компенсувати, відшкодувати що-небудь

compétitif = pouvant supporter la concurrence, défiant toute concurrence — конкурентоспроможний: prix (m) compétitif = prix défiant toute concurrence — конкурентоспроможна ціна

compétition (f) = concurrence (f), rivalité (f) — змагання, конкуренція
complet = entier, total — повний, цілий, закінчений, укомплектований, комплектний; matériel (m) complet — комплектне устаткування
compléter = achever — 1) закінчувати, завершувати; 2) комплектувати; 3) поповнювати, доповнювати: compléter un ordre — доповнити замовлення
composer (se) de = comporter, comprendre — складатися із ...
comprendre = comporter, renfermer, inclure — включати: La commission n'est pas comprise dans ce prix — комісія не входить (не включена) до ціни; le prix comprend l'emballage — до ціни включено вартість упаковки
compris — той, що включає до себе, що містить у собі: (y) compris = (y) inclus — включаючи туди; non compris — не включаючи; emballage (y) compris — включаючи туди вартість упаковки
comptabilité (f) — 1) = service (m) — бухгалтерія (відділ); 2) = tenue des comptes — рахівництво, бухгалтерія, бухгалтер
comptable (m) — бухгалтер; chef (m) comptable — головний бухгалтер
comptant — 1) = que l'on compte sur-le-champs — готівковий; paiement (m) comptant — готівковий платіж; 2) = argent (m) comptant — готівкові гроші: au (net) comptant = en argent comptant — готівкою, за готівку; 3) = payer, régler comptant = payer en espèces (en numéraire) — платити готівкою
compte (m) — рахунок (банківський, бухгалтерський): comptes chèques postaux — поточні рахунки у поштово-ощадному відділенні; compte courant bancaire — банківський поточний рахунок; compte ouvert = compte impayé — відкритий рахунок, несплачений рахунок; pour le compte de = aux frais de — за рахунок кого-небудь; d'ordre et pour compte — наказ та за рахунок; la marchandise laissée pour compte = la marchandise laissée à la disposition de qn — товар, який залишено у розпорядженні кого-небудь, неприйнятий товар: tenir compte de qch = prendre en considération qch — враховувати, зважати на кого-небудь, на що-небудь: en tenant compte (compte tenu) de votre dernier versement — враховуючи, беручи до уваги Ваш останній внесок; en fin de compte = finalement — нарешті, зрештою, в кінці кінців; à compte = à valoir sur — за рахунок належної суми
compter — 1) відраховувати, рахувати: à compter de = à partir de, à dater de — рахуючи від, починаючи з...; 2) = calculer — нараховувати: compter les intérêts à 6 % l'an — нараховувати відсотки із розрахунку 6 % річних; 3) = s'appuyer sur — розраховувати на кого-небудь, на що-небудь...: nous comptons sur une livraison prompte — ми розраховуємо на швидку доставку
conception (f) industrielle du transport — індустріалізація транспортування вантажів; conception d'un mécanisme = construction (f) d'une machine — конструкція машини

concernant = à propos de, au sujet de — у відношенні. відносно до..., питання про...
concerné (adj) = s'y rapportant — відповідний: facture (f) concernée = facture s'y rapportant — відповідний рахунок; partie (f) concernée — зацікавлена сторона
concerner = porter sur, se rapporter à, regarder — торкатися, мати відношення до чого-небудь; en (pour) ce qui concerne = pour ce qui est de, quant à — що стосується: en ce qui nous concerne — що стосується нас; pour ce qui concerne cette commande — що стосується цього замовлення
concession (f) = sacrifice (m) — поступка (знижка): faire une concession = faire un sacrifice — зробити поступку, надати знижку
concessionnaire (m) = personne (f) ou entreprise (f) commerciale qui a obtenu d'un producteur un droit exclusif de vente dans une région — концесіонер
concevoir — 1) = former, créer — зав'язувати (зв'язки): concevoir des contacts = nouer des contacts — зав'язувати контакти, зв'язки; 2) = rédiger, libeller — складати (документ): ainsi conçu = libellé (rédigé) comme suit — складений таким чином та проголошує таке ...; 3) = projeter, construire — проектувати, конструювати: spécialement conçu pour — спеціально сконструйований для...
conclure — 1) = passer, signer — укладати, підписувати: conclure un accord = passer un accord — укладати угоду; 2) = déduire — укладати, робити висновок: nous en concluons — ми з цього робимо висновок...
concorde avec qch = correspondre à — відповідати чому-небудь
concours (m) = assistance (f), aide (f), appui (m) — допомога, сприяння: apporter un précieux concours — надати цінну допомогу
concurrence (f) — 1) = maison (f) concurrente, concurrent (m) — конкуруюча фірма, конкурент; 2) = compétition (f), rivalité (f) — конкуренція: faire concurrence à — конкурувати з... (jusqu') à concurrence de = à raison de — із розрахунку, в розмірі, до розміру (чи суми), в межах...
concurrencer qch — конкурувати в чомусь з ким-небудь: ils les concurrencent — вони з ними конкурують
concurrent (m) = rival (m) — конкурент, суперник
condition (f) = stipulation (f) — умова, застереження: conditions du contrat — умови контракту; conditions de paiement — умови платежу; conditions de qualité, d'emballage — кондиції про якість, упаковку
conditionné = qui a subi un conditionnement: marchandises (f, pl) bien conditionnées = marchandises bien préparées (au voyage) — товар у доброму стані (для транспортування), кондиційний товар; marchandises mal conditionnées — некондиційний товар
conditionnement (m) = présentation (f), emballage (m) de la marchandise pour la vente — оформлення, обробка, упаковка товару на продаж

conditionner = emballer et prendre des mesures pour assurer une bonne conservation des marchandises au cours du transport — кондиціонувати, приводити товар у належний стан для транспортування
conditionneur (m) = emballer (m) — пакувальник
conduire à qch = aboutir à — приводити до чого-небудь, до якого-небудь результату: conduire à bonne fin — успішно завершити що-небудь
confection (f) = fabrication (f) — виробництво, виготовлення
confiance (f) = foi (f), crédit (m) — довіра: digne de toute confiance — гідний повної довіри; favoriser qn de la confiance = témoigner la confiance à qn, honorer qn de la confiance — надати кому-небудь довіру; faire confiance à qn = avoir confiance en qn — виявити довіру кому-небудь, довіряти кому-небудь
confier qch à qn — довіряти, доручати що-небудь кому-небудь: confier la représentation pour tel pays — довірити, представляти яку-небудь країну; confier la gestion à qn = charger qn de la gestion — доручити кому-небудь керівництво; confier un ordre à qn = favoriser qn d'un ordre — передати кому-небудь замовлення
confirmation (f) — підтвердження: nous avons reçu confirmation de cette commande — ми отримали підтвердження цього замовлення; confirmation suit — чекайте підтвердження чи підтвердження надходить (у телеграмі): en confirmation de — у підтвердження...
confirmer — підтверджувати: nous vous confirmons votre lettre du ... — підтверджуємо Ваш лист від ...
conforme à qch = correspondant à, semblable à — відповідний чому-небудь: conforme à l'échantillon — відповідний зразку; être conforme à qch = correspondre à, être en conformité avec qch — відповідати чому-небудь
conformément à qch — згідно з, відповідно до ...: conformément à vos instructions — згідно з Вашими інструкціями
conformer(se) à qch = observer, exécuter — виконувати, дотримуватись: se conformer à la règle — дотримуватись правила
conformité (f) = analogie (f) — відповідність: conformité de la marchandise à l'échantillon — відповідність товару зразкові; en conformité avec qch = conformément à — згідно з...; en stricte conformité avec = en conformité exacte avec — у точній відповідності з ...
connaissance (f) — знання: en connaissance de cause — із знанням справи; porter à la connaissance de qn = lui faire savoir — доводити до відома кого-небудь, повідомляти; prendre connaissance de qch = examiner qch — (о)знайомитись з чим-небудь
connaissance (m) = reçu (m) des marchandises expédiées par mer — коносамент, транспортна накладна; connaissance net (sans réserves) — чистий коносамент (який не містить застережень про пошкодження вантажу, упаковки і т. п.)
connaître = enregistrer, noter, marquer — констатувати, відмічати: connaître une baisse/une hausse = baisser/hausser — знижуватись/

підвищуватись; connaître une expansion = être en expansion — розширюватись; faire connaître = faire savoir, signaler — повідомляти: veuillez nous faire connaître votre dernier prix — будьте ласкаві, повідомте нам Вашу останню ціну; faire connaître un produit — ознайомитись з товаром
consécutif à qch — що є результатом чого-небудь; être consécutif à qch — бути наслідком, результатом чого-небудь
conseil (m) d'Administration — правління (акціонерного товариства)
conseiller = recommander à qn de faire qch — радити: conseiller de remettre l'affaire à l'arbitrage — порадити передати справу до арбітражного суду
consensualisme (m) — консенсуалізм: principe de consensualisme = principe de consentement mutuel, réciproque — принцип взаємної згоди
consensuel = basé sur un seul accord des parties — (юр.) консенсуальний, узгоджений (про договір)
consentement (m) = accord (m) — згода, домовленість: donner son consentement = consentir à qch — дати згоду, погодитись
consentir — 1) consentir à = accéder à — дати згоду на що-небудь: vous avez consenti à nous régler — Ви згодні нам сплатити; 2) consentir qch = accorder, octroyer — надавати: consentir un crédit = accorder, octroyer un crédit — надавати кредит
conséquence (f) = résultat (m), effet (m) — наслідок, результат: conséquences facheuses — згубні наслідки; en conséquence = par conséquent — внаслідок цього, отже; être la conséquence de qch — бути наслідком, результатом чого-небудь
considération (f) — 1) = estime (m), respect (m) — повага, пошана; haute considération (f) — висока повага: veuillez agréer, Messieurs, l'expression de notre considération distinguée — ласкаво прийміть, панове, нашу щирішу пошану; 2) = motif (m), raison (f) — міркування, зауваження: en considération de = compte tenu de — беручи до уваги що-небудь: prendre en considération qch = tenir compte de qch — брати до уваги що-небудь
considérer = estimer — вважати, думати, розглядати: considérer qch comme nul — вважати що-небудь недійсним; скасувати: considérer la commande comme nulle = annuler la commande — вважати замовлення недійсним
consignataire (m) — отримувач вантажу, адресат вантажу, консигнатор, комісіонер
consigner = adresser à un consignataire — відправляти, посилати (товар) на консигнацію, відправляти на чий-небудь адресу (товари, вантажі)
consignateur (m) — консигнант, комітент
consignation (f) — консигнація (вид угоди, за якою комітент передає комісіонеру товар для продажу зі складу комісіонера); contrat (m) de consignation — угода консигнації

constater = trouver, enregistrer, accuser — констатувати, відмічати, виявляти: nous constatons un manque de poids — ми виявили нестачу у вазі

constituer = atteindre, se chiffrer par, à — складати, досягати, доходити до...

contact (m) = relation (f), rapport (m), lien (m) — контакт, відношення, зв'язок: entretenir des (être en) contacts — підтримувати контакти, бути зв'язаним відношеннями; prise (f) de (entrée en) contacts — налагодження контактів; prendre contact avec qn, qch = contacter qn — зв'язатися з: prendre (établir) des contacts = entrer en contacts d'affaires — налагоджувати ділові контакти

contacter (qn, qch) = prendre contact — зв'язуватися з ким-небудь, чим-небудь

container (angl.) = conteneur (m) — контейнер

contenance (f) — місткість: d'une contenance de — місткістю...

contestation (f) = objection (f), litige (m) — спір, заперечення

contester = discuter = ne pas reconnaître fondé — оскаржити щонебудь; contester la réclamation — оскаржити претензію, рекламацию

continuation (f) = continuité (f) — продовження, тривалість, безперервність

continuer = persister, durer, ne pas cesser — продовжуватись, тривати, не припинятись; продовжувати, як завжди, свою діяльність: la maison (f) continuera — фірма буде продовжувати свою попередню діяльність

contractant (m) = partie (f) contractante, partie (f) — учасник угоди

contraindre qn à faire qch = obliger, forcer — примушувати, змушувати

contrat (m) = convention (f), accord (m), traité (m) — контракт, угода; contrat de vente-achat — угода купівлі-продажу; contrat (à titre) onéreux — кабальна угода; contrat de location (de leasing) — угода про найм, оренду; contrat d'affrètement — угода фрахтування; contrat clef en mains — угода під ключ; contrat d'agence — агентська угода; contrat de commission — угода торговельної комісії; contrat de mandat — угода про доручення

contre — 1) = en échange, en contrepartie de — в обмін на...; 2) = à (contre, sur) présentation de — з наданням, проти; 3) = par rapport à — у порівнянні з..., стосовно чого-небудь...

contrebalancer — урівноважувати

contre-bonification (f) — зворотна боніфікація (знижка ціни за гіршу якість товару порівняно з обумовленою)

contredire — перечити

contre échantillon (m) — контрольний зразок, контрзразок

contre-façon (f) — підробка

contremander — відмінити (замовлення, інструкцію)

contremarque (f) — контрольне клеймо

contremarqué — те, що має контрольну помітку, клеймо

contre-offre (f) = contre-proposition (f) — зустрічна пропозиція, контрпроферта

contre-ordre (m) — контрнаказ, відміна наказу

contrepartie (f) = équivalent (m) — еквівалент, відповідність; en contrepartie de = en échange de, contre — в обмін на...

contre-passation (f) — викреслення

contre-poids (m) — противага, контрвантаж

contre-prestation (f) = contre-prestation de services mutuels — зустрічний обмін зобов'язаннями, взаємозалежні зобов'язання

contre-projet (m) — контрпроект

contre-réclamation (f) — зустрічний позов, контрпретензія

contresigner — скріпити підписом, контрасигнувати

contrevalet (f) — еквівалентна вартість

contrevenir à qch = déroger à, enfreindre qch — порушувати, не виконувати: contrevenir au contrat — порушити угоду

convaincre(se) de qch = se persuader — переконатися в чому-небудь; être convaincu de = être persuadé de — бути впевненим у чому-небудь; rester (demeurer) convaincu (persuadé) de qch — бути впевненим у чому-небудь

convenir — 1) (ê) de qch, de faire qch = se mettre d'accord sur — погоджуватись з ...; домовлятися про що-небудь; convenir d'un prix — домовитися про ціну; convenir de se rencontrer — домовитися про зустріч; 2) convenir à qn, à qch = être conforme à, être approprié à, satisfaire — відповідати, годитися, підходити, задовольняти: votre proposition nous a convenu — ваша пропозиція нас задовольнила

convenu = décidé — узгоджений; date convenue = date agréée — узгоджений термін

convention (f) = contrat (m) — угода, договір, контракт: sauf convention (f) contraire — якщо немає іншої угоди

conversion (f) en = calcul (m), réduction (f) en — обмін, перерахунок у: conversion des dollars en francs — перерахунок доларів у франки

convertible en = échangeable contre — зворотний, конвертований, той, який може бути обмінений; devises (f, pl) librement convertibles — вільноконвертована валюта

convocation (f) = invitation (f) — запрошення на (збори): convocation à une réunion = invitation à une réunion — запрошення на збори

convertir (en) = transformer — конвертувати, перетворювати, перераховувати, обмінювати: convertir en francs — обмінювати на франки

convoyer qn à qch = inviter qn à qch, à faire qch — запросити на...: convoquer en assemblée générale — запросити на загальні збори акціонерів

copie (f) = double (m) — копія: copie de la facture — копія фактури

corps (m) étrangers = impuretés (f, pl) — сторонні домішки; corps certains = choses individuellement désignées — індивідуально-визначені речі

correspondance (f) commerciale — 1) = correspondance d'affaires — комерційна, ділова переписка; 2) = courrier (m), lettres (f, pl) — листи

correspondant (m) = banque-correspondant — банк/кореспондент; кореспондент (особа чи установа, які виконують комерційні чи фінансові доручення іншої особи чи установи)

correspondre (à) = être conforme à — відповідати чому-небудь

côté (m) = part (f), partie (f) — сторона; d'(un)autre côté = d'autre part — з іншого боку, з іншої сторони

coter = indiquer le cours (prix (m), taux (m)) de... — визначити (ціну, ставку, знижку і т. п.); coter cif le Havre = indiquer, fixer le prix cif — визначити ціну сіф умови фрахту в Гаврі

coulage (m) — знижка за втрати, витік газу, убування (робочої сили) і т. п.

courant — поточний, теперішній (місяць з відповідним визначенням дати): mois (m) courant — поточний місяць; année (f) courante = année en cours — поточний рік

courant (m) = cours (m) — хід: dans le courant de = au cours de — у ході, під час, протягом; se mettre au courant de qch — увійти в курс чого-небудь; courants d'échange — товарообіг

courrier (m) = correspondance (f) — пошта, поштова кореспонденція; par le même courrier = par retour du courrier — зворотною поштою; par un (tout) prochain courrier — найпершою поштою; par le plus proche courrier — найпершою поштою

cours (m) = prix (m), valeur (f) — ціна, курс, котування: cours d'achat = cours des acheteurs/cours des vendeurs — курс покупців/продавців (курс, за яким банки купують/продають іноземну валюту на валютному ринку); cours effectif = cours en vigueur — дійсний, існуючий, ефективний курс; cours boursier = cours de la Bourse — біржові ціни; en cours de = pendant, dans le courant de — у процесі, протягом; être en cours — мати місце; cours de change — валютний, вексельний курс; курс переказу; курс обміну; cours flottant — вільно плаваючий курс валюти; cours d'ouverture — курс в час відкриття біржі; cours de clôture — курс в час закриття біржі, заключна ціна

courtage (m) — 1) = commission (f), rémunération (f) — куртаж (комісійна винагорода брокеру, брокерська комісія); 2) маклерство, посередництво

courtier (m) = agent (m), intermédiaire (m) — курт'є, маклер, брокер, агент, посередник, ділер (біржовий ділок на англосаксонській біржі)

coût (m) = valeur (f), prix (m), frais (m) — ціна, вартість; coût de la facture = prix (valeur) de la facture — фактурна ціна (вартість);

coût (frais) de la production — витрати виробництва; coût du crédit — вартість кредиту; coût de la vie — вартість життя; coûts fixes — тверді ціни; coût marginal — гранично висока (собі)вартість; coûts variables — нестійкі ціни; coûts constants — незмінні ціни; coûts comparés — порівняльні ціни

coûteux = onéreux — коштовний, обтяжливий, який дорого коштує

couverture (f) = paiement (m), règlement (m) — покриття, сплата, уплата, розрахунок, ліквідація

couvrir = 1) payer, régler — покривати, забезпечити покриття (грошове); 2) належати ...: liste de colisage couvrant cet envoi — аркуш для упаковки, що належить до цієї партії

créance (f) = somme (f) due, dette (f) exigible — несплачений борг, платіжне доручення; créance (f) sur qn — кредитове сальдо на..., платіжне доручення на кого-небудь; créance exigible — борг, який належить стягти; recouvrer une créance — стягти борг

créancier (m) = créiteur (m) — кредитор

création (f) = fondation (f), institution (f), constitution (f) — створення, заснування (фірми, товариства і т. п.)

crédit (m) — 1) = avoir (m) — (бухг.) кредит (права сторона бухгалтерського обліку), кредитове сальдо; débit et crédit — дебет та кредит; 2) = confiance (f) — віра, довіра; 3) = sommes (f, pl) allouées sur un budget — (фін.) кредит, асигнування (по бюджету); 4) = solvabilité (f) — кредитоспроможність, платоспроможність; à votre crédit — до Вашого кредиту, до кредиту Вашого рахунку; 5) = délai (m) accordé pour un paiement — відстрочка платежу, кредит; 6) = banque (f) — банк: Crédit Lyonnais — Ліонський кредит; 7) = accreditif (m) — акредитив: crédit à découvert = crédit en blanc, crédit sans garantie — кредит без забезпечення (без гарантії); crédit à longue (moyenne, courte) échéance — довготерміновий (середньотерміновий, короткотерміновий) кредит; crédit documentaire = accreditif documentaire — документарний, товарний акредитив; accorder (consentir, octroyer, faire) un crédit = faire bénéficier qn d'un crédit — надати кому-небудь кредит; à crédit = sans exiger de paiement immédiat — у кредит; vendre à crédit — продавати у кредит; à notre crédit: frs... — на нашому рахунку кредитове сальдо... франків

crédit-bail (m) = location-vente (f), leasing (angl.) — здача в оренду з наступним продажем, лізинг (англ.)

créditer = porter au crédit — (англ.) кредитувати чий-небудь рахунок, записати у кредит рахунок кого-небудь: créditer un compte d'une somme = alimenter un compte d'une somme — кредитувати рахунок сумою

créiteur (m) 1) = créancier — кредитор; 2) (adj.) — кредитовий; compte (m) créiteur — кредитовий рахунок; solde (m) créiteur — кредитове сальдо; notre compte est créiteur de frs... — на нашому рахунку є кредитовий залишок... франків

curriculum (m) = emplois (m, pl) ou postes (m, pl) occupés successivement — перелік виконуваної роботи за період трудової діяльності

D

dans, dans quelques jours — через кілька днів; dans les 48 heures — протягом 2-х діб

date (f) = délai (m) — дата, число, день, термін: date d'arrivée (de départ) — дата прибуття/відправлення; en date de = daté (datant) de — датований; de longue date = de longues années — багаторічний

dater = mettre la date sur — датувати: à dater de = à compter de la date — починаючи з ...

déballage (m) — розпаковка

déballer — розпаковувати

débit (m) = solde (m) débiteur — (бухг.) дебет, дебетове сальдо: à votre débit — у Ваш дебет; porter au débit = inscrire au débit — відносити, записати в дебет (рахунку)

débiter = porter au débit — дебетувати, записати у дебет: débiter le compte d'une somme — дебетувати рахунок сумою

débiteur (m) — 1) = personne qui a une dette envers qn — дебітор, боржник: débiteur douteux — сумнівний боржник; 2) (adj.) — дебетовий: compte débiteur — дебетовий рахунок; solde débiteur — дебетове сальдо

débouché (m) = marché (m) d'écoulement de marchandises — ринок збуту

débours (m, pl) = somme (f) déboursée, dépense (f), frais (m) — витрати: rentrer dans ses débours — повернути свої витрати

déboursier = dépenser, payer, verser — витрачати, тратити (гроші)

déceler = révéler, faire apparaître, trouver — виявляти, відкривати, знаходити що-небудь

décharge (f) = dégagelement (m) de l'obligation — 1) виконання зобов'язань; 2) звільнення від боргів, припинення зобов'язань; donner décharge = décharger (dégager) qn de l'obligation — звільнення кого-небудь від зобов'язань, боргів

déchargement (m) = débarquement (m) — розвантаження: le navire est en cours de déchargement — судно розвантажуються; déchargement incomplet — вивантаження не всієї кількості, неповне вивантаження

déchet (m) = freinte (f) — усушка, утруска; знижка на усушку, утруску

décision (f) arbitrale = sentence (f) arbitrale — арбітражне рішення

déclaration (f) en douane — митна декларація

déclarer — заявляти, оголошувати: déclarer une réclamation — заявити рекламцію; valeur déclarée — оголошена вартість, цінність

déclassé, qualité (f) déclassée — знижена якість

décliner = refuser — відхиляти, відмовлятися: décliner une réclamation — відхилити претензію; nous déclinons toute responsabilité — ми знімаємо з себе всяку відповідальність

décompte (m) = compte (m), calcul (m) — розрахунок, підрахунок: voici le décompte de cette opération — ось розрахунок цієї угоди

décompter = calculer — розраховувати, вираховувати, підраховувати
découler de qch = résulter, provenir, s'ensuivre — походити, виходити з ...: il en découle = il en résulte, il en provient — з цього виходить, випливає

découvert (m) = déficit (m) — дефіцит, незабезпечений борг, заборгованість банку, перевершення кредиту в банку: vendre à découvert = vendre sans garanties = vendre à crédit — продавати у борг, без гарантій: crédit à découvert — кредит без забезпечення

dédommagement (m) = indemnité (f), compensation (f) — відшкодування (збитку), компенсація; en dédommagement = à titre de dédommagement — у відшкодування, у вигляді відшкодування збитку

dédommager qn de qch = indemniser qn de qch, compenser — відшкодовувати (збиток), компенсувати: dédommager l'acheteur des pertes subies — відшкодувати покупцеві нанесені збитки

dédouané — звільнений від митного збору (мита); marchandise dédouanée — товар, звільнений від митного збору

dédouaner = faire sortir une marchandise de l'entrepôt de la douane en accomplissant certaines formalités — звільнити товари від мита

déduction (f) — віднімання, відрахування, утримання; déduction faite de = sous déduction de, après déduction — за відрахуванням, після відрахування

déduire = retrancher du total à payer — віднімати, утримувати; à déduire du total — за відрахуванням із загальної суми

défaillance (f) — 1) = non-exécution (f) des obligations — невиконання обов'язків (зобов'язань); невиконання угоди, несплата; 2) = défaut (m) — недолік

défaillant (m) = débiteur (m) — боржник, той, хто не виконує своїх обов'язків (зобов'язань)

défaut (m) = vice (m), malfaçon (f), imperfection (f), défaillance (f) — недолік, вада, дефект, огріх, ушкодження, несправність: défaut de fabrication — дефект виробництва; défaut d'instructions — відсутність інструкцій; défaut de paiement — non-paiement (m), impaiement (m) — несплата; défaut de qualité — недоброякісність; défaut de quantité — нестача; défaut d'assortiment — некомплектність; 2) = faute (f), manque (f), pénurie (f), carence (f) — недолік, відсутність; à défaut de = faute de — за відсутністю; à défaut de paiement — через несплату; faire défaut = manquer — бракувати; 3) = non-exécution (f) de qch, manquement (m) à ses engagements — нездійснення, невиконання своїх обов'язків

défectueux = avarié, détérioré, endommagé — ушкоджений, дефектний, бракований, несправний; **marchandise (f) défectueuse** — рекламаційний товар

défiant (m) = prix (m) défiant toute concurrence = prix compétitif — конкурентоспроможна ціна

défraîchi — залежаний: **marchandise défraîchie** — залежаний товар

dégager qn de qch = libérer, décharger — звільнити кого-небудь від чого-небудь: **dégager qn d'une obligation = soustraire à une obligation** — зняти, звільнити кого-небудь від зобов'язань; **se dégager** — звільнитися від чого-небудь: **se dégager de l'obligation** — зняти з себе зобов'язання; **se dégager de la responsabilité** — зняти з себе відповідальність

dégât (m) = dommage (m), perte (f) — шкода, ушкодження, пошкодження, збиток, зіпсованість; **dégât causé par l'incendie** — шкода, заподіяна пожежею

délai (m) — 1) = **terme (m), date (f)** — термін; **délai de faveur = délai favorable** — пільговий термін; **délai de livraison** — термін постачання; **délai d'option** — термін з опціоном; **délai supplémentaire** — додатковий термін; **délai convenu** — узгоджений термін; **passé ce délai = à l'expiration de ce délai** — після закінчення цього терміну; **dans le délai de 8 jours = sous huitaine** — протягом, не пізніше, ніж через 8 днів; **dans le plus bref délai** — у найкоротший термін; **sans délai = sans retard** — терміново, невідкладно; **accorder un nouveau délai = proroger le délai** — продовжити термін; **dépasse le délai = excéder le délai** — прострочити термін; **arrivée (f) du délai** — надходження терміну; 2) = **sursis (m)** — відстрочка; **demande un délai = demander un sursis** — просити відстрочку; **ces articles sont bien demandés = ils sont très recherchés (réputés), ils se vendent bien** — ці товари мають великий попит

délégation (f), par délégation = par (pour) procuration (f) — за дорученням такого-то

délégué (m) = mandataire (m), fondé (m) de pouvoir, représentant (m) — уповноважений, представник, той якому доручено...

déléguer = confier, charger qn d'une mission — доручати, уповноважувати

demande (f) — запит, попит, прохання, заява, звертання: **sur demande** — за вимогою; **selon (à, sur) votre demande** — за Вашим проханням; **demande de prix, d'offre, de renseignement** — запит на ціни, оферту, відомості; **demande et offre (f)** — попит та пропозиція; **demande pressante = demande urgente** — наполегливе, настійне прохання

demandeur (m) = personne qui fait une demande — особа, яка надсилає запит на оферту

démarche (f) = demande (f), requête (f), sollicitation (f) — крок, міра; **démarches (pl)** — турботи; **faire des démarches auprès du Ministère** — клопотати перед міністерством

déménagement (m) = transfert (m), changement (m) de domicile, de siège social — зміна місця проживання, переїзд на інше місце перебування

déménager — 1) = **changer de domicile, de résidence** — переїжджати на інше місце, змінити адресу, місцеперебування; **les dépôts ont déménagé** — склади переїхали на інше місце; 2) = **transférer** — переводити (на інше місце), переміщувати

demeure (f) — вимога, ультиматум: **mettre qn en demeure de faire qch = faire (formuler) des réserves = se retourner contre qn = sommer** — пред'явити кому-небудь ультиматум стосовно виконання зобов'язань

démontrer = montrer, accuser — показувати, засвідчувати, виявляти; **l'enquête a démontré** — розслідування показало

dénommé = désigné, nommé — що іменується; **dénommé ci-après (ci-dessous dans la suite)** — що іменується нижче, в подальшому

dénomination (f) = désignation (f), nom (m) — назва, найменування

dénoncer = résilier, annuler — денонсувати, розривати, анулювати; **dénoncer un contrat** — денонсувати угоду

départ (m) = partance (f) — від'їзд, відправлення, відбуття, відхід

dépasse = excéder — перевищувати, перевершувати, бути вище, ніж (у порівнянні з...): **dépasse le crédit de X frs** — перевищити кредит на X франків (фр.); **dépasse le délai = en franchir les limites** — прострочити термін; **dépasse (excéder) 2 jours** — прострочити термін на 2 дні

dépense (f) = emploi (m) d'argent — витрата грошей, трата; **dépenses accidentelles** — непередбачені витрати; **dépenses occasionnées** — одноразові витрати; **frais (m, pl)** — витрати; **dépenses exposées = dépenses subies** — понесені витрати

déposant (m) = personne qui fait un dépôt d'argent, de marchandises — вкладник, депозитор, депонент

déposer = mettre en dépôt — зберігати на складі, складувати, здавати на зберігання, депонувати; **déposer les fonds à la banque** — розміщувати гроші у банку; **déposer la marchandise** — здавати товар на зберігання на склад

dépositaire (m) — депозитарій, охоронець

dépôt (m) = entrepôt (m), magasin (m) — склад, товарний склад; **dépôt de consignment** — консигнаційний склад; **recevoir la marchandise en dépôt** — приймати товар на склад

dépréciation (f) = baisse (f), dévalorisation (f) — 1) **обезцінювання**; 2) = **moins-value (f)** — знижка на псування товару: **ces articles ont subi une dépréciation de 20 %** — ці товари знецінились на 30 %

déprécier = diminuer le prix, la valeur — знижувати ціну; знецінювати, падати в ціні

dérogation (f) à qch = infraction (f) à contravention (f) à — порушення (угоди, закону, правила і т. п.)

déroger à qch = contrevenir à, enfreindre qch — порушувати (угоду, закон, правило і т. п.)

déséquilibrer = faire perdre l'équilibre à qch — порушувати рівновагу, баланс, виводити з рівноваги

désignation (f) = dénomination (f) — назва, опис

désir (m) — бажання: accéder au désir de qn = aller au devant du désir de qn — піти назустріч чийомусь бажанню

désireux — бажаний; той, хто бажає: nous serions désireux de faire qch = nous aimerions (faire qch) — ми хотіли б (зробити щось)

désolé — сумний, засмучений: être désolé de faire qch = être navré, avoir un vif regret — шкодувати, бути засмученим чим-небудь

destinataire (m) — адресат; товаротримувач; aux risques du destinataire — на ризик товаротримувача

destination (f) — призначення, місце призначення: à destination de — що прямує в... (про судно); в..., port (m) de destination — порт призначення

détail (m) — подробиця, деталь: en détail — докладно

détenir = tenir en sa possession — мати у себе що-небудь: détenir la marchandise = l'avoir en stock — мати товар у запасі, на складі

détenteur (m) = porteur (m) — подавач, пред'явник

détérioration (f) = endommagement (m), avarie (f) — пошкодження, шкода, погіршення; зношуваність, негідність (обладнання)

détériorer (se) — погіршувати(ся), псувати(ся)

déterminer qn, qch à faire qch = inciter, encourager, engager, inviter — спонукати до чого-небудь, штовхати на які-небудь дії

dette (f) = somme (f) due — обов'язок, борг

dévalorisation (f) = dépréciation (f) — обезцінювання, зниження ціни

devis (m) = évaluation (f) des prix — кошторис, калькуляція; devis du projet — проектний кошторис

devises (f, pl) = monnaie (f) étrangère — іноземна валюта

différence (f) de prix = écart (m), déséquilibre (m), décalage (m) de prix — різниця, розрив у цінах; différence de qualité — відхилення у якості

différend (m) = contestation (f), litige (m), désaccord (m) — розбіжність, суперечка: différend pouvant surgir (naître, résulter) du contrat — розбіжність, яка може виникнути в зв'язку з контрактом

différent — різний: être différent de qch = différer de qch — відрізнятися, не відповідати

différer — 1) = retarder, remettre, ajourner — відстрочувати, відкладати, переносити на інший термін; 2) = être en contradiction avec qn, qch — відрізнятися від, розходитись, не відповідати: la qualité diffère du contrat = la qualité n'est pas conforme au contrat — якість товару відрізняється від контрактного

diminuer = réduire, baisser (prix (m), impôts (m), etc.) — знижувати, скорочувати (ціни, податки і т. п.); diminuer de... — зменшувати

на...; diminuer à (jusqu'à)... — зменшувати до...; diminuer de X fois — зменшити в X разів

diminution (f) = réduction (f), baisse (f) (des prix, impôts, etc.) — зниження, скорочення (цін, податків); знижка; accorder une diminution sur le prix — надати знижку з ціни

direction (f) = gestion (f), gérance (f) — управління, ведення справ; Direction des relations économiques extérieures — Управління зовнішніх економічних зв'язків (у Франції)

diriger = gérer, commander, administrer — управляти, керувати

discrétion (f) — зберігання таємниці

disponible — те, що є в розпорядженні: = argent (m), marchandise (f) dont on peut disposer immédiatement — існуючі, у наявності (розпорядженні) гроші, товари: marchandises disponibles (en stock) — товар, який є в наявності; argent (m), fonds (m), ressources (f, pl) disponibles — вільні гроші (грошові засоби); capital (m) disponible — ліквідний капітал

disposé — прихильний до чого-небудь: être disposé à qch, à faire qch = être prêt à — бути готовим (мати намір) що-небудь зробити

disposer sur qn — влаштовувати, виставити: tirer une traite sur qn = disposer sur la caisse de qn (de la somme de...) — виставити на кого-небудь вексель: disposer sur nos caisses jusqu'à concurrence de... — виставити на нас вексель на суму...

disposition (f) — розпорядження; se mettre à la disposition de qn — бути готовим зробити послугу; mettre qch à la disposition de qn = transférer, livrer — віддавати в чиєсь розпорядження; tenir (laisser) la marchandise à la disposition de qn — залишати товар у чиєсь розпорядження

dissolution (f) = liquidation (f) — припинення діяльності, ліквідація, розпуск (фірми, товариства і т. п.): dissolution d'une société — припинення діяльності товариства

dissoudre = liquider — припинити діяльність (фірми, товариства): la société a été dissoute — спілка була ліквідована

distinguer(se) par — розрізняти(ся), відрізняти(ся)

diviser(se) en — розділяти(ся), ділити(ся) на

divisible — подільний: crédit divisible — подільний акредитив

document (m) = pièce (f), documentation (f) — документ; documents accompagnant la marchandise = documents afférents à la marchandise — документи, що супроводжують товар, товаросупроводжувальні документи; documents administratifs — управлінські документи; paiement contre documents — виплата проти документів, документ за готівковий розрахунок

domicile (m) — 1) = lieu (m) de résidence, siège (m) social — місце-знаходження (фірми), головна контора (фірми), юридична адреса (фірми); 2) = lieu de paiement d'un effet — (фін.) доміциль, місце сплати за векселем: présenter un effet à domicile — пред'явити вексель за місцем його сплати (що вказується на векселі)

dommage (m) = perte (f) — шкода, збиток, втрата, загибель; *causer un dommage* — заподіяти збиток; *dommages causés (occasionnés)* — заподіяні збитки

don (m) — знижка, пов'язана з природним погіршенням якості товару
dossiers (m, pl) — справа, підшиті папери

douane (f) — митниця; **droit** (m) de douane — мито

double (m) = copie (f) — копія

doubler = augmenter de deux fois — збільшити в два рази

draft (angl.) = traite (f) — тратта

droit (m) — 1) = taxe (f) — мито, податок, збір, плата за...; *droit d'entrepôt* — збір (плата) за зберігання товару на складі; 2) = faculté (f) — право; *donner le droit à qn* = *donner la faculté à qn* de faire qch — дати кому-небудь зробити щось; *être en droit de faire qch* = *avoir le droit de faire qch* — мати (бути в праві) право зробити що-небудь

dû (adj.) — те, що належить кому-небудь: *en forme due* = *dûment* — належним чином; *somme (f) due* — сума, яка належить; *il nous reste dû* — нам належить...; *être dû à, résulter de, provenir de* — бути спричиненим чим-небудь

ducroire (m) = commission (f) — 1) делькредере, поручительство; 2) комісія за делькредере; *se porter ducroire* = *se porter garant*, *répondre de qn* — прийняти на себе делькредере, виступити як гарант, поручитель

dûment = *en forme due* — належним чином; *contrat (m) dûment signé* — контракт, підписаний належним чином

dumping (m, angl.) = vente (f) à perte — демпінг; вивезення за низькими цінами

duplicata (m) = double (m) — копія; *duplicata de (la) lettre de voiture* — дублікат залізничної накладної

durée (f) — тривалість; *durée de validité* — термін дії

durer = continuer, persister, ne pas cesser — продовжуватись, тривати, не припинятись

Е

écart (m) = différence (f), décalage (m) — розрив, різниця, розходження; *écart de prix (entre les prix)* — розрив, різниця в цінах

écarter(s') de qch = *avoir une différence (marge)*, *différer de*, *être différent de* — розрізнятися, відрізнятися, відхилятися

échange (m) — 1) = change (m) — міна, обмін; *échange de marchandises* = *échanges commerciaux* — товарообмін; 2) = remplacement (m) — заміна; *échange des pièces défectueuses* — заміна дефектних частин; *rendre des services en échange* — зробити взаємну послугу; *en échange de* = *en remplacement de* — в обмін; *faire l'échange* = *échanger un article contre un autre* = *remplacer un article contre un autre* — замінити один товар іншим

échantillon (m) — зразок, проба; *échantillon commercial* — товарний зразок; *prélèvement (m), prise (f) des échantillons sur échantillonnage* — відбір зразків, проб; *prélever (prendre) les échantillons sur* = *échantillonner* — відбирати зразки, проби, робити вибірку; *vendre (acheter) sur échantillon* — продавати (купувати) згідно зі зразком; *échantillon sans valeur* — зразки без ціни (надпис на пакеті, ящику, які були відправлені поштою)

échantillonnage (m) = prise (f) (prélèvement) des échantillons sur — відбір зразків, проб

échantillonner = prendre (prélever) les échantillons sur — відбирати зразки, проби

échapper (à) = ne pas être contrôlé, remarqué — не помітити, упусти-ти: *cela a échappé à notre attention* — ми не звернули на це уваги; *circonstances échappant au contrôle de l'homme* — обставини, які не залежать від контролю людини

échéance (f) — 1) = date (f) d'expiration du délai (terme) de paiement — настає/минає термін сплати (за векселем); *jusqu'à l'échéance* — до закінчення терміну сплати; *à (l') échéance* = *à l'arrivée de la date de paiement* — до закінчення терміну сплати, коли наступить термін; *ces effets arrivent à l'échéance* — за цими векселями настає термін сплати, *effet (m) à longue échéance* — довготерміновий вексель; *prorogation (f) d'échéance* — відстрочка платежу; 2) = sommes qu'on aura à payer à la date d'échéance — суми, які підлягають платежу (за векселем); *faire face à une forte (lourde) échéance* — сплатити велику суму за векселем

échelonné = réparti, distribué — послідовний, частковий, поступовий; *paiements échelonnés* = *paiements par échelonnement* — платежі в розстрочку, частками; *livraisons échelonnées* — часткові поставки

échelonnement (m) = répartition (f), distribution (f) — розподіл частками; розстрочка: *paiement par échelonnement* = *paiement à tempérament* = *paiement échelonné* = *paiement en (par) acompte* — платежі в розстрочку, частками

échelonner = espacer qch plus ou moins régulièrement, répartir — розташовувати у певній послідовності; *échelonner sur 3 mois* — розподілити на 3 місяці; *échelonner les livraisons* — робити поставки рівними партіями; *échelonner les paiements* — робити сплату частками, в розстрочку

échoir = arriver à l'échéance = arriver à une date où est prévu le paiement — наближатися: *la date de paiement échoit*; *la traite échoit à la fin du mois* — термін сплати платежу за векселем настає в кінці місяця

échu = arrivé à l'échéance — який наступив (про термін платежу за векселем: *traite (f) échue* — термін сплати, який наступив, тратта

écoulé = mois (m) écoulé — минулий місяць: *votre lettre du 20 écoulé* — Ваш лист від 20-го минулого місяця

écoulement (m) = vente (f) — продаж, збут; **marché** (m) d'écoulement de marchandises = débouché (m) — ринок збуту товару

écouler(s') — 1) = se vendre — реалізовуватись, продавати(ся): il nous sera difficile d'écouler cette quantité — нам буде важко збути (продати) цю кількість; 2) = expirer — виходить (про час); près de 2 mois se sont écoulés — минуло біля 2-х місяців; le terme écoulé = passé ce terme (délai) — у зв'язку з закінченням цього терміну

écrit (m) = document (m), titre (m) — документ (оформлений у письмовому вигляді)

effectuer(s') = faire, exécuter — виробляти(ся), здійснювати(ся); effectuer (faire) le paiement = payer — здійснювати платіж, платити: les livraisons s'effectuent trop lentement — поставки здійснюються дуже повільно

effet (m) — 1) = résultat (m), conséquence (f) — слідство, наслідок; avoir pour effet = avoir pour conséquence (résultat) — мати наслідком чого-небудь; 2) = traite (f) — тратта, перевідний вексель; effets de commerce — кредитні документи (вексель, чек...)

efforcer(s') de faire qch = faire tous ses efforts, faire tout son possible, faire tout ce qui est en son pouvoir — намагатися, прикладати всі зусилля, робити все можливе (все від себе залежне)

élaborer = mettre au point — розробити (план, проект і т. п.): élaborer un projet — розробити проект

élévation (f) = majoration (f), augmentation (f), hausse (f) — підвищення, зростання, ріст, приріст

élever — 1) = augmenter, majorer, hausser — піднімати, зростати (ціни, налоги); 2) = présenter: élever une réclamation — заявити рекламцію; s'élever à = se monter à, se chiffrer à — складати в сумі, у розмірі, доходити до...: s'élevant à X frs — на суму, в розмірі X фр.; s'élever de 10 % — підвищуватися, зростати на 10 %: nos frais s'élèvent à... — наші витрати складають...

emballage (m) = conditionnement (m) — упаковка: emballage en sacs — упаковка в мішки; sous (en) emballage — в упаковці, упакований; emballage d'exportation — експортна упаковка; emballage maritime — морська упаковка, експортна упаковка; marchandise (f) sous emballage = marchandise emballée — товар в упаковці, упакований товар; emballage à retourner (récupérer, reprendre) = emballage consigné — упаковка, яка підлягає поверненню; emballage perdu (non retourné, récupéré, consigné) — упаковка, яка не підлягає поверненню; emballage défectueux = emballage peu soigné, emballage sans soin — зіпсована упаковка, недбала упаковка, emballage (non) adéquat = (ne)répondant(pas) aux règles établies — належна/неналежна упаковка; emballage insuffisant — недостатня упаковка; du fait du mauvais emballage — через погану упаковку

emballer = conditionner — пакувати, розливати; loger (pour les liquides) — розливати

emballeur (m) = conditionneur (m) — пакувальник

embarquement (m) = expédition (f), envoi (m) — відвантаження, завантаження, відправка

embarquer = expédier, envoyer — відвантажувати, відправляти: embarquer sur, par, à bord de (du navire X) — відвантажити з пароплавом X

émettre = établir, tirer — виписувати, виставляти: émettre une traite = établir, tirer une traite — виписати, виставити тратту

emmagasiner = entreposer, mettre en dépôt (entrepôt, magasin) — розміщувати товар на складі, складувати товар

emplacement (m) = lieu (m), endroit (m) — місце, місцезнаходження

emploi (m) = poste (m), situation (f) — посада, місце, заняття

employé (m) intéressé = compagnon (m), associé (m) — компаньйон, партнер, учасник (фірми, товариства)

employer — 1) = utiliser, user, se servir de — вживати, застосовувати; 2) = occuper — давати роботу, обіймати: il a été employé chez nous comme... — він працював у нас на посаді...

empressement (m) — бажання, готовність

emprunt (m) obligataire — облігаційна позика

enchère (f) — аукціон, публічний розпродаж, торги; enchères (f, pl) — аукціонний розпродаж: nous les ferons vendre aux enchères — ми їх продамо з аукціону

encourager qn à qch, à faire qch = inciter à, inviter à, déterminer à — спонукати до чого-небудь, заохочувати кого-небудь до чого-небудь

encourir = s'exposer à, subir — терпіти, приймати/брати на себе, підлягати чому-небудь, бути оштрафованим, нести: encourir une amende — підлягати штрафу; encourir des frais = s'exposer à des frais — робити витрати: pertes encourues = pertes subies — понесені збитки; frais encourus — зроблені витрати

endossement (m) = endos (m) = écriture (f) au dos du titre; transmission (f) des titres à ordre — надпис на звороті (документа, листа, контракту); індосамент, передавальний надпис (на звороті векселя, коносаменту та ін.); жіро

endéans = au cours de = durant = pendant — впродовж (вживається тільки у Канаді, Бельгії та Швейцарії)

enfreindre qch = déroger à, contrevenir à, manquer à, violer qch — порушувати (договір, закон, правило та ін.); enfreindre les règlements — порушувати платіжні правила

engagement (m) — 1) = obligation (f), promesse (f) — зобов'язання; dégager qn de l'engagement — звільнити кого-небудь від зобов'язань; 2) = placement (m), investissement (m) — вкладання, розміщення капіталів, інвестування; 3) = recrutement (m) — набір, комплектування кадрів

engager qn à qch, à faire qch — 1) = encourager, inciter, déterminer à — заохочувати до чого-небудь; 2) = entamer, amorcer, ouvrir: engager

des négociations — починати переговори; s'engager à faire qch = s'obliger à, se charger de — зобов'язуватися, брати на себе зобов'язання; s'engager tacitement à se conformer à qch — зобов'язатися мовчки робити що-небудь

engineering (m, angl.) = service d'ingénieur — «інжиніринг», інженерні послуги; travaux d'engineering = travaux d'études et de prospection — інженерні роботи

enlèvement (m) = prise (f) de la marchandise en dépôt — вибірка товару зі складу, взяття: enlèvement des marchandises à valoir sur le contrat — вибірка товару в рахунок кількості згідно з контрактом

enlever = prendre la marchandise en dépôt, retirer, emporter — одержувати (товар зі складу), забирати, вибирати в рахунок кількості згідно з контрактом, faire enlever les colis = faire prendre ces colis dans le magasin — брати вантаж зі складу

enquête (f) — наведення довідок, вияснення причин, розслідування
enquêter = étudier une question — наводити довідки, довідуватися, розслідувати, вияснити причини чого-небудь

enregistrer — 1) = constater, noter — зазначати, констатувати; 2) = porter au registre, inscrire sur le registre — записати, зареєструвати, заносити до реєстру (книги): enregistrer les commandes — зареєструвати, занести замовлення до реєстру

ensemble (m) = totalité (f) — сукупність: ensemble des produits — всі товари

ensuivre(s') de qch = résulter, découler, provenir de — виходити, впливати з...: il s'ensuit = il en résulte — з цього виходить, впливає, що...

entendre(s') = 1) se comprendre — порозумітися: les partenaires se sont entendus (compris) — партнери порозумілися; qu'entendez-vous par là? — що Ви під цим розумієте? 2) = désirer, vouloir, avoir l'intention de...: nous entendons obtenir satisfaction — ми сподіваємося на задоволення цих вимог; 3) pour faire qch, convenir de — домовлятися; je ne doute pas qu'on puisse s'entendre — я не сумніваюсь, що ми змогли б домовитися (порозумітися)

en-tête (m) = les en-tête (m, pl) — заголовна частина, заголовок, рубрика (у діловому листуванні): papier à en-tête — фірмовий бланк

entraîner qch = avoir pour conséquence (effet) qch — викликати, спричинити що-небудь

entremise (f) = intermédiaire (m) — посередництво; par l'entremise de = par l'intermédiaire de — за допомогою, через когось, за чиймось посередництвом, за сприяння

entreposer = emmagasiner = mettre en dépôt — розміщувати товар на складі

entrepôt (m) = dépôt (m) — склад, товарний склад, приписний митний склад; droit (m) d'entrepôt — складський збір, плата за збереження товару на приписному митному складі: mettre en entrepôt = entreposer — розміщувати товар на складі

entrer en contacts (relations) = nouer (établir, prendre) des contacts avec... — налагоджувати контакти, зв'язки з...

entre-temps = dans l'intervalle, pendant ce temps-là — тим часом, за цей час

entretenir — підтримувати: entretenir des relations = être en relations — підтримувати стосунки; s'entretenir avec qn au sujet de qch = traiter, discuter, négocier — розмовляти про що-небудь, обговорювати що-небудь стосовно якої-небудь теми, дискутувати...

entretien (m) — 1) = conversation (f), discussion (f) — бесіда; 2) = réparations (f, pl), soins (m, pl) — утримання, догляд (за машиною, верстатом, приміщенням і т.п.)

entrevue (f) = rencontre (f), entretien (m) — зустріч, бесіда

envisager de faire qch = projeter, prévoir de — передбачати що-небудь зробити

envoi (m) — 1) expédition (f), embarquement (m) — відправка, відвантаження, вантаж: envoi (m) de documents — відправка документів; 2) lot (m), tranche (f) — партія товарів, вантаж

envoyer = expédier, embarquer — відправляти, відвантажувати

équipement (m) = outil (m), matériel (m) — обладнання: l'équipement de forge et de presse — ковальсько-пресове устаткування

équivaloir (à) = correspondre à, être conforme à — відповідати, бути рівноцінним чому-небудь

équivalent (m) = contrevalet (m) — еквівалент; équivalent en francs — еквівалент у франках

épuisement (m) = absorption (f), consommation (f) — вичерпання, витрати

épuiser = vider — вичерпувати; stock (m) épuisé = stock (m) vidé — вичерпані запаси

épure (f) — робоче креслення

erreur (f) = faute (f) — помилка, описка; erreur de facture = erreur de facturation — помилка в рахунку (фактурі), неправильно виписаний рахунок: une erreur s'est glissée (s'est produite) — вийшла (вкралась) помилка; erreur de calcul — арифметична помилка; par erreur — через помилку

erroné — неправильний, помилковий; références (f) erronées — неправильні банківські референції

escale (f) = relâche (f) — захід у порт, посадка; faire escale = faire une relâche — зайти в порт; sans escale — без заходу в інші порти, без посадки

escompte (m) — 1) = réduction (f) pour paiement au comptant — знижка за оплату готівкою; sous escompte de 5 % — із 5 % знижкою, за відрахуванням 5 %; 2) облік векселів

escompter = payer un effet de commerce avant l'échéance — обліковувати, дисконтувати (вексель); escompter un effet — врахувати вексель

essai (m) = vérification (f), analyse (f) — проба, випробування, дослід; **essais** (m, pl) de laboratoire — лабораторні дослідження; faire l'essai de qch = essayer qch — випробовувати, проводити дослідження (роботи); commande d'essai — пробне замовлення; envoyer à l'essai — відправити на випробування (пробу)

essayer = faire l'essai de qch — випробовувати, проводити випробування, пробу, досвід: essayer une machine — випробовувати машину

essuyer une perte = subir une perte — понести втрати

estaries (f, pl) = staries = jours de planche — якірна стоянка (термін, передбачений для завантаження та розвантаження)

estimée (f) lettre — поважний лист; votre estimée du... — Ваш поважний лист від...; estimé = respecté — шановний: nous avons reçu votre estimée commande — ми одержали Ваше шановне замовлення

estimation (f) = évaluation (f), appréciation (f) — оцінка, приблизний розрахунок; d'après une estimation approximative — за приблизною оцінкою

estimer — 1) = respecter — поважати; 2) = évaluer, apprécier — оцінювати, розраховувати: nous estimons notre perte à — ми оцінюємо наш збиток у ...; 3) = croire, considérer — думати, вважати: nous estimons préférable de — ми вважаємо за доцільне

établir — 1) = libeller, rédiger — виставляти, виписувати, складати, оформляти (документ): établir une facture sur qn — виписувати рахунок на кого-небудь; 2) = nouer (prendre) des contacts d'affaires, entrer en contacts — встановлювати, налагоджувати ділові стосунки, зв'язки; 3) s'établir (à) = se situer à, s'élever à — досягати, доходити до..., складати, оцінюватись, обчислюватись в...: notre décompte s'établit comme suit — наш розрахунок виглядає так; s'établir à un niveau supérieur (inférieur à) = se situer à un niveau supérieur (inférieur à) — перевищувати, перевершувати, бути (вище, нижче, ніж...), порівняно з чим-небудь; 4) = s'installer, constituer, instituer, créer, ouvrir, fonder une Maison — заснувати, організувати, відкрити, створити фірму; s'établir comme exportateur = installer une entreprise d'exportation — заснувати експортну фірму

établissement (m) — 1) = société (f), affaire (f), Maison (f), entreprise (f) — фірма, товариство, комерційне підприємство, заклад; 2) = le fait d'établir, de rédiger; rédaction (f) — виписування, оформлення; établissement (m) de la facture = facturation (f) — оформлення; 3) fondation (f), institution (f), constitution (f), création (f) — створення, заснування: établissement d'une société — заснування суспільства, товариства

état (m) = situation (f) — стан; être en état = être à même de — бути в змозі, могли; mettre qn en état = lui donner la possibilité, permettre — дати комусь-небудь можливість зробити що-небудь: être

en bon/mauvais état — бути в доброму/поганому стані (становищі); remettre en état = réparer — ремонтувати, відремонтувати, приводити до належного стану

êteindre = s'acquitter de, se libérer de — розплачуватися з боргом, погасити борг

être de = constituer — складати: le chiffre d'affaires est de X frs — обіг складає X фп.; être en état (en mesure, à même) de faire qch = être susceptible de faire qch — бути в змозі, бути в силах що-небудь робити; être en hausse = hausser, croître — зростати, підвищуватись; être en baisse = baisser — падати, знижуватись; être en expansion = augmenter — збільшуватись, розширюватись

évaluation (f) = estimation (f) — оцінка, приблизний розрахунок; d'après l'évaluation des experts — за оцінкою експертів

évaluer (à) = estimer (à) — оцінювати, розраховувати: le dommage a été évalué à — збиток був оцінений у ...; ex (prép. lat.) = franco — із, франко; ex ship (angl.) — франко строп, із судна; ex works, ex mill, ex factory (angl.) = à l'usine, franco usine — (angl.) франко завод, із заводу; ex warehouse (angl.) = en magasin, franco magasin, loco magasin — франко сховище, зі складу; ex quay (angl.) = franco à quai — франко-пристань, із пристані

examiner = prendre connaissance de qch — познайомитись з чим-небудь, розглядати що-небудь: examiner les échantillons = prendre connaissance des échantillons — ознайомитись зі зразками

excédent (m) = dépassement (m) — залишки, надлишки, позитивне сальдо, зайва сума, зайва вага; excédent de poids = poids en excédent (en excès, en dépassement) — зайва вага

excéder = dépasser, outrepasser — перевищуватись, бути вище, ніж... (чого-небудь, порівняно з чим-небудь): les colis n'excèdent pas 100 kilos — кіпа (тюк, ящик, пакунок) не перевищує 100 кг

exception (f) = dérogation (f), restriction (f) — виняток, вилучення; à l'exception de = exception faite de (pour), excepté, sauf — за виключенням; à quelques exceptions près — за деяким винятком, вилученням

exclusif = particulier, spécial — винятковий: nos articles exclusifs — товари підвищеного попиту: représentant exclusif pour tel pays — єдиний агент, представник якоїсь країни; vente exclusive — виключне право на продаж

exclusivité (f) — виняткове право (на продаж якого-небудь товару): en exclusivité — з виключним правом: nous vous réservons l'exclusivité de la vente — ми надаємо Вам виключне право на продаж

exécuter = accomplir, réaliser, donner suite à — виконувати: exécuter une commande = accomplir, réaliser un ordre — виконувати замовлення

exécution (f) accomplissement (m), réalisation (f) — виконання; exécution du contrat — виконання контракту (угоди); en exécution

de l'ordre — для виконання замовлення; *comptant sur une prompte exécution* — розраховуючи на швидке виконання; *en exécution de = en application de = en cours de* — в ході, в процесі: *les commandes en cours d'exécution* — замовлення, які виконуються або перебувають у процесі виконання

exercer = *pratiquer* — виконувати, обіймати (посаду): *exercer une fonction = accomplir (s'acquitter de) une fonction (tâche, mission, occupation)* — виконувати функцію (завдання, місію, зобов'язання)

exercice (m) — 1) = *application (f)* — виконання: *l'exercice de sa mission (de ses fonctions)* — виконання своїх функцій (зобов'язань); 2) = *période (f) comprise entre deux inventaires* — господарський, звітний, фінансовий рік, операційний період

exigence (f) = *revendication (f), réclamation (f)* — вимога, протест; *formuler une exigence = réclamer, exiger* — вимагати

exigible — те, що підлягає вимозі: *une dette (f) exigible* — борг, який підлягає вимозі

exigibilité (f) — вимога сплати боргу, вимога боргу

expédier = *envoyer, embarquer* — відправляти, відвантажувати

expéditeur (m) — експедитор

expédition (f) — 1) = *envoi (m), embarquement (m)* — відправка, відвантаження; 2) = *lot (m)* — партія товарів, вантажу; *faire une expédition = expédier* — відправити; *expéditions échelonnées = livraisons échelonnées* — часткові відправлення

expert (m) = *connaissanceur (m)* — експерт: *l'expert en marchandises* — експерт щодо товарів; *au dire des experts* — на думку експертів

expiration (f) = *écoulement (m)* — із закінченням (про термін): *à l'expiration de ce délai = passé ce délai* — у зв'язку з закінченням цього терміну

expirer = *s'écouler* — минати (про термін): *le délai a (est) expiré = le délai s'est écoulé* — термін минув

exportateur (m) — експортер

exportation (f) — 1) = *vente (f), expédition (f)* — експорт, продаж, відправка; 2) = *sortie (f)* — вивіз, експорт; *articles d'exportation* — предмети експорту; 3) *exportations (f, pl)* = *marchandises vendues* — експорт (коли мова йде про обсяг або вартість вивезених товарів), предмети вивозу, статті вивозу (експорту), експортні товари

exposé (m) **magistral** = *rapport (m) principal* — головна доповідь; *exposé (à) = n'est pas protégé (contre)* — незахищений від чогонбудь: *marchandises exposées aux intempéries* — товар незахищений від атмосферних опадів; *s'exposer (à) = encourir, courir des risques* — ризикувати, брати на себе ризик

extrait (m) = *relevé (m), état (m) des comptes* — виписка рахунку, рахунок про стан рахунків

F

fabrication (f) = *confection (f) = production (f)* — виробництво, виготовлення

fabriquer = *produire = confectionner* — виробляти, вироблювати, виготовляти: *nous ne fabriquons plus ces articles* — ми більше не виробляємо ці товари

face (f), *faire face à ses obligations = tenir (respecter) ses obligations* — виконувати свої зобов'язання; *faire face à la facture = payer la facture* — сплатити фактуру; *faire face à la concurrence = supporter la concurrence* — витримувати конкуренцію

facilités (f, pl) = *avantages (m, pl) = privilèges (m, pl)* — пільги, послуги, сприятливі умови: *facilités de crédit* — кредити; *facilités de paiement* — пільгові умови платежу

façon (f) = *manière (f), mode (f)* — спосіб, засіб, метод; *de la façon (manière) suivante = comme suit* — таким чином; *façon de faire (d'agir)* — спосіб ведення справ

facturation (f) = *établissement (m) de la facture* — виписування, оформлення рахунку, фактури

facture (f) — рахунок-фактура, рахунок, фактура; *facture simulée = facture proforma (f)* — проформа-рахунок, орієнтовний рахунок, приблизна фактура; *montant (m) de la facture* — загальна сума фактури; *facture définitive (finale)* — остаточний рахунок; *prix (m) = valeur (f) de la facture* — фактурна вартість; *facture consulaire* — консульська фактура; *facture concernée = facture correspondante* — відповідний рахунок

facturer = *établir une facture* — виписувати рахунок, фактуру, фактурувати; *facturer l'emballage du prix coûtant* — фактурувати упаковку за вартістю

faculté (f) — 1) = *droit (m)* — право; *avoir le droit = avoir la faculté* — мати право; *avec faculté de transbordement* — з правом перевантаження; 2) = *pouvoir (m), possibilité (f)* — повноваження, можливість; *avoir la faculté de faire qch = avoir la latitude de* — мати можливість

faillite (f) = *banqueroute (f)* — банкрутство, неспроможність; *faire faillite = faire banqueroute* — збанкрутувати, перебувати в стані банкрутства, розоритися, потерпіти крах

faire: *faire suivre* — пересилати; *faire parvenir = envoyer* — посилати; *faire naître* — породжувати, визивати; *faire ressortir* — виділяти; *faire rentrer* — стягувати; *faire apparaître* — констатувати; *se faire admettre* — бути прийнятим; *se faire représenter* — бути представленим; *se faire connaître* — бути відомим; *faire rembourser* — відшкодувати

fait (m) — факт, причина: *par le fait, en fait = effectivement* — у зв'язку з цим, цим самим, звичайно, насправді; *du fait de* — че-

рез, у зв'язку з; *préjudice* (m) *subi de ce fait* — шкода, нанесена у зв'язку з цим

fausser = altérer = déformer — зіпсувати

faute (f) — 1) = erreur (f) — помилка: *commettre une faute* — зробити помилку, припуститися помилки; 2) = responsabilité (f), manquement (m) à — провина: *la faute incombe* (revient, retombe) à qn = la faute est imputable à — провина покладається на кого-небудь; *partie* (f) *en faute* = *partie fautive* — винна сторона; *par faute de qn* — через чиюсь провину: *par notre faute* — з нашої вини; *ce n'est pas notre faute* — це не наша вина; *sans faute* = obligatoirement — обов'язково; *faute de paiement* — невіплата; *faute de* = à défaut de, en l'absence de, par manque de — за відсутністю, через нестачу

fautif = qui est en faute — винний: *partie fautive* — винна сторона

faveur (f) = avantage (m) — прихильність, привабливість; *réserver la faveur des ordres à qn* = *favoriser qn des ordres* — віддати перевагу кому-небудь під час передавання замовлення; *en notre faveur* = à notre profit — на нашу користь; *ouvrir un crédit en notre faveur* — відкрити кредит на нашу користь, на наше ім'я

favoriser qn de qch — сприяти кому-небудь в чому-небудь: *favoriser qn de la commande* = *réserver la faveur d'une commande à qn* — віддати перевагу кому-небудь під час передавання замовлення; *favoriser qn de la confiance* — виявити довіру кому-небудь

fiabilité (f) — надійність: *fiabilité et durée de services des machines* — надійність та довготривалість роботи машин

fiable = robuste, solide — надійний, міцний

fil (m) — дріт: *par fil* = *par télégraphe* — телеграфом, телеграмою

finale = en fin de compte — врешті-решт, нарешті

fin (f) — кінець; *fin courant* = à la fin du mois — на кінець поточного місяця; *aux fins de* = en vue de, pour — з метою; *mener à la bonne fin* — приводити до бажаного кінця; *mettre fin à qch* — покласти кінець чому-небудь; *toucher à sa fin* — закінчити

final = définitif — остаточний: *le règlement* (m) *final* (définitif) — остаточний рахунок; *facture finale* — остаточна фактура

fini (m) = perfection (f) — оздоба; *d'un fini irréprochable* — бездоганна оздоба

finir — кінчати; *en finir avec qch* = *mettre fin à qch* — кінчати з чим-небудь: *cette affaire n'en finit pas* = elle traîne en longueur — ця справа набуває затяжного характеру

finition (f) = finissage (m), usinage (m), opération (f) qui termine la fabrication (d'un objet) — механічна обробка, оздоба деталі

firme (f) = Maison (f), fonds (m) de commerce, société (f), compagnie (f), affaire (f) — фірма, будинок торгівлі, торгове підприємство

fixe — твердий; à date fixe — в точно встановлену дату: à prix fixe — за твердою ціною

fixer qn sur qn, qch — 1) = informer qn sur qch, renseigner qn sur qch — давати відомості, довідки, інформувати кого-небудь про що-небудь; 2) = déterminer, établir — встановлювати, фіксувати

f.o.b. (angl.) = f.à.b. (fr.) = franco à bord — вільно на борту, франко борт, фоб (умова про зобов'язання продавця доставити та навантажити товар на борт судна)

fois (f) — раз: *deux fois moins* — вдвічі менше; *trois fois plus* — втричі більше; *en une seule fois* = en un seul lot — одним заходом, однією партією

fonction (f) = emploi (m) — посада, обов'язок: *remplir une fonction* — виконувати обов'язок; *en fonction de* = par suite de — залежно від..., відповідно з...; *le prix en fonction de la qualité* — ціна залежно від якості

fonctionnement (m) = marche (f), travail (m) — робота; *fonctionnement d'un appareil* (d'une machine) — робота, хід, функціонування машини (апарата)

fonctionner = marcher — функціонувати, діяти

fondateur (m) — засновник, фундатор

fondation (f) = création (f), institution (f), constitution (f) — створення, заснування (фірми, товариства і т. п.)

fondé (m) de pouvoir = délégué (m), mandataire (m), agent (m) — уповноважений, агент, представник

fondé (adj.) = objectif, légitime — обгрунтований: *réclamation* (f) *bien/mal fondée* — обгрунтована/необгрунтована рекламація

fonder = créer, instituer, constituer, établir — засновувати, встановити

fonds (m) — фонд, фондова цінність = ressource (f), argent (m), capital (m) — фонд, капітал, грошові засоби (кошти); *fonds disponibles* = disponibilités = argent (m) disponible — готівкові гроші; *fonds de commerce* = maison de commerce — торгова фірма (підприємство); *avancer des fonds* = prêter des fonds — авансувати, давати ссуду; *fonds social* — капітал якого-небудь товариства

force (f) majeure = événement (m) imprévisible — форс-мажор, нездоланна сила (перешкода), надзвичайні обставини; *cas* (m) *de force majeure* = circonstances (f, pl) *de force majeure* = cas échappant au contrôle de l'homme — нездоланні перешкоди (обставини)

forcer qn à faire qch = contraindre, obliger — змушувати, примушувати; être forcé (contraint, obligé) de faire qch — бути змушеним робити що-небудь

forfait (m) — 1) підряд, договір на підряд (договір, який заключається на основі твердо фіксованої ціни на речі або послуги); 2) сума, розмір якої встановлений заздалегідь і не може бути перевищенням; *prix* (m) à forfait = prix forfaitaire — паушальна ціна, ціна на круг; *prix fixé à forfait* = prix fixé pour le tout — сума, встановлена за все; *somme* (f) à forfait = somme (f) globale — загальна сума без диференціювання складових її частин (пау-

шальна сума); **fret** (m) à forfait — тверда сума фрахту (незалежно від того, скільки фактично завантажено на судно); **vendre/acheter à forfait** — продати/купити з виплатою повної вартості
forfaitaire = global — загальний; **prix** (m) **forfaitaire** = **prix à forfait** — паушальна ціна, ціна на круг, ціна за все
forfaitairement = par avance, au préalable — попередньо, заздалегідь
formation (f) = constitution (f) — здійснення, заключення: formation d'une vente, d'un contrat — укладання угоди на закупку (контракту)
former = constituer — здійснювати, укладати: former un contrat = effectuer, conclure un contrat — здійснювати, укладати контракт
formule (f) — 1) = formulaire (m) — бланк, формуляр: formules de chèques = chéquier (m) — чекова книжка; 2) = expression (f), locution (f), tournure (f) — вираз; formule d'appel — звертання (в листі); formule finale de politesse — заключна форма ввічливості (в листі); formule initiale — вступна фраза (у листі)
fournir — 1) = livrer — постачати; 2) = présenter, donner — представляти, давати
fournisseur (m) — постачальник
fourniture (f) = livraison (f) — поставка
frais (m, pl) = dépenses (f, pl) occasionnées par qch, débours (m, pl), charges (f, pl) — витрати, затрати; frais d'intervention — витрати на втручання, посередницькі витрати; frais de fabrication — витрати виробництва; frais de transport — транспортні витрати; frais de roulage (de camionnage) — автотранспортні витрати; frais d'entrepôt (de dépôt) — складські витрати; frais d'enlèvement — витрати, пов'язані з вилученням товару зі складу; frais de main d'œuvre — витрати на робочу силу; frais d'encaissement = frais de recouvrement — витрати по інкасо; frais généraux — накладні (загальні, торгові) витрати; frais d'acheminement — витрати на доставку; frais de déplacement — проїзні, шляхові витрати; frais de renvoi = frais de réexpédition — витрати на перевідправку; aux frais de = à la charge de, pour le compte de — за рахунок кого-небудь
franco — звільнений, вільний від витрат, безкоштовний. вільний від витрат на доставку товару до вказаного пункту, франко; franco-domicile dédouané — доставка франко (в умовне місце) з виплатою митного збору; franco wagon frontière — франко-вагон прикордонна станція
free on board (angl.) = franco à bord = fàb — вільно на борту, франко-борт, фоб
freight or carriage paid to (angl.) = franco rendu, fret ou port payé jusqu'à... — фрахт або провіз, сплачений до...
freinte (f) = déchet (m) — усушка, утруска, знижка на усушку, утруску

fret (m) — 1) = prix du transport — плата за перевезення морським, сухопутним та повітряним шляхом; 2) = prix de location d'un navire — плата за оренду судна; 3) = cargaison (f) — вантаж, що перевозиться на судні, літаком або на вантажній машині
fusion (f) = union (f) — злиття, об'єднання
fusionner — 1) — зливатися, об'єднуватися; 2) fusionner avec — зливатися, об'єднуватися з...
fût (m) — бочка, барило; en fûts — в бочках, в барилах (барильцях)

G

gage (m) = hypothèque (f) — застава (товару): en gage — в заставі; mettre en gage — закладати, віддавати; prêter sur gage — видати позику в заставу
gamme (f) = assortiment (m), série (f), nomenclature (f) — асортимент, номенклатура
gare (f) = station (f) = вокзал, залізнична станція: gare de destination — станція призначення; gare de départ — станція відправлення; franco gare de départ — франко станція відправлення
gérance (f) = gestion (f), direction (f) — управління, ведення справ
gérant (m) — управляючий
gérer = diriger, commander, administrer — управляти, керувати; gérer une affaire — управляти фірмою
gestion (f) = gérance (f), direction (f) — управління, ведення справ
glisser(se) — вкратися, проникнути: une erreur s'est glissée dans notre facture — у нашому рахунку виявилась помилка
global = total — загальний: valeur globale (totale) — загальна вартість
grandir = augmenter — підвищуватися, зростати, збільшуватися
gré (m) — воля, примха; забаганка: savoir gré (de) = être reconnaissant de, être obligé de — бути вдячним за що-небудь; au gré de l'acheteur = à l'option de l'acheteur — за вибором (опцією) покупця; à votre gré = à votre convenance — на Ваш розсуд
guide-interprète (m) — гід-перекладач

H

habilité (f) — (юр.) правоздатність: être habilité à faire qch = être autorisé à — бути правомочним, мати право на які-небудь дії
habiliter qn à faire qch = autoriser à — уповноважувати кого-небудь
hâter = accélérer, avancer — прискорювати, форсувати, проштовхнути; hâter la livraison le plus vite possible — прискорити поставку якомога швидше; se hâter — квапитися: hâtez-vous de faire vos demandes — не зволікайте з передачею запитів
hausse (f) = augmentation (f), élévation (f), majoration (f) — підвищення, зростання, збільшення, приріст, додавання; être en hausse = subir (connaître) une hausse, hausser — підвищуватись, зростати, збільшуватись (про ціни і т. п.)

hausser = augmenter — підвищуватись, зростати, збільшуватись: les cours ont haussé de 15 % — ціни зросли на 15 %
hommage (m) — данина поваги, пошани: hommage de profond respect — данина глибокої поваги (у формах ввічливості)
homme (m) d'affaires — ділок: homme d'affaires avisé — ділок, добре поінформований у справах
honneur (m) — честь: nous avons l'honneur de faire qch = nous avons l'avantage de — маємо честь (застарілий зворот); faire l'honneur à qn de faire qch — надати честь кому-небудь; en l'honneur de qn — на честь кого-небудь; faire l'honneur à la signature = honorer, accepter, payer — акцептувати або оплатити документ (вексель, чек), під яким стоїть підпис
honoré = estimé — шановний: honorée (lettre) — шановний лист: votre honorée du... — Ваш шановний лист від...
honorer qn de qch — 1) = favoriser qn de qch, témoigner qch à qn, manifester, faire preuve de — виявляти ознаки поваги, пошани; 2) = accepter, payer — акцептувати, оплатити; honorer une traite = accepter (payer) une traite — оплатити тратту
hors — крім, за винятком; hors d'usage = inutilisable — той, який не можна використати
horse power (angl.) = cheval vapeur — кінська сила
hôtesse (f) = standist (m, f) — стендистка; hôtesse (f) de l'air — стюардеса
huile (f) — рослинне масло, олія; huiles (f, pl) essentielles — ефірні масла
huitaine (f) = huit jours = semaine (f) — тиждень: dans une huitaine de jours, sous huitaine — протягом 8 днів (тижня)
hypothèque (f) = gage (m) — заклад (майна), завдаток

I

ici — тут: d'ici (suivi de la date) — до... (такого-то числа); d'ici deux ou trois jours — через 2–3 дні; d'ici peu = sous peu — незабаром, невдовзі, скоро, швидко
identique (à) = semblable à, pareil à, analogue à — ідентичний, подібний, однаковий: identique à l'échantillon — подібний до зразка
ignorer = ne pas savoir — не знати: vous ne pouvez pas ignorer = vous n'êtes pas sans savoir — Вам відомо, Вам достеменно відомо
immédiat — негайний; livraison (f) immédiate = livraison prompte — негайна доставка, доставка промт
immeuble (m) — 1) = maison (f) à quelques étages; 2) = bien (m) immobilier — нерухомість, нерухоме майно
immobilisation (f) = blocage (m) = gel (m) — заморожування (коштів): immobilisation des capitaux — заморожування капіталів
immobiliser — 1) = geler, rendre immobile, bloquer — заморожувати (кредити і т. п.); 2) = mettre hors d'usage — виводити з ладу, зупиняти

impayé = non payé — несплачений: effet (m) impayé = effet non payé — несплачений вексель
imperfection (f) = défaut (m) — недолік
implantation (f) = fondation (f), institution (f) — заснування, відкриття (фірми, контори, товариства і т. п.)
implanter(s') = s'établir, s'installer — заснувати, відкривати
importance (f) — 1) = portée (f) — значення; 2) = dimension (f), taille (f), marge (f), volume (m), taux (m) — обсяг, розмір; importance de la commande = commande (f) importante — велике замовлення, великий обсяг замовлень
important = grand — великий, значний: commande (f) importante = importance de la commande — значне замовлення
importateur (m) — імпортер
importation (f) — 1) = achat (m) — імпорт, купівля; 2) = entrée (f) — імпорт, ввіз; 3) importations (f, pl) — імпорт вживається, коли мова йде про вартість, обсяг або кількість ввезеного товару
imposé — 1) оподаткований; 2) = qui doit être observé strictement — той, на якого накладаються суворі зобов'язання: prix imposés = prix fixes — тверді ціни
imposer = faire accepter, prescrire, commander — оподатковувати, суворо зобов'язувати, змусити прийняти; attente (f) imposée — вимушене чекання
imputable (à) = attribuable à — той, що звинувачується в чому-небудь, або якому приписується що-небудь: ce retard est imputable à = ce retard est dû à — ця затримка пояснюється, причиною затримки є...
imputé (à) — той, що звинувачується в чому-небудь = imputable — винний
imputer à qn, à qch — 1) — ставити за провину (вину) кому-небудь, поставити за обов'язок кому-небудь; 2) = porter au (en) compte — відносити на чийсь рахунок, вносити, записати на рахунок; 3) imputer (sur) = prélever sur — списувати з рахунку, дебетувати
inabordable — недоступний: prix unabordable — недоступна ціна
inaccessible = unabordable — недоступний: prix (m) inaccessible — недоступна ціна
incessant = continu — постійний, безперервний
inchangé — незмінний, постійний: prix (m) inchangé — незмінна ціна
incident (m) — інцидент, випадок: incident regrettable = incident malencontreux, cas fâcheux — прикрий випадок
inciter qn à qch, à faire qch = encourager à, engager à, déterminer à — спонукати кого-небудь до чого-небудь, заохочувати
inclus = annexé = joint — прикладений, вкладений: ci-inclus — при цьому...: les pièces incluses — при цьому додаються документи: jusqu'au 31 août inclus — включно до 31 серпня

incomber (à) = revenir à, être à la charge de — бути на відповідальності кого-небудь, покладатися на..., випадати на чий-небудь долю, приходиться на...: la responsabilité incombe à nous — відповідальність покладається на нас

inconcurrençable = qui n'est pas compétitif — неконкурентоздатний

incoterms (angl.) = international commercial terms — інкотермс (інкотерміни), міжнародні правила для тлумачення комерційних термінів та виразів, які частіше зустрічаються в зовнішньоторгових контрактах

inconvenient (m) = désavantage (m) — невигода, невідгідне положення, незручність

indemnisation (f) = compensation (f), dédommagement (m) — відшкодування (збитку, за шкоду), компенсація; indemnisation des pertes — відшкодування збитків

indemniser qn de qch = dédommager, compenser — відшкодовувати збитки, компенсувати: indemniser l'acheteur des pertes — відшкодувати покупцеві збитки

indemnité (f) = dommages-intérêts (m, pl) — грошове відшкодування, компенсація (збитків, шкоди), відшкодування за будь-що: indemnité de retard — відшкодування за прострочення

indication (f) = mention (f), avis (m) — вказівка, повідомлення

indiquer = mentionner, informer — вказувати, повідомляти, визначати: indiquer le motif du refus — повідомити причину відмовлення, prix (m) indiqué — вказана ціна

indivisible (adj.) — неподільний: crédit (m) indivisible — неподільний акредитив

individualiser = spécifier — індивідуалізувати (визначати що-небудь особистими ознаками)

inexécuté = non exécuté — невиконаний

inférieur (à) — 1) = bas — низький, нижче: être inférieur à = être au-dessous de — бути нижчим за що-небудь; à un prix inférieur — за ціною нижчою, ніж...; 2) = нижчий, гірший, низької якості, гірше за будь-що, ніж будь-що: qualité (f) inférieure = infériorité (f) de la qualité — низька якість, погана якість; marchandise (f) de qualité inférieure — товар низької якості; être inférieur de 4 % à qch — бути на 4 % нижче чого-небудь

infériorité (f) — qualité (f) inférieure, défaut (m) de qualité — низька якість, недоброякісність

influence (f) — вплив: exercer une influence sur qn, sur qch = affecter qch — впливати, робити вплив, відбиватися на; mettre l'influence à la disposition de qn — сприяти кому-небудь

influencer qch = exercer une influence sur, affecter qch, influencer sur — впливати, чинити вплив, відбиватися на...

information (f) = renseignement (m) — інформація, повідомлення, відомість

informatique (f) — інформатика, обчислювальна техніка, наука, яка займається використанням електрообчислювальної техніки під час обробки і передавання інформації, документації у всіх сферах виробництва

informer qn de qch — 1) = faire savoir, faire connaître — інформувати, повідомляти; 2) informer qn sur qch = renseigner sur — давати довідки, повідомляти про кого-небудь, про що-небудь; informer, s'informer (sur) = se renseigner sur — справлятися, довідуватися стосовно кого(чого)-небудь

infraction (f) à qch = dérogation (f) à, contravention (f) à — порушення (закону, угоди, правил і т. п.)

initier qn à qch = mettre qn au courant, instruire qn de qch — запобігти кого-небудь до чого-небудь, вводити кого-небудь у курс справ, повідомляти

injustifié = injuste — несправедливий

inscrire à — записувати, вносити: inscrire au registre du commerce — внести в комерційний реєстр

insérer = apporter — вносити, включати: insérer une clause dans le contrat — включати статтю в контракт

insertion (f) = introduction (f) — включення

insister (sur) = mettre l'accent sur — наполягати на чому-небудь

insolvable = défaillant — неплатоспроможний, некредитоспроможний

insolvabilité (f) = fragilité (f), vulnérabilité (f) — неплатоспроможність, некредитоспроможність

instabilité (f) — fragilité (f), vulnérabilité (f) — нестійкість

installation (f) — 1) = montage (m) — установка, монтаж; 2) = équipement (m) — обладнання

installer (s') = s'établir, s'implanter — відкрити (фірму, кооператив, торгове підприємство і т. п.)

institution (f) = création (f), fondation (f), ouverture (f) — відкриття, заснування, створення (фірми, товариства, кооперативу ...)

intempérie (f) — непогода: exposer la marchandise contre les intempéries — не захистити товар від атмосферних опадів

intéressé (m) = personne (f) intéressée (concernée) — заінтересована особа; intéressé — зацікавлений: être intéressé par qch — бути зацікавленим чим-небудь; intéressé par cet article — зацікавлений цим товаром; être intéressé dans une affaire — бути зацікавленим якоюсь справою

intéresser — цікавити, викликати зацікавленість: vos prix nous intéressent — нас цікавлять Ваші ціни; s'intéresser à qn, à qch — être intéressé par — цікавитися чим-небудь

intérêts (m, pl) — відсотки; intérêts courus — нараховані відсотки; intérêts de retard — відсотки за несплату платежу; il y va de votre

intérêt de faire qch = il est de votre intérêt de faire qch — у Ваших інтересах; dans l'intérêt de = aux intérêts de — в інтересах; avoir intérêt à faire qch — бути зацікавленим

intermédiaire (m) = commissionnaire (m), agent (m), représentant (m) — посередник, комісіонер, агент; intermédiaire de commerce — auxiliaire (m) de commerce — торговий посередник, комісіонер; par l'intermédiaire de = par l'entremise de — через посередництво

intervalle (m) — інтервал, проміжок часу: dans l'intervalle = entre temps — тим часом, за цей час, в цей час

intervenir = survenir — відбуватися, траплятися: une hausse est intervenue (survenue) — сталося підвищення цін

intrinsèque (adj.) — властивий, притаманний, дійсний, внутрішній: valeur (f) intrinsèque — дійсна вартість

introduction (f) = recommandation (f) — представлення, знайомство

introduire — 1) = lancer — випускати: introduire un nouvel article — випускати (в продаж, на ринок) новий товар; 2) introduire qn auprès de qn = recommander, présenter — знайомити кого-небудь з ким-небудь

inutilisable = hors d'usage, ne pouvant servir à rien — непридатний

inventaire (m) — інвентаризація (матеріальних запасів)

investir — 1) = revêtir d'un pouvoir — наділяти (повноваженнями); investir qn des pouvoirs = accorder à qn des pouvoirs — наділяти кого-небудь повноваженнями; placer (des capitaux) — вкладати, розмішувати; investir des capitaux dans une entreprise — вкладати капітал у яке-небудь підприємство

investissement (m) = placement (m), engagement (m) de capitaux — капіталовкладення, інвестиція, розміщення капіталу, інвестування, вкладання капіталу

inviter qn à qch, à faire qch — 1) запрошувати; 2) = encourager, déterminer, inciter — спонукати до чого-небудь

invoice (angl.) = facture (f) — фактура (рахунок)

invoker qch = donner (alléguer) comme argument (motif) — поси- латись на...

irrégulier — нерегулярний; être irrégulier dans ses paiements = ne pas être ponctuel dans ses paiements — неакуратно проводити платежі; facture (f) irrégulière — неправильно виписаний рахунок (фактура)

irrégularité (f) — порушення правил порядку, неправильність: les irrégularités dans les documents — неправильно оформлені документи

irrévocable — те, що не підлягає відміні: crédit (m) irrévocable — акредитив, який не можна відмінити

J

jauge (f) = tonnage (m) — тоннаж, вантажопідйомність, вантажомісткість; jauge brute — брутто-тоннаж, валова реєстрова місткість, валовий реєстровий тоннаж

jeu (m) = série (f), complet (m) — комплект; jeu complet de connaissances — повний комплект коносаментів; jeu de pièces = ensemble de pièces — комплект запасних частин

joindre = annexer — докладати, вкладати

joint (à) = à côté de — 1) поряд з, поруч з; 2) = annexé, inclus — доданий, докладений, включений: pièces jointes (annexées) — докладені документи, додатки

jouir de qch = bénéficier de — користуватися чим-небудь: jouir d'un crédit — користуватися кредитом

jouissance (f) = possession (f) — користування, володіння

jour (m), jour ouvrable — робочий день; jour férié = jour de fête — святковий день: par jour ouvrable — в робочий день; au jour et à l'heure fixés — в призначений день та час; à 30 jours de date — через 30 днів від дати виписки векселя

judiciaire — юридичний, правовий, судовий

juridiction (f) — юрисдикція, підсудність

jusque — jusqu'à ce jour — до цього дня; jusqu'à présent = jusqu'ici — до цих пір; jusqu'à bord — до борту судна; jusqu'au 20 courant — до 20 числа поточного місяця

juste — справедливий; prix (m) juste — справжня ціна; apprécier à sa juste valeur — оцінити гідно

justification (f) = argument (m), raison (f) — виправдання, виправданні доведення, пред'явлення аргументів: demander des justifications — вимагати доказів

justifié — обґрунтований, справедливий: réclamation (f) justifiée = réclamation objective, légitime — обґрунтована скарга, рекламація

justifier(se) = dégager sa responsabilité, prouver son innocence (f) — виправдовуватись, знімати з себе вину (відповідальність)

L

label (m) — етикетка; label de qualité = étiquette (f) de qualité, marque (f) de qualité — знак якості

laisser — залишати: la qualité laisse beaucoup à désirer — якість бажає бути значно кращою; laisser la marchandise pour compte de qn — залишати товар у чиєму-небудь розпорядженні, не прийняти товар

lancement (m) — випуск (товару у продаж, на ринок)

lancer = introduire — випускати товар (у продаж, на ринок)

latitude (f) — 1) = pouvoir (m), possibilité (f) — повноваження, можливість; avoir la latitude (la faculté) de faire qch — мати можливість зробити що-небудь; 2) = tolérance (f), marge (f) — знижка, кількісне допущення, межа можливого відхилення, маржа

leasing (angl.) — location (f) — здача в оренду, лізинг; contrat (m) de leasing = contrat de location-vente — договір про найм (оренду)

ledit = en question, susmentionné — вищезгаданий, зазначений і т. п.: ladite marchandise — згаданий товар, товар, про який іде мова

légitime — законний: *réclamation légitime (justifiée)* — обгрунтована рекламація

légitimité (f) — обгрунтованість: *légitimité de la réclamation = réclamation (f) légitime (justifiée, objective)* — обгрунтована скарга

lettre (f) — лист: *lettre du ... = lettre datée du (en date du)* — лист від ...; *lettre d'accompagnement (d'envoi)* — супровідний лист; *lettre d'affaires = lettre commerciale* — діловий, комерційний лист; *lettre d'avis* — лист-повідомлення; *lettre de change = traite (f)* — пере-відний вексель, тратта; *lettre chargée* — рекомендований лист; *lettre de faire part* — лист-повідомлення; *lettre de confirmation* — лист-підтвердження; *lettre de garantie* — гарантійний лист; *lettre d'envoi = lettre d'accompagnement* — супровідний лист; *lettre d'introduction = lettre de recommandation* — рекомендаційний лист, рекомендація; *lettre de mise en demeure* — лист-вимога; *lettre normalisée* — стандартний лист; *lettre de rappel* — лист-нагадування; *lettre d'invitation* — лист-запрошення; *lettre de réclamation* — рекламацийний лист-вимога; *lettre de réserves* — лист-протест (вимога); *lettre de remerciements* — лист-подяка; *lettre de sollicitation* — лист-клопотання, лист, який сприяє кому-небудь; *lettre de transport aérien* — авіанакладна; *lettre de voiture* — залізнична накладна; *indiquer la somme en toutes lettres* — написати суму літерами; *lettre de crédit = accreditif (m), crédit (m)* — акредитивний лист, акредитив; *lettre de crédit confirmée/non confirmée* — підтверджений/непідтверджений акредитив; *lettre de crédit irrévocable/révocable* — акредитив, який не можна/можна відмінити; *lettre de crédit divisible/indivisible* — подільний/неподільний акредитив; *lettre de crédit transférable/non transférable* — перевідний/неперевідний акредитив; *lettre de crédit documentaire (commerciale)* — документарний (товарний) акредитив; *paiement par la lettre de crédit = paiement à valoir (par prélèvement) sur la lettre de crédit = paiement au moyen de la lettre de crédit* — платіж з акредитива; *la lettre de crédit est payée (négociée, utilisée, payable, négociable, utilisable, réalisable) contre documents* — платіж з акредитива робиться проти документів

libeller = établir, rédiger — скласти (документ); *télégramme (m) libellé (rédigé) comme suit = télégramme ainsi conçu ...* — телеграма, складена таким чином ...

libérer de qch — вивільняти, реалізовувати, перетворювати що-небудь у гроші, виручати, отримувати (ціну, суму); *libérer d'une obligation* — отримувати гроші за облігацією; *se libérer de qch = payer* — платити, заплатити, сплатити; *se libérer d'une dette* — сплатити борг

liberté (f) — свобода: *prendre la liberté de faire qch = permettre de faire qch* — дозволити собі що-небудь зробити

licence (f) = autorisation (f) — ліцензія, дозвіл: *licence d'exportation/importation* — експортно-імпортна ліцензія

licenciement (m) = congédiement (m), renvoi (m) — звільнення

licencier = renvoyer, congédier — звільнити з роботи

lié (par qch) = engagé par — зв'язаний з..., зобов'язаний за...

lien (m) = rapport (m), liaison (f), contact (m) — зв'язок, відношення, контакт

lieu (m) = point (m), endroit (m), place (f) — місце: *lieu de destination* — місце призначення; *avoir lieu = se tenir, se dérouler* — мати місце, відбуватися; *tenir lieu de qch = servir de qch* — правити за...; *donner lieu à faire qch* — спричиняти, давати, дати привід до чого-небудь; *lieu de livraison* — місце доставки, поставки; *au lieu de = à la place de* — замість, натомість

ligne (f) — лінія, рубіж; *faire entrer en ligne de compte = prendre en considération* — брати до уваги, зважати на ...

liquidation (f) — 1) = vente (f) au rabais en vue d'un écoulement rapide des marchandises — анулювання, розпродаж, ліквідація товарних запасів; 2) = dissolution (f) — ліквідація, припинення діяльності; dissolution d'une société — ліквідація товариства

liquider = dissoudre — припинити діяльність, ліквідувати (товариство, фірму), розривати (зв'язки...); 2) = vendre au rabais en vue d'un écoulement rapide des marchandises — розпродавати, анулювати, ліквідувати товарні запаси; *liquider les marchés = régler les marchés* — розрахуватися з усіма угодами

lire — читати; *à vous lire = dans l'attente de vous lire* — чекаючи на Вашу відповідь (у заключній формулі ввічливості)

liste (f) — список, аркуш, перелік; *liste de colisage* — пакувальний аркуш; *liste de prix = prix courant* — прейскурант, прейскурантна ціна, цінник

litige (m) — спір, оспорування, позов; = différend (m), contestation (f): *résoudre (régler) le litige* — розв'язати спір; *soumettre (remettre) le litige à l'arbitrage* — передати спір в арбітраж; *menus litiges* — дрібні, незначні суперечки; *question (f) en litige = question litigieuse* — спірне питання; *être en litige* — сперечатися стосовно якоїсь справи

litigieux — спірний; *quantité (f) litigieuse = quantité en litige* — спірна кількість

livrable = à livrer — те, що підлягає постачанню; *livrable fin courant* — те, що підлягає постачанню до кінця поточного місяця

livraison (f) — постачання: 1) = *fourniture (f)* — доставка, поставка; *prendre livraison de la marchandise = accepter la marchandise* — приймати поставку товару; 2) = *transfert (m)* (юр.) — передача речей, товару, грошей і т. п.; формальне вручення акта, договору; *prendre livraison de* — прийняти (речі, товар, акції ...)

livre (m) — книга; — 1) = *registre (m)* — журнал, бухгалтерська книга; 2) *livre (f) sterling, livres (m, pl) sterling* — фунт (фунти) стерлінгів (грошова одиниця Англії); 3) *livre (f)* — фунт (міра ваги)

livrer = fournir — постачати; à livrer contre paiement (remboursement) — оплата за поставку
local (m) — приміщення, будівля
locataire (m) = preneur (m), personne qui prend une chose à bail — наймач, орендар
locateur (m) = bailleur (m) — наймач (той, хто здає в найм)
location (f) = louage (m), bail (m) — найм, оренда, здача у найм; contrat (m) de location (de louage) = bail (m) — угода про найм, контракт на оренду; donner en location (à bail) — здавати у найм; prendre en location (à bail) — брати в оренду (найм)
loco magasin (m) — франко склад, зі складу
logement (m) = mise (f) en bouteilles, fûts, etc. — наливання, розлив; logement (m) en bouteilles (en fûts, etc.) — розлив у пляшки (діжки і т. п.)
loger — розмішувати; 1) = ouvrir — відкривати: loger (ouvrir) un crédit en banque — відкривати акредитив у банку; 2) = mettre en bouteilles (en fûts, en wagon-citerne, etc.), emballer — розливати в пляшки (діжки, вагон-цистерну і т. п.)
loin — далеко: cette livraison est loin de nous donner satisfaction — ми дуже (далеко) незадоволені цим постачанням
long — довгий: rapports de longue date = rapports de longues années — багаторічні відносини: franco le long du bord, fas — франко вздовж борту судна, фас (умова про обов'язок продавця доставити вантаж до борту судна за свій рахунок)
lors de = pendant, au cours de, au moment où (de) — під час, протягом, у момент, коли (чого-небудь): lors de notre entrevue — під час нашої зустрічі
lot (m) — комплект, набір, партія (товару) = tranche (f), partie (f): en une ou plusieurs lots = en une ou plusieurs fois (tranches, parties) — однією чи кількома партіями
louage (m) — оренда, найм, здача в найм; = location (f), bail (m); louage de service — надання послуг
louer — віддавати у найм, брати у найм, наймати, орендувати = donner à loyer (à bail, en location), louer à bail — орендувати
loyauté (f) — правильність, лояльність, чесність = honnêteté (f), caractère (m) loyal
loyer (m) — плата за найм (оренду), орендна плата = prix (m) du louage (de location)
lubrifiant (m) — мастило
lumières (f, pl) — компетенція, поінформованість, обізнаність

М

machine (f) — машина, верстат, механізм: machine à calculer = calculatrice (f) — обчислювальна машина
magasin (m) = dépôt (m), entrepôt (m) — склад, товарний склад: mettre en magasin = emmagasiner — розмішувати на складі

magasinage (m) = mise (f) en magasin, en dépôt — зберігання на складі, складування; frais (m) de magasinage — плата за зберігання, складські витрати
main (f) — рука: nous avons en mains (entre nos mains) votre lettre — ми одержали Ваш лист; les ordres que nous avons en mains — замовлення, які у нас є (ми отримали)
maintenir — 1) підтримувати, зберігати; maintenir la réclamation = insister sur la réclamation — наполягати на рекламції; 2) se maintenir = se poursuivre, continuer — продовжувати(ся), не припинятися, тривати: la hausse se maintient — підвищення цін триває, не припиняється
maison (f) = firme (f), fonds (m) de commerce, établissement (m), société (f) — торгова фірма, торговий дім, торгове підприємство, заклад; maison-conseil (f), maisons-conseils (f, pl) — фірма-консультант (спеціалізована інженерна фірма)
majoration (f) = augmentation (f), élévation (f), hausse (f) — підвищення, збільшення, ріст, приріст, зріст: subir une majoration = majorer — підвищуватися, підніматися; majoration de prix = augmentation de prix — підвищення, зростання цін
majorer = augmenter, élever, hausser — піднімати, підвищувати (ціни, податки)
malencontreux = fâcheux, regrettable — прикрий: incident (m) malencontreux (fâcheux, regrettable) — прикрий випадок
malentendu (m) = désaccord (m) — непорозуміння: pour éviter tout malentendu — щоб уникнути непорозуміння
malfaçon (f) = défaut (m) — дефект, брак; malfaçons (f, pl) — неполадки: il y a beaucoup de malfaçons — є багато дефектів (неполадок)
malmené = manipuler brutalement, subir un mauvais traitement — недбало поводитися з... (вантажем)
mandant (m) = personne qui donne à une autre le pouvoir de faire qch — особа, яка діє від свого імені, довіритель, комітент, принципал
mandat (m) — мандат: — 1) = pouvoir (m) — повноваження, доручення; contrat (m) de mandat = mandat de commission — угода, доручення; 2) = transfert (m), virement (m) — переказ (грошовий), трансферт; payer par mandat (par transfert) — платити грошовим переказом
mandataire (m) = délégué (m), fondé (m) de pouvoir, représentant (m) — уповноважений, довірений
mandater = investir d'un mandat, déléguer, confier à — доручати, довіряти, уповноважувати
manière (f) = façon (f) — манера, спосіб: manière (façon) d'agir — манера вести справи, ділові якості: de la manière (façon) suivante = comme suit — таким чином

manifester qch à qn = favoriser, honorer, témoigner, faire preuve de — виявляти ознаки пошани, поваги і т. п.

manipulations (f, pl) — транспортна обробка вантажу

manipuler (avec) = traiter qch, manutentionner qch — поводитися з (вантажем): manipuler avec négligence (f) en cours de transport — недбало поводитися з вантажем під час транспортування

manquant (m) = manque (m), différence (f) en moins — недостача, нестача; réclamation (f) pour manquant — рекламація у зв'язку з порушенням комплектування, неповною здачею, недостачею здачі; manquant (manque) à la mesure — неповна міра

manquant = faisant défaut — недостатний, неповний: balles (f) manquantes au déchargement — недовантажені кіпи

manque (m) = manquant (m) — недостача, нестача; manque de poids = poids incomplet — неповна вага; manque au chargement — частина вантажу, яку не прийняли на судно

manquement (m) = manque (m) — недостача, нестача

manquer (qch) — не вистачати; — 1) = ne pas réussir — не вдаватися; manquer une affaire — провалити справу; 2) = ne pas venir à — не з'явитися: manquer un rendez-vous — не з'явитися на зустріч; 3) = laisser passer — пропустити: manquer une occasion — упусти нагоду; 4) = faire défaut — бракувати: il manque 20 kilos dans cette caisse — в цій партії (ящику) не вистачає 20 кг; 5) manquer de faire qch = oublier de faire qch, négliger de faire qch — не виконувати: il manque de remplir ses obligations — не виконувати свої зобов'язання; 6) manquer de qch = faire défaut — не вистачати, бракувати: l'usine manque de mains d'œuvre — на заводі не вистачає робочих рук; 7) manquer à qch = être absent — бути відсутнім: manquer à la réunion — не бути присутнім на зборах; 8) ne pas manquer de faire qch = ne pas oublier (omettre) de faire qch — не проминути зробити що-небудь (неодмінно що-небудь зробити): nous ne manquerons pas de vous répondre — ми неодмінно Вам дамо відповідь; 9) manquer à qch = déroger à — порушувати, не виконувати: manquer aux obligations — не виконувати своїх обов'язків

manutention (f) = manipulation (f) — транспортна обробка вантажу, укладка вантажу; manutentions (opérations) de transport — транспортні вантажні операції, операції з обробки вантажів для транспортування

manutentionner = manipuler — виконувати транспортну обробку вантажів; обробляти, переробляти, пропускати (вантажі); переносити, вантажити, вивантажувати: manutentionner des colis — обробляти вантажі

marchand (adj.) — придатний для торгівлі; de bonne qualité marchande — хорошої торгової якості

marchandise (f) — товар; = article (m), produit (m) — продукція, вироби: marchandise très recherchée (réputée, demandée, se vendant

bien) — товар, який має великий попит: marchandises disponibles (en disponibilité, en stock) — товарна наявність, товар, який є на складі, нереалізовані товари; marchandises encombrantes = marchandises gênantes — громіздкі товари (вантажі)

marche (f) — хід: assurer la bonne marche des affaires — забезпечити хороший хід справам

marché (m) — 1) = transaction (f), affaire (f) — торговельна домовленість, операція; 2) = place (f) — ринок, біржа; marché des changes = marché monétaire — валютний (грошовий) ринок; marché d'écoulement de marchandises = débouché (m) — ринок збуту; à bon marché — дешево, за низьку ціну; à meilleur marché — дешевше, за більш низьку ціну; acheter/vendre bon/meilleur marché — купувати/продавати дешевше, за низькою ціною/дешевше, за більш низькою ціною

marge (f) — маржа, межа; — 1) = taille (f) — розмір; 2) = délai (m) — термін, час; 3) = tolérance (f), latitude (f) — знижка, кількісний допуск, межа можливого відхилення, допуск: avec une marge de 10 % en plus ou en moins — з допуском 10 % більше або менше; 4) = différence (f), écart (m), déséquilibre (m), disparité (f), décalage (m) — різниця, розрив, розходження

maritime — морський: transports (m, pl) maritimes — морські перевезення: risques et périls maritimes — морський ризик і небезпека

marketing (angl.) = commercialisation (f) — маркетинг, збут, продаж

marquage (m) = estampillage (m), action (f) de marquer des marchandises — маркірування (дія)

marque (f) = signe (m), cachet (m), estampille (f) — маркіровочний надпис на тарі, марка, штамп, знак; marque de fabrique = label (m) de fabrique — фабрична марка

marquer = porter des marques sur, estampiller — маркірувати, таврувати, ставити мітки, штемпелювати

matériel (m) = outil (m), équipement (m) — обладнання: matériels dentaires — стоматологічне обладнання; matériels de travaux publics — шляхово-будівельне обладнання

matière (f) — матеріал: matières premières = produits bruts — сировина, сировинні матеріали

même — навіть: être à même de faire qch = être en état de, pouvoir — бути спроможним, могти; mettre qn à même (en état) de faire qch — давати кому-небудь можливість зробити що-небудь; de même que = aussi bien que — як... так і...

mémoire (m) — рахунок за виконанні підрядчиком роботи

ménager = organiser — влаштовувати, організовувати: ménager un rendez-vous (une visite) — влаштувати зустріч (візит)

mention (f) = indication (f) — помітка, примітка, надпис; mentions de la lettre (du chèque, de la traite) — реквізити листа, чека, векселя

mentionner = indiquer — вказувати, згадувати; mentionner comme référence (f) la société X — зіслатися на товариство X, яке може дати відомості про...; maison (f) mentionnée ci-dessus — вищезгадана фірма

mer (f) — море; prendre la mer — виходити в море; transport par mer — морські перевезення

mesure (f) — міра; dans la mesure du possible — по можливості; prendre des mesures — вживати заходи; mesures judiciaires — міри судового порядку

mettre — класти, ставити; mettre la marchandise à la disposition de — передати товар в чие-небудь розпорядження; mettre en fonction (en marche, en service) — пускати в хід, вводити в дію; mettre au point = élaborer — розробляти, виробляти (план, проект і т. п.); mettre au point = élucider, mettre (tirer) au clair, préciser — з'ясувати, уточнювати

meuble (m) = mobilier (m) — рухоме майно, рухомість; meuble corporel — речове майно

mieux — краще; au mieux = de la meilleure façon possible — найкращим чином, якомога краще; acheter/vendre au mieux (au meilleur prix) — купувати/продавати за пільговою ціною; au mieux de vos intérêts — у Ваших інтересах

millénaire (m) — тисячоліття, тисячоріччя

minicassette (f) — мінірадіоприймач, мінітранзистор

minutieusement = soigneusement — ретельно

minutieux — ретельний: après un examen minutieux — після ретельного ознайомлення (огляду)

mise (f) au point = prise (f) de contact — налагодження зв'язків; mise en œuvre = mise en service — здача в експлуатацію; mise au point = élaboration (f) — розробка; mise en route = mise en marche — пуск в дію; mise à bord = chargement à bord — навантаження на борт судна; mise à terre = débarquement à terre — розвантаження на пристань; mise en demeure = sommation (f) — попередження, вимоги до виконання взятих зобов'язань; mise en dépôt = emmagasinage (m) — розміщення на складі, складування

mission (f) = tournée (f), voyage (m) d'affaires — службове відрядження, ділова поїздка

modalité (f) = mode (m) — спосіб: modalités de paiement — способи платежів

mode (m) — спосіб: mode d'expédition — спосіб відправлення — mode de paiement — спосіб платежу; mode de remboursement — спосіб погашення

modèle (m) — модель, зразок, тип

modéré = modique, modeste, raisonnable — помірний, середній: prix modéré (modique) — помірна ціна, середня ціна

modicité (f) — помірність: modicité du prix — доступна ціна

modification (f) = changement (m) — зміна; sauf modification — якщо не буде змін, виключаючи зміни

modifier = changer — змінювати: modifier une clause du contrat — змінити статтю контракту; les prix sont modifiés — ціни змінилися

modique = modéré — середній, помірний: taux (m) modique — середня ставка

moins = sous déduction de — мінус, за відрахуванням; moins 5 % d'escompte — за відрахуванням 5 % знижки; avec une marge de 10 % en plus ou en moins — з допуском у 10 % більше, або менше

moins-value (f) = altération (f) de la qualité, dépréciation (f) — погіршення якості; знецінювання, знижка через псування товару

mois (m) — місяць: mois courant = mois en cours — поточний місяць; mois écoulé — минулий місяць; mois prochain — наступний місяць

monnaie (f) — валюта: monnaie du pays = monnaie nationale — національна грошова одиниця; monnaie de compte — валюта ціни; monnaie de règlement (de paiement) — валюта платежу

monétaire — валютний, грошовий: marché monétaire = marché des changes — валютний, грошовий ринок

montant (m) = somme (f) totale (globale) — загальна сума: montant de la facture — загальна сума фактури; d' (pour) un montant de — на суму; d'un montant total — на загальну суму; montant net — сума-нетто (чиста сума після відрахування всіх знижок)

monter — монтувати; — 1) = assembler — збирати (машину, радіо...); 2) = croître, augmenter — зростати, підростати, збільшуватися: les prix montent — ціни підвищуються; se monter à = s'élever à, se chiffrer à — складати в сумі, розмірі, досягати

montrer(se) = manifester, témoigner, faire preuve de — виявлятися (якості, риси характеру), зарекомендувати себе, проявити: se montrer discret — зарекомендувати себе сором'язливим

motif (m) = cause (f), raison (f) — причина, мотив, підстава

motiver = justifier par des motifs, alléguer (fournir) des motifs — обґрунтовувати, мотивувати, приводити докази

motion (f) — пропозиція (на зборах, засіданні): motion de remerciements — пропозиція про винесення подяки кому-небудь

moyen (adj.) — середній: qualité (f) moyenne — середня якість

moyenne (f) — середнє арифметичне; en moyenne — в середньому

moynant (prép.) = à la condition de, pour — за умови, за; moynant rétribution — за плату

multiplier (par) = croître, augmenter — збільшувати число, кількість, примножувати: multiplier par 2 = augmenter de 2 fois — збільшувати в 2 рази

muni de qch = revêtu, doté de — наділений: muni de votre signature — скріплений Вашим підписом

- naissance** (f) — народження; donner naissance à qch = engendrer, susciter — породжувати, викликати
- naître** — народжуватися: faire naître qch = provoquer, entraîner — породжувати
- nation** (f) — нація, народ, країна, держава
- national** — національний, народний, всенародний, загальнодержавний
- nature** (f) = genre (m), espèce (f) — характер, рід, властивість, сорт, клас: suivant la nature des marchandises — залежно від роду товару; être de nature à = être susceptible de — бути здатним; vos produits sont de nature à nous intéresser — Ваш товар може зацікавити нас
- navigabilité** (f) — мореплавання, мореплавання: ce navire est en bon état de navigabilité — цей пароплав знаходиться в хорошому мореплавальному стані
- navire** (m) = bateau (m), vapeur (m) — пароплав: navire de ligne — лінійне судно
- navré** = désolé — засмучений: être navré = être désolé, regretter — засмучуватися, жалкувати
- nécessaire** (m) — необхідність; faire le nécessaire = faire tout ce qui est en son pouvoir, prendre des mesures nécessaires — приймати необхідні заходи; 2) nécessaire (adj.) — необхідний: pièces (f, pl) nécessaires — необхідні частини
- négligence** (f) = manque (m) de soin — неохайність, небалість; par négligence — через небалість: par votre négligence — через Вашу небалість
- négatif** — негативний; dans la négative = en cas de réponse négative — у разі негативної відповіді
- négociable** — той, що може бути перекуплений, куплений, проданий (векселі, чеки і т. п.); той, що підлягає виплаті: crédit (m) négociable (payable, remboursable) contre documents — акредитив, що підлягає виплаті проти документів; documents (m, pl) négociables — оборотні документи
- négociation** (f) = paiement (m), remboursement (m) — отримання грошей, платежу (за акредитивом, векселем і т. п.); 2) négociations (f, pl) = conversations (f, pl), pourparlers (m, pl), entretiens (m, pl) — переговори; entrer en négociations — вступати в переговори
- négociier** — торгувати; 1) = payer — платити, робити виплати (за акредитивом, векселем); 2) = mener une négociation, discuter — вести переговори; négocier l'achat de céréales — вести переговори про закупівлю зернових; 3) = transmettre à un tiers un effet, escompter, vendre — перепоступатися, враховувати, продавати (вексель); négocier la lettre de crédit — отримати гроші за акредитивом; négocier une traite — продавати, зарахувати вексель у банку

- net** (adj.) — 1) чистий, нетто: montant (m) net — сума-нетто, чиста сума (після всіх відрахувань); 2) без відрахувань: paiement (m) net (comptant) — плата готівкою без знижки; net de = exempt de — вільний, звільнений, вилучений; net de toutes taxes = exempt de toutes taxes — звільнений від податків; net de la facture — чиста сума фактури; net à 3 mois ou 2 % à 30 jours — плата без знижки через 3 місяці або зі знижкою 2 % через 30 днів (місяць)
- nolis** (ital.) = fret — фрахт
- nom** (m) — ім'я: sous son propre nom = en son nom personnel — від свого власного імені
- nomenclature** (f) — номенклатура, перелік; = liste (f), gamme (f)
- nommer** — називати = désigner, indiquer — призначати, визначати: nommer un arbitre — призначити арбітра
- non-acceptation** (f) = refus (m) d'acceptation — неакцептування, неприйняття
- non accepté** — неакцептований, неприйнятий
- non-arrivée** (f) — неприбуття
- non-chargement** (m) — ненавантаження
- non-conformité** (f) à qch — невідповідність, різниця
- non conforme à qch** = en contradiction avec — невідповідний чому-небудь; той, що відрізняється від ...; невідповідний: marchandise (f) non conforme — невідповідний товар
- non compris** = exclus — не включаючи, виключаючи: non compris les frais = frais exclus — не включаючи видатки
- non-déchargement** (m) — нерозвантаження
- non délivré** — непоставлений
- non chargé** — ненавантажений: marchandise (f) non chargée sur bateau — товар, що залишився ненавантаженим на судно, невідвантажений товар
- non-embarquement** (m) — невідвантаження
- non embarqué** — невідвантажений: marchandise (f) non embarquée — товар, що залишився невідвантаженим
- non-débarquement** (m) — нерозвантаження
- non-débarqué** — нерозвантажений: marchandise (f) non débarquée = marchandise non déchargée — товар, що залишився нерозвантаженим
- non-exécution** (f) = inexécution (f), non-accomplissement (m), inaccomplissement (m) — невиконання
- non-livraison** (f) = non-fourriture (f) — нездача, непоставка, недоставка, втрата місця вантажу; non-livraison à temps = livraison irrégulière, non ponctuelle — несвоєчасна поставка
- non-observation** (f) — недотримання: non-observation des délais de livraison = dérogation (f) aux délais de livraison — порушення термінів поставки
- non-paiement** (m) = impaiement (m) — несплата

non réclamé — незапитаний: solde (m) non réclamé — незапитане сальдо
non valable — недійсний
normalisation (f) = standardisation (f) — нормалізація, стандартизація
normaliser = standardiser — нормалізувати, робити стандартним; стандартизувати: lettre normalisée — нормалізований лист
note (f) — 1) рахунок (за проживання в готелі); 2) повідомлення, авізо; note de crédit/de débit — кредитове/дебетове авізо; 3) примітка: prendre note de qch = prendre bonne note de qch, noter qch — брати до відома, зазначити собі: nous notons votre commande — ми взяли до відома Ваше замовлення; il est à noter — слід зазначити
notice (f) = notification (f), avis (m) — повідомлення, попередження в офіційному порядку
notifier = aviser, informer, annoncer — сповіщати, попереджати, повідомляти
nouer = établir (prendre) des contacts d'affaires, entrer en contacts d'affaires — налагоджувати, встановлювати ділові контакти
nuire à qch = porter atteinte à qch — завдавати збитків, шкоди
nuisible = défavorable, dangereux — шкідливий, згубний
nul = caduc — недійсний, неіснуючий: considérer la commande comme nulle — вважати замовлення анульованим; nul et non avenue — те, що не має законної сили або той, що втратив законну силу: considérer les négociations et la correspondance antérieures comme nulles et non avenues — вважати попередні переговори та листування недійсними і такими, що не мають місця
numéraire (m) = espèces (f, pl) — монети, гроші: payer en numéraires = payer en espèces (au comptant) — платити готівкою

O

objecter = faire des objections contre qch — заперечувати кому-небудь проти чого-небудь
objectif (m) — 1) = objet (m), but (m) — мета: avoir objectif de faire qch, de qch = avoir pour objet (but) — мати на меті; 2) objectif (adj.) = justifié, légitime — об'єктивний, справедливий: réclamation (f) objective — справедлива скарга
objection (f) = opposition (f) — заперечення проти; avoir des objections contre qch — заперечувати проти чого-небудь
objet (m) — 1) = article (m), marchandise (f) — річ, товар; objets de valeur — цінні речі, товари; 2) = chose (f) — річ; faisant l'objet de — те, що є об'єктом чого-небудь: marchandise faisant l'objet de notre contrat — товар згідно з контрактом; 3) = objectif (m), but (m) — річ, мета: avoir pour objet (objectif, but) — мати на меті

obligation (f) = engagement (m), promesse (f) — зобов'язання; боргове зобов'язання: se voir (être) dans l'obligation de faire qch = être obligé de faire qch — бути змушеним робити що-небудь; mettre qn dans l'obligation de faire qch = obliger qn à faire qch — змусити кого-небудь зробити що-небудь
obligeance (f) = amabilité (f) — люб'язність: j'ai recouru à votre obligeance — люб'язно прошу Вас
obligé — 1) змушений, зобов'язаний = tenu: nous sommes obligés = nous sommes tenus de = nous devons — ми змушені, ми повинні; 2) = reconnaissant — вдячний, зобов'язаний: être obligé à qn de faire qch = être reconnaissant à qn de faire qch, savoir gré — бути зобов'язаним, вдячним кому-небудь за що-небудь: votre prompte réponse nous obligerait — ми були б Вам вдячні за швидку відповідь
obliger qn à faire qch = contraindre (forcer qn à faire qch) — змусити кого-небудь зробити що-небудь: les circonstances nous obligent à revendre la marchandise — обставини нас змушують перепродати товар; s'obliger à faire qch = s'engager à, se charger de — зобов'язуватися, брати на себе зобов'язання: nous nous obligeons mutuellement — ми беремо на себе взаємні зобов'язання
observer — дотримувати, виконувати: nous devons vous faire observer — ми повинні зауважити Вам, les règlements n'ont pas été observés — правила не були дотримані
occasion (f) = cause (f), motif (m), cas (m) — випадок, привід, підстава, причина: à cette occasion = à cet effet — у зв'язку з цим, при цій нагоді; à l'occasion de — при нагоді: à la première occasion — за першої можливості = dès que l'occasion se présente — при нагоді
occasionner = causer, entraîner — спричиняти, викликати; pertes (f, pl) occasionnées par le naufrage — втрати спричинені корабельною аварією
occupation (f) = emploi (m), situation (f) — заняття, зайнятість
occuper = employer — тримати на службі, надавати роботу: cette entreprise occupe (emploie) des centaines d'ouvriers — на цьому підприємстві працюють сотні робітників; s'occuper de qch — займатись чим-небудь: l'affaire dont nous nous occupons — справа, якою ми займаємось
octroi (m) — надання: octroi d'une réduction — надання знижки
octroyer = accorder, prêter — надавати: octroyer à qn tout concours et assistance = mettre son influence à la disposition de qn — надавати кому-небудь всіляку підтримку та допомогу; octroyer un crédit = consentir un crédit — надати кредит
offer = proposé — запропонований: les conditions offertes — запропоновані умови
offrant (m) = personne qui fait une offre — оферент, той, що пропонує

offre (f) = proposition (f) — оферта, пропозиція; offre échantillonnée — оферта, до якої доданий зразок; offre sans engagement = offre spontanée — пропозиція без зобов'язань, вільна оферта, ініціативна пропозиція; offre ferme = offre qui lie le vendeur — тверда оферта, пропозиція, що зв'яже продавця; offre primitive — початкова оферта; offre définitive — заключна оферта; offre normalisée = offre-standard — нормалізована оферта; offre accompagnée d'un échantillon = offre échantillonnée — оферта, до якої доданий зразок; appel (demande) d'offre — запит на оферту; offre acceptée = offre confirmée — акцептована оферта; offre non acceptée = offre refusée (révoquée, retirée, retractée, non retenue) — неакцептована оферта, відізвана оферта, анульована; faire, soumettre une offre — зробити, подати пропозицію; accepter une offre = donner son accord à ses conditions — акцептувати оферту; décliner (refuser, révoquer, retirer) une offre — відхилити, відізвати, анулювати оферту; offre et demande — попит та пропонування; offre dépasse la demande — пропонування перевищує попит

offrir = faire une offre, proposer — пропонувати, робити пропозицію; offrir ferme = faire une offre ferme — робити рішучу пропозицію; offrir à faire qch = se proposer de faire qch — ставити собі за мету

omission (f) = oubli (m) — недолік: omission d'une remise — недолік, упущення під час знижки цін

omettre = oublier, négliger — упускати, пропускати, зневажати

onéreux = coûteux — обтяжливий, дорогоцінний; conditions onéreuses — обтяжливі умови

opportun — своєчасний, сприятливий: en temps opportun = en temps utile (voulu) — своєчасно

opposition (f) = objection (f) — заперечення; opposition au paiement — призупинення оплати

opter = choisir, se décider — вибирати, вирішувати(ся)

option (f) = choix (m), faculté (f) d'opter — опціон, вибір, право вибору (між альтернативними умовами договору); à l'option de = au choix de, à la convenance de — за опціоном, на вибір, з огляду; donner une option valable 48 heures — надавати опціон на дві доби

ordinateur (m) = calculatrice (f) — обчислювальна машина, комп'ютер

ordre (m) — 1) = commande (f) — замовлення; 2) = commission (f) — доручення, наказ; à ordre — ордерний, згідно з наказом кого-небудь; chèque à ordre — ордерний чек; ordre d'expédition — транспортне доручення, навантажувальний ордер, ордер на завантаження, à l'ordre de M. X. — згідно з наказом пана X.; l'ordre du jour — порядок денний; en ordre de marche — на ходу, в дії; sauf ordre contraire de votre part — якщо не буде іншого наказу (доручення)

orienter — орієнтувати; s'orienter — орієнтуватися; s'orienter vers = se tourner vers, s'adresser à — звернутися до ...

origine (f) = provenance (f) — походження, початок, витoki; certificat d'origine — свідоцтво про походження; être à l'origine de = résider — лежати в основі, походити, бути причиною; prendre son origine — вести свій початок; emballage (m) d'origine — фабрична упаковка

original — справжній, оригінальний: connaissance (m) original — коносамент в оригіналі; facture (f) originale — оригінал рахунку

outil (m) = équipement (m), matériel (m) — обладнання

outrepasser = dépasser, excéder — перевищувати, переважати: vous avez outrepassé notre commande — Ви постачили більше, ніж передбачено замовленням

ouverture (f) — відкриття, початок: ouverture (f), logement (m) d'un crédit en banque — відкриття акредитиву в банку; ouverture des négociations — відкриття переговорів, початок переговорів

ouvrable — робочий: jour ouvrable — робочий день

ouvrir = fonder, créer, instituer — відкрити, заснувати, запровадити, відкрити: ouvrir un compte, un crédit en banque — відкривати рахунок, кредит у банку; ouvrir une succursale — відкривати філію; se faire ouvrir un compte — відкрити особистий рахунок у банку

Р

paiement (m) = règlement (m) — платіж, сплата, плата; paiement au (net) comptant = paiement comptant — плата готівкою; paiement comptant, net, sans escompte — плата готівкою без знижки; paiement contre documents — платіж проти документів; paiement à valoir sur la lettre de crédit = paiement par prélèvement sur la lettre de crédit — платіж з акредитиву; paiement de (par, au moyen de) la lettre de crédit — платіж з акредитиву; paiement par encaissement des documents — платіж у формі інкасо документів; paiement par chèque, traite, mandat télégraphique — платіж чеком, траттою, телеграфним переказом; faire (effectuer) le paiement = payer — здійснювати платіж; платити, оплатити, сплатити, виплатити; date de paiement = délai de paiement, date d'échéance — термін платежу

papiers (m, pl) = documents (m, pl), pièces (f, pl) — документи: envoyez-nous tous les papiers nécessaires — надішліть нам всі необхідні документи

parallèlement à qch = à côté de qch — нарівні з ...

pareil = analogue, semblable — подібний, однаковий: de pareille qualité — подібної якості

part (f) = côté (m), partie (f) — бік; частина, частка: d'une part et d'autre part = d'une part et de l'autre part — з одного боку та з іншого боку; d'autre part = d'un autre côté — з іншого боку ...; faire part de qch à qn = informer — повідомляти; prendre part à qch = participer à qch — брати участь у чому-небудь

partance (f) = départ (m) — відправлення: vapeur (m) en partance pour — пароплав, що відпливає, готовий до відправки в ...; par le premier vapeur en partance — з першим пароплавом, що відпливає

partie (f) — 1) = fraction (f) — частина: faire partie de = être membre de — бути членом якої-небудь організації (працювати де-небудь): il ne fait plus partie de notre personnel — він більше у нас не працює; cesser de faire partie de = se retirer de, quitter — залишати справи, роботу; faire partie intégrante (intégrale) de — становити невід'ємну частину, бути складовою частиною: cet avenant fait partie intégrante du contrat — це доповнення є невід'ємною частиною контракту; 2) = côté (m), part (f) — сторона (в договорі, проєкті); partie contractante = contractant (m) сторона, що домовляється; partie en faute = partie fautive (coupable) — винна сторона; partie succombante = partie perdante — потерпіла сторона, сторона, яка постраждала; 3) = lot (m), tranche (f) — партія (товару); en deux parties = en deux lots — двома партіями

partiel — частковий: livraison (f) partielle = livraison incomplète — часткова, неповна поставка; par versements partiels — частковими внесками

partiellement = en partie — частково: exécuter partiellement (en partie) — виконати частково

partir = se rendre — їхати, від'їжджати, йти: partir en voyage d'affaires — від'їжджати у відрядження; partir prochainement pour ... — виїхати найближчим часом в ...; embarquer la marchandise par le navire partant le ... — відвантажити товар з пароплавом, який відпливає такого-то числа; à partir de = à compter de — починаючи з, рахуючи від ...

parvenir = arriver — досягати, доходити: votre lettre nous est parvenue — ми отримали Ваш лист; faire parvenir = envoyer — супроводжувати, посилати: prière (f) de nous faire parvenir votre catalogue — прохання надіслати Ваш каталог

passage (m) = visite (f) — відвідування, приїзд: être de passage dans telle ville = passer par telle ville — бути проїздом в такому-то місті, проїжджати через таке-то місто

passé (m) — 1) минулий (час): par le passé — у минулому; 2) passé (adj.) = écoulé — минулий: le mois passé = le mois écoulé — минулий місяць, у минулому місяці; passé ce délai = à l'expiration de ce délai — із закінченням цього терміну

passer = aller voir, rendre visite à qn — відвідати кого-небудь: нанести візит кому-небудь: veuillez passer à notre bureau — просимо відвідати нашу установу; 2) = remettre, soumettre — передавати: passer une commande (un ordre) — передати замовлення; 3) = conclure — укласти: passer une affaire — укласти угоду; passer à qch = porter à qch, ramener à qch — обчислюватися (в), оцінюватися (в), збільшуватися (до): nos commandes (ordres) ont été passées (és) à X tonnes —

наші замовлення були збільшені до (обчислювалися в) X тонн; le chiffre d'affaires est passé de X frs à Z frs — оборот збільшився/зменшився з X фр. до Z фр. (в залежності від того, як ідуть цифри — по висхідній чи по низхідній); passer pour = être réputé pour, être connu pour — бути відомим, славитися, поважатися; se passer = avoir lieu — відбуватися, мати місце: voici comment les choses se sont passées — ось, як це відбувалося; se passer de qch = ne pas en user, ne pas l'utiliser — обходитися без чого-небудь

possible de qch = sujet à qn, qch, soumis à — схильний до чого-небудь, той, що підлягає чому-небудь: possible d'une amende — той, що підлягає штрафу

passif (m) = ensemble de dettes et de charges — пасив, сума всіх боргів та зобов'язань

pâte (f) — целюлоза; pâte de bois — деревинна маса, небілена целюлоза

patienter = faire preuve de la patience, attendre patiemment — терпіти, зачекати терпінням, терпляче чекати

payable à = à payer — те, що підлягає оплаті, сплаті, що оплачується: effets (m, pl) payables — векселі до сплати

payer = régler — платити, сплачувати, сплатити, оплатити, заплатити: payer en (dans une) devise libre (librement convertible) — платити вільноконвертованою валютою; la somme à payer = la somme payable — сума, що підлягає до сплати; payer d'avance = payer par anticipation — сплатити раніше терміну; payer comptant = payer en espèces — платити готівкою; payer contre documents — платити проти документів; payer par acomptes (par versements) partiels, par échelonnement, payer à tempérament — платити частинами, платити в розстрочку; payer par chèque (par traite, par transfert télégraphique) — платити чеком (траттою, телеграфним переказом)

pécuniaire — грошовий, фінансовий: documents (m, pl) pécuniaires — грошові документи

pénalité (f) = amende (f), sanction (f) pénuaire — штраф, санкція, штрафна неустойка, договірна неустойка: pénalité (f) de (pour) retard — неустойка за запізнення (прострочення)

pénurie (f) = manque (m), défaut (m) — злидні, недостача, нестача: pénurie de matières premières — нестача сировини; pénurie d'argent — нестача грошей, грошовий «голод»

perdu = non repris, non restitué (retourné) — те, що не підлягає поверненню: emballage (m) perdu — безповоротна тара, упаковка

périmé = désuet — прострочений: ce chèque est périmé — цей чек прострочений, термін сплати цього чека вийшов

périssable — те, що швидко псується: marchandises périssables — товари, які швидко псуються

permettre = donner la possibilité de faire qch, laisser faire qch — дозволяти, давати можливість: dès que les circonstances l'auront

permis — як тільки це дозволять обставини; se permettre de faire qch = prendre la liberté de faire qch — дозволяти собі щось зробити: nous nous permettons de vous faire observer que — дозволяємо собі Вам зауважити, що ...

permis (m) = autorisation (f) — дозвіл: permis d'exportation = licence (f) d'exportation — дозвіл на експорт, експортна ліцензія

persister = continuer, durer, ne pas cesser — продовжуватися, тривати, не припинятися

personne (f) — особа: personne recommandée = personne présentée, introduite auprès de qn — особа, яка рекомендується, особа, яку представляють кому-небудь; personne intéressée = intéressé (m) — зацікавлена особа; personne juridique (morale) — юридична особа; personne physique — фізична особа

personnel (m) — персонал: personnel (adj.) — особистий

persuadé en qch = convaincu — переконаний: nous en sommes persuadés = nous en sommes convaincus — ми в цьому переконані

persuader(se) de qch = se convaincre de qch — переконувати(ся)

perte (f) = dommage (m), préjudice (m) — збитки, втрата, шкода, загибель: subir (souffrir, supporter, encourir, éprouver) une perte (un dommage) — зазнавати збитків, мати збитки, зазнати шкоди; s'exposer à des pertes — зазнавати збитків, ризикувати: causer (occasionner, infliger, entraîner) une perte — спричиняти збитки, відшкодувати, компенсувати кому-небудь збитки; indemniser (dédommager) qn d'une perte — відшкодувати кому-небудь збитки; compenser (rembourser) à qn une perte — компенсувати кому-небудь збитки

pesage (m) — зважування

peser — зважувати: une caisse pesant de 50 à 60 kilos — ящик вагою у 50–60 кг

peseur (m) juré = peseur qui prête serment — присяжний вагар

pièce (f) = document (m) — документ: pièces d'expédition (d'embarquement) — транспортні накладні; pièces jointes = pièces annexées, pièces incluses — документи, що додаються, додатки; pièces justificatives — виправдні документи; pièces de rechanges = pièces détachées — запасні частини; pièces usées — зношені частини; pièces brisées (cassées) — розбиті (пошкоджені) деталі; pièces vieilles — застарілі частини (деталі)

pied (m) — фут

place (f) — 1) = poste (m), emploi (m) — місце, робота: une place de comptable — посада бухгалтера; 2) = marché (m) — ринок: sur notre place = sur notre marché — на нашому ринку

placement (m) = remise (f), passation (f) des ordres — розміщення, передача замовлень в ...; 2) = engagement (m), investissement (m) dans ... — вкладання, розміщення, інвестування; placement de capitaux — вкладання, розміщення, інвестування капіталу

placer — 1) = remettre, soumettre — поміщати, передавати: placer (passer) une commande — передати замовлення; 2) = engager, investir — вкладати, інвестувати: placer des capitaux dans = engager des capitaux dans ... — вкладати, інвестувати капітал в ...

plainte (f) = réclamation (f) — скарга, рекламація; porter plainte devant le tribunal — передати скаргу до суду; plainte = revendication (f) — вимога: formuler une plainte = se plaindre, revendiquer — скаржитися, пред'явити претензію

plaindre(se) = formuler une plainte — заявити про скаргу

plaisir (m) — задоволення: se faire un plaisir de faire qch — із задоволенням робити що-небудь: nous avons le plaisir de vous faire savoir = nous nous faisons un plaisir de vous faire savoir — із задоволенням повідомляємо Вам ...

planche (f) — дошка, планка, jours de planche = estaries — час, передбачений для завантаження та розвантаження, сталійний час (період часу, обумовлений у чартері для навантаження та розвантаження судна)

pli (m) — конверт для листа: sous ce pli — в цьому листі, при цьому; sous pli sépare — окремим листом; sous pli recommandé — рекомендованим листом

plus — 1) більше, більш; 2) plus (prép.) — плюс, з додатком; dépassant ce montant de plus de 4 % — що перевищує цю суму більш, як на 4 %; plus 15 % de majoration — плюс 15 % надбавки; avec une marge de 20 % en (de plus ou en (de) moins) — з допущенням 20 % більше або менше

poids (m) — вага: poids brut = poids avec emballage — вага брутто; poids net = poids sans emballage — вага нетто; poids brut pour poids net = brut pour net — вага брутто за вагу нетто, брутто за нетто; d'un poids de — вагою ...; manque de poids = déficit de poids, poids manquant, poids au-dessous de — нестача, недостача у вазі; недоважування; différence (f) de poids — різниця у вазі; vendre au poids — продавати на вагу

point (m) — крапка, місце, пункт; mettre au point = mettre au clair, élucider, préciser — уточнювати, з'ясувати; la mise au point = précision (f) — уточнення, з'ясування; répondre point par point à votre réclamation — відповідати на всі пункти рекламації; à notre point de vue — з нашої точки зору; à tous points de vue — з усіх точок зору; point de départ — пункт відправлення, point de destination — пункт призначення

police (f) = contrat (m) d'assurance — поліс; police flottante = police générale — генеральний поліс; police d'assurance — страховий поліс
ponctuel = régulier — акуратний; être ponctuel dans les livraisons — ретельно виконувати поставки

port (m) — 1) порт; port de chargement/déchargement — порт завантаження/розвантаження; port de destination — порт призначення; port

d'escale — порт заходу; 2) = transport (m), prix (m) du transport — перевезення, транспорт, вартість перевезення, провезення: conditions (f, pl) de port = conditions de transport — умови перевезення: en port dû — за перевезення не сплачено, вартість перевезення підлягає сплаті покупцем; en port payé — за перевезення сплачено

porte (f) — двері; livraison de porte en porte = livraison du bout en bout — доставка від дверей до дверей

porter sur qn, qch — se rapporter à qn, qch, concerner qn, qch — відноситися, стосуватися; porter à (sur) = inscrire à — заносити, записувати на рахунок; porter au crédit (débit) du compte — записати в кредит (дебет) рахунка: articles portés sur la facture — товари, що вказані у фактурі; porter à = passer à, ramener à — доводити до, збільшувати до, підвищувати до: le prix a été porté à ... — ціна була піднята до ...

porteur (m) = détenteur (m) — пред'явник, власник: porteur d'obligations — власник облігацій: payable au porteur — те, що підлягає сплаті пред'явнику: porteur de cette lettre — власник цього листа; titres au porteur — цінні папери на пред'явника

position (f) — (мор.) позиція (судна), (час, протягом якого судно перебуває під навантаженням); position d'un navire — позиція судна

posséder = avoir, détenir — володіти, мати: nous possédons votre lettre du ... — ми отримали Ваш лист від ...

possesseur (m) = propriétaire (m) — власник: nous sommes possesseurs de votre lettre — ми отримали Ваш лист

possession (f) = jouissance (f), propriété (f) — володіння: possession d'une chose — володіння річчю; être en possession de = posséder — володіти, користуватися чим-небудь: nous sommes en possession de votre estimée — ми отримали Ваш шановний лист; garder possession — зберігати право володіння

possibilité (f) — можливість: avoir la possibilité = être dans la possibilité de faire qch — мати можливість щось зробити, бути спроможним; donner la possibilité à qn de faire qch = permettre à qn de faire qch — давати можливість, дозволяти кому-небудь щось зробити

possible — можливий; faire tout son possible = faire tous ses efforts, faire tout ce qui est en son pouvoir, s'efforcer — намагатися, докладати зусиль, робити все можливе (все від себе залежне); dès que possible — як тільки стане можливим

poste (f) — пошта, поштовий заклад; poste restante — кореспонденція до запитання; par poste aérienne — авіапоштою

pourcentage (m) = commission (f) — комісійна винагорода (у відсотках), процентне відрахування

poursuivre(se) = persister, continuer, se maintenir — продовжуватися, тривати, не припинятися

pouvoir (m) = procuration (f) — повноваження, доручення: accorder à qn, investir qn des pleins pouvoirs — надати кому-небудь необме-

жені повноваження; faire tout ce qui est en son pouvoir = faire tout son possible — намагатися робити все можливе

pouvoir (v.) = avoir la possibilité de faire qch, être (se voir) à même de — моти, мати можливість, бути спроможним: il se peut que = il est possible que — можливо, що ...: nous croyons pouvoir vous dire — ми вважаємо за можливе повідомити Вам

préalable — попередній, завчасний; au préalable — попередньо, заздалегідь

précéder — передувати чому-небудь, відбутися, статися перед чим-небудь: il résulte de tout ce qui précède — із сказаного випливає

préciser = mettre au point, apporter des précisions — уточнити, виявити деталі, подробиці: préciser la commande = apporter des précisions à la commande (à l'ordre) — уточнити умови замовлення

précité = susvisé, susmentionné, susdit — вищезазначений, вищезгаданий

prédécesseur (m) — попередник

préjudice (m) = perte (f) втрата, збитки: subir (supporter, éprouver, essuyer) un préjudice — зазнавати збитків: ce retard nous cause un grave préjudice — ця затримка спричиняє великі збитки

préjudiciable — негожий, шкідливий; збитковий, не вигідний: indiscretions (f, pl) préjudiciables — негожі вчинки, негожа поведінка

préjuger = prévoir d'avance — передбачати заздалегідь

prélèvement (m) sur qch — стягнення, отримання (грошей); par prélèvement sur le crédit — шляхом списання грошей (сум) з акредитиву; prélèvement sur les bénéfices (m, pl) — відрахування від прибутків; prélèvement des échantillons = prise des échantillons, échantillonnage (m) — відбір зразків, проб

prélever sur qch — стягувати, отримувати гроші (за фінансовими документами): prélever des sommes sur le compte — брати, списувати суми з рахунку; prélever une commission — стягувати комісію; prélever sur les réserves — отримувати з резервів, удаватися до резервів, користуватися резервами; prélever des échantillons = prendre des échantillons — відбирати зразки, проби

preneur (m) — особа, яка отримує платіж, ремітент

présentation (f) — 1) = apparence (f) — оформлення, представлення, подання; présentation de la lettre d'affaires — оформлення ділового листа; 2) = recommandation (f) de qn à qn = introduction (f) de qn auprès de qn — рекомендація кого-небудь кому-небудь; à présentation = à vue — за пред'явленням

présente (f) lettre — цей лист: par la présente = цим листом

pressant = urgent — наполегливий, настійний: à la demande pressante — за настійним проханням; avoir un besoin pressant (urgent) de faire qch, de qch — зазнавати нагальної потреби щось робити, в чому-небудь

prestataire (m) de services — фірма з надання послуг

prêt à = disposé à — готовий; être prêt à qch, à faire qch = être disposé à — бути готовим до чого-небудь, зробити що-небудь; marchandise prête à l'embarquement — товар, готовий до навантаження; avis (m) (annonçant, informant) que la marchandise est prête à être embarquée — повідомлення про готовність товару до навантаження

prétendre faire qch — стверджувати, затверджувати: les sommes que vous prétendez avoir payées — суми, які за Вашим твердженням були виплачені; vous prétendez que la marchandise n'est pas conforme — Ви стверджуєте, що товар невідповідної якості

prétention (f) = réclamation (f) — претензія, рекламація, вимога

prêter = accorder, octroyer — надавати; prêter concours et assistance possible = faire bénéficier qn de l'assistance = mettre l'influence à la disposition de qn — сприяти та допомагати; prêter sur gages — видавати позичку під заставу

preuve (f) = signe (m), marque (f) — свідчення, підстава; faire preuve de qch — виявляти, свідчити, доводити що-небудь; faire preuve de la confiance = manifester, témoigner la confiance, honorer (favoriser) de la confiance — довіряти, виявляти довіру; faire preuve de la bonne volonté — виявляти добру волю; servir de preuve de qch = témoigner de — бути доказом

prévision (f) — прогноз, припущення, передбачення; selon toutes prévisions = selon toute apparence — скоріше за все; en prévision d'une hausse — очікуючи підвищення цін

prévoir = s'attendre à — передбачати, очікувати; rien ne fait (laisse) prévenir — ніщо не передвіщає; dans les délais prévus — у передбачений термін

prime (f) — премія: prime d'assurance — страхова премія; prime de rapidité = dispatch (angl.) (мор.) — премія за швидке навантаження/розвантаження порівняно з нормами, обумовленими в чартер-партії (диспач)

principal (m) = commettant (m) — принципал, довіритель

prise (f) de contacts = établissement (m) de contacts — налагодження ділових контактів; prise des échantillons — відбір зразків, проб; prise des marchandises en magasin (en usine) — взяття товару зі складу (із заводу)

privilege (m) = avantage (m), facilité (f) — перевага, пільга

prix (m) = cours (m), valeur (f) — ціна, вартість; prix de (pour, sur) qch — ціна на, за ...; acheter, vendre à un prix — купувати, продавати за ціну; faire (donner, coter un prix) — назначити ціну; fixer (établir, déterminer) un prix — фіксувати, встановлювати ціну; prix courant = liste de prix — прейскурант, прейскурантна ціна, цінник; prix à forfait = prix à forfaitaire (global) — паушальна ціна, ціна на круг, загальна ціна; prix de revient — собівартість; au prix des plus grands sacrifices (des plus grandes dépenses) — ціною великих витрат; prix du transport — плата за провезення; prix de

location — вартість оренди, плата за оренду; au prix de X frs la tonne (par tonne) за ціну X фр. за тонну; prix de départ — початкова ціна; prix de base — базисна, основна ціна; prix élevé (haut) — висока ціна; prix excessif — надмірно висока ціна; prix modéré (modique, modeste, raisonnable) — помірна ціна; prix ferme (fixe) — тверда ціна; prix de faveur, favorable — пільгова ціна; prix juste — справжня ціна; prix bas (inférieur, peu élevé) — низька ціна; prix approximatif, approché — приблизна ціна; prix abordable, accessible, acceptable — прийнятна, доступна ціна; prix abaissé, réduit, diminue — знижена ціна; dernier prix, le plus bas prix — найнижча, остання ціна; prix soldé, prix de solde — солдована ціна, ціна під час розпродажу товарів, дешева ціна; meilleur prix — найнижча ціна (для покупця), найвища ціна (для продавця); prix facturé = prix (valeur) de (la) facture — фактурна ціна (вартість); prix contractuel (du contrat) — контрактна ціна; prix compétitif = prix défiant notre concurrence — конкурентоспроможна ціна; prix moins élevé (le plus bas) — більш низька ціна; prix le moins élevé (le plus bas) — найнижча ціна; à bas prix — за (більш) низьку ціну; à un prix moins élevé — за більш низьку ціну, дешевше; marchandises de prix (de valeur) — цінні товари; prix du marché — існуюча ринкова ціна; à prix réduit — за зниженою ціною; les prix les plus réduits — найнижчі ціни

procéder à qch — починати, розпочати, приступити до чого-небудь, procéder à la vente = vendre — приступити до розпродажу, продавати; procéder à une majoration du prix — appliquer une majoration, majorer — здійснювати надбавку до ціни; procéder à la réouverture = rouvrir, réouvrir — знову відкривати

prochain — майбутній, наступний: le mois prochain — наступний місяць; par (le) prochain courrier — з найближчою поштою; le 16 prochain — 16-го наступного місяця

prochainement — найближчим часом

procuration (f) = pouvoir (m) — доручення, повноваження: par procuration = par délégation, pour — за дорученням, за такого-то

prodiguer = accorder, fournir — надавати: prodiguer toute information — надавати будь-яку інформацію

produit (m) = marchandise (f), article (m) — товар; produits bruts = matières premières — сировина

profil (m) = exigences — вимоги до особи, яка влаштовується на роботу

profit (m) — прибуток; au profit de = en faveur de — на користь когонебудь; à notre profit = en notre faveur — на нашу користь

programme (m) — програма; programme des journées et horaires — програма (порядок) роботи конференції, сесії і т. п. по днях і годинах

prohibition (f) = interdiction (f) — заборона

prolongation (f) = prorogation (f) — продовження, пролонгація; accorder une prolongation (un délai) — надати відстрочку
prolonger = différer, ajourner, reporter — відстрочувати, відкладати, переносити, пролонгувати, продовжувати: prolonger le crédit — продовжити термін дії акредитиву (кредиту)
promesse (f) = obligation (f), engagement (m) — обіцяння, зобов'язання: promesse de vente = engagement de vendre — зобов'язання продати
prompt = immédiat — негайний: livraison (f) prompte (immédiate) — негайна поставка, поставка промпт
proportion (f) — розмір, пропорція; en proportion de, au prorata de, proportionnellement à — пропорційно, відповідно, відповідно до ...
proposer, se proposer de faire qch = s'ouvrir à — поставити собі за мету, припускати, намічати
proposition (f) = offre (f) — пропозиція, оферта
propriété (f) — 1) = jouissance (f) — власність: propriété d'une chose — власність на річ; 2) = qualité (f) — властивість, особливість
proroger = prolonger — продовжувати, відстрочувати, пролонгувати
prorogation (f) = prolongation (f) — продовження (терміну), пролонгація: prolongation d'une lettre de change — пролонгація векселя
prospector = étudier — вивчати: prospector le marché — вивчати ринок
protéger (contre) = mettre à l'abri de — захищати, охороняти від: protéger contre les chocs, les intempéries — захищати (товар) від ударів, від атмосферних опадів
protester (contre) = faire des réserves contre — протестувати, заперечувати
prouver = témoigner — свідчити, доводити
provenance (f) — походження: marchandise (f) en provenance de = marchandise — товар, що поступає, привозиться, завозиться з ...
provenir de qch = résulter, découler — виникати, поставати з ...: ce manque provient de — наслідком цієї нестачі є ...
puissance (f) — потужність: d'une puissance de ... — потужністю ...
purger = payer, racheter — викуповувати, виплачувати, повертати: purger une hypothèque — викуповувати іпотеку (заставу)

Q

quadrupler = augmenter de 4 fois — збільшити в 4 рази
quai (m) — пристань: à quai — з пристані, на пристані; à quai dédouané — франко пристань з оплацим митом; à quai non dédouané — франко пристань, без оплати мита; franco quai d'embarquement — франко набережна порт навантаження
qualité (f) — якість: qualité supérieure/inférieure — висока/низька якість; qualité déclassée — знижена якість; qualité moyenne — середня якість; qualité marchande — придатна для торгівлі якість; qualité saine, loyale et marchande — звичайна торгова якість; la

moins-value de la qualité — погіршена якість; en qualité de = en tant que, comme — в якості ..., як ...
quant à = en (pour) ce qui concerne — що стосується ..., що до ...
quantité (f) — кількість: acheter en grandes quantités — купувати у великій кількості; par quantités minima de — мінімальними кількостями
question (f) — питання: en question = dont il est question, dont il s'agit de — про що йде мова: la Maison en question — фірма, про яку йде мова; il est question de = il s'agit de — мова йде про ...

R

rabais (m) = remise (f), réduction (f), diminution (f) — знижка, зниження ціни: faire un rabais — надати знижку; vendre au rabais — продавати дешево
raison (f) — 1) = nom (m), appellation (f) — назва: raison sociale — торгова фірма, назва підприємства як юридичної особи; sous la raison sociale = sous le nom, sous l'appellation — під назвою; 2) = cause (f), motif (m) — причина, підстава; pour la raison suivante — через таку причину; en raison de = en vertu de — внаслідок чого-небудь, у зв'язку з, зважаючи; à raison de = (jusqu') à concurrence de — розміром, з розрахунку
ramener à qch = réduire à — зводитись до: le prix a été ramené à — ціна була знижена до ...; se ramener à — зводитись до ...
rappel (m) — нагадування: lettre de rappel — лист-нагадування
rappeler(se) qch — нагадувати про що-небудь: à rappeler un ordre — нагадати про замовлення; autant que je me rappelle — наскільки я пам'ятаю
rappports (m, pl) = liens (m, pl), relations (f, pl) — відносини, зв'язки: être en rapports (contacts), avoir des rapports avec — підтримувати відносини з ким-небудь; se mettre en rapports avec = contacter qn, entrer en rapports avec — вступати в стосунки з ...; rapport (m) — звіт, доповідь: avoir un rapport à qch = concerner qch — відноситись, торкатися, sous tous les rapports — з усіх поглядів; par rapport à = en comparaison de — порівняно з ...; стосовно (чого) ...
rapporтер, se rapporter à qch = porter sur, avoir trait à — стосуватись чого-небудь, торкатися
ravitaillement (m) en qch = approvisionnement en — постачання чим-небудь
ravitailleur(se) = s'approvisionner — забезпечити себе, постачати собі
réalisation (f) — 1) = exécution (f), accomplissement (m) — виконання, здійснення: réalisation d'un projet — здійснення проекту; 2) = vente (f), liquidation (f) — продаж, ліквідація
rebut (m) — брак: marchandises de rebut — бракований товар; mettre au rebut — забракувати товар
récapitulatif (m) — звіт чи публікація про стан рахунків

réception (f) — 1) одержування: prière (f) de nous en accuser réception — прохання підтвердити нам їх отримання; dès réception = à la réception; au reçu de — після отримання; 2) = réceptionnement (m) — отримання, приймання (товару)
réceptionnement (m) = réception (f) — прийняття, отримання (товару)
réceptionner = recevoir — одержувати, приймати (товар)
réceptionnaire (m) — приймальник (товару)
recevoir — 1) = agréer — одержувати; 2) = réceptionner — приймати: recevoir (réceptionner) les marchandises arrivées — приймати товар, який прибув; 3) = encaisser — отримувати гроші: recevoir une somme — отримувати суму грошей
rechange (m) — переміна, заміна: pièces de rechange = pièces détachées — запасні частини
recherché = réputé, demandé — те, що користується попитом: marchandise (f) très recherchée (réputée, demandée), marchandise se vendant bien — товар, який користується великим попитом
réclamant (m) = personne qui présente une réclamation — (юр.) — позивач, скаржник
réclamation (f) = plainte (f), prétention (f), protestation (f), revendication (f) — рекламація, скарга, претензія, протест, вимога, позов: réclamation pour défaut de paiement — рекламація через неплатежі; réclamation pour (au sujet de, relatif à, portant sur) la qualité — рекламація відносно якості; réclamation bien/mal fondée — обгрунтована/необгрунтована рекламація; réclamation motivée (justifiée, légitime) — обгрунтована, об'єктивна, законна рекламація; réclamation injustifiée (illégitime, non objective) — необ'єктивна, необгрунтована рекламація
réclamé (adj.) — рекламацийний: marchandise réclamée = marchandise défectueuse, marchandise faisant l'objet d'une réclamation — рекламацийний товар
réclamer = exiger, revendiquer, protester — вимагати, протестувати, заперечувати, виражати незгоду, заявляти претензію, викликати позов: réclamer une dette — вимагати сплати боргу
recommandation, (f) = présentation (f), introduction (f), appuis (m, pl), protection (f) — рекомендація, представлення, знайомство: lettre de recommandation (de présentation, d'introduction) — лист-рекомендація, рекомендаційний лист, sur la recommandation de M.X. — з рекомендації пана X.
recommander = introduire qn auprès de qn, présenter — відрекомендувати, знайомити: recommander au bienveillant accueil (à la bienveillance) de qn, recommander à l'attention de qn — рекомендувати чий-небудь увазі; lettre recommandée — рекомендаційний лист
reconditionner — приводити до справного стану, ремонтувати
reconduction (f) renouvelable par tacite — автоматично відновлений договір

reconnaître = accepter — визнавати: reconnaître une réclamation = accepter (satisfaire, donner suite à) une réclamation — визнати рекламацію, визнати обгрунтованість рекламації
recours (m) — 1) = appel à — звертання до ...: avoir recours à = faire appel à, s'adresser à, recourir à — звертатись до, в ...: avoir recours à l'arbitrage — звертатись в арбітраж; 2) регрес, право регресу; оскарження: exercer un recours contre — перевести стягнення на кого-небудь: sans recours — без права регресу; 3) (юр.) оскарження
recourir à qn, à qch — звернутися, вдаватися до ... = avoir recours à, faire appel à, s'adresser à: recourir au médecin — звернутися до лікаря; recourir à la ruse — вдаватися до хитрощів
recouvrement (m) = encaissement (m) — інкасо, інкасування, отримання грошей (за векселями або іншими документами); par recouvrement des documents = par encaissement des documents — у формі інкасо, через інкасо (документів), згідно з інкасо
recouvrer = encaisser — отримувати гроші (за векселями та іншими документами), інкасувати, стягувати; recouvrer une créance — інкасувати борг; recouvrer des droits — стягувати мито
recrutement (m) du personnel = engagement (m) du personnel — набір, комплектування кадрів
recruter = engager — набирати, комплектувати (кадри): recruter du personnel — комплектувати особовий склад
rectificatif — виправлений: facture rectificative = facture rectifiée — виправлена фактура
rectification (f) = correction (f) — виправлення, переробка, поправка, уточнення: insérer une rectification = rectifier — вносити виправлення; rectifications apportées dans notre facture — виправлення внесені у фактуру
rectifier = corriger — вносити виправлення, переробляти, змінювати
recto (m) — лицьовий бік (документа): au recto — з лицьового боку: au recto de = dès réception de, à la réception de — після одержання
reculer — відступати
recupérer — 1) = reprendre, retourner — повертати: emballage (m) à récupérer — упаковка, яка підлягає поверненню; 2) = recouvrer — стягувати, одержувати назад, збирати, інкасувати: récupérer cette somme — одержати назад цю суму
redevable — зобов'язаний; être redevable à qn de qch, de faire qch = exprimer sa gratitude (ses remerciements) à qn de faire qch — бути вдячним кому-небудь за що-небудь
rédiger = établir, libeller — складати, писати, формулювати (документи): rédigé, libellé comme suit — складений таким чином
réduction (f) — 1) = diminution (f), baisse (f) — зниження, пониження, зменшення (цін, податків); 2) = remise (f) — знижка; réduction sur le poids — знижка з ваги; réduction en — перерахунок, переве-

дення: réduction des livres en kilogrammes — переведення фунтів у кілограми

réduire(se) = diminuer, baisser — знижувати, понижувати, зменшувати (ціни, податки і т. п.); réduire de — понизити на...; réduire (jusqu') à ... — зменшувати до ...: nous avons réduit nos prix de 20 % — ми знизили наші ціни до 20 %; réduire en = convertir en — переводити, перераховувати: réduire les francs en dollars américains — перевести франки в американські долари

réexpédier = renvoyer — перевідправляти, пересилати, повертати

réexpédition (f) = envoi (m) — перевідправка (товару), повернення

réfaction (f) — рефакція: réfaction pour avarie — знижка на пошкодження товару (за погіршення якості товару)

référence (f) — 1) = rubrique (f) — заголовок; 2) références (f, pl) = mentions, indications — елементи, на які робиться посилання (вхідні та вихідні індекси кореспонденції); 3) рекомендація, референція, відклик; особа, яка дала або може дати рекомендацію; банківські референції: mentionner comme référence la Maison X. — вказати фірму X., яка може надати які-небудь відомості про кого-небудь (що-небудь)

référer de qch à qn — повідомляти про що-небудь кому-небудь: faire rapport de qch à qn: je dois référer de cela à mon chef = je dois en référer à mon chef — я повинен повідомити про це свого начальника; se référer de qch à qn, à qch = s'en rapporter à — посилатися про що-небудь кому-небудь; відноситись до: nous référant à votre lettre du ... — посилаючись на Ваш лист від ..., ми ...

refus (m) de paiement — відмова від сплати

refuser qch, de faire qch = décliner, rejeter, ne pas accepter — відмовлятися від ...: je refuse formellement d'en prendre livraison — я категорично відмовляюсь прийняти поставку (товару); se refuser à qch = ne pas s'engager à accepter — відмовлятися від чого-небудь, не погоджуватися з чим-небудь

régime (m) de prévoyance des cadres — соціальне страхування адміністративно-господарського, управлінського персоналу (у Франції)

registre (m) = livre (m) — книга для записів, журнал, реєстр: registre du commerce — комерційний реєстр: inscrire sur un registre — внести в реєстр

règle (f) = norme (f) — правило: pour la bonne règle — для порядку; règles de procédure — правила діловодства; процесуальні норми; être en règle avec = être (se mettre) dans la situation exigée par la loi, l'administration — виконувати всі правила (закону, порядку і т. п.)

règlement (m) — 1) = paiement (m), couverture (f) — платіж, сплата, виплата, розрахунок: règlement partiel — часткова, неповна виплата; en règlement de = en paiement (couverture) de — в оплату, в покриття; 2) = règle (f) — правило: règlement de l'assurance transport — правила транспортного страхування вантажу; 3) = arran-

gement (m) — врегулювання: règlement amiable — дружнє, полюбовне розв'язання (суперечки), світова угода

régler — 1) = payer, solder — сплачувати, виплачувати, розраховуватись: régler une facture — сплатити фактуру, заплатити за рахунком; régler le compte pour solde — повністю виплатити рахунок; 2) = résoudre, terminer — налагоджувати, регулювати, розв'язувати, вирішувати; régler l'affaire, la question — владнати справу, питання

regret (m) — жаль, співчуття: à regret — на жаль: à notre vif (grand) regret — на превеликий жаль; être au regret de faire qch = regretter, avoir le regret de qch, de faire qch — жалкувати, мати жаль

regretter qch, de faire qch = être au regret de faire qch — жалкувати: nous regrettons vivement d'apprendre — на превеликий жаль ми дізналися

réitérer = renouveler = répéter — повторювати (вимогу і т. п.): réitérer une réclamation — вдруге заявити рекламцію

réitéré — другий, повторний: avec nos remerciements réitérés — ще раз з подякою; demande (f) réitérée — повторне прохання; commandes (f, pl) réitérées — нові замовлення

rejeter = décliner, refuser, révoquer — відхилити, відмовлятися від ...: rejeter une réclamation = décliner (refuser) une réclamation — відхилити претензію; rejeter la faute sur — покласти вину на кого-небудь

relâche (f) = escale (f) — зупинка, пришвартування судна в порту, посадка літака між двома пунктами

relâcher = faire une relâche — (мор.) пришвартовуватися в порту, робити зупинку: le navire a dû relâcher à Marseille — судно повинно було зайти в марсельський порт

relatif à qn, à qch — ayant trait à, se rapportant à, concernant qn, qch — те, що відноситься, торкається чого-небудь, кого-небудь

relations (f, pl) = rapports (m, pl), contacts (m, pl) — відносини: relations d'affaires = rapports d'affaires — ділові відносини, зв'язки; relations de longue date (de longues années) — довголітні відносини; être en relations = entretenir des relations — підтримувати стосунки; entrer (se mettre) en relations = nouer, établir, prendre des relations — налагоджувати, встановлювати зв'язки, вступати у відносини (стосунки)

relevé (m) — виписка, список, відомість; = extrait (m), état (m) des comptes — виписка рахунку, звіт про стан рахунків: relevé de votre compte au 31 décembre — виписка Вашого рахунку за станом на 31 грудня

remaniement (m) = réorganisation (f), transformation (f) — перетворення, перебудова, реорганізація

remboursable — те, що сплачується

remboursement (m) = paiement (m), rachat (m) — повернення (суми), сплата, платіж, виплата, покриття, відшкодування: remboursement

d'une somme due — сплата боргу; contre remboursement — накладною платою, з оплатою після доставки; remboursement des avances versées — повернення внесених авансів; remboursement d'un emprunt — сплатення займу

rembourser qch à qn — 1) = rendre à qn l'argent déboursé, faire rentrer qn dans ses débours, payer — сплачувати, викупати, повертати, відшкодовувати (гроші); rembourser le crédit — сплатити кредит; rembourser un emprunt — сплатити позику; 2) = indemniser, dédommager qn de qch — компенсувати: rembourser à l'acheteur les pertes subies — компенсувати, сплатити, відшкодувати покупцеві понесені збитки; se rembourser = rentrer dans ses débours, dans ses frais — повернути собі затрати

remerciements (m, pl) — вдячність: avec nos remerciements anticipés = en vous remerciant d'avance (à l'avance, par avance) — дякуючи Вам наперед

remettre — 1) = passer, soumettre, transmettre — передавати: nous vous remettons ci-joint — при цьому супроводжуємо; remettre, soumettre, passer, faire une commande — передавати замовлення 2) = différer, ajourner, retarder — відкладати, відстрочувати

remise (f) — 1) = réduction (f) — знижка: remise sur le prix (du prix) — знижка з ціни; faire, accorder, consentir une remise de 10 % — надати (зробити) 10 % знижку; 2) = présentation (f) — передача; contre remise (présentation) de — після подання, проти документів; 3) = transfert (m) — переведення (грошей); remise en état = élimination (réparation) des défauts — ремонт неполадок

remplacement (m) = échange (m) — заміна; en remplacement (en échange) de cet article — через обмін на цей товар, замість цього товару

remplacer = changer, échanger — замінити: remplacer la machine défectueuse par une autre — замінити зіпсований верстат на інший

remplir = respecter, faire face à, tenir — виконувати: remplir ses obligations — виконувати свої зобов'язання

rémunération (f) = rétribution (f), gain (m) — винагородження, виплата, компенсація, зарплата

rémunérer = récompenser, rétribuer — винагороджувати, платити за ...

rendement (m) = productivité (f), efficacité (f) — продуктивність, опрацювання, корисна дія, коефіцієнт корисної дії

rendre = rembourser — повертати: rendre (rembourser) l'argent — повернути гроші; rendre service — надати послугу; rendre impropre à l'usage = mettre hors d'usage — робити що-небудь непридатним для користування, виводити з ладу; rendre difficile — утруднювати; rendre impossible — робити неможливим; rendre nécessaire — робити необхідним, se rendre = partir pour, aller à: se rendre en voyage d'affaires = partir en mission (tournée) — поїхати у від'їждження, ділову поїздку; se rendre par avion = prendre l'avion pour, partir en avion pour Paris — відправлятися літаком у(до) Париж(у)

rendu fob port de ... = livré fob port de ... — з доставкою фоб порт ...; rendu à domicile — з доставкою додому

renfermant — до якого додано, з додатком: votre lettre renfermant un chèque = votre lettre contenant (comportant) un chèque, votre lettre accompagnée d'un chèque — до Вашого листа додано чек, Ваш лист з доданим до нього чеком

renommée (f) = réputation (f), prestige (m) = реноме, репутація, престиж

renoncement (m) — відмова від свого права

renoncer à qch, à faire qch = abandonner un droit sur qch — (юр.) відмовлятися від права, претензії, позову: renoncer à une prétention — відмовитися від претензії, вимагання, позову

renouer = reprendre — відновлювати, поновлювати; renouer nos anciennes relations — поновити наші колишні стосунки

renouvellement (m) = prolongation (f) — поновлення, пролонгація, renouvellement d'une traite — пролонгація тратти

renouveler(se) = répéter, se — поновлювати: renouveler une commande — передати нове замовлення; renouveler une traite — пролонгувати тратту; cela ne se renouvellera plus — це більше не повториться

renseignement (m) = information (f) — довідка, повідомлення, інформація: donner (fournir) des renseignements (informations) sur qn, sur qch — давати відомості про ..., prendre des renseignements sur la Maison X — наводити довідки про фірму: obtenir (se procurer) des renseignements — отримати відомості про ...; demander des renseignements — запитувати відомості, довідуватися

renseigner = donner des renseignements — надавати довідки, відомості; se renseigner sur qn, sur qch — довідуватись про кого-небудь (що-небудь); demander des renseignements sur — наводити довідки про ...

rentrée (f) = encaissement (m), recouvrement (m) — надходження грошей, отримання грошей (через векселі або інші документи), інкасування, інкасо, стягнення грошових сум: rentrée des créances — стягнення боргів, отримання грошей через вексель

rentrer = récupérer l'argent dépensé — надходити (про доходи, збори, грошові суми): rentrer dans son argent, dans ses frais — повернути свої гроші, витрати; faire rentrer une créance = exiger le recouvrement d'une dette — вимагати сплатити борг; faire rentrer = encaisser — інкасувати (борги), вимагати сплатити (борги); faire rentrer des fonds = être payé, reçu — отримати платіж

renvoi (m) des articles = retour (m) — повернення товару; 2) = réexpédition (f) — перевідправка, повернення (товару)

renvoyer = réexpédier — повертати, перевідправляти вантаж: renvoyer à l'expéditeur — повернути вантаж відправнику

réorganisation (f) = transformation (f), remaniement (m) — перетворення, перебудова, реорганізація

réouverture (f) — відкриття знову, повторне відкриття: procéder à la réouverture = rouvrir, réouvrir — знову відкривати

réparation (f), réparations (f, pl) — ремонт: frais de réparation — вартість ремонту: cette machine a besoin de réparations — цей верстат (ця машина) потребує ремонту; faire des réparations urgentes — провести терміновий ремонт

réparer = supprimer (les défauts) — ліквідувати дефекти, відремонтувати, відшкодувати (збитки); réparer une faute, un tort — виправити помилку; réparer une perte — відшкодувати збитки

répartir(se) — розподіляти(ся), розкладати(ся): le total se répartit comme suit ... — загальна сума розподіляється таким чином ...

repasser = revenir, passer de nouveau — повертатися, приходити ще раз: je repasserai prochainement — я повернуся найближчим часом

répertoire (m) = registre (m) — реєстр, журнал; répertoire de producteurs — реєстр виробників

répondre à qn, à qch — відповідати: répondant à Votre lettre du ... — у відповідь на Ваш лист від ...; répondez-nous par retour — дайте відповідь нам із зворотною поштою; 2) = correspondre à, être conforme à — відповідати чому-небудь, бути відповідним чому-небудь: la qualité ne répond pas (ne correspond pas) à l'échantillon — якість не відповідає зразку

réponse (f) — відповідь: en réponse à Votre lettre = répondant à Votre lettre — у відповідь на Ваш лист; en attendant (dans l'attente de) Votre réponse immédiate — сподіваючись на Вашу швидку відповідь

reporter, se reporter à qn, à qch = se référer à — посилатися на ...: nous reportant à Votre lettre — посилаючись на Ваш лист, ... reporter = différer, remettre, retarder — відкладати, переносити: l'expédition a été reportée au 30 — відправку було перенесено на 30 число; nous espérons que Vous voudrez bien reporter Votre confiance sur son successeur — ми сподіваємось, що Ви будете ставитись з такою самою довірою і до його спадкоємця

repousser = décliner, refuser — відмовлятись від чого-небудь

repandre = prendre de nouveau, renouveler, repouer — поновлювати; reprendre ses négociations — поновити переговори; le navire reprendra bientôt la mer — пароплав знову вийде незабаром у море; reprendre la marchandise non conforme = rentrer en possession de cette marchandise — взяти назад товар невідповідної якості

représentant (m) = délégué (m), fondé (m) de pouvoir, mandataire (m), agent (m) — представник, уповноважений, довірена, уповноважена особа, агент: représentant exclusif (unique) — винятковий представник

représentation (f) — представництво: représentation exclusive (unique) — надзвичайне представництво; accorder (confier) à qn la représentation pour tel pays — надати кому-небудь право пред-

ставляти яку-небудь країну; représentation de la Chambre de commerce franco-ukrainienne — представництво французько-української Торгової палати

représenter = 1) представляти кого-небудь, бути представником: la Maison représentée par ... — фірма, представлена таким-то ...; 2) = constituer, être de ... — становити, складати (суму, %): nos frais représentent le montant de X frs. — наші витрати складають суму X франків; représenter(se) — рекомендувати себе кому-небудь

reprises (f, pl) — повторення, відновлення: à plusieurs reprises = en plusieurs fois, en plusieurs lots — кілька разів, кількома партіями

reproduire(se) = se répéter, se renouveler — повторюватись, поновлюватись: cela ne se reproduira (se répétera, se renouvellera) plus — це більше не повториться

réputation (f) = renommée (f), prestige (m) — репутація, реноме

réputé — відомий = connu, célèbre, fameux: cette marque est très réputée sur le marché — ця марка має, великий попит на ринку

requête (f) sollicitation (f), demande (f) — вимога, клопотання; sur requête de = sur demande de — на прохання, за вимогою

réserve (f) — 1) = stock (m), marchandises (f, pl) en réserve — запас товарів на складі, наявний товар; 2) = clause (f), condition (f), restriction (f) — застереження, обмеження: faire des réserves contre qch = protester contre — заперечувати, заявляти про вимоги, претензії, незгоди; sans aucune réserve — беззастережно, безумовно; formuler des réserves = mettre qn en demeure, se retourner contre — заявляти протест, заявити про вимогу, виконати взяті зобов'язання

réserver la faveur des ordres à qn = favoriser (honorer) qn des ordres — віддавати перевагу кому-небудь під час передавання замовлення; réserver(se) — залишати за собою: se réserver le droit (la faculté) de faire qch — залишати за собою право зробити що-небудь

résidence (f) = domicile (m), siège (m) social — місце знаходження (фірми, контори, установи і т. п.)

résider (dans, en qch) = consister (en, dans qch) — полягати в чому-небудь

résiliation (f) = annulation (f), dénonciation (f) — анулювання, розривання, денонсація

résilier = annuler, dénoncer — розривати, анулювати (договір, акт)

résoudre = régler — вирішувати, розв'язувати — résoudre un problème — вирішувати, розв'язати проблему (завдання)

respect (m) des obligations = exécution (f) des obligations, satisfaction (f) aux obligations — виконання зобов'язань

respecter = exécuter, accomplir, observer — виконувати: respecter les règles — діяти згідно з правилами; respecter (tenir, faire face aux) les obligations — виконувати зобов'язання

respectif — відповідний, індивідуальний: les quantités respectives — відповідні кількості

respectivement — відповідно

responsabilité (f) de qch = faute (f), obligation (f) de réparer une faute — відповідальність, вина: assumer (encourir) la responsabilité = prendre sur soi (à sa charge) la responsabilité — брати на себе відповідальність; rejeter (faire retomber) la responsabilité sur qn = rendre qn responsable de qch — покласти провину на кого-небудь за що-небудь

responsable = fautif — винуватий, відповідальний за ...: partie (f) responsable = partie fautive — винувата сторона; être responsable de qch = assumer la responsabilité de — нести відповідальність за що-небудь

ressortir à — 1) = revenir à — коштувати, обходитись в яку-небудь суму: la perte ressort à ... — збиток обчислюється в ...; 2) ressortir de qch = résulter — випливати з; il ressort de notre enquête — з нашого розслідування випливає ...; le bilan fait ressortir (constate, accuse, fait apparaître) une perte de ... — в балансі відмічається збиток

ressources (f, pl) = fonds (m), capitaux (m) — грошові кошти, ресурси
restant (m) — залишок; = reste (m), solde (m) — залишок, залишкова частина, кількість

reste (m) = restant (m), solde (m) — залишок, сальдо

résulter de = provenir, découler de — відбуватися, виступати результатом (наслідком): il en résulte = il en découle (provient) — з цього випливає

retard (m) = retardement (m), ralentissement (m) — 1) затримка, запізнення, зволікання; 2) = délai (m), ajournement (m), attermoie-ment (m) — відстрочення, прострочення, зволікання; retard de livraison = livraison tardive, livraison en retard — здача/доставка із запізненням, поставка; retard de paiement — прострочення платежу; débiteur (m) en retard — прострочений боржник; retard de l'exécution des commandes — затримка, гаяння часу під час виконання замовлень; intérêts (m, pl) de retard — відсоток за прострочення поставки: avec un retard de X jours — із затримкою на X днів; sans retard = sans délai, sans tarder, le plus vite possible — без затримки, не гаючи часу, негайно

retarder = remettre, différer, ajourner, reporter — відкладати, затримувати, відстрочувати, сповільнювати; retarder la livraison de 10 jours — затримати поставку на 10 днів

retenir sur qch = déduire de, prélever sur — утримувати: nous retiendrons cette somme sur notre prochain relevé — ми відрاهуємо цю суму з нашого наступного рахунку

rétention (f) — утримання: droit (m) de rétention — (юр.) право утримання, вантажу до сплати купівельної ціни

retenue (f) = déduction (f) — утримання, відрхування ...; les retenues opérées sur ... — утримання зроблені із ...

retirer — 1) = révoquer, rétracter — повернути назад, відмовлятися: retirer, annuler (révoquer, contremander) l'ordre — відкликати; відмінити, анулювати замовлення: nous retirons notre offre — відкликати оферту; 2) = enlever — відвозити, вивозити, відносити; retirer un colis de la douane — вивозити вантаж з митниці, забирати вантаж з митниці; retirer(se) — відходити: se retirer de l'affaire = sortir de l'affaire, prendre sa retraite — відходити від справ, залишати справи, виходити із фірми

retour (m) — повернення: par retour du courrier — із зворотною поштою; frais de retour — витрати, пов'язані з поверненням товару; marchandises en retour — повернений товар

retourner(se) contre qn = exercer un retour contre, mettre qn en demeure — зробити стягнення з кого-небудь, вимагати виконання обов'язків: vous pouvez vous retourner contre vos assureurs — Ви можете направити вимоги до Ваших страховиків

rétracter = retirer, refuser, révoquer — повернути, відмовлятися від, відмовляти: rétracter une offre — відкликати оферту

retrait (m) — відкликання = révocation (f), annulation (f) — відкликання, анулювання, retrait d'un ordre — анулювання замовлення, відкликання раніше зроблених замовлень

retraite (f) — пенсія, відставка = sortie (f) — припинення трудової діяльності, вихід на пенсію, у відставку: prendre sa retraite — вийти на пенсію, у відставку, залишити (роботу, посаду)

rétribution (f) = rémunération (f), paiement (m) — платня

révéler(se) = s'avérer, se trouver — опинитися, виявитися

revendication (f) = réclamation (f), plainte (f) — вимога, рекламація, скарга

revendiquer = exiger, formuler une revendication — вимагати, робити заяву про вимогу, претензію

revenir sur — examiner, traiter de nouveau — знову повертатися до ...: revenir sur ces conditions — 1) повернутися до цих умов: il est revenu sur sa décision — він змінив своє рішення; 2) revenir à = équivaloir à — бути рівноцінним

revêtir de la signature — підкріпити підписом

révocable — той, що може бути відкликаним (відміненим, анульованим): crédit révocable — анульований акредитив

révoquer = annuler — відмінити, відкликати, анулювати: révoquer une réclamation — відмовитись від рекламації

risque (m) — ризик: courir le risque = être exposé au risque — ризикувати, брати на себе ризик: à ses risques et périls — на свій страх і ризик

ristourne (f) = remboursement (f) — знижка, повернення покупцеві частини сплаченої ним ціни

rivalité (f) = concurrence (f), compétition (f) — суперництво, конкуренція

rubrique (f) = référence (f) — заголовок, назва, рубрика: commande sous en rubrique = sous en référence — замовлення, вказане у заголовку

S

sac (m) — мішок: sacs jute, papier — джутові, паперові мішки; sac à 3 plis (couches) — мішок з трьома прошарками; loger en doubles sacs — запакувати у подвійні мішки
sacrifice (m) = concession (f) — знижка: faire un sacrifice = faire une concession — зробити (надати) знижку
salutation (f) — привітання
satisfaction (f) — задоволення: donner satisfaction à qn = satisfaire qn = contenter qn — задовольнити кого-небудь
satisfaire = donner satisfaction à qn — задовольнити кого-небудь: satisfaire les clients = leur donner satisfaction — задовольнити клієнтів; satisfaire à qch = exécuter, accomplir — здійснювати: satisfaire aux exigences — задовольнити вимоги
sauvegarder = protéger — захищати, охороняти, гарантувати
savoir — знати: Vous savez = Vous n'ignorez pas, Vous n'êtes pas sans savoir — Вам відомо, Ви добре поінформовані; autant que je sache — настільки мені відомо; comme Vous le savez — як Вам це відомо: il ne saurait être question — не може бути й мови; savoir gré = être reconnaissant (obligé) de — бути вдячним; à savoir = notamment — а саме; faire savoir (connaître) — повідомити
scrupuleusement = soigneusement — старанно
scrupuleux = minutieux — старанний, ретельний, пильний
sein (m) — утроба, надра; au sein de = dans le cadre de, auprès de — в рамках чого-небудь, у складі, у системі, у віданні, при ...
séjourner — перебувати: séjourner longtemps en magasin (dépôt) — довго знаходитися на складі
self supporting (angl.) = qui couvre ses frais, qui suffit à ses besoins — самоокупний, самозабезпечуваний: régler le coût du crédit par self supporting — оплачувати вартість кредиту зустрічними поставками, зустрічною закупкою товарів
sentiment (m) — почуття: sentiments distingués = meilleurs sentiments — щирі (особливі) почуття, sentiments respectueux — почуття поваги; sentiments dévoués — вірні почуття
sentence (f) — сентенція, вирок; = décision (f) — рішення: sentence arbitrale — арбітражне рішення
service (m) — відділ, бюро: services des ventes/des achats — відділ продажу/закупок; service (de) comptabilité — бухгалтерія, service après vente — сервіс після продажу = aide (f), appui (m) — послуга, допомога, сприяння: rendre service à qn — надати послугу кому-небудь; rendre pareil (le même) service = rendre un service semblable (analogue, en retour) — надати взаємну послугу; mettre qch en service — вводити що-небудь в дію
servitude (f) = charge (f) — тягар, велике зобов'язання

siège (m) = domicile (m), résidence (f) — місцезнаходження: siège social — головна контора (фірми), юридична адреса (фірми)
signature (f) sociale = signature engageant la société — підпис особи, уповноваженої вести справи від імені товариства
simulé — орієнтовний, примірний: facture (f) simulée = facture proforma — орієнтовний рахунок, примірна фактура
sinon = dans le cas contraire — інакше, у противному разі, у разі відмови (невизнання) яких-небудь умов
situer(se) à qch = s'établir à — доходити до, піднятися до, складати
société (f) = établissement (m), compagnie (f), entreprise (f), firme (f) — товариство, спілка, фірма: société anonyme = société par actions — акціонерне товариство: société en commandite — командитне товариство; société en nom collectif — повне товариство; société anonyme à responsabilité limitée — товариство з обмеженою відповідальністю; société à capital et personnel variables — товариство із змінним капіталом та персоналом; Société Générale — Сос'єте Женераль (один із найбільших банків Франції)
soi (pron.) — себе, собі: il va de soi que = cela va sans dire que, il est bien entendu que — само собою розуміється, що; la soi-disant qualité inférieure — так звана низька якість
soigner = apporter des soins — турбуватися: soigner l'emballage — старанно пакувати; emballage (m) soigné — старанна упаковка
soin (m) = attention (f) — турбота: donner (apporter) tous ses soins, les soins les plus attentifs à l'exécution des ordres — ретельно виконувати замовлення; prendre soin de faire qch = veiller à, s'occuper de — турбуватися, дбати про ...; aux bons soins de M. X — через, за адресою (надпис на конверті, на листі)
soit (conj.) — а саме: soit frs ... — а саме франків ...; soit en espèces soit par chèque — або готівкою, або чеком
solde (m) — 1) = reste (m) — (бухг.) сальдо, залишок, баланс; solde créditeur/débiteur — кредетове/дебетове сальдо; 2) = quantité (f) restante — кількість, яка залишилась, частина, яка залишилась; 3) = vente (f) à rabais — продаж із знижкою, розпродаж; 4) soldes (m, pl) — товари, знижені в ціні; 5) règlement (m) — pour solde de tout compte — у повний розрахунок, у повне покриття, у повну ліквідацію; 6) — грошове утримання
solder = régler, payer — платити, сплачувати: votre compte est soldé — Ваш рахунок сплачено; nous soldons ces marchandises au-dessous du prix de revient — ми сплачуємо за цей товар нижче своєї вартості; solder(se) par qch = faire apparaître un solde — зводити з сальдо, відбиватися у сумі сальдо; notre relevé se soldant par X frs à votre débit — наш рахунок на суму X франків у Ваш дебет
solide = fiable — надійний: un emballage solide — надійна упаковка
solidité (f) — 1) = solvabilité (f), crédit (m) — платоспроможність: la solidité d'une Maison — фінансова платоспроможність фірми:

2) = fiabilité (f) — надійність, міцність: la fiabilité d'une machine — надійність машини

sollicitation (f) = demande (f) instante, requête (f) — наполегливе прохання, клопотання

solliciter = demander avec instance — наполегливо просити, клопотати про ...; solliciter une place — клопотати про влаштування на роботу

solvabilité (f) = crédit (m), solidité (f) — кредитоспроможність, платоспроможність

somation (f) = mise en demeure — попередження боржника (про необхідність виконувати боргові зобов'язання)

somme (f) = chiffre (m), total (m), montant (m) — сума: d'(pour) une somme de — на суму; somme à forfait — паушальна (загальна) сума; somme facturée = somme de la facture — фактурна вартість, сума фактури; somme due = somme à payer — сума, яка підлягає сплаті, належна сума, борг

sortie (f) — 1) = retraite (f) — відхід справ, роботи: sortie de la Maison — вихід із фірми, відхід від справ ...; 2) = exportation (f) — вивіз, експорт; sorties de marchandises — експорт

sortir de = se retirer de, quitter la Maison, prendre sa retraite, cesser de faire partie de — виходити із фірми, залишати справу; sortir de l'affaire — відійти від справ, облишити справи, зняти з себе зобов'язання

souffrance (f) — застій: colis (m) en souffrance = colis qui n'a pas été retiré ou réclamé par le destinataire — незапитана посилка, незапитаний вантаж вантажоодержувачем; laisser la marchandise en souffrance — недопоставити товар

soumettre = transmettre, remettre — передати, подати; soumettre un ordre, une offre — передати, зробити замовлення, оферту

source (f) — джерело: source d'où l'on tire des marchandises, source d'approvisionnement en marchandises — джерело постачання товару

sous (prép.) — 1) = dans les, au cours de — протягом: sous 8 jours = sous huitaine — протягом тижня, протягом 8 днів; 2) = à condition de — за умови, за; sous emballage — в упаковці; paiement sous escompte — платіж із знижкою; envoyer sous enveloppe — вислати у конверті; sous déduction de — за відрахуванням; sous réserve — із застереженням

sous-estimer = sous-évaluer — недооцінювати

soussigné — той, хто нижче підписався: je, soussigné, certifie que ... — я, той, хто нижче підписався, засвідчую, що ...; entre les soussignés — між тими, хто підписалися

soustraire(se) à = manquer à — ухилятися: se soustraire à ses obligations = se dégager de ses obligations — ухилятися від виконання своїх зобов'язань

spécification (f) = détermination (f) des caractères d'une chose — визначення характерних індивідуальних ознак; 2) специфікація —

spécification des marchandises = description (f) détaillée des marchandises — специфікація товарів

spécifier = stipuler, indiquer, mentionner — оговорювати, уточнювати: les articles spécifiés ci-après — нижче перелічені товари у специфікації

spécimen (m) = modèle (m) — зразок, рекламний номер якого-небудь видавництва

stand (m) — стенд, виставочна вітрина

standard (m) = type (m), norme (f), étalon (m) — стандарт, норма; еталон, зразок, міра: X standards de pièces de cuivre — X стандартів мідних деталей; 2) standard (adj.) = normalisé — стандартний, нормальний, типовий, зразковий; conditions standard = conditions type — стандартні умови

standardiser = normaliser — стандартизувати, нормалізувати, нормувати: produits standardisés — стандартизовані товари

standist (m) — стендист

staries (f, pl) = estaries (f), jours (m, pl) de planche — сталійний час

station-service (f) — станція обслуговування

stationnement (m) = demurrage (angl.) — простій (судна, вагона), контрсталія: temps de stationnement = temps d'arrêt, temps mort — час простоювання

stipulation (f) = condition (f), clause (f), convention (f) — обумовлення, умови, застереження, згода: sauf stipulations contraires — за винятком інших умов, застережень

stipuler = préciser, spécifier — обумовлювати, ставити умови: il a été stipulé par le contrat — було встановлено договором

stock (m) = réserve (m), marchandises (f, pl) en réserve — запас, запас товару на складі, наявний товар, резерв, загальна кількість: avoir en stock = avoir en disponibilité — мати на складі, у запасі, у наявності; marchandises en stock = marchandises disponibles, en disponibilité — наявний товар; stock épuisé (dépourvu) — запас, який вичерпався

subir = essuyer, supporter — терпіти, зазнавати: subir une perte — понести (терпіти) збитки; les prix ont subi des réductions sensibles — ціни значно скоротились: ce sont nous qui en subissons les conséquences — наслідки цього лягають на нас

succéder à qn = prendre la succession (la suite) de — слідувати за ким-небудь, чим-небудь, змінювати справи, бути спадкоємцем; il a succédé à son père — він став спадкоємцем свого батька

successor (m) — спадкоємець, правонаступник

succession (f) = suite (f) — спадкоємність, право наступника: prendre la succession (la suite) de = succéder à qn — приймати справи; confier la succession à qn — передавати справи кому-небудь, prise (f) d'une succession (suite) — приймання справ від кого-небудь

succursale (f) — відділ, філія фірми, підприємства і т. п.

suit — наступний: *comme suit* = de la façon (manière) suivante — таким чином: *il a été convenu ce qui suit* — було погоджено слідує; *lettre suit* — « ... докладно листом (у тексті телеграми)» або «чекайте лист»

suite (f) — продовження, наслідок, ряд; *ce qui suit* — ... з чого випливає; — 1) продовження; *suite à* = *faisant (comme) suite à* — у доповнення, у розвиток, у відповідь на, посилаючись на, повертаючись до ...; *comme suite à votre télex* — у доповнення до Вашого телекса; *donner suite à* = *satisfaire à, accepter* — дати хід, задовольняти, приймати, погоджуватись; *donner suite à une réclamation* = *la reconnaître* — визнавати, задовольнити рекламцію; *par suite de* = *à la suite de* — внаслідок чого-небудь, у результаті чого-небудь; 2) = *succession* (f) — спадкоємність

suivant — згідно з: *suivant la copie ci-incluse* — згідно з копією, яка додається; *prix suivant la qualité* — ціна залежно від якості

suivre — 1) = *respecter, observer* — виконувати: *prière de suivre nos instructions* — виконуйте наші інструкції; 2) = *venir après* — слідувати; *ouvrir un crédit dans dix jours suivant la fin d'embarquement* — відкрити акредитив через 10 днів після навантаження; *nos commandes seront suivies d'autres plus importantes* — наші замовлення надалі будуть значнішими

suivi = *régulier* — постійний: *commandes (f, pl) suivies* — постійні замовлення; *nous sommes en relations suivies avec eux* — ми підтримуємо з ними постійні зв'язки

sujet, sujette (adj.) *à qch* = *soumis à q ch* — той, що підлягає чому-небудь; *prix (m, pl) sujets à modifications* — ціни, які підлягають змінам; *marchandise sujette à une marge de 5 %* — товар з 5 %-вою надбавкою

supérieur *à qch* — 1) високий, вищий: *être supérieur à* = *être au-dessus de* — бути вищим чого-небудь, ніж що-небудь; 2) найвищий, кращий, чудовий, краще чого-небудь, ніж що-небудь, кращої (вищої) якості; *qualité (f) supérieure* — вища якість; *être supérieur de 6 % à ...* — бути на 6 % вище чого-небудь, ніж що-небудь; *d'une valeur supérieure de X frs à celle du contrat* — вартістю X франків більше вартості, обумовленої контрактом

supériorité (f) — перевага: *la supériorité de la qualité* = *la qualité supérieure* — вища якість

supplément (m) = *complément* (m) — доповнення, додаток: *en supplément* = *en complément* — додатково, як додаток, понад

supplémentaire = *complémentaire* — додатковий: *frais supplémentaires* — додаткові витрати; *les heures supplémentaires* — понадурочні години, позачергова робота

supporter = *assumer, prendre à sa charge* — брати на себе, нести (витрати): *nous ne pouvons pas supporter ces frais* — ми не можемо нести ці витрати; *faire supporter les frais par qn* = *charger qn de ces frais* — покласти витрати на кого-небудь

surdon (m) — знижка, пов'язана з випадковим погіршенням товару
surestaries (f, pl) = *frais de retard, demurrage* (angl.) — 1) контрсталийні дні, контрсталия, простій (судна, вагона); 2) платня за простій (судна, вагона), контрсталийні гроші

surgir = *naître* — поставати, виникати з чого-небудь: *contestations (f, pl) pouvant surgir (naître) du contrat* — суперечки, які можуть виникати в зв'язку з домовленістю

surprendre = *étonner* — дивувати: *cela nous surprend beaucoup* — це нас дуже дивує

surpris = *étonné* — здивований: *nous sommes très surpris d'apprendre* — ми дізналися із здивуванням

surprise (f) = *étonnement* (m) — здивування: *à notre surprise* = *à notre étonnement* — на наш подив

surseoir *à qch* = *différer, remettre à plus tard* — відстрочувати, відкладати: *surseoir à l'exécution de l'ordre* — відкласти виконання замовлення

sursis (m) = *ajournement* (m), *répit* (m) de paiement — відстрочка = *prorogation* (f) d'échéance — відстрочка платежу

sus (prép.) — за, на; *en sus* — понад, понад те, окрім, додатково поза: *emballage en sus* — упаковка оплачується додатково; *en sus du prix* — зверх ціни; *compter en sus* — нараховувати додатково

susceptible de qch, de faire qch = *capable de, apte à* — здібний, той, який може ...: *susceptible de nous intéresser* — той (те), що може нас зацікавити

suscription (f) — внутрішня адреса, адреса одержувача на бланку листа
susdit = *susindiqué* — вищезгаданий: *la susdite firme* — згадана вище фірма

susmentionné = *susdit, précité* — вищезазначений, вищезгаданий

suspendre = *interrompre* — призупиняти, тимчасово припиняти, відкладати: *suspendre les paiements* — припиняти платежі

suspens = *en suspens* — у невизначеному становищі: *nous laissons Votre commande en suspens* — ми відкладаємо виконання Вашого замовлення

suspension (f) = *interruption* (f) temporaire — тимчасове припинення, призупинення; *suspension de paiements* = *paiements en suspens* — припинення платежів

synallagmatique = *bilatéral* — (юр.) синалагматичний, двобічний, взаємозобов'язаний (про договір), двосторонній

Т

tâche (f) = *travail* (m) — завдання, робота: *s'acquitter bien de sa tâche* = *remplir bien sa tâche* — добре справлятися зі своєю роботою, зі своїм завданням

tacite = *sous-entendu, muet* — мовчазний: *acceptation (f) tacite* — мовчазна згода

tacitement = *implicitement* — мовчки: *donner tacitement son accord* — мовчки погодитися; *prolonger l'accord tacitement* — автоматично продовжити термін дії погодження

taille (f) = *marge* (f), *dimension* (f), *importance* (f) — розмір: *entreprise de taille moyenne* — середнє підприємство

tant — стільки; *en tant que* = *comme*, *à titre de* — як, в якості: *en tant que président* — як голова; *à tant pour cent* — на стільки-то відсотків

tard — пізно: *au plus tard* = *pas plus tard que* — не пізніше

tarder = *être lent* — баритися: *nous avons tardé à Vous répondre* — ми затрималися з відповіддю на Ваш лист; *ne pas tarder à faire qch* = *ne pas manquer de faire qch*, *faire qch sans tarder* — зробити що-небудь, не зволікаючи, неодмінно зробити що-небудь; *Vous ne tardez pas à les recevoir* = *Vous les recevrez immédiatement* — Ви їх приймете негайно

tardif = *lent* — запізнілий; *livraison (f) tardive* — доставка, поставка із запізненням

tardivement = *d'une manière tardive* — пізно: *vos instructions nous sont parvenues trop tardivement* — ми надто пізно отримали Ваші інструкції

tare (f) = *poids* (m) de l'emballage avec une marchandise — вага упаковки, вага тари, тара, знижка на тару

tarif (m) — тариф, розцінка, митний тариф, мито: *tarif de transport* — транспортний тариф; *tarif à forfait* = *tarif forfaitaire* — загальний тариф; *tarif le plus réduit possible* — самий низький тариф; *tarif exportation* = *tarif d'exportation* — експортний тариф

taux (m) = *tarif* (m), *taxe* (f), *prix* (m) — ставка, тариф, такса, розмір; *taux de produits bruts* — ціни на сировину; *taux de fret* — фрахтова ставка; *taux de change* = *cours de change* (m) — валютний курс, вексельний курс

taxe (f) = *droit* (m), *taux* (m), *tarif* (m), *prix* (m), *impôt* (m) — збір, податок, мито, такса, тариф, ціна: *taxe sur les prestations de service* — ціна за надання послуг; *taxe sur le chiffre d'affaires* — податок з обороту; *taxe à la production* = *taxe à (sur) la valeur ajoutée* — податок на виробництво (замінено податком на добавлену вартість); *taxe locale* — місцевий податок

télégramme (m) = *câblogramme* (m), *dépêche* (f) — телеграма; *télégramme libellé (rédigé) comme suit* = *télégramme dont voici le texte*, *télégramme ainsi conçu (rédigé en ces termes)* — телеграма такого змісту

télégraphier = *câbler*, *informer par télégraphe (par fil)* — передавати, повідомляти, телеграфувати

téléimprimeur (m) = *téléscripteur* (m), *télétype* (m), *télex* (m) — телетайп, телекс

télex (m) — телекс, телеграма, повідомлення, передача по телетайпу

télexer = *télégraphier (passer) par télex* — передавати, сповіщати, телеграфувати по телетайпу

témoigner = *manifester, faire preuve de* — виявляти: *témoigner à qn l'estime, la confiance* = *honorer (favoriser) qn de l'estime (de la confiance)* — виявляти знаки поваги (довір'я), поважати, довіряти

tempérament (m) — *à tempérament* = *en acompte, par acompte* — в розстрочку: *paiement à tempérament (par acompte)* — платіж в розстрочку

temps (m) — час, пора: *temps de stationnement* = *temps mort, temps d'arrêt* — час простою, простій; *ces derniers temps* — останнім часом, за останній час; *en dû temps* = *en temps utile (voulu, opportun)* — своєчасно, в належний час

tendance (f) = *orientation* (f) — тенденція; *avoir tendance à* = *être orienté à (vers, sur)* — мати тенденцію, бути спрямованим; *tendance à la hausse/à la baisse* — тенденція до підвищення/зниження

teneur (f) = *contenu* (m) — зміст; *teneur du blé en corps étrangers* — вміст сторонніх домішок у пшениці; *teneur d'une lettre* — зміст листа

tenir à faire qch — 1) = *avoir un désir* — вважати своїм обов'язком, вважати за необхідне зробити що-небудь: *nous tenons à Vous dire* = *nous jugeons nécessaire de Vous dire* — вважаємо своїм обов'язком повідомити Вам; 2) = *observer, respecter* — додержуватися, виконувати: *Vous n'avez pas tenu (respecté) vos engagements* — Ви не виконали своїх зобов'язань; *tenir les livres* — вести бухгалтерські книги; *tenir la comptabilité* — вести бухоблік; *tenir une réunion* — проводити збори; *nous ne tenons plus cet article* — ми не тримаємо більше цей товар ...; *cela tient à ce que* — це виникає від того, що ...; *Vous tenez à ces conditions* — Ви віддаєте перевагу цим умовам; *se tenir* = *avoir lieu* — відбуватися, мати місце: *cette exposition se tiendra à Bruxelles* — ця виставка відбудеться в Брюсселі; *se tenir à la disposition de qn pour faire qch* = *être disposé à faire qch* — бути в розпорядженні кого-небудь для того, щоб бути готовим зробити що-небудь; *s'en tenir à* — дотримуватися, виконувати

tenu = *obligé* — зобов'язаний, повинен: *nous sommes tenus de vous informer* — ми змушені повідомити Вам

tenue (f) — одяг: *tenue de soirée* — вечірнє плаття (помітка в запрошеннях на офіційні прийоми); *tenue de ville* — щоденний одяг

terme (m) — 1) = *délai* (m) — час, термін: *à long, moyen, court terme* — довготерміновий, середньотерміновий, короткотерміновий; *payable à terme échu* — термін, протягом якого треба сплатити; 2) *termes* (m, pl) — умови угоди, умови платежу, продажу і т. п.; *un accord aux termes duquel ...* — угода, згідно з умовами якої ...; *aux termes de* = *selon* — відповідно до ..., згідно з; *mettre un terme à* = *en terminer avec, mettre fin à* — покінчити з чим-небудь

terminer = achever, finir, mettre fin à — покінчити, закінчувати: nous désirons en terminer au plus tôt avec cette affaire — ми бажаємо закінчити з цією справою, як можна скоріше

terre (f) — земля: à terre — на берег, на березі; mettre à terre — вивантажувати на берег

tiers (m) = tierce personne — третя особа (сторона): les dommages causés au tiers — збитки заподіяні третій особі; tiers arbitre — третейський суддя, суперарбітр

time charter (angl.) = charte-partie à temps — тайм-чартер (договір на оренду судна або літака на певний термін)

tirage (m) = établissement (m), émission (f) — виписування, виставлення тратти, трасування; виставлена тратта: tirages à vue sur — термінові тратти згідно з пред'явленням

tiré (m) = personne (f) qui s'oblige à payer une lettre de change (fin.) — трасат, платник по векселю

tirer = établir, émettre, disposer sur — виписувати, виставляти (вексель, чек), трасувати, виписувати тратту: tirer une traite sur qn — виставляти на ..., трасувати на ...

tireur (m) = personne (f) qui tire une lettre de change sur qn — трасант (особа, яка виставляє тратту), той, хто надає вексель

titre (m) — заголовок: à titre de = en tant que — як, в якості; à titre d'essai — пробний; à titre indicatif — для керівництва, для відомості; au(x) titre(s) de = aux termes de — відповідно до, згідно з: au(x) titre(s) de la commande — згідно з замовленням

titulaire (m) = détenteur (m), possesseur (m) — власник, утримувач, пред'явник (векселя, чека); titulaire d'un compte — власник рахунку

tolérance (f) = marge (f), latitude (f) — знижка, кількісний допуск, межа, маржа, можливе відхилення на ...: avec une tolérance de 5 % = avec une marge de 5 % — з допуском розміром 5 %

tonnage (m) — тоннаж, вантажопідйомність, вантажомісткість; tonnage brut — брутто-тоннаж, валовий реєстровий тоннаж; tonnage net — чистий тоннаж

tonne (f) — тонна; tonne (f) longue — англійська або довга тонна, яка дорівнює 2240 англійським фунтам, тобто = 1016 кг; tonne métrique — метрична тонна, яка дорівнює 2204,6 англійським фунтам, тобто 1000 кг; tonne courte — мала, коротка тонна, яка дорівнює 2000 англійським фунтам, тобто = 907,2 кг; tonne de jauge = tonne enregistrée — реєстрова тонна; tonne registre brute/nette — брутто/ нетто реєстрова тонна

tort (m) = faute (f), injustice (f) — вина, неправота; avoir tort = être dans son tort — не мати резону

tôt — рано; au plus tôt (le plus tôt possible) — якомога раніше

total (m) — 1) = montant (m), somme (f) — підсумок, загальна сума: soit au total — разом, в цілому ...; 2) total (adj.) = global — загаль-

ний; la valeur totale — загальна вартість; pour la valeur totale — на загальну вартість

totalelement = en totalité (f) — повністю

totalité (f) — все, ціле: payer en totalité — сплатити сповна; en totalité — повністю, сповна; la presque totalité des articles — майже всі товари: en totalité ou en partie — повністю або частково

totaliser — підсумувати, зробити підсумок усього (суми, кількості); доходити до, рівнятися; totalisant 50000 tonnes — те, що складає загалом 50000 тонн

tournée (f) = mission (f), voyage (m) d'affaires — службове відрядження, ділова поїздка: se rendre en tournée — поїхати у відрядження

tout (pron.) — все: pour tout ou partie du lot — на всю або частину партії: en tout ou en partie — повністю або частково

tourteaux (m, pl) oléagineux — жмихи олійних культур

trafic (m) = transport (m) — перевезення, сполучення, рух, вантажооборот: trafic aérien — повітряні перевезення, повітряне сполучення; trafic fluvial — річковий транспорт

train (m) — рух: être en train de faire qch (de l'inventaire) — займатися зараз чим-небудь (переобліком товарів)

traîner — тягнути, відкладати: traîner les choses en longueur = faire durer — затягувати справи: cette affaire traîne en longueur — ця справа набуває затяжного характеру

trait (m) — риса, характерна риса, вчинок; avoir trait à = concerner qch, porter sur qn, qch — відноситися до ..., стосуватися кого-небудь, чого-небудь; ayant trait à = relatif à — те, що відноситься, стосується кого-небудь, чого-небудь

traite (f) = lettre de change, effet (m) — тратта, переказний вексель: traite documentaire — тратта, яка супроводжується вантажними документами; traite à l'ordre de — тратта, наказу такого-то; traite sur ... = traite tirée (établie, émise) sur qn — тратта, виписана на ...; traite à 30 jours = traite à 30 jours d'échéance, traite payable à l'expiration de 30 jours — вексель, який підлягає сплаті через 30 днів, тратта із сплатою через 30 днів; за поданням: traite à 60 jours de vue — сплата тратти через 60 днів за поданням; traite à trois mois — трьохмісячна тратта; traite à vue = traite à présentation — термінова тратта за поданням; traite payable à vue — тратта, яка підлягає сплаті

traiter — 1) = faire du commerce avec — торгувати, вести торгівлю з ...; 2) = négocier, conclure des affaires — вести переговори, обговорювати, складати угоди: nous avons traité par ailleurs — ми уклали угоди з іншими фірмами

tramp (m) — трамп, бродяче судно (що перевозить вантажі будь-куди)

tranche (f) = lot (m) — партія, частина, частка: en une seule tranche = en une seule fois, en un seul lot — однією партією

trans (m) — транс (відвантажений реквізит для порту); транспортне доручення

transaction (f) = affaire (f), marché (m), opération (f) commerciale — торговельна угода

transbordement (m) — перевідправка, перевантаження, перевалка з одного судна на інше

transférable = transmissible — те, що може бути переданим, перепроданим; crédit (m) transférable — перевідний вексель

transférer — 1) = transporter d'un lieu à un autre, déménager — переїжджати, переводити, переміщати: nos bureaux seront transférés à l'adresse suivante — наші контори будуть знаходитися за новою адресою; 2) = transmettre — передавати (майно, право); 3) = virement — переводити (гроші), перераховувати (суми), переносити: faites transférer cette somme à mon compte — переведіть цю суму на мій рахунок

transfert (m) — 1) = déménagement (m), changement (m) de domicile (de siège social) — зміна місця знаходження, переїзд на інше місце; 2) = translation (f), transmission (f) — передача (майно, права); transfert de la propriété — передача власності; 3) = remise (f), virement (m) — переказ (грошових сум, перерахування, трансфер(т); transfert télégraphique — телеграфний переказ

transformation (f) = réorganisation (f), remaniement (m) — перетворення, реорганізація, перебудова

transformer(se) en qch = se changer de qch — перетворити(ся)

transitaire (m) = expéditeur (m) — експедитор

transmettre = remettre, soumettre — передавати: nous transmettons votre proposition à ... — ми передаємо Вашу пропозицію

transmissible = transférable — те, що передають, перепоступають: transmissible par endossement — те, що передають шляхом передавального надпису

transmission (f) = cession (f) — (юр.) передавання, поступка (прав, майна)

transport (m) — 1) = trafic (m), acheminement (m) — перевезення, транспортування, транспорт; 2) transports (m, pl) = moyens de transport — транспортні засоби; 3) = transfert (m) — перенесення статті рахунку; 4) = cession (f) — (юр.) цесія, передавання (прав, зобов'язань); opérations (f, pl) de transport = manutentions (f, pl) — транспортні операції; mode (m) de transport = mode d'acheminement — засіб перевезення; transports aériens (par air), maritimes (par mer), terrestres (par terre), conteneurisés (par conteneurs) — повітряні, морські, сухопутні, контейнерні перевезення; transports en camion = camionnage (m) — автомобільні перевезення

transporter = acheminer, expédier — перевозити, транспортувати

transporteur (m) — транспортне товариство

traversée (f) — (мор.) плавання, рейс: au cours de la traversée — під час рейсу, плавання

tremper = mouiller — змочувати, мочити, підмочити

tribunal (m) — суд: comparaître devant le tribunal — постати перед судом

tricentenaire (m) = les 300 ans — трьохсотліття, трьохсотріччя

tripler = augmenter de trois fois — збільшити в три рази

trop — занадто, надто: il y a une pièce de trop — є одна зайва штука (деталь); prix (m) trop élevé — надто висока ціна

trouver — знаходити: veuillez trouver ci-inclus un chèque — до цього додається чек; Vous trouverez ci-joint = nous Vous remettons ci-joint ... — до цього листа додаємо ...

truchement (m) = entremise (f) — посередництво: par le truchement de = par l'intermédiaire (l'entremise) de — через допомогу, за допомогою

U

unitaire (adj.) — унітарний, єдиний; prix (m) unitaire — ціна за товарну одиницю

unité (f) — одиниця (товару); X frs par unité — X франків за товарну одиницю

urgence (f) — терміновість: d'urgence — терміново: répondez-nous d'urgence (de toute urgence) — терміново дайте нам відповідь

urgent (adj.) — терміновий: une commande urgente — термінове замовлення; avoir un besoin urgent de qch — мати в чому-небудь негайну потребу

usage (m) — звичай, звичка, користування, споживання; hors d'usage = inutilisable, ne pouvant servir à rien — непридатний ні до чого; comme d'usage — як завжди; escompte (m) d'usage — звичайна знижка

usager (m) = utilisateur (m) — споживач

user de qch = faire usage de, se servir de — користуватись чим-небудь: user du droit = profiter du droit — користуватись правом

usinage (m) = finition (f), finissage (m) — механічна обробка

utilisable = payable — той, що підлягає сплаті: la lettre de crédit est utilisable contre documents — оплата з акредитиву проти документів

utilisateur (m) — споживач, той, хто користується апаратом, машиною ...

utiliser = employer — користуватись, сплачувати: utiliser les pièces de rechange = user le crédit = payer le crédit (le payer) — сплатити акредитив

V

valable = applicable — дійсний, в силі; valable X jours — дійсний протягом X днів; être valable = être en vigueur — бути дійсним, діяти, бути в силі; raison (f) valable — вагомий доказ; devenir valable = prendre la valeur d'un contrat — стати дійсним, набувати сили договору

valeur (f) = coût (m), prix (m) — цінність, вартість (у грошовому виразі): valeur de la facture = coût (m) de la facture — фактурна вартість (ціна); valeur intrinsèque — дійсна вартість; d'(pour) une valeur de = d'un montant de — на суму, в розмірі; d'une valeur approximative — приблизної вартості; valeur 1-er janvier — за ціною (курсом) на 1-е січня; prendre la valeur d'un contrat = devenir valable — набувати сили договору, стати дійсним

valabilité (f) — термін дії; le terme (délai) de validité — термін дії

valoir = coûter — коштувати, мати ціну, цінність: notre marchandise vaut celle de nos concurrents — наш товар не поступається товару наших конкурентів; cela lui a valu l'honneur — це викликало до нього повагу; cela nous a valu de nombreuses réclamations — це нам обійшлося численними рекамаціями; faire valoir ses droits — заявляти про свої права; à valoir sur qch — на рахунок чого-небудь (належних сум); payer à valoir sur le crédit accordé — платити в рахунок наданого кредиту; à valoir sur Votre facture — в рахунок належної суми фактури

valorisation (f) = révalorisation (f) — (ре)валоризація, підвищення курсу валют

variable = instable — нестійкий: prix (m, pl) variables — нестійкі, рухомі ціни

variations (f, pl) = fluctuations (f, pl), oscillations (f, pl) — зміна, коливання; variations des prix — коливання цін

varier = changer, osciller — змінюватися: les prix varient entre ... — ціни змінюються в межах від ... до ...

veiller à qch = faire attention à qch, à qn — слідкувати, спостерігати, турбуватися про ...

vendable — ходовий: ces produits ne sont pas vendables — це неходові товари

vendeur (m) — продавець

vendre = écouler, exporter — продавати: vendre pour le compte de — продавати за чий-небудь рахунок; les marchandises se vendent bien = les marchandises sont bien demandées — товар користується великим попитом

venir — приходити; venir voir = visiter — відвідувати, нанести візит

vente (f) = écoulement (m) — продаж, збут: vente au comptant, à crédit, à tempérament — продаж за готівку, в кредит, в розстрочку; promotion (f) des ventes — сприяння збуту, продажу товару; prix (m) de vente — продажна ціна; vente publique = vente aux enchères — продаж на торгах; être en vente = se vendre — продаватись; vente documents contre paiement — продаж на умовах плати проти документів; vente documents contre acceptation d'une traite — продаж на умовах документів проти акцепту тратти; former une vente = conclure un contrat — здійснити угоду, укласти угоду: ventes suivies — постійний збут, продаж: nous vous offrons sauf vente —

пропонуємо товар на умовах, що він не буде проданий до моменту отримання оферти; mettre en vente — пустити в продаж; vente «complète» = vente du «bout en bout» — продаж на умовах прямого перевезення вантажу «від дверей до дверей» (коли відправник звільняється від необхідності здійснювати перевантаження вантажу, оформлення документів та розрахунків на прикордонних залізничних станціях та в портах)

verbal (adj.) — усний: un engagement verbal — усне зобов'язання; commandes faites verbalement — замовлення, які передали в усній формі

versement (m) = paiement (m) — внесок, плата: payable en trois versements — те, що підлягає оплаті трьома внесками

verser = payer — вносити, сплачувати, платити: nous avons versé cette somme à Votre compte — ми внесли цю суму на Ваш рахунок

version (f) — переклад, версія, виконання; en version — у виконанні

verso (m) = dos (m) — зворотний бік (документа); aux conditions indiquées au verso du contrat — на умовах, викладених на зворотному боці контракту

vertu (f) — властивість, чеснота, цнота; en vertu de — в силу чого-небудь, на підставі: en vertu de la lettre de crédit — на підставі акредитиву

via — через, із заходом: via Kyiv — проїздом через Київ

vice (m) = défaut (m) — вада, дефект; vice caché = vice réhibitoire — прихований дефект; vice de fabrication — дефект виробництва; vice propre de la marchandise = vice inhérent à la marchandise — властива товару вада

vigueur (f) = valeur (f) — дійсність, сила, дія: en vigueur = en application, en usage, applicable — діючий в даний момент; être en vigueur = être valable — бути в силі, діяти; le tarif en vigueur — діючий тариф; entrer en vigueur — вступати в силу; mettre en vigueur — вводити в дію; rester en vigueur — залишатися в силі

violation (f) = dérogation (f), infraction (f) à qch, contravention (f) — порушення (закону, договору); en violation de ... — в порушенні чого-небудь

violer qch = déroger à, contrevenir à, enfreindre qch — порушувати угоду, закон, правило і т. п.

virement (m) = transfert (m) — переведення (грошових сум), перерахування (сум), трансфер грошовий: virement sur le compte de — переведення грошей на чий-небудь рахунок; par virement — переказом

virer = transférer — переводити (гроші), перераховувати (суми); faites virer cette somme à mon compte — переведіть цю суму на мій рахунок

vis-à-vis de = à l'égard de — відносно: nos engagements vis-à-vis de nos clients — наші зобов'язання відносно клієнтів

visite (f) = passage (m) — відвідування; visite (passage) dans une ville — відвідування міста; rendre visite = faire une visite нанести візит; відвідати: Vous recevrez la visite de notre représentant — наш представник відвідає Вас

visiter = rendre visite, venir voir — відвідати

vite — швидко: au plus vite = le plus vite possible — якомога швидше, якнайшвидше

vitesse (f) — швидкість: à (par, en) grande (petite) vitesse — великою/малою швидкістю

voie (f) — шлях: en voie de = en exécution de, en cours de — в ході виконання, в процесі чого-небудь; en voie d'exécution = en voie d'acheminement — в ході виконання; par la voie administrative — адміністративним шляхом: par voie ferrée — залізницею

voir(se) — бачити, мотти, бути: se voir (être) en mesure (à même) de faire qch = pouvoir — мотти, бути спроможним зробити що-небудь; aller voir = visiter — відвідати; faire voir = montrer — показати; nous nous voyons obligés — ми вважаємо своїм обов'язком ...

voiturier (m) = transporteur (m) — той, хто перевозить

volonté (f) — воля: la bonne volonté dont Vous avez fait preuve — добра воля, яку Ви виявили

voyage (m) = mission (f), tournée (f) d'affaires — службове відрядження, ділова поїздка; être en voyage — бути, перебувати у відрядженні; se rendre en voyage d'affaires — поїхати у відрядження

voyager = faire un voyage — здійснити поїзду: les marchandises voyagent à Vos risques et périls — товар перевозиться на Ваш страх та ризик

vu — з огляду на, зважаючи на що-небудь, у зв'язку з чим-небудь: vu ce qui précède = vu le susdit — зважаючи на вищевикладене ...

vue (f) — зір, погляд на ...; en vue de = dans le but de — з метою; en vue de régler le litige — з метою врегулювання суперечки; à vue = à présentation — з поданням; un effet à vue — термінова тратта після подання; à 10 jours de vue — через 10 днів після подання; payable à vue = payable à présentation — сплачуваний під час подання; à première vue — з першого погляду; je ne perds pas cette affaire de vue — я тримаю цю справу в полі зору, я слідкую за цією справою

W

wagon (m) — товарний вагон, вагон-платформа; franco-wagon = f.o.t. — франко-вагон

warrant (m) — складське свідоцтво, подвійне складське свідоцтво

Z

zone (f) — зона, район, область; zone d'activité commerciale — зона торговельної діяльності; zone d'attraction — (маркет.) район охоп-

лення сервісною службою; zone de chalandise (f) — район, який охоплює постійних клієнтів; zone de commerce extérieur — зона зовнішньої торгівлі; zone commerciale — торгова територія; zone hors contingent — вільна від квот зона; zone de destination — зона призначення (вантажу); zone de diffusion — зона радіо та телерекламних об'яв (радіомовлення); zone de distribution — зона збуту; zone des douanes — митна зона; zone d'exportation — експортна зона; zone franche — зона франко, зона безмитної торгівлі, зона вільного підприємництва; zone de libre échange — зона вільної торгівлі; zone de préférences douanières — зона з преференційним митним режимом; zone privilégiée — зона вільного підприємництва; zone de réception — зона одержання товару; zone de stockage — приміщення, майданчик для збереження; zone de trafic — торговельна зона; zone de vente — (маркет.) район збуту

Vocabulaire des abrégés économiques usuelles

A

A.; ACH achat закупка
 A; a. acier сталь
 A. actif актив; готівка
 A. action акція
 A; Ad. administration адміністрація; управління; служба
 A.; Adr.; a. adresse адреса
 A. anna анна (грошова одиниця Індії)
 A.; A association асоціація
 A. assurance страхування
 A.; AT atelier цех; ateliers завод
 A avis de service службове повідомлення
 A. avoirs авуари; кредити
 A.A. actions d'apport акції-внески
 A.A. agent d'affaires уповноважений; агент, який веде справи
 A.A. allocation d'allaitement грошова допомога для новонароджених
 A.A. allocation d'attente тимчасова грошова допомога, яка надається до призначення постійних виплат
 A.A. assurances accidents страхування від нещасних випадків
 A.A. avis d'arrivée повідомлення (про приїзд, про присилку)
 ABEX Association belge des experts Бельгійська асоціація експертів
 A.B.N.E.I. Association belge des négociants exportateurs et importateurs Бельгійська асоціація імпортерів та експортерів
 Abr. abrogé відмінений, ліквідований
 Abus. abusivement протизаконно, неправильно
 A.C. accord commercial торговельна угода
 AC; A/C; a/c (angl.) account current поточний рахунок
 A.C. achat au comptant закупка за готівку
 A.C.; a/c à compter починаючи з ...
 A.C. acquit-à-caution дозвіл на умовний допуск імпортного товару, який не обкладається митом
 A.C. actions de capital акції, які не оплачуються
 A.C. agent de change біржовий маклер
 A.C. agent comptable бухгалтерський службовець
 A.C.; a.c. année courante поточний рік
 A.C. argent comptant 1) готівка; 2) оплата готівкою
 A.C. arrêté de comptes остаточний розрахунок
 A.C. assurés cotisants особи, які сплачують страхові внески
 A.C. autorités constituées законні органи влади
 A.C. avion-cargo вантажний літак

A.C. avocat-conseil юрисконсульт
 acc. d'accord згоден
 ACC accréditif акредитив
 Acc.; acz; A.R. accusez réception підтвердіть одержання
 A.C.E.; ACE Administration de coopération économique Адміністрація економічного співробітництва
 A.C.E. Assemblée consultative européenne Європейська консультативна асамблея
 A.C.I. assurances contre l'incendie страхування від пожежі
 Activ. activement діяльно, активно
 ad admis який допускається
 A.D. articles demandés вироби, на які є попит
 A.D. assurances décès страхування життя
 A.D. avis de débit повідомлення про дебет
 A.D. avis de service urgent повідомлення про негайне поштове відправлення
 ADETEM Association pour le développement des techniques d'études du marché Асоціація щодо сприяння дослідженню ринків збуту
 ADI Association de droit international Асоціація міжнародного права
 Adj.; adj. adjoint заступник, помічник
 A.E. autorisation d'exportation дозвіл на експорт
 A.E. avis d'expédition експедиційне повідомлення
 A.E.E. Agence pour les économies d'énergie Агентство з питань економії енергії
 A.E.L.E. Association européenne de libre échange Європейська асоціація вільної торгівлі, ЄАВТ
 A.E.R.S.E. Association pour l'étude de la réforme des structures de l'Etat Асоціація з питань вивчення реформи державних систем
 A.F. aide familiale грошова допомога на сім'ю
 A.F. allocation familiale грошова допомога на сім'ю
 A.F. Ambassadeur de France посол Франції
 A.F. amendes fiscales податкові штрафи
 A.F. amnistie fiscale податкова амністія
 A.F. année fiscale фінансовий рік
 A.F. appel de fonds пропозиція акціонерам сплатити повністю вартість акцій
 A.F. arrêté fédéral постанова федерального уряду
 A.F. avertissements fiscaux податкові попередження
 A.F.A.P. Association française pour l'accroissement de la productivité Французька асоціація щодо сприяння підвищенню продуктивності праці
 A.F.C. Association française de chimieurgie Французька асоціація щодо надходження нових ринків збуту
 A.F.C.A. Association française pour la Communauté Atlantique Французька асоціація сприяння Атлантичному співробітництву

AFCALTI; A.F.CAL.T.I. Association française de calcul et de traitement de l'information французська асоціація лічильної техніки та обробки інформації

A.F.C.F. allocation forfaitaire pour charges de famille грошова допомога на сім'ю

A.F.C.I.Q. Association française pour le contrôle industriel de qualité французська асоціація з питань промислового контролю якості

A.F.D.P. Association française pour le développement de la productivité Французська асоціація щодо сприяння підвищенню продуктивності праці

A.FEPE; A.F.E.P.E. Association française pour l'étude des problèmes de l'emploi Французська асоціація щодо вивчення проблем зайнятості робочої сили

aff. affecté прикомандирований

A.FGI Association française de gestion industrielle французська асоціація управління виробництвом

AFI Association fiscale internationale Міжнародна податкова асоціація

AFID Agence française d'information et de documentation Французьке агентство науково-технічної інформації та документації

A.F.I.V.A. Agence française d'importation de véhicules automobiles Французьке агентство імпорту автомобілів

A.F.N.O.R. Association française de normalisation Французська асоціація технічних норм та стандартів

A.F.P.; AFP Agence France-Presse Агентство Франс-Прес, АФП

A.F.P. Administration de la Foire de Paris Адміністрація Паризького ярмарку

A.F.P.A. Association pour la formation professionnelle des adultes Асоціація з питань професійної підготовки дорослого населення

AFRESCO Association française de recherches et d'études statistiques commerciales Французська асоціація комерційних статистичних досліджень

A.G. Assemblée générale Генеральна Асамблея

A.G.A. Assurance générale d'accidents загальне страхування від нещасних випадків

AGEFI; Agefi Agence économique et financière Фінансово-економічне агентство

A.G.E.P. Agence générale d'édition et de publicité Видавничо-рекламне генеральне агентство

AGEPE Agence générale de publicité Генеральне рекламне агентство

A.G.E.P.I. Agence générale de publicité et d'information Рекламно-інформаційне генеральне агентство

A.G.F. Assurances générales de France Головне страхове агентство Франції

A.I. adresse incomplète неповна адреса

A.I. affaires imposables підприємницька діяльність, яка підлягає обкладанню податком

A.I. Arbitrage international Міжнародний арбітраж

A.I. assiette de l'impôt сума, яка підлягає обкладанню податком

AID; A.I.D. Association internationale de développement Міжнародна асоціація економічного розвитку

A.I.E.P. Association des importateurs d'essence et de pétrole Асоціація імпортерів бензину та нафти

A.I.F. Association des industriels de France Асоціація французьких підприємців

A.I.M. Assemblée internationale de la mutualité Міжнародна асамблея взаємодопомоги

AISE Association internationale des sciences économiques Міжнародна асоціація економічних наук

AISS; A.I.S.S. Association internationale de la sécurité sociale Міжнародна асоціація соціального забезпечення

A.I.T.A. Association internationale des transports aériens Міжнародна асоціація авіатранспорту

Aj. ajourné відстрочений; відкладений

A.L. affiches lumineuses світло-реклама

A.L. affranchissement des lettres оплата листів

A.L. allocation de logement грошова допомога для оплати квартири

al; al après livraison після доставки товару

anc. ancien ministre колишній міністр

A.M. arrêté ministériel постанова міністерства (міністра)

A.M. arrêté municipal постанова муніципальної ради

A.M. assistance mutuelle взаємодопомога

A.M. assurance-maladie страхування на випадок захворювання

A.M. assurance maternité страхування вагітності та пологів

A.M. chèque multiple d'assignation розпорядження на поштовий безготівковий переказ

AME; A.M.E. Accord monétaire européen Європейська валютна угода

A.M.F. Aide-mémoire fiscal Пам'ятка для сплатників податків (періодичне видання)

A.M.M. Administration des monnaies et médailles Управління монетного двору

A.N.C.E.; ANCE Association nationale du commerce extérieur Національна асоціація з питань зовнішньої торгівлі

A.N.E.E. Association nationale d'expansion économique Національна асоціація з питань економічного розвитку

ann. annonces об'ява, повідомлення, оповіщення

ann. annuel річний, щорічний

A.N.P.E. Agence nationale pour l'emploi Національне агентство з питань зайнятості населення

A.N.S.A. Association nationale des sociétés par actions Національна асоціація акціонерних товариств
A.O. assistance obligatoire обов'язкова допомога
A.O. assurés obligatoires особи, які підлягають обов'язковому страхуванню
A.O.C. (vin d') appellation d'origine contrôlée підтвердження правильності назви марочних вин
A.P. acompte provisionnel часткова сплата в рахунок платежу; попередній внесок; податковий аванс
A.P. acte de propriété купча; акт, який встановлює право на власність
A.P. actes de protêt акт про протест векселя
A.P. actions au porteur акції на пред'явника
A.P. actions privilégiées акції, які мають привілеї
A.P. affranchissement postal оплата поштового відправлення
A.P. agence de placement агентство з питань працевлаштування
AP; A.P. agence postal поштове агентство (відділення)
A.P. agence de presse агентство преси
A.P. agence de publicité рекламне агентство
A.P. aide pécuniaire грошова допомога
A.P. allocations prénatales грошова допомога вагітним
A.P. assistance publique соціальне забезпечення
A.P. augmentation des prix підвищення цін
A.P. autorisation de paiement дозвіл на виплату
A.P. avance sur pensions аванс у рахунок пенсій
A.P. avis de paiement повідомлення про платіж
A.P.A. allocation provisoire d'attente тимчасова грошова допомога, яка надається до призначення постійних виплат
A.P.B. Association professionnelle des banques Професійна асоціація банків
Apr. J.-C. après Jésus-Christ після Різдва Христового, нашої ери
Appr.; appr. approuvé затверджений, затверджено
Appro.; Appt.; appt approvisionnement постачання; запаси
Appt.; appt appartement квартира
A.Q.O. agent qualifié d'opérations оператор
A.R. accusé de réception postale підтвердження поштою про одержання
A.R.; ar à remettre належить вручити
A.R.; Ar. arrêté постанова, рішення
A.R. avance restituable аванс, який належить повернути
AR avec reçu із розпискою про одержання
Art.; art. вироб, товар, артикул; стаття, параграф
A.S. Académie des Sciences Академія Наук
a/s au sujet відносно
A.S.F. Annuaire statistique de la France Французький статистичний щорічний журнал
A.S.P. accepté sous protêt прийнято, але є заява на протест

ASPPC accepté sous protêt pour compte прийнято, але є заява на протест
A.S.S.E.D.I.C. Association pour l'emploi dans l'industrie et le commerce Асоціація з питань зайнятості у промисловості та торгівлі
à supp. à supprimer належить ліквідувати
A.T. achat à terme купівля в розстрочку
A.T. adresse télégraphique телеграфна адреса
A.T. ancien tarif старий тариф
A.T.A.I. Association du transport aérien international = I.A.T.A. (angl.)
 International Air Transport Міжнародна асоціація авіа-транспорту
A.T.P. autorisation de transferts préalables дозвіл на попередні трансфери
à t.t. à titre temporaire тимчасовий; тимчасово
Att.; Attn attention увага; до уваги
A.T.V. allocation temporaire aux vieux грошова допомога за старістю
au cpt. au comptant за готівку
aug. augmentation збільшення; augmenter збільшувати
A.V. acte de vente купча; акт про здійснення продажу
A.V. allocation-vieillesse грошова допомога за старістю; assurance-vieillesse страхування за старістю
A.V. avis de versement повідомлення про сплату
A.V.A. allocation de vieillesse agricole грошова допомога за старістю працівникам сільського господарства
Av. J.-C.; av. J.-C. avant Jésus-Christ до Різдва Христового, до нашої ери
Av.Pr.; av.pr. avant-propos передмова
Av. proj. avant-projet попередній проект
A.V.T.N.S. allocation aux vieux travailleurs non salariés грошова допомога за старістю тим, хто не отримував постійної зарплати
A.V.T.S. allocation aux vieux travailleurs salariés грошова допомога за старістю тим, хто отримував постійну зарплату
A.X.; Ax auxiliaire підсобний робітник, помічник
Axe annexe філія, відділ
Ay.dr.; Ay.Dr. ayant droit той, що має право
Ayt ayant той, що має ...

В

B. bordereau de mandats опис векселів, які пересилають поштою
B. brevet патент
B. bureau бюро, відділ, управління
B.A. bénéfice agricole сільськогосподарський прибуток
B.A. bilan annuel річний баланс; звіт
B.A. bordereau d'achat товарний чек, товарна відомість
B.A. bulletin d'admission квитанція про прийняття
B.A. bureau d'affrètement бюро судового фрахту

B.A.A. bureau d'achat et d'approvisionnement відділ закупок та поставання
Banq. banque банк
B.A.P.S.A. budget annexe des prestations sociales додаткові бюджетні асигнування на соціальне забезпечення робітників сільського господарства
B.A.S. bureau d'aide sociale відділ соціальної допомоги
B.B. bénéfice brut валовий прибуток
B.B.; B/B billet de banque банківський білет, банкнот
B.B. bulletin de bagages багажна квитанція
B.B.; B.F. bureau de bienfaisance бюро благодійництва
B.C. baisse comprise ціна зі знижкою
B.C. baisse des cours зниження курсу акцій
B.C. balance commerciale торговий баланс
B.C. bénéfice commercial торговий прибуток
B.C. bon de commande квитанція про замовлення
B.C. bourse de commerce товарна біржа
B.C. bulletin de commande квитанція про замовлення
B.C. bulletin de consigne багажна квитанція
B.C. bulletin de la cote бюлетень біржового котирування
B.C. bureau de correspondance експедиторське бюро
B.C.C. Bureau central de comptabilité Центральне обліково-фінансове бюро (Бельгія)
B.C.C.P. Bureau central des chèques postaux Центральне бюро поштових переказів
B.D. bandes dessinées комікси
B.D. bon de douane митний талон, пропуск
B.D.F.; BDF; B.d.F.; B.F. Banque de France «Банк де Франс» (банк)
B.D.T. bons du Trésor бони скарбниці
B.E. bon d'épargne чек ощадного банку
B.E. bordereau d'escompte розрахункова записка
Beau; B^{au} bordereau бордеро; виписка з рахунку
B.E.I.; BEI Banque européenne d'investissement Європейський інвестиційний банк
B.E.N.E.L.U.X. Comité de rapprochement international belge-néerlandoluxembourgeois = Union douanière de la Belgique, des Pays-Bas et du Luxembourg Митний союз Бельгії, Нідерландів та Люксембургу
BER bon d'épargne progressif бона прогресивної скидки
B.E.P. brevet d'études professionnelles свідоцтво про професійну освіту
B.F. bailleur de fonds той, хто фінансує, той, хто представляє капітал
B.F. bénéfice forfaitaire попередньо обумовлений прибуток
B.F. biens-fonds нерухоме майно, нерухомість
B.F.; BF brevet français французький патент
B.F.C.E. Banque française du commerce extérieur Французький зовнішньоторговельний банк

B.I. base d'imposition основа для нарахування податків
B.I. bénéfices industriels прибуток промислових підприємств
B.I. biens immobiliers нерухоме майно, нерухомість
B.I.C. bénéfices industriels et commerciaux прибутки промислових та комерційних підприємств
B.I.C.I. Bureau international du commerce et de l'industrie Міжнародне бюро торгівлі та промисловості
B.I.D. Banque interaméricaine de développement Міжамериканський банк розвитку
B.I.D.F. Bureau international de documentation fiscale Міжнародне бюро податкової документації
B.I.E. Bureau international des expositions Міжнародне бюро виставок
B.I.N. Bureau international de normalisation Міжнародне бюро стандартизації
BIOD Bulletin international des offres et demandes Міжнародний бюлетень пропозицій та попиту
B.I.O.S Bureau d'information et d'orientation sociales Бюро соціальної орієнтації та інформації
B.I.P.E. Bureau d'information et de prévision économique Бюро економічної інформації та передбачень
B.I.R.C. (angl.) Business International Relations Council Міжнародний комітет з питань ділових зв'язків
BIRD Banque internationale pour la reconstruction et le développement Міжнародний банк реконструкції та розвитку (sigle anglais: I.B.R.D.)
B.I.R.D.E.; B.M.D. Banque internationale (mondiale) pour la reconstruction et le développement économique Міжнародний (світовий) банк реконструкції та економічного розвитку
B.I.T. Bureau international du travail Міжнародне бюро праці, МБП
B.J. bon de jouissance дивідендне свідоцтво
Bjr. bonjour добрий день
B.K. brut, le kilogramme кілограм брутто
B.N. Bibliothèque Nationale Національна бібліотека (у Парижі)
bn. bien добре
B.N.C.E. Banque nationale du commerce extérieur Національний зовнішньоторговельний банк
BNCI Banque nationale pour le commerce et l'industrie Національний торгово-промисловий банк
B.N.D. bénéfices non déclarés прибутки не заявлені у ф/податкових органах
B.N.P. Banque nationale de Paris Національний паризький банк
B.N.T. Bureau national du travail Національне бюро праці
B.O. Bulletin officiel Офіційний бюлетень
B.O. billet à ordre простий вексель
B.O. bordereau d'ordonnancement відомість на видачу грошей

B.O.C.I. Bulletin officiel des contributions indirectes Офіційний бюлетень непрямих податків
B.P. baisse de prix зниження цін
B.P. bien patrimonial майно, яке переходить за спадковістю
B.P. billet périmé прострочений вексель
B.P. billet protesté опротестований вексель
B.P. boîte postale поштова скринька
B.P. bon à payer чек до платежу
B_p bon au porteur (action au porteur qui ne donne pas le droit au possesseur d'intervenir dans les décisions de l'entreprise) акція на пред'явника, яка не дає права втручатися у справи підприємства
B.P. brigade polyvalente бригада фінансової інспекції
B.P. bulletin de paie відомість на видачу заробітної плати
B.P. bureau payeur фінансовий відділ
B.P. bureau du personnel відділ кадрів
B.P. bureau de placement бюро з найму
B.P.A.; B.p.A. bon pour aval придатний для поручительства за векселем
B.P.F.; B.p.F. bon pour francs вартість у франках
B.P.L. service du budget, du personnel et des affaires de liquidation відділ бюджетних асигнувань, кадрів та ліквідації
B.P.(L.) (angl.) British Petroleum (Limited) Британська нафтова компанія (з обмеженою відповідальністю)
B.P.M. bureau du personnel et du matériel відділ кадрів та техніки
B.M.P. bureau des programmes de matériel відділ планування матеріально-технічного забезпечення
B.P.M.O. bureau de placement et main-d'œuvre бюро з питань працевлаштування та розміщення робочої сили
B.P.P. billet payable au porteur вексель на пред'явника
B.P.V. bon postal de voyage акредитив
B.R. bail rural угода про оренду майна у сільській місцевості; оренда земельної ділянки
B.R. Banque de reconstruction Банк реконструкції та економічного розвитку
B.R. biens ruraux власність у сільській місцевості
B.R.I.; BRI Banque des règlements internationaux Банк міжнародних розрахунків
B.S. bibliothèque scientifique наукова бібліотека
B.S. bon de sortie квитанція про митний контроль
B.S. bordereau de situation виписка про наявність та характер рахунку
B.S. bulletin de salaire відомість про видачу заробітної плати
B.S. bureau statistique статистичне бюро
B.S.G. bénéficiaire de soins gratuits особа, яка користується безкоштовною медичною допомогою
B.S.G.D.G. brevet sans garantie du gouvernement патент без урядової гарантії

B.S.I. Bureau de statistique industrielle Бюро промислової статистики
B.S.P. Bureau spécial des pensions спеціальний відділ пенсійного забезпечення
B.S.T. Bulletin des services du Trésor Бюлетень скарбниці
B.T. bons du Trésor бони скарбниці
B.T. Bourse du travail Біржа праці
B.T. bureau de transport транспортний відділ
B.T.G. bon de transport gratuit талон на безкоштовне перевезення
B.T.S. Brevet de technicien (supérieur) диплом про вищу технічну освіту
Bur. bureau бюро, відділ, управління
B.U.R. Cab. bureau du cabinet канцелярія міністра

C

C câble телеграма
C; C.; c capacité продуктивність
c caractéristique характеристика
C; c centre центр
C; C code код
C. colis посилка, пакет
C. commis службовець
C; c compagnie компанія
C. compte рахунок
C; C.; c. coefficient коефіцієнт
C; c. consommation споживання
C coût вартість
C. crédit кредит
C.A. cargo aérien вантажний транспортний літак
C.A. centre administratif адміністративний центр
C.A. changement d'adresse зміна адреси
C.A. chargé d'affaires повірений у справах
C.A. chiffre d'affaires гроші, які перебувають в обігу
C.A. commis d'administration адміністративний службовець
C.A. commission administrative адміністративна комісія
C.A. commission d'appel апеляційна комісія
C.A. commission arbitrale арбітражна комісія
C.A. Communauté Atlantique Атлантичне співробітництво
C.A. compagnie d'assurances страхова компанія
C.A. conseil d'administration адміністративна рада
C.A. contrat d'affrètement угода про фрахтування
C.A. convention d'affrètement фрахтова конвенція
C.A.C. Compagnie des agents de change Об'єднання біржових маклерів
CACI Cour d'arbitrage commercial international Міжнародний торговий арбітраж
C.-à-d.; c.-à-d.; càd c'est-à-dire тобто

C.A.D.A. commission d'achat des denrées alimentaires комісія з питань закупівлі продовольчої продукції
CADREX Centre d'action pour le développement des relations économiques extérieures Центр сприяння розвитку зовнішньо-економічних відносин
C.A.E.; C.A.E.E. Comité d'action et d'expansion économique Комітет щодо сприяння економічному розвитку
C.A.F. caisse d'allocations familiales каса, яка виплачує грошову допомогу сім'ї
C.A.F.; CAF; C.I.F.; c.i.f. (angl.) cost, insurance, freight, (fr.) coût, assurance, fret вартість експортно-імпоротної операції, яка включає страхівку та транспортні витрати із пункту відправлення до пункту доставки, про що вказано у декларації
C.A.G. compagnie d'assurances générales компанія з питань загального страхування
C.A.I. code abrégatif interbancaire система міжбанківських умовних скорочень
C.A.I.C. Compagnie d'agriculture, d'industrie et de commerce сільськогосподарське, промислове та торговельне об'єднання
C.A.M. centre d'approvisionnement en matériel центр матеріально-технічного забезпечення
C.A.M. crédit agricole mutuel взаємний сільськогосподарський кредит
C.A.P. certificat d'aptitude professionnelle свідоцтво про професійну підготовку
C.A.P. commission d'assistance publique комісія з питань соціального забезпечення
C.A.S. caisse d'action sociale каса служби соціального забезпечення
C.A.T.P.A. Comité d'action technique contre la pollution atmosphérique Технічний комітет боротьби проти забруднення атмосфери
CAU calculatrice arithmétique universelle універсальна цифрова обчислювальна машина
C.A.V. caisse d'assurance-vieillesse каса страхування по старості
C.B. cession de biens передача майна
C.B. chef du bureau начальник відділу, завідувач відділу
C.B. chèque bancaire банківський чек
C.B. commis de bourse біржовий маклер
C.B. compte bancaire банківський рахунок
C.B. cours de la Bourse біржовий курс
C.B.; C.B.V. chèque bancaire barré перекреслений (кросований) банківський чек
C.Bl.; c.bl. carte blanche карт-бланш, необмежені повноваження, надання свободи дії
C.C. cachet de contrôle контрольний штамп
C.C. cahier des charges підрядні умови, кошторис
C.C. caisse centrale центральна каса

C.C. caisse de compensation компенсаційна каса
C.C.; c.c. camion-citerne автоцистерна
C.C. carte de chômage облікова картка безробітного
C.C. carte de circulation проїзний квиток
C.C. Centre de comptabilité Обліково-фінансовий центр
C.C. cession de créances передача прав кредитора
C.C. Chambre de commerce Торгова палата
C.C. Chambre de compensation Палата безготівкових розрахунків
C.C. chef comptable головний бухгалтер
C.C. chef contrôleur головний контролер
C.C. commissaire aux comptes комісар обліково-фінансової частини
C.C. compte de chèques чековий рахунок
C.C.; c.c.; c/c; C/c compte courant поточний рахунок
C.C. compte créateur рахунок кредиторів
C.C. Conseil de cabinet засідання Кабінету міністрів
C.C. convention collective колективна угода
C.C. coopératives de consommation споживчі кооперативи
C.C. copie confirmative копія, яка підтверджує оригінал
C.C.; C.E. copie conforme; certifié exact з оригіналом вірно
C.C.; CC corps consulaire консульський корпус
C.C. cote des changes Біржовий бюлетень
C.C.; C. du C. cours du change обмінний біржовий курс
C.C. cours commerciaux комерційний курс
C.C. cours de compensation компенсаційний курс
C.C. créanciers chirographaires кредитори згідно з актом, які не за-свідчені у нотаріуса; кредитори згідно з розрахунковою книгою
C.C.A. Commission centrale d'assistance Центральна комісія соціального забезпечення
C.C.A.M. caisse de crédit agricole mutuel каса взаємного сільськогосподарського кредиту
C.C.B. commission de contrôle des banques банківська контрольна комісія
C.C.C. carte copie conforme; copie certifiée conforme завірена копія
C.C.C.C. Caisse centrale de crédit coopératif Центральна каса кооперативного кредиту
C.C.C.E. Caisse centrale de coopération économique Центральна каса економічного співробітництва
C.C.D. Conseil de coopération douanière Міжнародна рада митного співробітництва
C.C.D.; C.D.C.D. contrôleur des contributions directes інспектор з питань прямих податків
C.C.E. Comité central de l'épargne Центральний комітет ощадних банків
C.C.E. conseiller du commerce extérieur радник з питань зовнішньої торгівлі
C.C.F. Chambre de commerce française Французька торгова палата

C.C.F. Crédit commercial de France Комерційний банк Франції
C.C.F.F. Compagnie des conseils fiscaux de France Французьке об'єднання радників з питань податкової політики
cchp compte chèques postaux рахунок у поштовому відділенні
C.C.I. Chambre de commerce et d'industrie Торгово-промислова палата
CCI; C.C.I. Chambre de commerce internationale Міжнародна торгова палата, МТП
C.C.I.; C.D.C.I. contrôleur des contributions indirectes інспектор з питань непрямих податків
C.C.I.P. Chambre de commerce et d'industrie de Paris Паризька торгова палата
C.C.P. Centre de chèques postaux Центр поштових чеків
C.C.P. certificat de cessation de paiement грошовий атестат; сертифікат про припинення платежів
C.C.P. Comité central des prix Центральний комітет з питань регулювання цін
C.C.P. compagnie des commissaires-priseurs аукціонне об'єднання
C.C.P. compte chèques postaux рахунок у поштовому відділенні
C.C.P. compte courant de paiement поточний розрахунковий рахунок
C.C.P. compte courant postal поточний поштовий рахунок
C.C'; c.; ct compte courant поточний рахунок
C.C.T. convention collective du travail колективна трудова угода
C.D. capital décès фонд виплати грошової допомоги у випадку смерті
C.D. certificat de dépôt депозитна квитанція
C.D. Chambre des députés Палата депутатів
C.D. charge déductible скорочення податків на певну суму
C.D. clause dérogatoire застереження, яке дає право змінити умови угоди
C.D. commerce de détail роздрібна торгівля
CD Commission du Danube Комісія з питань судноплавства по Дунаю
C.D. commission déduite без комісійних
C.D. compte débiteur рахунок дебіторів
C.D. compte de dépôt депозитний рахунок
C.D. connaissance au destinataire коносамент (накладна) на одержувача
C.D. contributions directes прямі податки
C.D. contrôle douanier митний контроль
C.D.; CD corps diplomatique дипломатичний корпус
C.D. coupon détaché відірваний купон
C.D. crédit différé відстрочений кредит
C.D. créiteurs divers різні кредитори
C.D.A. Compagnie d'assurances contre les accidents Товариство страхування в разі нещасних випадків (Швейцарія)
C.D.C. Comité de défense des cadres Комітет захисту адміністративно-управлінського персоналу

C.D.E. Comité pour le développement économique Комітет щодо сприяння економічному розвитку
Cde; cde commande замовлення
C.D.E. contrôle des dépenses engagées контроль витрат
C.D.E. contrôleur des dépenses engagées інспектор з питань перевірки витрат
C.D.E.E. Centre de documentation et d'études économiques Центр економічних досліджень та документації
C.D.F. Confédération des commerçants-détailants de France Французька конфедерація роздрібно́ї торгівлі
C.D.F. Charbonnage de France вугільна промисловість Франції
C.D.G. commerce de demi-gros півоптова торгівля
CDLFMI Commission de défense de la langue française en matière d'informatique Комісія з питань захисту французької мови в галузі інформатики
C.D.S. Centre des démocrates sociaux Соціал-демократичний центр
C.D.T. comptable direct du Trésor бухгалтер скарбниці з питань прямого оподаткування
C.D.U. calculatrice digitale universelle універсальна цифрова обчислювальна машина
c.d.v. carte de visite візитна картка
C.E. caisse enregistreuse касовий апарат
C.E. calculateur électronique електронно-обчислювальне устаткування
C.E. chef de l'Etat глава держави
C.E. coefficient d'efficacité коефіцієнт ефективності
C.E. Comité d'entente Узгоджувальний комітет
C.E. Comité d'entreprise Комітет підприємства
C.E. commerce extérieur зовнішня торгівля
C.E. commis expéditionnaire експедитор
C.E. commission économique економічна комісія
C.E. Communauté européenne Європейське співробітництво
C; C-e compagnie компанія
C.E. Conseil économique Економічна Рада
C.E. Conseil d'Etat Державна Рада
C.E.; CE Conseil de l'Europe Європейська Рада (міжнародна організація)
C.E. contrôle économique економічний контроль
C.E. Coopération économique економічне співробітництво
C.E. coopération européenne європейське співробітництво
C.E. cotisation exigible податковий внесок, який підлягає сплаті до певного строку
C.E. coupon échu купон, термін сплати якого наступив
C.E.A. Comité européen des assurances Європейський комітет з питань страхування

C.E.A. Commissariat à l'énergie atomique Комісаріат з питань атомної енергетики
C.E.A. compte d'épargne en actions рахунок в ощадному банку в акціях
C.E.A.; CEA Confédération européenne de l'agriculture Європейська сільськогосподарська конфедерація
C.E.C.A. Communauté européenne du charbon et de l'acier Європейське об'єднання з вугілля та сталі, ЄОБС
CECIOS Conseil (régional) européen du Comité international de l'organisation scientifique Європейська регіональна Рада міжнародного комітету з питань наукової організації праці
CECODIS Centre d'études de consommation et de distribution Центр вивчення попиту покупців
C.E.D.E.X. courrier d'entreprise à distribution exceptionnelle цілодобове поштове обслуговування великих підприємств
CEDES Centre d'études et d'information économiques et sociales Центр соціально-економічних досліджень та інформації
CEDIRA Centrale européenne de distribution de masse Європейське об'єднання оптового розподілу товарів
C.E.E. Centre d'études économiques Центр економічних досліджень
C.E.E. Comité d'expansion économique Комітет щодо сприяння економічному розвитку
CEE; C.E.E. Commission économique pour l'Europe Економічна комісія для Європи, ЕКС (ООН)
CEE; C.E.E. Communauté Economique Européenne Європейське Економічне співтовариство
C.E.E. Conseil économique européen Європейська Економічна Рада
C.E.A.A. Communauté européenne de l'énergie atomique (v. EURATOM) Європейська Співдружність з питань атомної енергії, Євратом
C.E.F. service de la coopération économique et financière служба фінансово-економічного співробітництва
C.E.F.E.B. Centre d'études financières économiques et bancaires Центр фінансово-економічних досліджень
C.E.G.Ec. Centre d'études de la gestion économique Центр досліджень з питань управління економікою
Cent. centime сантим (грошова одиниця, монета)
C.E.P.E.S.; CEPES Comité européen pour le progrès économique et social Європейський комітет щодо сприяння економічному розвитку та соціальному прогресу
C.E.R.N. Centre européen pour la recherche nucléaire Європейський центр ядерних досліджень
C.E.S.; CES Conseil économique et social Економічна та соціальна рада, ЕКОСОП (ООН)
C.E.S.E. Comité économique de secours européen Європейський комітет економічної допомоги

C.&A. coût et assurance вартість та страхування
C.E.T.E.M. Centre d'enseignement des techniques d'études des marchés Центр підготовки спеціалістів з питань ринкової кон'юнктури
C. et F.; C.&F. coût et fret вартість та фрахт
CF. cadres de fonctionnaires адміністративно-управлінський персонал державних установ
C.F. cession de fonds передання, поступка фондів
C.F. conseiller fiscal радник з питань оподаткування
C.F. consommation familiale сімейні витрати (кошик)
C.F. contribution foncière поземельний податок
C.F. coût de fret вартість фрахту
C.F. crédit foncier земельний кредит
C.F.C.E. Centre français du commerce extérieur Французький центр зовнішньої торгівлі
C.F.D.T. Confédération française démocratique du travail Французька демократична конфедерація праці
Cfmz confirmez підтвердіть
Cfn confirmation підтвердження
C.F.P. Compagnie française des pétroles (Totale) Французька нафтова компанія
C.F.S.S. Comité français du service social Французький комітет з питань соціального обслуговування
C.F.T. Confédération française du travail Французька конфедерація праці
C.F.T.C. Confédération française des travailleurs chrétiens Французька конфедерація християнських трудящих, ФКХТ
C.G. capital garanti гарантований капітал; забезпечений фонд
C.G. commerce de gros оптова торгівля
C.G. Comptabilité générale Генеральне обліково-фінансове управління
C.G. compte garanti забезпечений рахунок
C.G.; C.P. contrôleur général (principal) головний контролер (інспектор)
C.G.A.D. Confédération générale de l'alimentation en détail Загальна конфедерація готівкової торгівлі продуктами
C.G.C. Confédération générale des cadres Загальна конфедерація адміністративно-управлінського персоналу
C.G.C.G. Confédération générale du commerce de gros Загальна конфедерація оптової торгівлі
C.G.C.I. Confédération générale du commerce et de l'industrie загальна конфедерація торгівлі та промисловості
C.G.E. Compagnie générale d'électricité Генеральна компанія електричної енергії
C.G.F. Cadastre général de la France Основний французький кадастр (збірник планів земельних наділів)
C.G.F. Confédération générale des familles Загальна конфедерація захисту сім'ї

C.G.I. Code général des impôts Основний кодекс законів про податки
C.G.O.S. Commission générale d'organisation scientifique Генеральна комісія з питань наукової організації праці
C.G.T. Confédération générale du travail Загальна конфедерація праці (у Франції)
C.G.T.F.-O. Confédération générale du travail «Force-Ouvrière» Загальна конфедерація праці «Форс уврієр»
C.G.T.U. Confédération générale du travail unitaire Унітарна загальна конфедерація праці
C.G.V. Confédération générale de la vieillesse Загальна конфедерація пристарілих
C.H.; **C.H.T.** carte hebdomadaire; carte hebdomadaire de travail проїзний квиток до місця роботи
Ch.; **ch** chapitre глава, розділ (книги)
ch. chaque кожний
Ch. charge вантаж; податок; мито
Ch. chèque чек
Ch. chiffrement розрахунок, підрахунок; шифрування
Ch.B. chèque bancaire банківський чек
Ch d'Aff chargé d'affaires уповноважений у справах
Ch de fer chemin de fer залізниця
C.H.E.A. Centre de hautes administratives Центр вищої адміністративної підготовки
C.H.U. Centre hospitalier universitaire університетська лікарня
C.I. commerce intérieur внутрішня торгівля
C.I. commission d'inspection інспекторська комісія
C.I. contributions indirectes непрямі податки
C.I. créance irrécouvrable невідшкодовані суми
C.I. Crédit immobilier Кредитний банк нерухомого майна
C.I. cumul interdit заборонене сумісництво
CIAC Commission internationale d'arbitrage commercial Міжнародна комісія з питань торгового арбітражу
C.I.A.V.E. Compagnie industrielle et agricole de vente à l'étranger Агропромислова експортна компанія
C.I.C.; **CIC** Confédération internationale des cadres Міжнародна конфедерація адміністративно-управлінського персоналу
C.I.C. Crédit industriel et commercial Торгово-промисловий банк
CICG Centre international du commerce de gros Міжнародний центр оптової торгівлі
C.I.D. Conférence internationale douanière Міжнародна митна конференція
C.I.E. Centre d'information économique Центр економічної інформації
CIE Comité international des échanges Міжнародний комітет з питань торгового обміну
Cie; **Cie** compagnie компанія

C.I.N. commerce et industrie nationale торгівля та національна індустрія
CIOSTA Comité international d'organisation scientifique du travail en agriculture Міжнародний комітет наукової організації праці у сільському господарстві
C.I.P.C. Caisse interprofessionnelle de prévoyance des cadres Міжпрофесійна страхова каса адміністративно-управлінського персоналу
Ci Pci Conseil international des praticiens du plan comptable international Міжнародна рада прихильників міжнародного фінансового плану
CIRCEE Confédération internationale de la représentation commerciale de la Communauté Economique Européenne Міжнародна конфедерація торгового представництва у країнах Європейського Економічного співтовариства
Circ. Fin. circulaire du Ministre des finances циркуляр міністра фінансів
Circ. Min. circulaire ministérielle циркуляр міністра (міністерства)
C.I.S.L. Confédération internationale des syndicats libres Міжнародна конфедерація вільних профспілок
C.I.S.M. Centre d'instruction du service du matériel Навчальний центр служби матеріально-технічного забезпечення
CIV Convention internationale concernant le transport des voyageurs et des bagages par chemin de fer Міжнародна конвенція з питань перевезення пасажирів та багажу залізницею
C.L. caisse locale місцева каса
C.L. calculateur logique лічильне устаткування
C.L. commerce libre вільна торгівля
C.L. commerce de luxe торгівля предметами розкоші
C.L. Crédit Lyonnais «Креді Ліоне» (банк)
C.M. charges ministérielles бюджет міністерства
C.M. consentement mutuel взаємна угода
C.M. cours du marché ринковий курс
C.M. cours moyen середній курс
C.M.A. caisse mutuelle d'assistance каса взаємодопомоги
C.M.B. Crédit mutuel du bâtiment Будівельний банк взаємного кредиту
C.M.C. commission mixte de contrôle змішана контрольна комісія
C.M.C. contrefaçon de marque commerciale підробка торгової марки
C.M.C.C. Crédit de mobilisation des créances commerciales Кредитний банк рухомості за комерційними дорученнями
C.M.I. Crédit mutuel immobilier Банк взаємного кредиту нерухомого майна
CMIRH Centre mondial d'informatique et de ressources humaines Міжнародний центр з питань інформатики та людських ресурсів
C.N. Caisse nationale Національна каса
C.N.A.A. Comité national d'action agricole Національний комітет сприяння розвитку, сільського господарства

C.N.A.D.; C.N.A.V. Caisse nationale d'assurance en cas de décès; Caisse nationale d'assurances sur la vie Національна каса страхування життя

C.N.A.V.A. Caisse nationale d'allocation-vieillesse agricole Національна каса виплат грошової допомоги за старістю працівникам сільського господарства

C.N.C.; CNC Conseil national du crédit Національна рада з питань надання кредиту

C.N.C.A. Caisse nationale de crédit agricole Національна каса сільськогосподарського кредиту

C.N.E. Caisse Nationale d'épargne Національна ощадна каса

C.N.C.A.M. Caisse nationale de crédit agricole mutuel Національна каса взаємного сільськогосподарського кредиту

C.N.C.D. Conseil national du commerce de détail Національна рада з питань роздрібної торгівлі

C.N.C.E.; CNCE Centre national du commerce extérieur Національний центр зовнішньої торгівлі

C.N.E. Commission nationale des économies Національна комісія з питань економіки

C.N.E. Conseil national économique Національна економічна рада

C.N.E.P. Comptoir national d'escompte de Paris Національний паризький обліковий банк

C.N.E.S.E.C. Commission nationale d'étude du statut de l'expert-comptable Національна комісія з питань визначення статуту експертів-бухгалтерів

C.N.F.F. Conseil national de la fédération des finances Національна рада федерації фінансових працівників

C.N.I.E. Centre national d'information économique Національний центр економічної інформації

C.N.J.A. Centre national des jeunes agriculteurs Національний центр молодих працівників сільського господарства

C.N.M.C.C.A. Confédération nationale de la mutualité, de la coopération et du crédit agricoles Національна конфедерація сільськогосподарської допомоги, співробітництва та кредиту

C.N.P. Caisse nationale de prévoyance Національна каса страхування

C.N.P.F. Conseil national du patronat français Національна рада французьких підприємців

C.N.R.S. Centre national de la recherche scientifique Національний центр наукових досліджень

C.N.R.V. Caisse nationale de retraites pour la vieillesse Національна каса виплати пенсій по старості

C.N.U. calculatrice numérique universelle універсальна цифрова лічильна машина

C.N.U.C.E.D. Conférence des Nations Unies pour le commerce et le développement (sigle anglais: U.N.C.T.A.D.) Конференція Організації Об'єднаних Націй з питань торгівлі та розвитку

C/o; c/o (angl.) care of = aux bons soins de ... прохання передати через ...

C.O. certificat d'origine сертифікат про походження вантажу

Co code de commerce торговий код

C.O.B. Commission des opérations de Bourse комісія з питань біржових операцій

COCCEE Comité des organisations commerciales des pays de la Communauté Economique Européenne Комітет торгових організацій країн Європейського Економічного співтовариства

C.O.D.E.R Commission de développement économique régional Комісія з питань економічного регіонального розвитку

C.O.D.E.V.I. Compte pour le développement industriel рахунок для промислового розвитку

C.O.E. Centre d'observation économique Центр економічних кон'юнктурних досліджень

C.O.F.A.C.E. Compagnie française d'assurance-crédit pour le commerce extérieur Французька компанія з питань страхування та кредиту зовнішньої торгівлі

C.O.F.C.E. Comité pour l'orientation et la formation des cadres de l'économie Комітет орієнтації та підготовки кадрів для національної економіки

C.O.F.E.I. Coopérative française d'exportation et d'importation Французька експортно-імпортна кооперація

COGECA Comité général de la coopération agricole des pays de la Communauté Economique Européenne Генеральний комітет сільськогосподарського співробітництва країн Європейського Економічного співтовариства

Collab. collaboration співробітництво

Coln; Coln. colonne колонка; графа

Com. commerce торгівля

Com. commercial торговельний, торговий, комерційний

Com. commissaire уповноважений

Com.; COM commission комісія; комісійні винагороди

Com.; com. communication зв'язок; сполучення

Comex commerce extérieur зовнішня торгівля

Comp.; Compt; Comptab.; Cpté comptabilité бухоблік

Compar. comparez порівняйте

Compre; Compr. complémentaire додатковий; додаток

compt; Comp' comptant готівка

conf. confidentiel конфіденційний

Connt connaissance коносамент, накладна, фактура

Cons. conseil рада

cons.; Cons. consommation споживання

consom. moy. consommation moyenne середнє споживання

Cont.; cont. contrôleur контролер; інспектор

Conv. convention конвенція; угода
coop coopération співробітництво; взаємодія
Coord. coordination координація
coord. coordonnées координати
Copr.; copr. copropriétaire співвласник
Copr. copropriété спільна власність
cor.; corr. corrigé виправлений
cordu.; C.R. compte rendu звіт; донесення
corr. correction виправлення; поправка
Corr.; corresp. correspondant кореспондент
corr. corruption корупція; підкуп
C.O.S.T. Centre national d'organisation scientifique du travail Національний центр наукової організації праці
C.P.; c.p. carte postale поштова картка
C.P. carte de priorité пільговий проїзний квиток
C.P. carte professionnelle професійне посвідчення
C.P. Centre de perfectionnement Центр удосконалення та перепідготовки
C.P.; CP certificat de propriété свідоцтво про право власності
C.P. cessation de paiements припинення платежів
C.P. charge payante маржа
C.P. charges publiques суспільні податки
C.P. chargé de pouvoir уповноважений
C.P.; C/P charte-partie угода про фрахтування судна (літака); чартер
C.P. chèque au porteur чек на пред'явника
C.P. chèque postal поштовий переказ
C.P. chômage partiel часткове безробіття
C.P.; CP colis postal поштова посилка
C.P. commerçant patente торговець, який має патент
C.P. commissaire-priseur аукціоніст, офіційний продавець на публічних торгах
C.P. commission des pensions пенсійна комісія
C.P. commission permanente постійна комісія
C.P. conférence de presse прес-конференція
C.P. congé payé оплачена відпустка
C.P. consentement préalable попередня домовленість
C.P. consignation provisionnelle здача на тимчасове зберігання товару, вантажу, речей і т. п.
C.P. contribution des patentes торгово-промисловий податок
C.P. contribution personnelle особистий внесок; індивідуальний податок
C.P. contrôleur principal головний інспектор
C.P. Convention postale Поштова конвенція
C.P. cotisation patronale пай підприємців на соціальне страхування
C.P. créancier privilégié кредитор, який має привілеї

C.P. crédit de paiement платіжний кредит
CPC calculatrice à programme par cartes обчислювальна машина з програмним управлінням від перфокарт
C.P.D. colis postaux à domicile відділ доставки поштових посилок до помешкань
C.P.D.E. Conseil de planification et de développement économique Рада економічного планування та розвитку
C.P.F.E. Comité permanent des foires à l'étranger Постійний комітет з питань організації ярмарок за кордоном
C.P.I. confiscation des profits illicites конфіскація незаконних прибутків
C.P.M. contribution personnelle mobilière індивідуальний податок на рухоме майно
C.P.S. comptabilité en partie simple проста бухгалтерія
Cpte compte рахунок; розрахунок; звіт
C.P.V. chèque postal de voyage акредитив
C.Q.F.D. ce qu'il fallait démontrer що і треба було засвідчити
C.R. capital réservé резервний капітал
C.R. carte de réduction de tarif пільговий проїзний квиток
C.R. compte rond річний рахунок
C.R. confirmation de réception підтвердження одержання
C.R. contrôleur інспектор
Cr.A. contrôleur adjoint помічник інспектора
C.R.C. caisse de retraite des cadres пенсійна каса адміністративно-управлінського персоналу
C.R.E. Centre de réforme économique Центр економічних реформ
C.R.E.D.O.C. Centre de recherches, d'études et de documentation sur la consommation Центр наукових досліджень, вивчення та документації з питань споживання
C.R.I. caisse régionale, invalidité регіональна каса виплати грошової допомоги по інвалідності
C.R.I. commission régionale d'invalidité регіональна комісія з питань визначення трудової діяльності
C.R.M. compte rendu mensuel щомісячний звіт
C.R.P. Centre de renseignements postaux Поштовий довідковий центр
C.R.P. coupon-réponse postal повідомлення про вручення поштового відправлення
CRT; crt; Crt; crt. courant поточний (рік, місяць)
C.R.V. caisse régionale vieillesse регіональна каса виплати грошової допомоги по старості
C.S. calculateur synchrone синхронна обчислювальна машина
C.S. capital social капітал підприємства, акціонерного товариства
C.S. carte de séjour посвідчення про право проживання
C.S. centrale syndicale профспілкове об'єднання
C.S. certificat de sécurité страховий сертифікат

C.S. Chambre syndicale Профспілкова палата
C.S. compte spécial окремий рахунок
C.S. conseiller social радник із соціальних питань
C.S. consommation spécifique питоми витрати
C.S.A.C. Chambre syndicale des agents de change Профспілкова палата біржових маклерів
C.S.A.S. Conseil supérieur des assurances sociales Вища рада соціального страхування
C.S.C. Conseil supérieur du commerce Вища рада з питань торгівлі
C.S.C.V. Chambre syndicale des courtiers en valeurs Профспілкова палата комерційних маклерів
C.S.L. Confédération des syndicats libres Конфедерація вільних профспілок
C.S.P. Catégorie socio-professionnelle соціально-професійна категорія
C.S.S. complément spécial de solde спеціальна додаток до грошового утримання
C.S.S. congé sans solde відпустка без збереження грошового утримання
CSS Conseil supérieur de statistique Вища статистична рада
C.S.S. cotisations de sécurité sociale внески на соціальне забезпечення
C.T. carte de travail проїзний квиток до місця роботи
C.T. commerce et travail торгово-промисловий відділ
C.T. commission du travail комісія з питань праці
C.T. contrat de travail трудова угода
C.T.A.C. centre territorial d'administration et de comptabilité Територіальний обліково-адміністративний центр
Cté comité комітет
C^{te}C^t compte courant поточний рахунок
C.T.R. Centre technique Renault Науково-технічний центр автомобільних заводів Рено
C.U.M.A. coopérative d'utilisation du matériel agricole кооператив з питань використання сільськогосподарської техніки
C.V. sagesse vitale життєздатність
C.V. capital variable перемінний капітал
C.V. carte verte посвідчення про страхування автомобіля
C.V. certificat de vie свідоцтво про життя
C.V. cheptel vif живий інвентар
C.V. chèque à vue чек на пред'явника
C.V. commis aux vivres службовець управління продовольчого постачання
C.V. contrat de vente контракт на продаж
C.V. curriculum vitae = enquête personnelle особиста анкета про трудову діяльність, біографія
C.V.; C.v. cheval-vapeur кінська сила

D

D date дата
D décadeire видання, яке виходить один раз на 10 днів
D. délégué представник; уповноважений
D demande sur la cote des valeurs mobilières mais il n'y a pas d'offre valorisée попит на котирування цінних паперів, але за відсутності пропозиції з вказаною відповідною ціною
d. demi половина
D départ від'їзд
D. dépôt склад; вклад; депозит
D dépression зниження рівня
D.A. décision administrative адміністративне рішення
D.A. décret abrogé відмінений декрет
D.A. décret d'application додатковий декрет
D.A. décret d'autorisation декрет про надання права
D.A. demande d'admission заява про прийом
D/A (angl.) deposit account депозитний рахунок; авансовий рахунок
D.A. dernier avis останнє попередження
D.A. dictionnaire d'abréviations словник скорочень
D.A. directeur d'administration адміністративний директор
D.A. dispense d'affranchissement звільнення від плати поштового відправлення
D/A document contre acceptation вексель, що може бути повернений біржовику тільки за умови виконання ним усіх пунктів угоди
D.A. droit d'adaptation право адаптації
D.A.A.S. Direction des affaires administratives et sociales Управління з адміністративних та соціальних питань
DAD Droit d'achat de devises право на придбання іноземної валюти
D.A.G. Direction d'administration générale Управління головної адміністрації
D.A.I. déclaration-autorisation d'importation декларація-дозвіл на імпорт
D.A.S. Direction des affaires sociales Управління з соціальних питань
D.A.T. date d'arrêt du travail дата припинення роботи
D.A.T. Direction d'aménagement du territoire Управління економічного розвитку країни
D.A.T.A.R. Délégation à l'aménagement du territoire et à l'action régionale Комісія економічного розвитку країни
D.B. déclaration de biens декларація про майновий стан
D.B. déficit budgétaire бюджетний дефіцит
D.C. deniers comptants гроші готівкою; платіж готівкою
D.C. denier du culte церковні прибутки
D.C.; DC dépôt central центральний склад
D.C. dernier cours біржовий курс
D.C.; DC directeur du cabinet начальник канцелярії

D.C. Direction centrale Центральне управління
D.C. droits de circulation податковий збір за перевезення напоїв
D.C.D. directeur des contributions directes начальник управління з питань прямих податків
D.C.E. décision du Conseil d'Etat постанова Державної Ради
D.C.E. Direction du commerce extérieur Управління зовнішньої торгівлі
DCF Directeurs commerciaux de France Французьке товариство комерційних директорів
D.C.I. directeur des contributions indirectes начальник управління з питань непрямих податків
D.C.M./S.G. Direction centrale du matériel/services Центральне управління матеріально-технічного забезпечення
D.D. débiteurs divers різні дебітори
D; Dt opération boursière qui permet aux acheteurs des actions d'acheter des actions réservées jusqu'au mois courant. En cas de refus l'acheteur doit payer la prime біржова операція, яка дає право покупцеві викупити зарезервовані акції до кінця місяця. У разі відмови він сплачує неустойку
D.D. délégué départemental представник департаменту
D.D. dépêche diplomatique дипломатична телеграма
D.D. directeur départemental начальник департаментського управління
D.D. droits de dépôt плата за зберігання
D.D. droits de douane плата за мито
D.D.C. Direction de la douane centrale Управління центральної митниці
D.D.F.; D.F. défense du franc укріплення франка
D.D.I. demande de dégrèvement d'impôt прохання про зниження або зняття податку
D.D.P. direction départementale des pensions департаментське управління пенсійного забезпечення
D.D.P. Direction de la dette publique Управління з питань державного боргу
D.D.P.E.S. Direction départementale de la population de l'entraide sociale Департаментське управління обліку населення та соціальної взаємодопомоги
D.E. déclaration d'emploi ... декларація про використання ...
D.E. déclaration d'exportation декларація про експорт
D.E. défense d'exporter експортувати заборонено
D.E. demande d'emploi попит роботи
D.E. devis estimatif кошторис
D.E. devises étrangères іноземна валюта
D.E. droits d'entrée в'їзне мито
Décis. Min. décision ministérielle рішення міністра (міністерства)
Décr.-L. décret-loi надзвичайний закон

déf. défaut дефект, пошкодження
déf. defectueux дефектний, пошкоджений
Déf. déflation дефляція
Dél. délégation делегація; комісія; доручення; повноваження
Dem. demande запит; прохання; заява
Dép. départ від'їзд; відправлення; старт
Dép.; dép. département департамент, округ; відділ, управління
Dép. dépôt склад; депо; вклад, депозит
Dép. député депутат; представник
Dépl; Dép-I; Dép' départemental департаментальний
désint. désintégration дезінтеграція, розпад
D.E.S.S. diplôme d'Etat de service social державний диплом працівника соціального забезпечення
D.E.T. déclaration d'emploi d'un travailleur декларація про використання робітника
D.E.T. Direction des domaines, enregistrements et timbres Управління державного майна, реєстрації та гербових зборів
D. et I. dommages et intérêts відшкодування збитків
DEV; Dev. devises валюта
Devpt développement розвиток
D.F.; D.F. (angl.) dead freight мертвий фрахт
D.F. délai de forclusion термін до позбавлення права користування; термін до позбавлення права викупу закладної
D.F. dette flottante поточний, неконсолідований борг
D.F. devis forfaitaire підрядна розцінка
D.F. dossier fiscal податкове досьє
D.F. Douane française Французька митниця
D.G. délégation générale генеральне представництво
D.G. demi-gros дрібнооптова торгівля
D.G. Directeur général Генеральний директор
D.G. Direction générale Генеральна дирекція
D.G. droits de garde плата за зберігання
D.G.A.A.B. Direction générale des affaires administratives et budgétaires Головне управління з адміністративних та бюджетних питань
D.G.A.A.S. Direction générale des affaires administratives et sociales Головне управління з адміністративних та соціальних питань
D.G.A.E.F. Direction générale des affaires économiques et financières Головне фінансово-економічне управління
D.G.F. Direction générale des finances Головне фінансове управління
D.G.M.I. Direction générale du marché intérieur Головне управління внутрішньої торгівлі
D.G.P. Direction générale des postes Головне поштове управління
D.G.P.E. Direction générale de la population et de l'entraide Головне управління обліку населення та взаємодопомоги

D.G.S.S. Direction générale de la sécurité sociale Головне управління соціального забезпечення
D.I. dégrèvement d'impôt зменшення податку
D.I. députés indépendants незалежні депутати
D.I. destinataire inconnu невідомий адресат
Dim. dimension розмір, габарити
Dion direction дирекція, управління
Dipl.; Diplo.; Diplom. diplomatique дипломатичний
Diplom. diplomatie дипломатія
Dir. directeur директор, начальник
dir. direction дирекція; управління; керівництво
Direlatex. Direction des relations extérieures Управління зовнішніх відносин
Dir.Mat. Dirmat. Direction du matériel Управління матеріально-технічним забезпеченням
Dis. (angl.) discount сума процентів, яка сплачується під час обліку векселів; дисконт; скидка
Dis. distributeur розподільне (дистрибуторне) устаткування
Dis. distribution розподіл, роздача; розміщення
Dispo. disponibilité знаходження (наявність) у резерві
Dist.; dist. distance відстань
Distr. district район
DISTRIPRESS; Distripress Fédération internationale des distributeurs de presse Міжнародна федерація розповсюдження друкованих видань
D.M. décision ministérielle рішення міністерства (міністра)
D.M. décret ministériel постанова міністерства (міністра)
D.M. droits de magasinage плата за зберігання
D.M. droits majorés підвищене мито
D.M. droits de mutation податок, який береться з переданням у права власності до іншої особи
D.M.A. décret ministériel d'application додаткова постанова міністра (міністерства)
D.M.C. décision ministérielle circulaire циркулярне розпорядження міністра (міністерства)
D.M.I. demande de modération d'impôt прохання щодо зниження податку
D.M.O. Direction de la main-d'œuvre Управління з питань праці та робочої сили
D.N. drapeau national національний (державний) прапор
D^{ne} douane митниця
D.O. droits d'octroi міське в'їзне мито
D.O.C. demande d'ouverture de crédit запит щодо відкриття кредиту
D.O.E. Direction de l'organisation économique Управління економічної організації

Dol.(\$) Dollar долар
D.O.M. département d'outre-mer заморський департамент
D.P. délai de paiement термін платежу
D.P. délai de préavis термін попередження щодо розриву трудової угоди
D.P. délégués du personnel представники колективу
D.P. démocrates populaires народні демократи
D.P. dépêche présidentielle телеграма (послання) президента
D.P. dépôt principal головний склад
D.P. dette publique державний борг
D.P. diminution des prix зниження цін
D.P. direction du personnel управління кадрами
D.P. dossier particulier особова справа
D.P. douzième provisoire дванадцята частина бюджету
D.P.C. délégation permanente consultative постійне консульське представництво
D.P.I. dégrèvement partiel d'impôt часткове зниження податків
D.P.I. dette productive d'intérêts борг, який дає відсотки; позика з відсотками
D.P.S. directive personnelle et secrète особиста таємна директива
Dr débiteur боржник, дебітор
D.R. délégué régional регіональний представник
Dr. droit право; мито
Dr. com. droit commercial торгове право
D.R.D. demande de remise de débets пропозиція щодо відстрочки дебету
DRE garantie contre les risques à l'exportation гарантія ризику експорту
D.R.E.E. Direction des relations économiques extérieures Управління зовнішніх економічних зв'язків
D.R.I. demande de remise d'impôt прохання щодо відстрочки податку
D.R.S.S. Direction régionale de la sécurité sociale Регіональне управління соціальної безпеки
D.S. délégation de solde грошовий атестат
D.S. délégation spéciale спеціальні повноваження
D.S. droits de sortie експортне мито
D.S. durée de séjour термін перебування
D.S.F.P. Direction des services financiers et des programmes Управління фінансової служби та планування
D.S. Direction sociale Управління соціальної служби
D.S.S. Direction du service social Управління соціальної служби
Dt; D' doit дебет
D.T. droits de timbre гербовий збір
D.T. durée du travail тривалість робочого дня
Dton direction дирекція; управління; керівництво; напрямок

DTS droits de tirage spéciaux штучна грошова одиниця, яка використовується МВФ для міжнародних та міжбанківських розрахунків

D.V. débit volumétrique (débit-volume) об'ємна витрата

D.V. droit de véto право вето

D.V. droit de visite право митного контролю

D.V. durée de validité термін дії

D.V.C. débit volumétrique constant постійна об'ємна витрата

dx duplex подвійний; дуплекс

Dz.; Dzne douzaine дюжина

Е

E. entrepôt склад

E. établissement підприємство; установа

e évaluation оцінка

E.A. Etats associés держави — члени співтовариства

E à P; E. à p. effets à payer вексель (чеки) до виплати

E. à R. effets à recevoir чеки до одержання

E.B.; e.b. effet bancaire комерційний вексель, який підлягає обліку банком

E.B. employé de banque банківський службовець

E.B. employé de bureau конторський службовець

E.C. échanges commerciaux торгівля; торговий обмін

E.C. emploi commercial комерційна посада

E.C. enseignement commercial комерційна освіта

E.C. entente commerciale торгова угода

E.C. établissement de crédit кредитна установа

E.C. études commerciales комерційне навчання

E.C. expert-comptable бухгалтер-експерт

E.C. extrait de compte виписка з рахунку

Econ. économie економія; господарство; економіка

Econ. Fbl. économiquement faible низькооплачувані працівники

E.C.R. envoi contre remboursement відправлення з наступною оплатою

E.C.U. (angl.) European Currency Unit = Unité de compte européenne грошова одиниця європейського ринку

E.E. énergie électrique електроенергія

E.F. expert fiscal податковий експерт

EFAC; E.F.Ac exportation-frais accessoires експорт податкових витрат

E.F.; eff.; effit effectif ефективний; штат, особовий склад

eff.; eff efficace ефективний

E.I. échanges internationaux міжнародний торговий обмін

E.I. effets immobiliers нерухоме майно

E.I. entente industrielle промислова угода

E.I. entreprise industrielle промислове підприємство

E.I. établissement des impôts оподаткування

E.I. exemption d'impôt звільнення від податків

E.I. (angl.) export-import експорт-імпорт

E.I. exportation interdite не підлягає експорту

E.L. Etat libre вільна, незалежна держава

E.L.T. Europe lettres-télégrammes поштово-телеграфний зв'язок в межах Європи

E.M. effets mobiliers рухоме майно

Emb. embargo ембарго

E.M.G.P. Entrepôts et magasins généraux de Paris Паризькі центральні склади

E.M. emprunt municipal муніципальна позика

E.N.; Econ. Nat. Economie Nationale Народне господарство

E.N. extrait d'acte de naissance свідоцтво про народження

E.N.A.P. Ecole nationale d'assurance de Paris Паризька національна школа страхування

ENC encaissement інкасація

en C. en cours існуючий, діючий

E.N.D. Ecole nationale des douanes Національна митна школа

en esp. en espèce готівкою

E.N.; E.N¹ emprunt national національна позика

en m.p. en mains propres вручити особисто

Enreg.; enreg. enregistrement реєстрація, запис

Entr.; entr. entrepôt склад

env.; Env. environ приблизно

ENV envoi поштове відправлення

Env. sp. envoyé spécial спеціальний кореспондент

E.O. embauchage d'ouvriers найм робочої сили

Exo. extraordinaire надзвичайний

E.P. économie politique політична економія

E.P. effet protesté опротестований вексель

E.P. effets publics державні цінні папери

e.p. en personne особисто, персонально

E.P. entente préalable попередня угода

E.P. entente professionnelle професійна угода

E.P. envoi en possession рішення суду про вступ до власності

EPF (angl.) European Packaging Federation Європейська федерація з питань пакування товарів

E.O. employé qualifié кваліфікований службовець

E.R. économie rurale сільське господарство

E.S. entrepôt spécial спеціальний склад

E.S.S.E.C. Ecole supérieure des sciences économiques et commerciales Вища школа економічних та комерційних наук

Et. Etat держава

Etabl.; Etabⁿ.; Etab¹ établissement підприємство, установа

Et établissements підприємства, установи

E.T.N.B. études techniques de normalisation bancaire технічні дослідження з питань банківської стандартизації
E.U.I. Entraide universitaire internationale Міжнародне товариство студентської взаємодопомоги
EUM Entraide universitaire mondiale Міжнародне університетське студентське товариство взаємодопомоги
EURATOM = **C.E.E.A.** Communauté européenne de l'énergie atomique Європейська співдружність з питань атомної енергетики
Ex.; **ex.** exemplaire екземпляр
Ex.; **Exr.** exemple приклад
Ex.; **Ex** exercice вправа
Ex на мові фінансистів означає «після»; екс-купон і т. п.
exc. excerpé крім
exc. exception виключення
EX. IM. exportations-importations експорт-імпорт
Exr. expansion експансія, розвиток
Exr.; **exr.** expédition експедиція
Exr. expert експерт
Exr.; **exr.** exploitation експлуатація; господарство; розробка
Exr. exportateur експортер
Exr. exposition виставка
Exr. par exprès відправка нарочним
Exr. **Es.** expansion économique економічний розвиток
Ext. extension поширення; розповсюдження
Ext.; **ext** extérieur зовнішній
exx exemplaires екземпляри

F

F. facture фактура; накладна
F.; **F**; **f.** formule бланк
F.; **F**; **f** franc франк
F. fret фрахт
F.A. frais d'actes витрати на ведення справ
F.A. fret d'aller фрахт в один кінець
F.A.B.; **fab.** franco à bord франко борт судна, фоб
Fac. sim. fac-similé факсиміле
F.A.O. (angl.) Food and Agriculture Organization of the United Nations = Organisation pour alimentation et agriculture = **O.A.A.** Продовольча та сільськогосподарська організація Об'єднаних Націй, ФАО
FAS; **fas** (angl.) free alongside ship = franco le long du navire франко вздовж борту судна, фас, транспортні витрати на страхування, які входять у вартість товару, тільки до місця завантаження
F.B. franc belge бельгійський франк
F.B.C.F. formation brute de capital fixe формування основного капіталу

F.C. Fonds de chômage грошова допомога безробітним
F.C. frais de chargement вантажні витрати
F.C.A. Fédération des coopératives agricoles Федерація сільськогосподарських кооперативів
Fce France Франція
F^{co}; **fco** franco безкоштовно, без оплати витрат
F.C^l fin courant в кінці поточного місяця
F.D. fausse déclaration неправильна податкова декларація
F.D. fausse direction неправильна адреса поштового відправлення
F.D. frais de déplacement гроші, які нараховуються для відрядження
F.D.; **F.DV**; **f.dv.** frais divers інші витрати
F.D. frais de douane митні витрати
F.D. fraude douanière порушення митного режиму; контрабанда
F.D.E.S. Fonds de développement économique et social Фонд економічного та соціального розвитку
F.E. ferme-école навчальна ферма
F.E. feuille démargement табель, відомість
F.E. folle enchère надто велика надбавка на аукціоні
F.E. fonctionnaire d'Etat державний службовець
F.E. frais d'expertise витрати на експертизу
F.E. front économique економічний фронт
F.E.D. Fonds européen de développement Європейський фонд розвитку
FEURO Fédération européenne du commerce de l'horlogerie en gros Європейська федерація оптової торгівлі годинниками
FEPE Fédération européenne de la publicité extérieure Європейська федерація зовнішньої реклами
Fév.; **fév.** février лютий
F.F. façon forfaitaire на умовах підряду
F.F. facteurs financiers поштово-фінансові службовці
F.F.; **f.f.** faux frais накладні витрати
F.F. Fédération des fonctionnaires Федерація державних службовців
F.F.; **FF** franc français французький франк
F.F. fraude fiscale податкова фальсифікація
F.F. fret fluvial річковий фрахт
F.F.C. Fédération française des contributions французька федерація платників податків
F et I ou + opération boursière prévoyant la remise des actions à la fin du mois courant à condition qu'elles soient payées біржова операція, яка передбачає втручання акцій у кінці місяця за умовою, якщо вони оплачені
F.F.O. Fédération «Force-Ouvrière» Профспілкова федерація «Форс Уврієр»
F.F.O.G.A. Fonds européen d'orientation et de garanties agricoles Європейський фонд розвитку та гарантій сільського господарства
F.F.P. Fédération française de publicité Французька федерація реклами

ffr; F.F. franc français французський франк
F.G. frais généraux загальні витрати
F.I. fonction inamovible незалежна посада
FIABCI Fédération internationale des administrateurs de biens conseils immobiliers Міжнародна федерація маклерів з питань нерухомого майна
FIAS Fédération internationale des assistants sociaux Міжнародна федерація співробітників установ соціального забезпечення
FIAT it. Fabbrica italiana automobili Torino Італійські автомобільні заводи в Туріні, FIAT
F.I.A.T. Fonds d'intervention de l'aménagement du territoire фонд економічного розвитку країни
FIATA Fédération internationale des associations de transitaires et assimilés Міжнародна федерація транспортно-експедиторських асоціацій
F.I.B. Foire internationale de Bruxelles Міжнародний брюссельський ярмарок
F.I.C. Fédération internationale commerciale Міжнародна торгова федерація
FICJF Fédération internationale des conseils juridiques et fiscaux Міжнародна федерація юрисконсультів з питань оподаткування
FICP Fédération internationale des clubs de publicité Міжнародна федерація клубів спеціалістів з питань реклами
F.I.D.E.S. Fonds d'investissement et de développement économique et social des territoires français d'outre-mer Інвестиційний фонд економічного та соціального розвитку заморських територій Франції
F.I.D.O.M. Fonds d'investissement et de développement économique des départements français d'outre-mer Інвестиційний фонд економічного розвитку заморських департаментів Франції
F^{ie} fonderie ливарний цех (завод)
Fig. figure малюнок; схема
FIGED Fédération internationale de grandes entreprises de distribution Міжнародна федерація великих комерційних підприємств
Fin. finances фінанси
Fin. financier фінансовий
Finl.; Fn. Finlande Фінляндія
fio; f.i.o.; F.I.O. (angl.) free in and out вільно від витрат на завантаження та розвантаження
FIPA Fédération internationale des producteurs agricoles Міжнародна федерація сільськогосподарського виробництва
F.I.S. Fonds international de secours Міжнародний фонд допомоги
F.I.T.S. Fédération internationale des travailleurs sociaux Міжнародна федерація працівників установ соціального обслуговування
F/j francs par jour франків на добу

F/j/m francs par jour (par mètre) франків за добу (за метр)
F.L. frais de livraison витрати на доставку
F.L. franc luxembourgeois люксембурзький франк
F.L.A Flandre Фландрія
Flut (angl.) tel que sans calcul des pourcents ..., які входять у вартість акцій
F.I.L.R.P. Fédération des locataires de la Région Parisienne Федерація орендарів Паризького регіону
F.I.S. Fédération des locataires de la Seine Федерація орендарів департаменту Сена
F.M.; FM facteur de marche відносна тривалість роботи
F.M. ferme modèle зразкова ферма
F.M. frais médicaux витрати на лікування
F.M. franc métropolitain французський франк, який знаходиться в обігу на території метрополії
F.M.I. Fonds monétaire international (sigle anglais: I.M.F.) Міжнародний валютний фонд
F.M.S. Fédération mutualiste de la Seine Федерація взаємодопомоги департаменту Сена
F.N. Fédération nationale Національна федерація
F.N.A.I.M. Fédération nationale des agents immobiliers et mandataires Національна федерація агентів з питань нерухомого майна і довірених осіб
F.N.A.T. Fonds national d'aménagement du territoire Національний фонд економічного розвитку країни
F.N.C.C. Fédération nationale des cadres du commerce Національна федерація адміністративно-управлінського персоналу торговельних підприємств
F.N.E.A. Fédération nationale des exploitants agricoles Національна федерація землеробів
F.N.H. Fonds national de l'habitat Національний житловий фонд
F.N.M.F. Fédération nationale de la mutualité française Французька національна федерація взаємодопомоги
F.N.O.S.S. Fédération nationale des organismes de sécurité sociale Національна федерація організацій соціального забезпечення
F.N.P.A. Fédération nationale de la propriété agricole Національна федерація сільськогосподарської власності
F.N.P.V. Fédération nationale des pensionnés de vieillesse Національна федерація пенсіонерів за старістю
F.N.S.S. Fédération nationale des services sociaux Національна федерація соціального обслуговування
F.N.V. fonds de non-valeur фонд безвідходного майна
F.N.V.P.A. Fonds national de la vulgarisation du progrès agricole Національний фонд популяризації сільськогосподарських досягнень

F.N.V.R.C. Fédération nationale des voyageurs et représentants de commerce Національна федерація комівоажерів та торгових представників
F.O. franc-or золотий франк
F°; Fo franco = franco à bord франко, без сплати витрат
FOB; fob (angl.) free on board франко борт судна. фоб: вартість товару, в яку входять транспортні витрати на його доставку в порт та завантаження судна
F.O.M. France d'outre-mer заморські території Франції
F.O.Q. formation d'ouvriers qualifiés підготовка кваліфікованих робітників
foq; f.o.q.; F.O.Q. (angl.) free on quay франко-набережна
F.O.R. (angl.) free on rail = franco wagon франко-вагон, фор
F.O.R.M.A.; FORMA Fonds d'orientation et de régularisation des marchés Фонд орієнтації та регулювання сільськогосподарських ринків
F.P. facilité de paiement пільги на оплату
F_p ou + opération boursière dont le terme est remis à la fin du mois prochain біржова операція, термін якої відкладено на кінець місяця
F.P. faire part повідомлення
F.P. faute personnelle власна помилка
F.P. feuille de paie платіж, відомість
F.P.; F.pr. fin (du mois) prochain наприкінці наступного місяця
F.P. Foire de Paris Паризький ярмарок
F.P. fondé de pouvoir уповноважений
F.P. fonds publics державні процентні папери
F.P. francs papier паперові франки
F.P. franchise postale безкоштовне поштове відправлення
F.P. franco de port провіз оплачено
F.P.C. formation pratique des chefs практична підготовка керівних кадрів
F^{que} fabrique фабрика
F.R. facteur rural сільський поштар
F.R. faculté de rachat спроможність до погашення; спроможність до викупу
F.R. fonctionnaire retraité державний службовець на пенсії
F.R. fonds de roulement обіговий капітал
F.R. frais de représentation представницькі витрати
F.R. frais de retour витрати на зворотний провіз або проїзд
Fr.; fr; FR franc франк
Fr. français французький
Fr. France Франція
Fr. I (II, III) France I (II, III) Франція I (II, III) програми французького радіомовлення)
F.R.; FR fret de retour зворотний фрахт
FRA (angl.) forward rate agreement контракт між банком та фірмою, який гарантує проміжну ставку на певну суму на повний період

F^r f free facture фактура, накладна
Frs francs франки
Frs. fr. francs français французькі франки
F.S. fac-similé факсиміле
F.S. faire suivre переслати (адресату)
F.S. fin de service закінчення служби
fn fois раз
F.S. fonds secret секретний фонд
F.S. foyer social соціальний фонд
F.S. frais de scolarité витрати на шкільне навчання
F.S. frais de séjour витрати на утримання, проживання
F.S. franc suisse швейцарський франк
F.S.C. Fonds de stabilisation des changes Стабілізаційний фонд валютного обміну
F.S.E.A. Fédération des syndicats d'exploitants agricoles Федерація профспілок землеробів
F.T. (de) faible tonnage малого тоннажу
F.T. fonction de transfert передавальна функція
F.T. fonctionnaire titularisé державний службовець, затверджений на посаду
F/t francs par tonne франків за тонну
F.T.C.; FTC (angl.) Federal Trade Commission Федеральна торгова комісія
Ft. Fons; Ft. fons faisant fonctions виконуючий обов'язки
FWCC (angl.) Friends World Committee for Consultation Всесвітній квакерський консультативний комітет
F.Z. franchise zonière зональні пільги

G

G; G. gauche лівий
G. Genève Женева
G; G.; G golfe затока
G; g.; g gramme грам
■ grandissement збільшення
G.; G; g grossissement збільшення
G groupement об'єднання
G.A. groupement d'achat закупівельне об'єднання
G.A.G.M.I. Groupement d'achat des grands magasins indépendants Закупівельне об'єднання незалежних універсальних магазинів
G.A.I.C.T. groupement auxiliaire des industries des cuirs et textiles філіал об'єднання шкіряної та текстильної промисловості
G.A.R.D.A.C. Groupement d'achat, répartition, distribution aux consommateurs Об'єднання закупівельних, комерційних та поставальних організацій
GAT; G.A.T. (angl.) Greenwich apparent time грінвічський час

G.A.T.T.; GATT (angl.) General Agreement on Tarif and Trade = Accord général sur les tarifs douaniers et de commerce Генеральна угода з питань тарифів та торгівлі
gcm gramme-centimètre грам-сантиметр
G.B. Grande-Bretagne Великобританія
G.C.T.; GCT (angl.) Greenwich civil time грінвічський громадянський час; всесвітній час
G.C.T. Groupement des commissionnaires de transport Об'єднання транспортно-експлуатаційних агентств
G.D. gare destinataire станція призначення
G.D. gauche démocratique ліві демократичні сили
Gd.; Gd grand великий
G.D.E.F. Groupement de défense de l'épargne française Французьке товариство захисту інтересів вкладників
C.D.F. Gaz de France французька компанія «Газ де Франс»
G.E. gare expéditrice станція відправлення
G.E.A. Groupement économique d'achat економічне закупівельне об'єднання
Ger. gérant керуючий
G.E.R.I.T. Groupement économique régional inter-textile Регіональне економічне об'єднання підприємств текстильної промисловості
GES gestion управління
GES (angl.) gold exchange standard золотий стандарт
G.F.; g.f. grand format великий формат
G.F.C. gérant de fonds de commerce керуючий комерційними фондами
G.G. grève générale загальний страйк
G.Gt. gare de groupement сортувальна станція
G.I. gage immobilier застава під нерухоме майно
G.I. gain illicite незаконний прибуток
G.I. gauche indépendante незалежні ліви
G.I. gérant d'immeuble керуючий будинком
G.I.C.E. Groupement des négociants importateurs de carburants liquides de l'Est Імпортерне об'єднання східних регіонів Франції
G.I.C.E.L. Groupement de l'industrie de la construction électrique Об'єднання електротехнічної промисловості
GICEX Groupement interbancaire pour les opérations de crédits à l'exportation Міжбанківське об'єднання експортного кредитування
G.I.D.O.M. Groupement intersyndical de défense et d'organisation de la médecine Міжпрофспілкове об'єднання захисту інтересів медичних працівників
G.I.E. Groupement d'intérêt économique Об'єднання захисту економічних інтересів
G.I.N. Groupe professionnel pour l'industrie nucléaire Міжпрофспілкова група ядерної промисловості

G.I.M.C.R.P. Groupe des industries mécaniques, métallurgiques et connexes de la Région Parisienne Об'єднання машинобудівельної, металургійної та суміжних з ними галузей промисловості Паризького регіону
GIMECA Groupement des industries mécaniques Об'єднання машинобудівельної промисловості
GIOM Groupement interprofessionnel des oléagineux métropolitains Міжпрофесійне об'єднання з вирощування та переробки олійних культур у метрополії (Франції)
G.I.P.R.E.L. Groupement interprofessionnel patronal de le Région Lorraine Міжпрофесійне об'єднання підприємств Лотарингського регіону
GIRM Groupement d'importation de répartition des métaux non-ferreux Об'єднання з питань імпорту та розподілу кольорових металів
G.I.B. gain journalier de base основний добовий заробіток
G.L. gain licite законний заробіток
G.L. gérance libre вільне управління
G.L. grand livre commercial комерційний реєстр
G.M. gage mobilier позичка під рухоме майно
G.M. garde-meubles склад для меблів
G.M. gare de marchandises товарна станція
G.M. gare maritime морська пристань, морський вокзал
G.M. (de) grand modèle великого розміру
G.M. groupe mutualiste група взаємодопомоги
G.M.M.T. groupe de maintenance des matériels techniques група технічного обслуговування та ремонту
G.M.S. gestion mixte de subsistance змішаний продовольчий склад
G.M.T.; GMT (angl.) Greenwich meam (meridian) time середній грінвічський час
G.M.U. grand maître de l'Université ректор університету
G.N. gain normal нормальний заробіток
G.N.C. Groupement national des cadres Національне об'єднання адміністративно-управлінського персоналу
GNIFC Groupement national interprofessionnel des fruits à cidre Національне міжпрофесійне об'єднання з питань вирощування культур для виробництва сидру
GNIPB Groupement national interprofessionnel de la production betteravière Національне міжпрофесійне об'єднання з питань буряководства
G.O. garantie d'origine гарантія походження (товару)
G.O.E. gare d'origine d'étapes відправний пункт маршруту
gr grammes-poids грам-вага
G.P. grande puissance велика держава
G.P. Groupement professionnel професійне об'єднання
GP ум. до запитання (у поштовому відділенні)

G.P.A.I.F. Groupement professionnel des acheteurs de l'industrie française
Професійне об'єднання покупців французької промисловості

G.P.E.M.D.A. groupe permanent d'études des marchés pour la fourniture des denrées alimentaires постійна група з питань вивчення стану продовольчого ринку

G.P.O. Association générale des producteurs d'oléagineux Генеральна асоціація з питань вирощування олійних культур

G.P.P. Grand Prix de la publicité «Гран Прі» за рекламу

G.P.R. Groupement professionnel routier Професійне об'єднання шляховиків

G.P.R. ум. телеграма до запитання

Gpt.; GPT; Gt.; gt; g' groupement об'єднання

G.R. grande route основна транспортна магістраль

G.Rav. gare de ravitaillement станція постачання

G.R.C. Groupement régional du contrôle регіональна група контролю

Gr.C. route de grande communication дорога міжпарламентського значення

gr.cap. grandes capitales великі літери

G.R.E.A.P. groupe régional d'études des administrations publiques регіональна дослідна група державних установ

G.R.E.M. Groupement roman pour l'étude du marché Об'єднання Французької Швейцарії з питань вивчення ринкової кон'юнктури

GRI garantie fédérale contre les risques de l'investissement гарантія ризику інвестицій

Gr. Subs. groupe de subsistance група продовольчого постачання

G.R.T. Groupement régional du train Окружна транспортна група

G.S. gestion de subsistance продовольчий склад

G.S. (angl.) gold standard золотий стандарт

G.S.B. gestion de subsistance de base основний продовольчий склад

G.S.C.D. Groupement syndical des collaborateurs diplômés Профспілку об'єднання дипломованих працівників

G.S.E. groupe spécial d'études спеціальна дослідницька група

G.T. gare de transit транзитна станція

G.T. gare de triage сортувальна станція

G.T. (de) grande taille великого розміру

G.T.E. groupe de travailleurs étrangers Об'єднання іноземних робітників

GTG ум. поздоровча телеграма з готовим текстом

G.T.G.D. groupe de transport grandes distances група далеких автомобільних перевезень

G.T.L.A. groupe de transport (de transit) de liaisons aériennes авіаційна група транспортних перевезень та зв'язку

G.T.M. Groupement territorial du matériel територіальна група матеріально-технічного забезпечення

G.U. grade universitaire університетський учений ступінь

G.U.C.M. Groupement d'unité des classes moyennes Об'єднання у захист середніх верств населення

G.V. grande voirie Головне управління шляхів сполучення

G.V. groupe de voirie група служби шляхів сполучення

G" Gvt gouvernement уряд

Н

Н; h; Hebд.; hebd.; hebdo hebdomadaire щотижневик

Н; h heure година

Н.А. haute autorité верховний орган

Нa; ha; hect. hectare = 10.000 m² гектар

Н.А.; h.a. heure d'arrivée час прибуття

Н.А. hispano-arabe іспанно-арабський

Н.А. homme d'affaires повірений; ділова особа

Н.А. hôtesse de l'air стюардеса

Н.А. huile animale тваринний жир

Н.А. hygiène alimentaire гігієна харчування

Нab. habitants жителі

Нab.; hab. habitat зовнішнє середовище

Нab. habitations житлові будівлі

Н^д hôpital лікарня, клініка

Н.А.Р. heure d'arrivée prévue розрахований час прибуття

Н.В. huile brute нерафінована олія

Н.В.Л. Houillères du bassin de la Loire Об'єднання вугільних шахт басейну Луари

Н.В.М. habitation à bon marché будинок з низькою квартплатою

Н.В.Н.Р.С. Houillères du bassin du Nord et du Pas-de-Calais Об'єднання вугільних шахт басейну Нор та Па-де-Кале

Н.В.Р. Haute banque protestante «От банк протестант»

Н.С. hausse des cours підвищення курсу цінних паперів

Н.С.; НС haut comité вищий комітет

Н.С. haut conseil вища рада

Н.С. haute couture висока мода

Н.С. heure creuse простій

h.c. hexagonal compact щільно спакований, гексагональний

НС; Н.С.; h.c. hors cadre позаштатний

Н.С. hors commerce позаторговий; поза товарним обігом

Н.С.; НС hors-concours поза конкурсом

Н.С. huis clos за закритими дверима

Н.С.Ж. Haute cour de justice Верховний суд

Н.С.Р. hôtels, cafés et restaurants готелі, кафе та ресторани

Н.С.Р.В. hôtels, cafés, restaurants, bars готелі, кафе, ресторани та бари

Н.Д. heure de départ час відправлення

h.d.c. haut de casse велика літера

Н.Д.Р. heure de départ prévue розрахований час відправлення

hl; he hectolitre = 100 litres гектолітр
H.E. heure d'été літній час
H.E. homme d'Etat державний діяч
H.E. honoraires d'expert гонорар експерта
H.E. horaire d'été літній розклад
H.E. huiles essentielles ефірна олія
H.E.A. hautes études administratives вища адміністративна підготовка
H.E.A. hautes études agraires вища агротехнічна підготовка
H.E.A. heure estimée d'arrivée розрахований час прибуття
he.alc. hectolitre d'alcool гектолітр спирту
he.alc. pur hectolitre d'alcool pur гектолітр чистого спирту
Hébr. hébraïque давньоєврейський
Hébr. hébreu давньоєврейський
H.E.C.; HEC hautes études commerciales; Ecole des hautes études commerciales Вища комерційна школа
H.E.D. heure estimée de départ розрахований час відправлення
he. de liq. hectolitre de liquide гектолітр рідини
H.E.I. Hautes études industrielles Вища промислова школа
H^{el} hôtel готель
H.E.Oc. heure de l'Europe Occidentale західноєвропейський час
H.E.Or. heure de l'Europe Orientale східноєвропейський час
Heu.; Heu heure година
Hg; Hong. Hongrie Угорщина
H.H. horaire d'hiver зимовий розклад (час)
HJ heures de jour денне чергування
hk hektokilo гектокілограм
H.L.; hl heure légale офіційний декретний час
H.L. hypothèque légale законний заклад нерухомого майна
H.L.M. habitation à loyer modéré житлові будинки з помірною квартплатою
H.M. habilité moyenne середня кваліфікація
Hm; hm hectomètre гектометр
HN heures de nuit нічне чергування
HORECA; Ho.Re.Ca. Union internationale d'organisations nationales d'hôteliers et cafetiers Міжнародний союз національних організацій власників готелів, ресторанів та кафе
H.P. haute paie грошове утримання
H.P. heures de pointe години пік
H.P. homme de peine чорнороб
H.P. homme politique політичний діяч
H.P.; h.p.; hp homme-poste людино-година
H.P.A.; h.p.a. heure prévue d'arrivée розрахований час прибуття
H.P.C.; HPC Hautes Parties Contractantes Високі сторони, які домовляються
H.P.O. heure prévue de départ розрахований час відправлення

h.p.h.; H.p.h. homme par homme по одному
H.R. heures de travail récupérées компенсовані робочі години
H.S.; h.s. hors série несерійний, несерійного виробництва
H.S.; HS; h.s. hors service забракований
H.T. heures de travail години роботи
H.T.; h.t.; ht (prix) hors taxe без податку
H.V. Hôtel de Ville приміщення міського муніципалітету, мерія, ратуша
H.V. huile végétale рослинне масло, олія
HX horaire indéterminé години чергування не встановлені

I

I. impôt податок
I indice індекс, коефіцієнт
I inspection інспекція; огляд
I.A. industrie agricole промислова переробка сільськогосподарської продукції
I.A. Institut agricole сільськогосподарський інститут
I.A. instrument agricole сільськогосподарський засіб виробництва
I.A. intérêt annuel річний відсоток
I.A. inventaire annuel річний звіт
I.A.D. inventaire après décès опис майна після смерті власника
IB; IB Institut international des brevets Міжнародний патентний інститут
IBAB Institut belge pour l'amélioration de la betterave Бельгійський інститут селекції цукрового буряку
I.C. immeuble collectif багатоквартирний будинок
I.C. impôt cédulaire прибутковий податок
I.C. impôt communal комунальний податок
I.C. indemnité de chômage грошові виплати безробітним
I.C. indemnité compensatrice грошова компенсація
I.C. intérêt commun загальний інтерес; d'intérêt commun загального інтересу
I.C. intérêt communal комунальне значення; d'intérêt communal комунального значення
I.C. intérêts composés складні відсотки
I.C. invalides civils інваліди праці
I.C.D. inspecteur des contributions directes інспектор з питань прямого оподаткування
ICHA impôt sur le chiffre d'affaires податок з обороту
I.C.I. inspecteur des contributions indirectes інспектор з питань непрямого оподаткування
I.C.P. indemnité de congé payé відпускні (гроші)
ID; I.D. immunité diplomatique дипломатичний імунітет
I.D. impôt dégressif податок, який пропорційно знижує прибутки
I.D. impôt direct прямиий податок

I.D. indemnité de déplacement компенсація витрат на проїзд
I.D. indépendants de droite незалежні праві
I.E. indemnité d'expropriation компенсація під час експропріації
I.E. industries exportatrices експортні галузі промисловості
I.E. informations économiques економічна інформація
I.E.D.E.S.; IEDES Institut d'études du développement économique et social Інститут суспільно-економічного розвитку
I.E.E. Institut d'économie européenne Інститут європейської економіки
I.F. impôt foncier земельний податок
I.F. indemnité de fonction грошова допомога державним службовцям
I.F. inspecteur des finances фінансовий інспектор
I.F.E.C. Institut français de l'emballage et du conditionnement Французький інститут з питань тари та пакування
I.F.O.P.; IFOP Institut français de l'opinion publique Французький інститут з питань вивчення суспільної думки
I.G. intérêt général загальне значення; d'intérêt général загального значення
I.G.A.; IGA inspecteur général de l'administration головний інспектор адміністрації
I.G.A.M.E. inspecteur général de l'administration en mission extraordinaire головний інспектор цивільної адміністрації з питань надзвичайних повноважень
I.G.A.M.I.E. Inspection générale de l'administration en mission extraordinaire Головна інспекція цивільної адміністрації з питань надзвичайних повноважень
I.G.F. Inspection générale des finances Головна фінансова інспекція
Ig.P. ingénieur principal головний інженер
I.G.R. impôt général sur le revenu загальний прибутковий податок
I.H. immeuble hypothétique закладене нерухоме майно
I.H. industrie houillère вугільна промисловість
I.H.E. Institut des hautes études Науково-дослідний інститут
I.H.E.I.U.P. Institut des hautes études internationales de l'Université de Paris Інститут міжнародних відносин при Паризькому університеті
I.I. impôt indirect непрямий податок
IIB Institut international des brevets Міжнародний патентний інститут
I.I.C. Institut international du commerce Міжнародний інститут торгівлі
IICC Institut international d'étude et de documentation en matière de concurrence commerciale Міжнародний інститут документації та досліджень у галузі торгової конкуренції
IE Institut international de l'épargne Міжнародний інститут ощадних банків
IEB Institut international d'études bancaires Міжнародний інститут банківської справи
I.I.F.P.; IFP Institut international des finances publiques Міжнародний Інститут державних фінансів

I. Ind. impôt indirect непрямий податок
I.I.O.S.T. Institut international d'organisation scientifique du travail Міжнародний інститут наукової організації праці
I.I.P.H.T. Institut international pour les problèmes humains du travail Міжнародний інститут з питань проблем використання людських ресурсів
IIRB Institut international des recherches betteravières: Міжнародний науково-дослідний інститут цукрового буряку
ISA Institut international des sciences administratives Міжнародний інститут з питань наукових методів керівництва
I.J. indemnité judiciaire судові витрати
I.J.C. indemnité journalière de chômage щоденна грошова допомога з безробіття
I.J.M. indemnité journalière majorée щоденна грошова допомога з надбавкою
I.J.N. indemnité journalière normale звичайні щоденні грошові виплати
I.J.R. indemnité journalière réduite скорочені щоденні грошові виплати
J.K. indemnité kilométrique покілометрова виплата
I.L. importation libre вільний імпорт
I.L. indemnité de licenciement грошові виплати під час звільнення з роботи
I.L. industrie laitière молочна промисловість
I.L. d'intérêt local місцевого значення
I.L.M. immeuble à loyer moyen будинок з помірною квартирною платою
I.L.N. immeuble à loyer normal будинок із звичайною квартирною платою
I.M. impôt majoré підвищений податок
I.M. impôt mobilier податок на рухоме майно
I.M. indemnité mensuelle щомісячні грошові виплати
I.M. inflation monétaire інфляція
I.M. inspection du matériel інспекція служби матеріально-технічного забезпечення
I.M. intérêts moratoires відсотки за прострочений вексель
IMEDE Institut pour l'étude des méthodes de direction de l'entreprise Інститут з питань методів керівництва підприємствами (Швейцарія)
IMEX; IM.EX.; I.M.E.X.; IMPEX; Impex importation-exportation імпорт-експорт
IMM; Imm. immobilier нерухомий; все, що стосується нерухомого майна
I.M.P.; Imp. impayé несплачений
Imp.C^{re} impôt cédulaire прибутковий податок
Imp.F^{ter} impôt foncier земельний податок
I.M.P.H.Q.A. Institut mondial pour la protection de la haute qualité alimentaire Всесвітній інститут боротьби за високу якість харчових продуктів

Imp.M^{ier} impôt mobilier податок на рухоме майно
INAO Institut national des appellations d'origine Національний інститут реєстрації та охорони фірмових найменувань товарів
I.N.A.O.C. Institut national des appellations d'origine contrôlées des vins et eaux-de-vie Національний інститут реєстрації та охорони фірмових найменувань вин та спиртних напоїв
Inc.; inc.; incl inclus включно
inc. incomplet неповний (про комплект)
I.N.C.M. Institut national des classes moyennes Національний інститут з питань вивчення становища середніх верств населення
Incrr. incorrection помилка
ind. indemnité грошова допомога, грошові виплати
Ind.; ind.; Indep. indépendant незалежний
Ind.; ind. index індекс
Ind. indicateur індикатор; показник
Ind. de D. indépendants de droite праві незалежні
Ind. de C. indépendants de gauche ліві незалежні
I.N.E. Institut national de l'embouteillage Національний інститут з питань розливу та закупки (пляшок)
I.N.E.T.O.P. Institut national d'étude du travail et d'orientation professionnelle Національний інститут праці та профорієнтації
I.N.O.P. Institut national d'orientation professionnelle Національний інститут з питань професійної орієнтації
I.N.S. Institut national de sécurité Національний інститут з питань техніки безпеки
I.N.S. Institut national de la statistique Національний інститут статистики
Ins.; Instr instruction освіта; підготовка; інструкція
I.N.S.E.E.; INSEE Institut national de la statistique et des études économiques Національний інститут статистичних та економічних досліджень
INSOC Institut national d'information social et économique Національний інститут соціально-економічної інформації
Insp.; insp. inspecteur інспектор
Insp. Gⁱ; Insp. Gⁱ inspecteur général головний інспектор
Insp. G^{le} inspection générale Головна інспекція
Insp. Princ. inspecteur principal головний інспектор
I.N.S.P.T. Institut national de sécurité et de prévention technique Національний інститут з питань техніки безпеки
Inst. installation установка, обладнання; об'єкт; споруда
Inst. institut інститут
Instit. institution установа
Insir. instrument інструмент
I.N.T. Institut national des transports Національний інститут з питань транспортних перевезень

INT intérêt відсоток під ссуду
Int. Inter. international міжнародний
Int. Ministère de l'intérieur Міністерство внутрішніх справ
Int. loc. d'intérêt local місцевого значення
Inv. invalide непрацездатний; інвалід
Invest. investigation наукове дослідження
I.N.V.O. Institut national des vins d'origine Національний інститут марочних вин
I.O.E. Institut d'observation économique Інститут економічних досліджень
IUSTA Institut d'organisation scientifique du travail en agriculture Інститут наукової організації праці у сільському господарстві
I.P. immunité parlementaire депутатський, парламентський імунітет
I.P. impôt des prestations комунальний податок на утримання доріг
I.P. impôt progressif прогресивний податок
I.P. impôt provisionnel тимчасовий податок
I.P. Incapacité permanente постійна непрацездатність
I.P. indemnité parlementaire платня депутатам
I.P. indemnité de préavis компенсація за несвоєчасне повідомлення
I.P. indice des prix індекс цін
I.P. industrie privée приватна промисловість
I.P. informations parlées радіоінформація
I.P. ingénieur principal головний інженер
I.P. inspecteur principal головний інспектор
I.P. intérêts progressifs прогресивні відсотки
I.P. d'intérêt public громадського значення
I.P.A.S. Institut de préparation à l'administration supérieure Інститут підготовки вищих адміністративних кадрів
I.P.P. incapacité partielle permanente постійна часткова втрата працездатності
I.P.R. impôt progressif sur le revenu прогресивний податок на прибуток
I.Pr. inspection primaire первинний контроль
I.Q. impôt de quotité пропорційний податок на пайщика
I.R. immeuble de rapport прибутковий будинок
I.R. impôt de réparation податок на відшкодування збитку
I.R. impôt de répartition розподільний податок
I.R. indemnité de résidence компенсація за найм приміщення
I.R. intérêt de retard відсоток за несвоєчасну сплату; пеня
I.R. Iran Іран
Ir. Irlande Ірландія
I.R.C.T. indemnité de rupture du contrat de travail компенсація за розірвання трудової угоди
I.R.E.P. Institut de recherches et d'études publicitaires інститут досліджень у галузі реклами

I.R.E.S. Institut de recherches économiques et sociales Інститут соціальних та економічних досліджень
I.R.E.S.P. Institut de recherches économiques, sociales et politiques Інститут економічних, соціальних та політичних досліджень
I.R.C. Institut de réescompte et de garantie Інститут переобліку векселів та гарантійних операцій
IRHO Institut de recherches pour les huiles et oléagineux Науково-дослідний інститут різних видів рослинного масла
I.R.P.C.S. Institut des relations publiques et des cadres supérieurs Інститут суспільних відносин та підготовки керівних кадрів
I.R.P.P. impôt sur le revenu des personnes physiques прибутковий податок на фізичні особи
IRQ Iraq Ірак
Irr.; irr. irrégulier нерегулярний
I.S. impôt de solidarité солідарний податок
I.S. indemnité de séjour компенсація за лікування (перебування в лікарні)
I.S. interdiction de séjour позбавлення права на проживання
I.S. intérêt simple простий відсоток
I.S.C.C. Institut supérieur commercial et consulaire Вищий інститут торгівлі та торгового права
I.S.N. impôt de solidarité nationale національний солідарний податок
I.S.N. inspecteur de la sûreté nationale інспектор національної безпеки
I.S.R.E.S. Institut scientifique de recherches économiques et sociales Науково-дослідний інститут з питань соціології та економіки
I.S.S.T. Institut des sciences sociales du travail Соціологічний інститут праці
I.T. importation temporaire тимчасовий імпорт
I.T. incapacité temporaire тимчасова непрацездатність
I.T. industrie textile текстильна промисловість
I.T. information téléphonique телефонна інформація
I.T. inspection technique технічна інспекція
I.T. inspection du travail інспекція з питань праці
I.T. interruption du travail припинення роботи
I.T. invalide du travail інвалід праці
It.; Ital. Italie Італія
it.; ital. italique курсив, курсивний шрифт
I.T.A.P. Institut technique des administrations publiques Технічний інститут державної адміністрації
I.T.B. Institut technique française de la betterave Французький інститут буряководства
I.T.M. inspection technique du matériel матеріально-технічна інспекція
I.T.S. inspection technique des subsistances технічна інспекція служби продовольчого постачання
I.T.V. Institut technique du vin Технічний інститут виноробства

I.U. inspecteur de l'urbanisme інспектор міського господарства
IUC (angl.) International University Contact for Management Education Міжнародна міжуніверситетська група з питань координації методів підготовки адміністративних кадрів торгово-промислових підприємств
I.U.H.E.I. Institut universitaire de hautes études internationales Вищий інститут з питань вивчення міжнародних проблем (Швейцарія)
I.V.C.C. Institut des vins de consommation courante Інститут вин широкого вжитку
I.V.D. indemnité viagère de départ довічна грошова допомога на проїзд
IWC (angl.) International Whaling Commission Міжнародна китобійна комісія

J

J. Jap. Japon Японія
J. Jeudi четвер
J. j. jour день
J. journée день
J. Jura Юра (департамент)
J.A. jugement arbitral арбітражне визначення
Jan. janvier січень
J.B. jauge brute реєстровий тоннаж брутто; місткість у реєстрових тоннах
J.B. jeux de Bourse біржова гра
J.B.T. jauge brute totale реєстровий тоннаж брутто
J.C. jour chômé неробочий день
J.C. juge consulaire чиновник у судових справах
J.C.I. journal des contributions indirectes реєстрова книга непрямих податків
J.D.F. jugement déclaratif de faillite рішення суду про банкрутство
Jul.; juil. Juillet липень
J.F. jour férié святковий день
J.F. jour de fermeture не працює; зачинено у такі дні
J.F. juridique et financier фінансова та юридична служба
J.H. journal hebdomadaire щоденна газета
Jms.; jms. jamais ніколи
J.N. jauge nette реєстровий тоннаж нетто
J.O. jours d'ouverture працює; відчинено у такі дні
J.O. jour ouvrable робочий (будній) день
J.O. journal officiel офіційна газета
J.O.D.P. Journal officiel de la République Française «Débats Parlementaires» Офіційний бюлетень Французької Республіки «Парламентські дебати»
J.P. jeunes patrons молоді підприємці
J.P. jour de paie день виплати

J.P. journal parisien паризька газета
 J.P. journal parlé радіожурнал
 J.P. juste prix справжня ціна
 J.P.A. jour prévu d'arrivée запланований день прибуття
 J.P.A. jour probable d'arrivée вірогідний день прибуття
 J.P.D. jour probable de départ вірогідний день від'їзду
 J.T. journal télévisé телевізійна газета

К

Ken. Kenya Кенія
 kg.; kg; Kg; Kilg kilogramme кілограм
 k-h-j kilo-homme-jour кіло-людино-день
 Kil.; km.; km kilomètre кілометр
 km/h kilomètre par heure (à l'heure) кілометр за годину
 KN kilo net нетто кілограм
 Krach krach boursier крах на біржі, який супроводжується різким падінням курсу всіх акцій
 KW; kw; kW kilowatt кіловат, квт
 kwh; kWh kilowatt-heure кіловат-година, квт/г
 kWh/t kilowatt-heure par tonne кіловат-година на тонну, квт-г/т

L

L. large широкий
 L latitude широта
 L.; lég., Lég.; Leg. léger легкий
 L lettre літера
 L.; L liaison зв'язок; взаємодія
 L. libération свобода
 L. Liège Льєж
 L.; liq liquide рідина
 L.; l.; Lit. litre літр
 L; Liv.(£) la livre (monnaie anglaise) фунт (англійські гроші)
 l. local місцевий
 L. loi закон
 L. long довгий
 L.; L.; Long.; Long; long. longitude довгота (geogr.); longueur довжина
 L.; Ld lourd важкий
 L lundi понеділок
 L; Lxbg Luxembourg Люксембург
 L.A.; L.a. lettres abrégatives скорочення; аббревіатури
 L.A. lettre d'avis лист-повідомлення
 L.A. liaison aérienne повітряне сполучення
 L.A. limite d'âge віковий ценз
 L.A. location annuelle щорічний найм
 L.A. loi abrogée анульований закон

L.A. lois agraires аграрне законодавство
 L.A. loyer annuel річна плата за найм
 L.A. loyer de l'argent відсоток
 L.arg. largeur ширина; широта
 L.A.S. liaison air-sol борт-земля
 L.A.T. liaison air-terre борт-земля
 L.B. loi budgétaire закон про бюджет
 L.C. langage chiffré код
 L.Ca L.c. lettres capitales великі літери
 L.C.; L.C lettres et cartes postales листи та поштові картки
 L.C. lettre de change вексель
 L.C. lettre chargée цінний лист
 L.C. lettre de crédit акредитив
 L.C. livres de commerce торгові книжки
 L.C. locaux commerciaux торговельні приміщення
 L.C.E. livret de caisse d'épargne ощадна книжка
 L.C.R. lettre de change relevé виписаний вексель
 L.C.R. loi sur la circulation routière положення про правила дорожнього руху
 L^d; Ltd; ltd; L^{td} (angl.) limited з обмеженою відповідальністю
 L.E. libraire-éditeur видавець
 L.E. libre échange вільна торгівля
 L.E. licence exportation (licence d'exportation) ліцензія на експорт
 L.E. livre égyptienne єгипетський фунт
 L.E.C. lot d'équipement collectif комплект майна колективного користування
 L.E.C.E. Ligue européenne de coopération économique Європейська ліга економічного співробітництва
 L.E.F. liberté, égalité, fraternité свобода, рівність, братерство
 Lég. légal законний, легальний
 Lég.; lég. légation дипломатична місія, представництво за кордоном
 Lég. législation законодавство
 Législ. législatif законодавчий
 L. et Aff. Langues et affaires курси іноземних мов та комерційної підготовки
 L.F. livret de famille свідоцтво про склад сім'ї
 L.F. loi de finances закон про державний бюджет
 L.F. loyer forfaitaire ранише оговорена плата за найм
 L.F.M. liquidation fin de mois місячна ліквідація; розпродаж
 L.F.P. lettre de faire part офіційне повідомлення
 L.F.P. lettre franche de port лист з оплаченою доставкою
 L.H. levée d'hypothèques одержання застави за нерухоме майно
 Lh. litre par heure літр на годину
 L.H. locaux d'habitation житлові приміщення
 L.I. lettre initiale велика літера

L.I. lettre d'introduction лист-рекомендація
L.I. lettres italiques курсивний шрифт, курсив
L.I. levée des impôts стягнення податків
L.I. liberté individuelle свобода особистості
L.I. licence d'importation ліцензія на імпорт
LICCD; LICD Ligue internationale contre la concurrence déployable
 Міжнародна ліга боротьби з непорядністю у конкуренції
L.I.C.E. Ligue indépendante de coopération européenne Незалежна ліга
 європейського співробітництва
LIDIA Liaison internationale des industries de l'alimentation Міжна-
 родне об'єднання харчової промисловості
L.I.L. ligne d'intérêt local дорога місцевого значення
Lil. Lille Ліль
Ling. lingerie магазин «Білизна»
LIQ liquidation розпродаж
liq. pr. liquidation prochaine передбачувана ліквідація, передбачува-
 ний розпродаж
L.I.R.C.; LIRC Ligue internationale de la représentation commerciale
 Міжнародна ліга торгового представництва
Liv.; liv livre книжка; фунт
Liv. st.; l.s.; L St.; L. str. livre sterling фунт стерлінгів
L.J. liquidation judiciaire розпродаж згідно з рішенням суду
L.L. livre libanaise ліванський фунт
L.M. lettres majuscules великі літери
L.M. lettre missive діловий лист
L.M. liquidation mensuelle місячний розпродаж
L.M. liste de mandats список осіб, які мають право одержати гроші за
 векселем
L.M. logement meublé мебльована квартира
L.M. loyer mensuel місячна плата за найм
L.N. lettres numérales римські цифри
Ln liaison зв'язок
L.N. lieu de naissance місце народження
L.N. loterie nationale державна лотерея
L.O.; LO lettre ordinaire звичайний лист
L.P. laissez-passer перепустка
L.P. lettre personnelle особистий лист
L.P. liberté politique політична свобода
L.P. liberté de la presse свобода преси
L.P. loi prohibitive закон, який забороняє
L.P.C. laissés pour compte товари, які залишені на складі митниці
L.P.N. logement de première nécessité бюро надання житла для тих,
 хто найбільше його потребує
L.R.; LR lettre recommandée замовлений лист
L.R. locomotion routière автомобільний транспорт

L.Ruv. lieu de ravitaillement пункт постачання
L.S. législation de signature засвідчення підпису
L.S. lettre suit лист слідує
L.S. levée de scellés зняття печаток
L.S. libre-service самообслуговування
L.T. lettre-télégramme лист-телеграма
L.T. ligne télégraphique (téléphonique) телеграфна (телефонна) лінія
L.T. livre turque турецький фунт
L.T. long terme довготерміновий
L.T. loyer trimestriel квартальна плата за найм
L.T.A. lettre de transport aérien накладна на повітряне перевезення
L.V. lettre avec valeur déclarée цінний лист
L.V. lettre de voiture шляховий лист
L.V. liste des virements відомість поштових переказів
Lx Lyon Ліон

М

M; Mag^m; Mag-in magasin склад
M; M^d marchand торговець, купець
M; Mdse; M^{se} merchandise товар
M marché ринок
m; ma; mar. mardi вівторок, у вівторок
M mark марка (грошова одиниця)
M; m matin ранок; вранці
M; m.; Max; max; max.; Mxm; mxm maximum максимум; макси-
 мальний
M; Mens; mens mensuel щомісячний
M; m; Merc.; merc. mercredi середа, в середу
M.; M; m mètre метр, м
m mètre carré квадратний метр
m mètre cube кубічний метр
m micro ... мікро (у складних словах)
M.; M; m mille (mil) тисяча (1 000)
M.; M; m mille миля
M.; M; m; m. minute хвилина
M. mission місія, відрядження; завдання
M; m mixte змішаний
M.; M; m; Mod; mod. modèle зразок, модель
M.; M moment момент
M.; M; m; Mons; Mr; M^r monsieur пан
M.A.; MA machine à affranchir штемпельна машина
M.A. machine agricole сільськогосподарська машина
M.A. magasin-atelier склад-майстерня
M.A. magasin-auto склад автомобільного майна
M.A. majorité absolue абсолютна більшість

M.A. mandat d'arrêt ордер на арешт
Ma; Mc Maroc Мароко
M.A. mesures agraires міра сільськогосподарських площ
M.A. monnaie d'appoint дрібні гроші
M.A. montant des allocations розмір, сума грошової допомоги
M.A. monnaie d'aloi золота або срібна монета
M.A. Mutualité agricole Товариство сільськогосподарської допомоги
Mach. machine машина; верстат; механізм
Mme; Mme.; Mad. madame пані
Mad. Madrid Мадрид
Mlle; Mad^{elle} mademoiselle панночка
M.A.E. Ministère des affaires économiques Міністерство економіки
M.A.E. Ministère des affaires étrangères Міністерство зовнішніх відносин
Mage; Mes.; MES.; Msg.; M.S.G. message повідомлення; телеграма; радіограма
Mai.; MAI; M^{on} maison підприємство, фірма
Maj. majoration збільшення, підвищення; надбавка; пеня
m. à m.; M.à M. mot à mot дослівно
Man.; man. manuel ручний, зроблений руками; підручник
Man.; Manuf.; Manuf^e; Mfr manufacture фабрика, завод
M.A.S. magasin à succursales магазин з філіалами
Maz.; Mzt mazout мазут
M.B. marge bénéficiaire маржа; активне сальдо балансу
M.B.A. marge brute d'autofinancement чистий прибуток самофінансування
M.B.I. Recueil des modèles de billets internationaux Збірник зразків квитків міжнародного сполучення
M.C. machine à calculer обчислювально-лічильна машина
M.C. magasin de couchage склад постільної білизни
M.C. maison de campagne дача
M.C. Maison de commerce торговельна фірма
M.C. maître-clerc старший клерк
M.C. maître de conférences викладач, керівник семінарських занять
M.C.; MC mandat-carte поштовий переказ
M.C. mandat commercial торгівлі повноваження
M.C. mandat de comparution повістка—виклик до суду
M.C. mandat-contributions податкове повідомлення; сплата
M.C. marché au comptant торговельна угода про сплату готівкою
M.C. marque commerciale комерційна марка, знак фірми
M.C. marque de contrôle контрольний знак
M.C. mesures de capacité міра ємності; кубічні метри
M.C.; m.c. mètre courant погонний метр
M.C.; M.C'; m.c' mois courant поточний місяць
M.C.; M/C; m/c mon compte мій рахунок

MC Monaco Монако
m.c. monnaie de compte розрахункова грошова одиниця
M.C.E. Marché commun européen Спільний європейський ринок
M.Com. Ministère du commerce Міністерство торгівлі
M.C.V. mandat-carte de versement поштове розпорядження вкладника
M.D. mandat de dépôt ордер на арешт
M.D. mandat de député депутатський мандат
M.D. marque déposée фабрична (zareestrovana) марка
M.D. mission diplomatique дипломатична місія
M.D. modèle déposé zareestrovana модель (зразок)
M.D.; m.d. mois dernier минулий місяць
M.D.C. Mouvement de défense des contribuables Рух захисту платників податку
M.D.M. magasin-dépôt du matériel склад матеріально-технічного майна
Mda; M^{es}; Mesd. mesdames пані
MDt mandat мандат
MDT mandat-télégramme телеграфний переказ
MDt-Ct mandat-contributions сплата податків поштовим переказом
M.E. machine à écrire друкарська машинка
M.E. Mérite économique «За заслуги у галузі економіки» (медаль)
M.E. mission étrangère іноземна місія
M.E. modulation d'émission емісійний модулятор
M.E.; ME Mouvement européen «Європейський рух» (організація)
M.E. moyenne entreprise середнє підприємство
M.E.E.E. mission d'études économiques à l'étranger економічна місія за кордоном
Mfg^e; Mégiss. mégisserie шкіряний завод
MEM mémoire доповідна записка; наукове дослідження
Men. ménage сім'я; господарство
Men. menuiserie столярне ремесло
M.E.R.; m.e.r. mise en route відправлення
Messrs; MM; mm; Mrs messieurs пані
Mét. métal метал
met.; Métall. métallique металевий
Mét.; Métall. métallurgie металургія
met. métallurgique металургійний
MÉT. météo метеоповідомлення
MH^e métairie хутір; ферма
M. Etr. mission étrangère закордонне відрядження
MEX. Mexique Мексика
M.F. maison familiale пансіон
M.F. marchand forain ярмарочний торговець
M.F. marché ferme твердий курс
M.F. marché forfaitaire підряд
M.F. marque de fabrique фабрична марка

M.F. Ministère des finances Міністерство фінансів
M.F. mouvements de fonds переміщення фондів
M.F. Mutualité française Французька національна система взаємодопомоги
M.F.A. Mission française d'assistance Французька місія з питань допомоги
M.F.A. Mouvement français pour l'abondance Французький рух за повний достаток
m.fr. mille francs тисяча франків
Mfs menus frais дрібні витрати
M.G. magasin général головний склад
M.G. marque de garantie гарантійне клеймо
Mg; mg milligramme міліграм
M.G. mutilé de guerre інвалід війни
M.G.A. magasin général d'automobiles головний склад автомобільного майна
Mgr; Mgr; mgr Monseigneur Високопреосвященство
M.I. maison individuelle приватний будинок
M.I. majoration d'impôt підвищення податків
M.I. marque (de fabrique) internationale міжнародна фабрична марка
M.I. matière imposable товари, які обкладаються податком
M.I. matricule d'incorporation облікова картка
M.I. Ministère de l'information Міністерство інформації
M.I. Ministère de l'intérieur Міністерство внутрішніх справ
M.I.C. Ministère de l'industrie et du commerce Міністерство промисловості та торгівлі
Min; min.; mnm; Mn minimum мінімум; мінімальний
Min.; min. ministère міністерство
Min.; Min; min. minute хвилина
Min. Plen.; Min. plen.; m. p. ministre plénipotentiaire повноважний міністр
MISSEC mission économique економічна місія
M.L. mandat légal законний мандат
M.L. motif légitime законна підстава
Mⁱ; Munic.; munic. municipal муніципальний
M.L.C. mandat-lettre de crédit кредитне поштове доручення
M^{le}; M-le modèle модель, зразок
Mlle Marseille Марсель
M.M. Maison-mère Центральний відділ фірми
M.M. maison de la mutualité товариство взаємодопомоги
m/m même mois того самого місяця
M.M. Mer Méditerranée Середземне море
M.M. messageries maritimes морські перевезення
M.M. métier manuel робітнича професія; ручна праця
M.M. monnaie-matière заготовки для чеканки монет

mm. millimètre міліметр
M.M. mutilé militaire інвалід війни
M.M.M. Ministère de la marine marchande Міністерство торгового флоту
M.N. magasin de nouveauté універсальний магазин
M.N. montant nominal номінальна сума, вартість
M.O. machines-outils верстати
M.O. main-d'œuvre робоча сила
M.O. message officiel офіційне повідомлення
Mobil. mobilier рухоме майно
M.O.C.I. Moniteur officiel du commerce et de l'industrie Офіційний вісник торгівлі та промисловості (періодичне видання)
M.O.C.I. Moniteur officiel du commerce international Офіційний вісник міжнародної торгівлі (періодичне видання)
Mod.; mod. moderne сучасний
Monn. monnaie дрібні гроші
MOR mandat ordonnancé наказ про видачу грошей
Moy. moyen засіб
m.p.; MP; M.P. en mains propres у власні руки
M.P. majorité parlementaire парламентська більшість
M.P. mandat-poste ordinaire звичайний, поштовий переказ
M.P. marché parallèle паралельний ринок
M.P. matières premières сировина
M.P. menus plaisirs витрати на розваги
M.P. mesures préventives превентивні заходи
M.P. métaux précieux дорожцінні метали
M.P. mise à prix призначені ціни
M.P. moins-perçu борг, недоплата; недоїмка
M.P. mois prochain наступний місяць
M.P. monnaie-papier паперові гроші
M.P. montant d'une pension розмір пенсії
Mq manque нестача, недостача
M.R. majorité relative відносна більшість
M.R. motif de réforme причина звільнення
M.R.L. Ministère de la reconstruction et du logement Міністерство реконструкції та житлового будівництва
Mrs (angl.) Mistress місіс, пані
M.R.U. Ministère de la reconstruction et de l'urbanisme Міністерство реконструкції та міського будівництва
M.S. majoration semestrielle надбавка за півроку
M.s. même sens у тому самому розумінні
M.S. mission scientifique наукове відрядження
M.S. mission spéciale особливе завдання; спеціальна місія
M.S. monnaie scripturale цінні папери
M.S.A. Mutualité sociale agricole Товариство соціальної сільськогосподарської взаємодопомоги

M.S.P. ministre sans portefeuille міністр без портфеля
mss manuscrits рукописи
M.T. mandat télégraphique телеграфний переказ
M.T. manufacture de tabac тютюнова фабрика
M.T. merchandise de transit транзитний вантаж
M.T. marché à terme угода на термін
M.T. mission de transport завдання щодо перевезення, завдання з питань перевезення
Mt. montant сума
M. Temp. membre temporaire тимчасовий член
Mtère; mtere ministère міністерство
M.T.S.S. Ministère du travail et de la sécurité sociale Міністерство праці та соціального забезпечення
M/T^e ma traite мій вексель
Mut. mutualiste член товариства взаємодопомоги
M.V. mise en vente розпродаж
M.V. moins-value втрата цінності
M.V. mouvement des valeurs зміна вартості

N

N. action nominative номінативна акція
N.; Nal; Nat.; Nat' national національний
n. navire корабель
N. néerlandais голландський
n; Nég. négatif негативний
N.; N; Nd Nord Північ
N.; N normal нормальний
N.; N; Norv. Norvège Норвегія
n. note примітка
N/... Notre наш, наша
N.; N°; No; NO; no.; Nr; NR.; NR num. numéro число, кількість; номер
n/a; N/A (angl.) no account немає рахунку
Na; N^a nota примітка
N.A. nouvel avis повторне повідомлення
Nat. nationalité національність
N.A.T.O.; NATO (angl.) North Atlantic Treaty Organization Організація Північно-атлантичного договору
N.B. nom de baptême ім'я, дане при хрещенні
Nb; Nbr.; Nbre; N°; NR; NR nombre число, кількість; номер
NBC; N.B.C. (angl.) National Broadcasting Company «Нешнл бродкастинг компані», «ЕН-БІ-СІ» (Ен-бі-сі) американська телерадіокомпанія
Nbr; Nov. novembre листопад
n/c non compté не підраховано
N.C.O. nom commercial фірмова назва
NCT 1 niveau de culture I безграмотний або малограмотний

NCT 2 niveau de culture 2 початкова освіта
NCT 3 niveau de culture 3 професійна підготовка на рівні середньої освіти
NCT 4 niveau de culture 4 середня та вища освіта
Ncy Nancy Нансі
N.D. non-disponible якого немає готівкою; зайнятий
N.D. note diplomatique дипломатична нота
N.D.S.; N.S. note de service службова записка
Ne naissance рік народження
N.E. nationalité étrangère іноземець
N.E. note explicative пояснювальна записка
Nég.; Nég'; Ng't.; N^e négociant комерсант, торговець
N^e L. numéro anglais lin англійський номер пряжі льону
N.E.P.; Nep nouvelle politique économique Нова економічна політика, НЕП
N.E. nationalité française французьке громадянство
N.E. naturalisé français той, хто прийняв французьке громадянство
N.F. nom de famille прізвище
N.F. normes françaises французькі стандарти
N.F. nouveau franc новий франк
N.F.F. nouveau franc français новий французький франк
N fr numéro français французький номер пряжі
N.F.S. ne pas faire suivre не підлягає більше пересилці
N.H. normes homologuées офіційні стандарти
N.H. notes d'honoraires гонорар
N.I. non-inscrit не внесений до списку
N.I. normalisation internationale міжнародні технічні стосунки
N.I. numéro d'immatriculation реєстровий номер
N.L. naissance légitime народження в шлюбі
N.L. nombre limité обмежена кількість
N.M. nouveau modèle нова модель
Nom. nomenclature номенклатура
Nombr. nombreux численний
Nom.; Nomi. nominal номінальний
Nos; n^{os} numéros числа; номери
Not.; not. notice замітка, довідка, інструкція
Not. notification повідомлення
N P. nom patronymique по батькові
N.P. non-paiement неплатіж
N.P. nouveau prix нова ціна
N.R. notes recevables вексель до одержання
N/REF notre référence відповідно до
N.S. niveau social соціальний рівень
N.S. non salariés особи, які не одержують постійної заробітної плати
N.S. non solvable неплатоспроможний

N.S. non standardisé нестандартний
N.T. nouveau tarif новий тариф
Nt. Nantes Нант
N.U.C.R. Nouvelle union corporative des résineux Нове об'єднання виробництва смолопродуктів
N.V. non valeur безприбуткове майно
NYSE NICE (головна біржа Нью-Йорку)

О

O. objectif мета; об'єкт
O.; Obs.; obsr observateur спостерігач
O.; Obs.; OBS; obs observation спостереження
O occasion випадок
O occupation професія
O; O.; Off.; off. office бюро, агентство
O; Of.; of officiel офіційний
O offre sur la cote des valeurs mobilières et l'absence de demande пропозиція на котирування цінних паперів за відсутності попиту
O. organisation організація
O origine походження; початок
O Oslo Осло
O; O. Ouest Захід
O outil інструмент
o. ouvrier робітник
O/a; o/a; o.a. (angl.) on account у рахунок суми, яка належить
OA; OAD ordre additif додатковий наказ, додаткове розпорядження
O.A. ordre d'affectation наказ про призначення на посаду
O.A.A. Organisation pour alimentation et agriculture = F.A.O. продовольча та сільськогосподарська організація Об'єднаних Націй, ФАО; (angl.) Food and Agriculture Organization of the United Nations
O.A.A.V. Organisation autonome de l'allocation vieillesse Автономна організація з питань виплати грошової допомоги за старістю
O.A.C.I.; OACI Organisation de l'aviation civile internationale Міжнародна організація цивільної авіації, ІКАО, МОЦА
O.A.I.C. Organisation autonome de l'industrie du commerce Автономна торгово-промислова організація
O.V. œuvre de bienfaisance благодійність
O.V. Office du blé Управління з питань зернових культур
O.V. opérations bancaires банківські операції
O.V. ordre de Bourse біржовий розпорядок
O.V.I.P. Office des biens et intérêts privés Управління захисту приватної власності у власних інтересах
obj objet предмет, річ; об'єкт, мета
objn objection заперечення
Obl.; obl. obligation облігація

O.C. obligations communales облігації місцевого випуску
O.C. office des changes валютне контрольне бюро
Omnipro Office et caisse des propriétaires Адміністративно-фінансове агентство нерухомості
O.C.C. Organisation de coopération commerciale організація торгового співробітництва
O.C.C.H. Office central de crédit hypothécaire Центральне бюро іпотечного кредиту
O.C.C.R. Organisation-conception-contrôle-réalisation Бюро організації, перспективних розробок, контролю та реалізації
O.C.D.E. Office du crédit pour le développement économique Кредитне бюро економічного розвитку
O.C.D.E.; OCDE Organisation de coopération et de développement économique Організація економічного співробітництва та розвитку, ОЕСР
O.C.E.E. Organisation de coopération économique européenne Організація європейського економічного співробітництва
OCEFI Omnium de construction et de financement Будівельно-фінансовий омніум (компанія)
OCEFI Organisation centrale européenne pour les transports dans l'intérieur Центральна організація внутрішніх європейських перевезень
O.C.F. Office central des fournitures Центральне управління поставок
O.C.I. Organisation de coopération industrielle Управління промислового співробітництва
O.C.O.B. Office central des œuvres de bienfaisance Центральне управління благодійних установ
O.C.O.R.A. Office de coopération radiophonique Бюро співробітництва в галузі радіо та телебачення
O.C.O.S. ordre des conseils en organisation scientifique Колегія радників з питань наукової організації оплати (праці)
O.C.O.S.S. Office central des œuvres et services sociaux Центральне управління установ та служб соціального забезпечення
O.C.P. office des comptes postaux бюро поштових переказів
O.C.R.A. office commercial du ravitaillement Комерційне бюро постачання
O.C.R.P.I. Office central de répartition des produits industriels Центральне управління з питань розподілу промислових товарів
O.C.S.; OCS Organe du contrôle des stupéfiants Контрольний орган з питань наркотичних засобів
O.C.S.I. Office central de soldes et indemnités Центральне бюро виплати грошей та грошової допомоги
Oct. octobre жовтень
Oct.; oct. octroi видача, надання
OCT; OCTI; OCTICF; OIC Office central des transports internationaux par chemin de fer Центральне бюро міжнародних залізничних перевезень

O.C.T.S. Office central des traitements et salaires Центральне бюро з питань заробітної плати
O.D. office départemental Департаментське управління
O.D.; OD; O/d (angl.) on demand на запит (вимогу)
O.D. ordonnance de délégation документ про видачу грошей
O.D.E. Office de documentation économique Бюро економічної документації
O.D.E.J. Office de diffusion d'éditions pour la jeunesse Бюро з питань розповсюдження видань для молоді
O.D.L. Office départemental du logement Департаментське житлове управління
O.D.P. Office départemental des pensions Департаментське бюро пенсійного забезпечення
O.D.P. Office départemental du placement Департаментське бюро з питань працевлаштування
O.D.T. ordre de transport наказ про перевезення
O.E. offre d'emploi пропозиція роботи
O.E. organisation économique економічна організація
O.E. Organisation et entretien організація та технічне обслуговування
O.E. ouvrier d'Etat працівник державних установ
O.E.C.E.; OECE Organisation européenne de coopération économique Організація європейського економічного співробітництва, ОЕСЕ
O.E.C.Q. Organisation européenne pour le contrôle de la qualité Європейська організація контролю за якістю промислової продукції
O.E.I.E. ouvriers des établissements industriels de l'Etat працівники державних промислових підприємств
O.E.R. Organisation européenne de radiodiffusion Європейська організація радіопередач
O. et D. offre et demande пропонування та попит
O.F. obligation foncière земельна облігація
O.F. opérations financières фінансові операції
OFC; of.C. officiel chiffré урядова зашифрована телеграма
Off.; off. offre пропозиція
OFF télégramme officiel урядова телеграма
O.F.F.A.; OFFA Office des fers, fontes, aciers Управління чорної металургії
O.F.I. Orientation à la fonction internationale Служба підготовки працівників міжнародних організацій
O.F.I. Comex Office français d'importation et du commerce extérieur Французьке управління імпорту та зовнішньої торгівлі
OFO; Of.O. officiel ordinaire звичайна урядова телеграма
O.G.I.L. Office général d'information pour le logement Центральне інформаційне бюро з питань житлового будівництва
O.G.M. ordre général ministériel загальний наказ міністерства
O.G.P. Office général de la propriété Головне бюро нерухомого майна

O.I.C.; OIC Organisation internationale du commerce Міжнародна організація торгівлі
OIE, O.I.E. Organisation internationale des employeurs Міжнародна організація підприємців
OIG organisation intergouvernementale міжурядова організація
O.I.N.; OIN = O.T.S. (angl.) Organisation internationale de la normalisation (standardisation) Міжнародна організація технічних норм (стандартів)
OIT (angl.) Office of international Trade Бюро міжнародної торгівлі (США)
OIT; O.I.T. Organisation internationale du travail Міжнародна організація праці
O.K. (angl.) okay все в порядку, добре; затверджено, узгоджено
O.L. objet de luxe предмет розкоші
O.L. organe de liaison координаційний орган
O.M. officiers municipaux муніципальні службовці
O.M. ordonnance ministérielle постанова міністерства (міністра)
O.M. organisme de mutualité товариство взаємодопомоги
O.M.; o.m. ouvrier mineur робітник гірничодобувної промисловості
O.M.C. Organisation mondiale du commerce Всесвітня організація торгівлі
O.M.S. Organisation mondiale de la santé (sigle anglais W.H.O.) Всесвітня організація охорони здоров'я
O.N. obligation nominative іменна облігація
O.N. office national національне управління
O.N.A.F. Office national des allocations familiales Національне управління з питань виплат грошової допомоги на сім'ю
O.N.C.E. Office national du commerce extérieur Національне управління зовнішньої торгівлі
O.N.D.A.H. Office national des débouchés agricoles et horticoles Національне управління збуту сільськогосподарської продукції
ONEM Office national de l'emploi Національне управління з питань зайнятості населення
O.N.G. Organisations non gouvernementales неурядові організації
O.N.I. Office des nouvelles internationales Бюро міжнародної інформації
O.N.I.C. Office national interprofessionnel des céréales Національне міжпрофесійне управління з питань зернових культур
ONPC Office national du placement et du chômage Національне управління з питань працевлаштування та безробіття
O.N.P.I. Office national de la propriété industrielle Національне управління промислової документації
O.N.R.S.I. Office national des recherches scientifiques et industrielles Національне управління науково-промислових досліджень

O.N.R.S.I.I. Office national des recherches scientifiques et industrielles et des inventions Національне управління науково-промислових досліджень та винаходів

O.N.S. Œuvre nationale de secours Національна організація допомоги

O.N.S. ouvriers non syndiqués робітники, які не входять у профспілку

O.N.S.E.R. Organisation nationale de la sécurité routière Національна організація безпеки руху

O.N.U. Organisation des Nations Unies (sigle anglais: U.N.O.) Організація Об'єднаних Націй, ООН

O.N.U.D.I. Organisation des Nations Unies pour le développement industriel Організація Об'єднаних Націй за промисловий розвиток

O.O.P. office d'orientation professionnelle бюро професійної орієнтації

O.O.P.A.C. Organisme officiel de paiement des allocations de chômage офіційна установа з питань виплати грошової допомоги по безробіттю

O.P. obligation au porteur облігація на пред'явника

O.P. œuvres (office) de placement бюро з питань працевлаштування

O.P. office professionnel професійне бюро

O.P. office public державна установа

op. opinion думка, точка зору

O.P. opinion publique суспільна точка зору

O.P.; OP ordre de paiement наказ на сплату

O.P. organisation professionnelle професійна організація

O.P. organisme payeur фінансовий орган

O.P. ouvrier professionnel кваліфікований робітник

O.P.A. offre publique d'achat публічна пропозиція придбати акції однієї фірми, яка пропонується акціонерами другої фірми за ціною вищою, ніж біржова ціна, ОПА

O.P.E. offre publique d'échange публічна пропозиція обміняти акції однієї фірми на акції другої згідно з біржовим курсом або домовленістю, ОПЕ

O.P.E.P. Office de propagande d'édition et de publicité Бюро пропаганди друкованих видань та реклами

O.P.E.P. Organisation des pays exportateurs de pétrole Організація країн-експортерів нафти

O.P.H.B.M. Office public des habitations à bon marché Державне управління будинків із низькою квартирною платою

O.P.H.L.M. Office public des habitations à loyer modéré Державне управління будинків з помірною квартирною платою

O.P.I. Office de la propriété industrielle Бюро промислової документації

O.P.L.E.C. Office de publicité légale et commerciale Бюро офіційної та торгової реклами

O.P.P. organisme professionnel de prévention професійна служба техніки безпеки з питань попередження нещасних випадків

O.P.P.B.T.P. Organisme professionnel de prévention du bâtiment et des travaux publics Професійна служба техніки безпеки у будівельній промисловості та суспільних роботах

O.P.Q. ouvrier professionnel qualifié кваліфікований професійний робітник

O.P.R.; OPR objets à prix réduits товари за зниженими цінами

O.P.R. objets à remettre par poste поштові відправлення на замовлення

OPSAUV office d'opération de sauvetage служба рятування

OPTA Office de publicité technique et artistique бюро технічної та художньої реклами

O.P.T.R. Office professionnel des transports routiers професійне бюро автотранспортних перевезень

O.Q. ouvrier qualifié кваліфікований робітник

O.R. office de réparation бюро з ремонту

O.R. (angl.) owner's risk на ризик власника

Ord.; ord. ordonnance постанова, інструкція

ord. ordre наказ, розпорядження; ордер

org. organisation організація

ORGALIME Organisme de liaison des industries métallurgiques européennes Організація з питань координації європейської металургійної промисловості

ORGANIC Organisation autonome nationale d'assurance-vieillesse de l'industrie et du commerce Автономна національна організація з питань страхування за старістю в промисловості та торгівлі

ORGECO; Orgeco Organisation générale des consommateurs Генеральна споживча організація

Orig. original оригінальний

Orig. origine походження; початок

Orl. Orléans Орлеан

O.R.T. Office régional des transports Регіональне транспортне агентство

O.R.T. Office régional du travail Регіональне бюро праці

O.R.T. organisation rationnelle du travail раціональна організація праці

O.R.T.F. Office de la radiodiffusion et de la télévision française Управління французького радіо та телебачення

O.S. œuvre sociale соціальна установа

O.S. ordre de service інструкція

O.S. ordre de succession порядок наслідування

O.S. organisation scientifique наукова організація

O.S. ouvrier spécialisé кваліфікований робітник

O.S. ouvriers syndiqués працівники, які входять до профспілок

O.S.M. Office de sécurité mutuelle Бюро взаємної допомоги

O.S.P. Office spécial de publicité Спеціальне бюро реклами

O.S.S. organismes de sécurité sociale органи соціального забезпечення

O.S.T. organisation scientifique du travail наукова організація праці

O.T. objets trouvés бюро знахідок
O.T. obligation du Trésor облігація скарбниці
O.T. office des transports транспортне бюро
O.T. organisation du travail організація праці
O.T.A.N. Organisation du Traité Atlantique Nord (sigle anglais: N.A.T.O.)
 Організація Північного Атлантичного Договору, НАТО
O.T.E.M. Office technique de l'équipement ménager Технічне бюро
 господарсько-побутового обладнання
O.T.E.P. Office technique d'édition et de publicité Технічне бюро ви-
 давництва та реклами
O.T.E.R. Office technique d'études et de recherches Науково-технічне
 бюро
O.T.H. Omnium technique de l'habitation Технічний омніум житло-
 вого будівництва
O.T.I.; O.T.I.C. Office de transactions immobilières et commerciales
 Бюро з питань комерційних операцій з нерухомим майном
O.T.P. Office technique de publicité Технічне рекламне бюро
O.T.U.A. Office technique de l'utilisation de l'acier Технічне бюро з
 питань використання сталі
Ouvr.; Ouvr ouvrage спорудження, укріплення
O.V. objet de valeur цінне поштове відправлення
O.V.A.I.M. Omnium de valeurs agricoles, industrielles et minières Гір-
 ничорудний, промисловий та сільськогосподарський омніум
OZ once унція

P

P action au porteur акція на пред'явника
P. bureau professionnel галузеве бюро
P. chèque au porteur чек на пред'явника
P. Ecole Polytechnique Еколь політехнік (Паризький політехнічний
 інститут)
P. ouvert en permanence відкрито цілодобово
p paires (стільки-то) пар
p. papier документ; вексель
P.; Pc parc склад
P; P.; Par.; Prs Paris Париж
P; Pat. patente патент, свідоцтво
P; p; PAY; pay payé сплачено
P; PAY; Pay; paymt; Pmt payement (paiement) розрахунок, плата
P.; p. personnel особистий
P. pertes втрати
p.; Pce pièce кімната; деталь; штука
p pipe-line трубопровід
P; P.; p; p. poids вага
P. point пункт; крапка

P police поліція; поліс
P; Pl.; PL Pologne Польща
P; p. population населення
P; P'; p' port порт
P; PO; Pg; Ptg Portugal Португалія
p positif позитивний
p postal поштовий
P; p. poste пост; станція
P; P. presse преса
p. prime премія; грошові виплати
P; p principal головний
P priorité пріоритет
P. privé власний
P; p; Prx prix ціна
P production виробництво; продукція
P productivité продуктивність
P professionnel професіональний
P programme програма
p. protesté опротестований
P protêt протест векселя
P; P. publication публікація
P.A. paiement des allocations виплата грошової допомоги
P.A. paiement anticipé достроковий платіж
P.A; Pan; Pma Panama Панама
P.A.; p.a. par (pour) ampliation з оригіналом вірно
p.a. par an кожного року, щорічно, щороку
p.a.; P.A. par analogie по аналогії
P.A. pâtes alimentaires макаронні вироби
P.A. pension alimentaire аліменти
P.A. pension d'attente тимчасова пенсія
P.A. petites affiches рекламні об'яви
P.A. poids maximum admissible максимально припустима вага
P.A.; PA point d'arrêt зупинка; станція
P.A. port d'attache пункт приписки
P.A. poste aérienne авіапошта
P.A.; p.a.; Pacq.; p. acq pour acquit одержано, оплачено
P.A. professions agricoles особи, зайняті у сільському господарстві
P.A. professions artisanales ремісники
P.A. propriété agricole сільськогосподарська власність
P.A. provision alimentaire постачання продовольчими товарами
P.A.A. prix autorisés par arrêté ціни, встановлені постановою
pable payable те, що підлягає оплаті
PADOG plan d'aménagement et d'organisation générale Генеральний
 план реконструкції
pAg pourcentage d'argent місткість срібла у відсотках

Pak Pakistan Пакистан
Pal. Palestine Палестина
P.A.M. pacte d'assistance mutuelle пакт про взаємодопомогу
P.A.M. prestation d'assurance maladie виплати в зв'язку з хворобою
P. ann. par année кожного року, щорічно
Para; PY Paraguay Парагвай
part. particulier особливий, приватний
Part.; part. partie частина
Pas.; pass^{er}; Psg.; Psg passager пасажир (літака, пароплава)
P.A.T. paiement avant terme достроковий платіж
P.B. Pays-Bas Нідерланди
P.B. pétrole brut сира нафта
P.B. poids brut вага брутто
P.B. produit brut валовий продукт
P.B.F. Propriété bâtie de France Об'єднання «Французьке нерухоме майно»
P.B.R. preneurs des baux ruraux орендарі сільськогосподарського рухомого та нерухомого майна
P.C. pain complet хліб із борошна грубого помолу
P.C. papier court короткотерміновий вексель
P.C. parité des cours паритет курсів
P.C. parties contractantes сторони, які домовляються
p.c. pas coté те, що не котируется
P.C. permis de circulation дозвіл на проїзд, проїзний квиток
P.C. permis de conduire права (посвідчення) водія
P.C. permis de construire дозвіл на забудову
P.C. personne civile юридична особа
P.C. pli chargé цінний лист
P.C. poids en charge вага з повним завантаженням
P.C. poinçon de contrôle контрольне клеймо
P.C. point de contrôle контрольно-пропускний пункт
P.C. police criminelle кримінальна поліція
P.C.; P.Ct poste de contrôle (poste central) центральний пост; центральна станція
P.C., p.c.; pct pour-cent відсоток, процент
P.C. pour-compte для оформлення розрахунку
P.C. pratique courante звичайна практика
P.C. de premier choix першосортний, першокласний
P.C. premier clerc старший клерк
P.C. prêt à la construction позика на будівництво
P.C. prime de capture премія при затриманні вантажу (на митниці)
P.C. prime à la construction виплата на будівництво
P.C. prise en charge прийняття до перевезень
P.C. prise de corps арешт
P.C.; Pr. Ct prix courant прейскурант

P.C.; P.C¹ prix coûtant собівартість
P.C. professeur certifié дипломований викладач
P.C. professions commerciales особи, що займаються торгівлею
P.C. puissances contractantes держави, які домовляються
P.C.A. prix courant autorisé установа риночна ціна
P.C.C.; Pcc pour copie conforme з оригіналом вірно
P.C.D. poste de contrôle douanier митний контрольний пункт
P.ch. poids en charge вага з повною завантаженістю
P.C.I. permis de conduire international міжнародні права водія
P.C.I. prestations collectives indivises неподільні грошові асигнування
P.C.P. ум. підтвердження про одержання поштового відправлення
P.C.R. poste central radio головна радіостанція
P.C.R. poste de circulation routière пост регулювання рухом
Pd; PD; pd (angl.) paid сплачено
P.D. paiement différé відкладений термін платежу
P.D. partie double подвійна бухгалтерія
P.D. passe-debout дозвіл на безмитний перевіз товару
P.D. passeport diplomatique дипломатичний паспорт
P.D. pension définitive остаточна пенсія
P.D. petite distance невелика відстань
P.D. pièces détachées запасні частини
P.D. point de départ пункт відправлення
P.D. point de distance тарифний пункт
P.D. port de débarquement порт вивантаження
P.D. port dû порт призначення
PD (angl.) port dues портові мита
P.D. pouvoir discrétionnaire необмежена влада
P.D. président désigné призначений президент
P.D. prix de détail роздрібна ціна
P.D. produits dénaturés перероблена продукція
P.D.G.; P.-D.G. président-directeur général генеральний директор
P.D.S. parc-dépôt spécialisé спеціалізований склад-база
Pdt pendant під час
Pdt président президент
P.E. paiement en espèces оплата, розрахунок готівкою
P.E. Palais de l'Elysée Єлисейський палац
P.E. papiers d'Etat державні папери
P.E.; P. Ess. parc d'essence нафтобаза
P.ex.; p.e.; p.ex. par exemple наприклад
P.E. par express експресом
P.E. parties égalées рівні частини
P.E. permis d'exportation експортна ліцензія
P.E. Pérou Перу
P.E. petite entreprise мале підприємство
P.E. police économique економічна поліція

P.E. port d'embarquement порт завантаження
P.E. pouvoir exécutif виконавча влада
P.E. presse étrangère зарубіжна преса
P.E. prestation en espèces грошова допомога
P.E. prime d'exportation експортна премія
P.E. problèmes économiques економічні проблеми
P.E. promesse écrite письмове зобов'язання
P.E. propriété d'Etat державна власність
P.E. puissance étrangère іноземна держава
P.E.C.I. programme d'emploi des crédits d'instruction програма вико-
 ристання кредитів на навчальну підготовку
Perm. permanent постійний; безперервний
Perm. permission дозвіл
Pers. persan перський
Pers. personne особа, особистість; ніхто
Pers.; pers. personnel особистий
pét. pétrole нафта
pet. cap. petites capitales капітель, капітельні літери
P. et I. principal et intérêts капітал та відсотки
P. et P.; p.p. profits et pertes прибутки та збитки
P.F. Patronat français Об'єднання французьких підприємців
Pf; Pfg pfennig пфеніг
P.F. plate-forme платформа, перон
P.F. port-franc = porto franco порто-франко
P.F. porte fermée зачинено
P.F. prestation familiale грошова допомога на сім'ю
P.F. prix de fabrique фабрична ціна
P.F. prix de facture фактурна ціна
P.F. prix fixe тверда ціна
P.F. prix forfaitaire (à forfait) домовлена ціна
P.F. prix fort висока ціна
P.F. prix de fret плата за фрахт
P.F. production française зроблено у Франції
P.F. produits fabriqués готові вироби
P.F. profession de foi кредо
P.F. propriété familiale сімейна власність
P.F. propriété foncière земельна власність
P.f. puissance fiscale податкова адміністрація
P.F.A. prestation familiale agricole грошова допомога на селянські сім'ї
P.F.A. protêt faute d'acceptation відмова прийняти вексель до платежу
P.F.P. protêt faute de paiement протест-констатація про несплату
 векселя
P.G. poinçon de garantie контрольне клеймо
P.G. prêt gratuit безвідсоткова позика
P.G. prix de gros оптова ціна

p. page сторінка
p. passage перехід, переїзд
P.G.F. Paierie générale de la France Головна французька скарбниця
P.H. paie hebdomadaire щотижнева виплата
p.h.; p.H. par heure на годину
ph. phonie телефон
P.H. prix homologué офіційно встановлена ціна
P.H. prud'homme член узгоджувальної ради
P.H.; p.h. publication hebdomadaire щотижнева публікація
Philo. philosophie філософія
philo. philosophique філософський
P.H.P. presse hebdomadaire et périodique періодична та щотижнева
 преса
PI paquet international міжнародна бандероль
p.i.; P.I.; P.Int.; p.int. par interim тимчасово виконуючий обов'язки
P.I. passage inférieur переїзд під шляхопроводом
P.I. passage interdit проїзд (прохід) заборонено
P.I. paysans indépendants незалежні селяни
P.I. pension d'invalidité грошові виплати по інвалідності
P.I. perception d'impôt оподаткування
P.I. péréquation de l'impôt розподіл податків
P.I. permis d'importation імпортна ліцензія
P.I. pièce d'identité посвідчення особи
P.I. première instance перша інстанція
P.I. prêt d'installation позика на обзаведення
P.I. prix imposé ціна, яка обкладається податком
P.I.; P. Ind. production industrielle промислове виробництво
P.I. profits illicites незаконні прибутки
P.I. propriété immobilière нерухома власність
P.I. propriété indivise неподільне майно; власність
P.I. propriété industrielle промислова документація
P.I.B. produit d'intérieur brut валовий збір країни
P.I.N.E.A. produits industriels nécessaires aux exploitations agricoles
 промислові товари, необхідні сільському господарству
P.I.V.P. Propriété immobilière de la ville de Paris Об'єднання нерухо-
 мого майна Парижа
P.J. Palais de Justice Палац правосуддя
P.J. pièce jointe документ, який додається до листа
P.J. pièce justificative документ, який підтверджує що-небудь
P.J. police judiciaire кримінальна поліція
P.J. pouvoir judiciaire судова влада
Pkn Pékin Пекін
P.L. papier libre простий, негербовий папір
p.l.; P.L. papier long довготерміновий вексель
P.L. paquet-lettre бандероль

P.L. pétrole lampant rac (керосин)
Pl.; pl. place місце; площа
P.L. pouvoir législatif законодавча влада
P.L. prescription libératoire звільнення від зобов'язань
P.L. prestations légales законні грошові виплати
P.L. principal locataire відповідальний квартиронаймач
P.L. prix licite ціна, дозволена законом
P.L. prix limite маржинальна ціна
P.L. procuration limitée обмежене доручення
P.L. produits de luxe предмети розкоші
P.L. projet de loi законопроект
PLR paquet-lettre recommandé замовлена бандероль
Pls; Plus plusieurs декілька
P.L.V. publicité sur le lieu de vente реклама місця продажу
P.M. paie mensuelle щомісячна плата
P.M. papier-monnaie паперові гроші
p.m. par minute на хвилину
p.m. par mois на місяць
P.M. personne morale юридична особа
P.M. de petit modèle малогабаритний
P.M. poids maximum максимальна вага
P.M. poids et mesures бюро міри та ваги
P.M. pouvoir marital права подружжя
P.M.; p.m. de première main із першоджерел
P.M. première marque високоякісний
P.M. presse mondiale світова преса
P.M. prestation-maladie грошові виплати хворому
P.M. prix marchand комерційна ціна
P.M. prix marqué визначена ціна
P.M. prix modéré помірна ціна
P.M. produits manufacturés промислові товари
P.M. propriété mobilière рухоме майно
P.M. puits de mine шурф шахти
P.M.A. prix maximum autorisé максимально встановлена ціна
P.M.E. petites et moyennes entreprises малі та середні підприємства
P.M.E. plan de modernisation et d'équipement план модернізації та обладнання
P.M.I. petite et moyenne industrie мала та середня промисловість
P.M.O. prix marqué obligatoire обов'язково визначена ціна
P.M.U. pari mutuel urbain (tiercé) міський тоталізатор
P.N. personne naturalisée особа, яка одержала іноземне підданство
P.N. poids net вага нетто
P.N. prière de noter прохання відмітити
P.N. prix net ціна нетто; остаточна ціна
P.N. prix Nobel Нобелівська премія

P.N. prix normal нормальна, звичайна ціна
P.N. produits naturels натуральні продукти
P.N. propriété nationale державна власність
P.N.B. produit national brut національний валовий продукт
P.N.C. professions non commerciales особи, які не зайняті в торгівлі
P.N.S. professions non salariées особи, які не одержують постійну заробітну плату
P.O. paiement ordonnancé виплата згідно з грошовим документом
P.O.; p.o.; PO par ordre за такого-то (підпис у документах)
P.O. pays d'origine країна-продуцент
P.O. permission officielle офіційний дозвіл
P.O. personnage officiel офіційна особа
P.O. police ouverte відкритий страховий поліс
P.O. de premier ordre першокласний
P.O. prix obligatoire примусова ціна
P.O. produits oléagineux олійні продукти
P.O. publication officielle офіційна публікація
P.O.D. (angl.) pay on delivery накладною платою
pol. police поліс
pol. police поліція
Pop.; pop. populaire народний; популярний
P.O.S. plan d'occupation des sols план землевпорядкування
poss. possédant той, хто володіє чим-небудь, власник
PP; pp. pages сторінки
P.P. paiement partiel часткова плата
P.P.; P.Pon; P.P^{on}; p.Pon par procuration за дорученням, згідно з дорученням, згідно з повноваженнями
P.P. partie perdante сторона, яка програла (в суді)
P.P. payable au porteur сплачується пред'явнику
P.P. pays producteur країна-продуцент
P.P. pays de provenance країна-відправник
P.P. peine pécuniaire грошовий штраф (пеня)
P.P. pension provisoire тимчасова пенсія
P.P. permis périmé прострочене посвідчення (дозвіл)
P.P. permis permanent постійний дозвіл
P.P. personne physique фізична особа
P.P. personne privée приватна особа
P.P. pleins pouvoirs необмежені повноваження
P.P.; p.p. port payé з оплаченою доставкою
P.P. pouvoirs publics державна влада
P.P. préfecture de police префектура поліції
P.P.; pp. presse périodique періодична преса
P.P. prise de possession вступ у власність
P.P.; P. pens. prix de pension плата за пансіон
P.P. prix de place ціна за умови негайної сплати готівкою

P.P. prix pour le public продажна, відпускна ціна
pp; p.p. publié par видано, опубліковано ким-небудь (чим-небудь)
ppd; Ppd (angl.) prepaid оплачений попередньо
Ppgn Perpignan Перпіньян
P.P.O.; PPO petit paquet ordinaire звичайна бандероль
P.Pol.; PPol poste de police поліцейський пост
P.P.R.; PPR petit paquet recommandé замовлена бандероль
P. Prov. permis provisoire тимчасовий дозвіл
Ppt passeport паспорт
Ppt Dipl. passeport diplomatique дипломатичний паспорт
Ppté propriété власність
P.Q. personnes qualifiées кваліфікований персонал
P.R. pension de retraite за віком пенсія за віком
P.R. pension réversible (de réversion) пенсія, яка передається
P.R. police routière шляхова поліція
PR poste recommandée поштові рекомендовані відправлення
P.R.; PR; P^{re}R poste restante пошта до запитання
pr. prime премія
P.R. prime de remboursement премія, яка виплачується при погашенні цінних паперів
P.R. prix réduit знижена ціна (ціна зі знижкою)
P.R. prix de revient собівартість
P.R. procuration révocable доручення, яке може бути відміненим
Pr.; prod. production виробництво; продукція
Pr.; Prof.; prof. professeur викладач
Pr propre власний
Prat.; prat. pratique практичний
Préf.; Préf^{re} préfecture префектура
Préf. préfet префект
Prés.; pt président голова; президент
prest. prestation виплата, грошова допомога
P.R.M. prêt remboursable par mensualités позичка, яка погашається щомісячно
prof. profession професія
proj. projet план, проект
Pror.; pror. prorogé відстрочений, продовжений
Prosp.; prosp. prospection пошукові роботи, дослідження
prot. protocole протокол
P.R.R. pension de retraite réversible пенсія, яка передається
PRR poste restante recommandée рекомендована пошта до запитання
P.S. population salariée особи, які одержують постійну заробітну плату
P.S.; p.s. port supplémentaire доплата за пересилання
P.S. prestation supplémentaire додаткові грошові виплати
P.S. prix de souscription передплатна ціна
P.S. professeur-stagiaire викладач-стажер

P.S.A.; PSA parti sans laisser d'adresse адресат вибув, адресат невідомий
P.S.S. poste du service de sécurité пост служби безпеки
P.S.T.C. pour solde de tout compte для остаточного розрахунку
P.T. pension temporaire тимчасова пенсія
P.T.; P. Temp. permis temporaire тимчасовий дозвіл
P.T. poids total повна вага
P.T. port terminal порт призначення, термінал
P.T. port de transit транзитний порт
P.T. poste télégraphique телеграфний пост
P.T. poste de transformateur трансформаторна підстанція
P.T.C.; PTC poids total en charge повна вага із завантаженням
P^c paiement au comptant розрахунок готівкою
P^c de Dne poste de douane митниця, пост митної охорони
P.T.R. poids total roulant повна вага автопотяга
P.T.T.; PTT poste, télégraphe, téléphone пошта, телеграф, телефон
P.T.T. poste de transmission téléphonique пошта (станція) телефонно-го зв'язку
P.U. prix unique (unitaire) єдина ціна
P.V. payable à vue сума, яка виплачується після пред'явлення
P.V. plus-value додаткова вартість
P.V. prix de vente продажна, відпускна ціна
P.V.; PV procès-verbal протокол, акт
P.V. promesse verbale словесна обіцянка
P.V.C. procès-verbal de carence акт про неспроможність
P.V.C. procès-verbal de contravention протокол про порушення правил дорожнього руху
P.V.D.; PVD paquet valeur déclarée бандероль з об'явленою ціною
P.V.E. procès-verbal d'essai протокол випробувань
P.V.O. prix de vente obligatoire обов'язкова продажна ціна, відпускна ціна
P.V.R. procès verbal de réception акт приймання
P.V.R.Q. procès-verbal de la réception qualitative акт приймання згідно з якістю
Pvrt; pvrt; Pvt. provisoirement тимчасово
p.v.t. par voie télégraphique по телеграфу, телеграфом
P.V.V. procès-verbal de vérification протокол контрольного огляду
Pyr. Or.; Pyr.-Or; Pyr.-Orient Pyrénées Orientales Східні Піреней (департамент)

Q

Q; q quai набережна; перон, платформа
Q; q qualité якість
Q; Q. quantité кількість
Q quart чверть

Q. quartier квартал; ділянка; чверть
 Q.; q.; qu quasi майже, приблизно
 Q; Qbc. Québec Квебек (Канада)
 Q.; q question питання
 q.; Ql quintal = 100 kg центнер, ц
 qc quantité constante постійна величина
 Q.D. quai de débarquement розвантажувальна пристань, гавань
 Q.D. quantité disponible кількість, яка є готівкою
 Q.d.d. (à) qui de droit той, хто має право
 Q.E. question écrite письмовий запит
 Q.F. quotient familial загальний заробіток сім'ї, з якого беруться податки
 Q.I. qualité inférieure низька якість
 Q.I. quotient intellectuel коефіцієнт інтелектуального розвитку
 Q.G. Quartier Général Генеральний Штаб
 Q.L. quantité limitée обмежена кількість
 Q.L. quittance de loyer квитанція про оплату приміщення
 Q.M. qualité marchande звичайна торгова якість
 Q.M. quantité maximum максимальна кількість
 Q.M.P. quantité maximum permise максимально допустима кількість
 Q.P. quote-part доля, частина, квота
 qq; q.q. quelque приблизно, біля
 qq.ch. quelque chose що-небудь
 qqn quelqu'un(e) хто-небудь
 qqs quelques кілька, декілька
 Q.s.p. quantité suffisante pour ... достатня кількість для ...
 Qtx; Qx quintaux центнери

R

R rebut брак; відходи
 R recommandé рекомендований
 R; Reg. registre реєстр, реєстрова книга
 R.; Règl.; Règl.; Règl. règlement статут; правила
 R.; REG. réglementation регламентація
 R réponse відповідь
 R. reprise відновлення
 R; R. réserve резерв, запас
 R. retard запізнення
 R. retraite вихід на пенсію; пенсія
 R. retraité пенсіонер
 R; R.; r. rue вулиця
 R.A. rapport annuel звіт за рік
 R.A. réforme agraire аграрна реформа
 R.A. renseignements administratifs адміністративна інформація
 R.A. rente amortissable ануїтет, який може бути погашеним

R.A. répertoire alphabétique алфавітний перелік
 R.A. réponse affirmative стверджувальна відповідь
 R.A. réservoir auxiliaire додатковий бак
 R.A. retraite d'ancienneté пенсія за вислугу років
 R.A. retraite anticipée передчасний вихід на пенсію
 R.A. revenu annuel прибуток за рік (щорічний)
 R.A. révision annuelle щорічна перевірка
 R.A. route agricole сільський (польовий) шлях
 Rad. radiodiffusion радіопередача
 Raff.; Raf-ie raffinerie цукровий завод
 R.A.P. Régie autonome des pétroles Автономне управління нафтодобувної промисловості
 R.A.P. règlement d'administration publique державна постанова
 RAR recette auxiliaire rurale сільська прибуткова каса
 R.A.T.P. Régie autonome des transports parisiens Автономне управління паризького транспорту
 Rav.; Ravit.; Ravt ravitaillement забезпечення; заправка, дозаправка
 RB envoi contre remboursement відправлення накладною платою
 R.B. race bovine велика рогата худоба
 R.B. renouvellement de bail пролонгація орендної угоди
 R.B. revenu brut валовий прибуток
 Rbt Rabat Рабат
 RBT; Rbt; Remb.; Rembt remboursement платіж, компенсація платежу
 R.C. rachat des cotisations викуп, погашення паїв
 R.C. raison commerciale (de commerce) юридична назва торгової фірми
 R.C. reddition de comptes представлення рахунків
 R.C. registre central головний реєстр
 R.C. Registre du commerce Комерційний реєстр
 R.C. règlement collectif колективні правила
 R.C. relations culturelles культурні зв'язки
 R.C. relève de compte виписка з рахунку
 R.C. rendre compte представити звіт
 R.C. renseignements complémentaires додаткові дані
 R.C. représentant de commerce торговий представник
 R.C. retraite des cadres пенсія адміністративно-управлінського персоналу
 R.C. rôle des contributions податковий список
 R.C. rupture de contrat розірвання контракту
 R.C.A. Régie commerciale des alcools Управління торгівлі алкогольними напоями
 R.C.B. Rationalisation des choix budgétaires Раціональний вибір під час розробки бюджету
 R.C.C. Registre central du commerce Головний комерційний реєстр
 R.C.D. receveur des contributions directes збирач прямих податків

R.C.F. Recette centrale des finances Центральна каса міністерства фінансів
R.C.F.S. Recette centrale des finances de la Seine Центральна каса міністерства фінансів департаменту Сени
R.C.I. receveur des contributions indirectes збирач непрямих податків
R.C.U. réceptionné de camionnage urbain розписка за транспортування вантажу в межах міста
R.D. receveur-distributeur службовець поштового приймального та розсилного відділення
R.D. receveur des douanes митний агент
R.D. reconnaissance de dette визнання боргу
R.D. recouvrement à domicile платіж згідно з місцем проживання
R.D. référence aux documents посилання на документи
R.D. régime douanier митний режим
R.D. règlement différé відстрочений платіж
R.D. rente différée відстрочена рента
R.D. rente différentielle диференціальна рента
R.D.F. Radiodiffusion française Французьке радіомовлення
R.d.N. rien de nouveau нічого нового (не сталося); без змін
RDO.; Rdo; rdo radio radio
RDT; rdt; Rd¹; rdt. rendement продуктивність
Rdv; rdv rendez-vous побачення; зустріч
R.E. raison d'Etat державні інтереси
R.E. rapport d'expert висновок експерта
R.E. (angl.) rate of exchange валютний курс
R.E. receveur de l'enregistrement збирач реєстраційного мита
R.E. réforme économique економічна реформа
R.E. région économique економічний регіон
R.E. relations extérieures міжнародні зв'язки
R.E. retrait d'emploi звільнення з роботи
REC réclamé те, що вимагається
Rech.; rech recherches дослідження
Rectif. rectificatif поправка
R.E.E. relations économiques extérieures зовнішні економічні зв'язки
R.E.E.F. répertoire des ensembles et éléments fabriqués du bâtiment перелік будівельних блоків та збірних конструкцій
Réf.; réf. référence посилання
R.E.I. Régie des exploitations industrielles Управління промисловими підприємствами
REM remise знижка
Réno. rénovation відновлення
Réns. renseignement довідка
Réorg. réorganisation реорганізація
Rép réparation ремонт
Rép.; rép. répertoire перелік; довідник

Rep.; Repr.; Représ représentant представник
Rep. représentation представництво
réq. réquisition реквізиція
R.E.R. réseau express régional регіональна мережа шляхів експрес-сполучення
Resp. responsable відповідальний працівник
RES rachat de l'entreprise par ses salariés купівля акцій підприємства його робітниками
RET; Ret.; ret. retrait вилучення
Rev. revenu прибуток
Rév. révision ревізія
R.F. receveur des finances банківський касир
R.F. réforme fiscale податкова реформа
R.F. Régie française Французьке управління з питань податкового збору
R.F. rente foncière земельна рента
R.F. rente française французька рента
R.F. représentant de fabrique представник від фабрики
R.F. ressources familiales грошові сімейні кошти
R.F. retrait de fonds вилучення фондів
R.F. revenu fixe постійний прибуток
R.F. revenu foncier земельний прибуток
R.F. roulement de fonds обіг фондів (капіталу)
R.F.A. règlements forfaitaires et anticipés положення про дострокові платежі
R.F.A. République Fédérale d'Allemagne Федеративна Республіка Німеччини
R.F.P.A. Régie française de publications administratives Французьке управління адміністративних видань
R.F.T. Régie française de tabac Французьке управління тютюнової промисловості
R.G. renseignements généraux загальні дані; служба загальної безпеки
R.G. renseignement gratuit безкоштовна довідка
R.G. revue générale загальний огляд
R.G. rôle général повний податковий список
RGL régional регіональний, окружний
R.G.P. Régie générale de presse Головне управління друку
R.I. rappel d'intérêts нарадування про сплату відсотків
R.I. réduction des impôts зменшення податків
R.I. régime intérieur внутрішній режим
R.I. règlements internationaux міжнародні розрахунки
R.I. réglementation internationale міжнародна регламентація
R.I. remise d'impôt часткове звільнення від сплати податків
R.I. rente immédiate поточна рента

R.I. rente incessible рента, яка не підлягає передачі
R.I. rente insaisissable недоторканна рента
R.I. reproduction interdite передрук заборонено
R.I. revenu imposable прибуток, який обкладається податком
R.I. révision intermédiaire проміжний контроль (огляд)
R.I.C. recherches industrielles et commerciales промислові та комерційні дослідження
R.I.C. Régie industrielle de la cellulose Управління целюлозною промисловістю
R.I.C. Règlements internationaux de charge Міжнародні правила завантаження
R.I.C. Règlement international de la circulation Міжнародні правила руху
RICM Registre international des citoyens de monde Міжнародний реєстр громадян світу
R.I.D. Règlement international concernant le transport des matières dangereuses par chemin de fer Міжнародні правила транспортування залізницею небезпечних матеріалів
R.I.E. revente interdite à l'exportation перепродаж для експорту заборонено
RILEM Réunion internationale des laboratoires d'essais et de recherches sur les matériaux et les constructions Міжнародне об'єднання науково-дослідних лабораторій з питань досліджень будівельних матеріалів та конструкцій
RIW Règlement international pour l'emploi réciproque des wagons en trafic international Міжнародна угода щодо взаємного використання залізничного рухомого складу
R.J. recette journalière щоденна виручка
R.L. reconstruction et logement реконструкція та житлове будівництво
R.L. réparations locatives ремонт за рахунок квартиронаймача
R.L. réserve légale резервний капітал, установлений законом
R.L. responsabilité limitée обмежена відповідальність
R.L. retenue légale законний відрахунок, законне утримання
R.L. révision limitée неповний технічний огляд
R.L. risque locatif житловий ризик
R.L.A.P. réseau des lignes aériennes françaises мережа французьких авіаліній
R.L.I. réparation locale impossible ремонт за рахунок місцевих коштів не можливий
R.M. recette municipale муніципальна прибуткова каса
R.M. recherches minières гірничодобувні дослідження
R.M. références morales рекомендація, характеристика
R.M. régime matrimonial майнове право подружжя
R.M. relevé mensuel місячна відомість
R.M. retraite mutualiste пенсія, яка виплачується касою взаємодопомоги

R.M. revue mensuelle щомісячний журнал
R.M.A. régularisation des marchés agricoles регулювання сільськогосподарських ринків
R.M.C. régime maximum continu номінальний режим
R.M.C. retraite mutualiste du combattant пенсія ветерана війни, яка виплачується касою взаємодопомоги
R.M.O. recrutement de la main-d'œuvre найм робочої сили
R.M.P. recette municipale de Paris Паризька муніципальна каса
Rms Reims Реймс
R.N. refus net категорична відмова
R.N. régie nationale національне управління
R.N. registre des naissances книга записів про народження
R.N. réglementation nationale національна регламентація
R.N. réponse négative негативна відповідь
R.N. représentation nationale національне представництво
R.N. ressources naturelles природні ресурси
R.N. revenu national національний прибуток
R.N. revenu net чистий прибуток
R.N. route nationale дорога національного значення
R.N.G. revenu net global загальний чистий прибуток
R.N.U.R. Régie nationale des usines Renault Національне управління заводів Рено
R.O. régime ordinaire звичайний режим
R.O.A. routes et ouvrages d'art будівництво та ремонт шляхів та шляхових споруджень
Roum., Ro. Roumanie Румунія
Roy. royaume королівство
R.P. radio Paris Паризьке радіомовлення
R.P. réadaptation professionnelle професійна перепідготовка
R.P. recette-perception прибуткова каса
R.P.; RP recette principale головна каса; головне поштове відділення
R.P. receveur-percepteur касир, який збирає податки
R.P. receveur des postes поштовий службовець
R.P. recherches pétrolières нафторозвідка
R.P. reclassement professionnel професійна перепідготовка
R.P. réduction de prix зниження цін
R.P. réduction progressive прогресивне зниження
R.P. régime postal поштовий режим
R.P. remboursement partiel часткова компенсація (виплата)
R.P. rente perpétuelle довічна рента
R.P.; RP réponse payée відповідь оплачено
R.P. représentation proportionnelle пропорційне представництво
R.P. retrait de permis позбавлення прав водія
R.P. retraite proportionnelle пропорційна пенсія
R.P. revenu professionnel професійний прибуток

R.P. revenus publics державні прибутки
R.P. révocation d'une procuration анулювання доручення
R.P. ristourne partielle часткове повернення сплаченої суми
R.P.F. recette-perception des finances прибуткова каса
RPL remploi нове обернення вільних грошових засобів
R.P.M. revenu des personnes morales прибуток юридичних осіб
R.P.P. revenu des personnes physiques прибуток фізичних осіб
RPT.; Rpt; Rpt. répétez повторіть
Rptns répétons повторюємо
Rpx réponse payée x francs оплачена телеграфна відповідь на стільки-то франків
R.Q. rapport quotidien добовий звіт
R.Q. recensement quinquennal перепис населення кожні п'ять років
R.R. ravitaillement-réapprovisionnement постачання та поповнення запасів
R.R. Régie Renault Управління заводами Рено
R.R. retraite réversible пенсія, яку можна передати
R.R. route rurale польова, степова, сільська дорога
R.R.C. réseau routier continental континентальна мережа автомобільних шляхів
R.S. raison sociale юридична назва фірми
R.S. recherches scientifiques наукові дослідження
R.S. règle de société статут товариства
R.S. relevé de salaires відомість про заробітну платню
R.S. renseignements scientifiques наукова інформація
R.S. rente saisie рента, на яку накладено арешт
R.S. rente de survie рента, яка передається другій особі після смерті її власника
R.S. réserve spéciale спеціальний резерв
R.S. résident social працівник системи соціального страхування, який постійно працює за кордоном
R.S.T. recherches scientifiques et techniques науково-технічні дослідження
R.S.T.; RST 'réponse à un avis de service taxé відповідь на оплачене повідомлення
R.S.V.P.; RSVP; RVSVP répondez (vite), s'il vous plaît дайте (швидко) відповідь
R.T. récepteur téléphonique телефонна трубка
R.T. réduction de tarif зниження тарифу
R.T. reniement de télégraphie регламент телеграфного зв'язку
R.T. règlement de téléphonie регламент телефонного зв'язку
R.T. remboursement total повна компенсація (виплата)
R' rendement продуктивність
R.T. reprise du travail відновлення роботи
R.T. réseau téléphonique телефонна мережа

R.T. réseau terrestre мережа наземних шляхів сполучення
R.T. ristourne totale повне повернення сплаченої суми
R^{te} Dép^{le}; R^{te} D^{le} route départementale департаментальна дорога
R^{te} Nat^{le} route nationale дорога національного значення
R.T.O. référence au télégramme officiel підставою є офіційна телеграма
R.U. reconstruction et urbanisme реконструкція та міське будівництво
R.U. règlement d'usine заводські правила внутрішнього розпорядку
R.U. Royaume-Uni Об'єднане Королівство
R.V. rente viagère довічна рента
R.V. résolution de vente рішення про продаж; дозвіл на продаж
R.V. retraite-vieillesse пенсія за віком
R.V.A. ravitaillement par achats постачання шляхом закупівлі
R.V.D. rente viagère différée відстрочена довічна рента
R.V.F. ravitaillement en viande fraîche постачання свіжого м'яса
R.V.I. Renault véhicules industriels промислові рухомі засоби, які випускають заводи Рено
R.V.I. rente viagère immédiate поточна довічна рента
RVT; Rvt ravitaillement постачання; заправка, дозаправка
R.V.T. référence à votre télégramme підстава — Ваша телеграма
R.V.T. retraite des vieux travailleurs пенсія пристарілим
R.V.T.O. référence à votre télégramme officiel підставою є Ваша офіційна телеграма
R.X.; RX rayons X рентгенівські промені

S

S. salariés особи, які одержують постійну заробітну плату
S. salle зал, кімната
S.; sam. samedi субота, в суботу
S.; S; Scc.; Str. secteur сектор; зона
S.; S; Sct; S-ct; Sec.; Son.; S-on section секція; відділ
S.; s Seine Сена (річка, департамент)
S. semestriel видання, яке виходить один раз за півріччя
S. siècle століття, сторіччя
S. signature підпис
S. société товариство
S.; S soir вечір
S. subsistances продовольчі товари, продовольче постачання
s.; S; Sd Sud Південь
S; Sd; Sue Suède Швеція
S.; Sup.; Supp. supplément додаток, доплата
S. sûreté безпека; служба безпеки
S.; S surface поверхня; площа
S. surveillance спостереження
S. suspect підозрюваний
S.; s ум. державна, урядова телеграма

S.A. saisie-arrêt апешт майна
S.A. salarié agricole сільськогосподарський робітник, який одержує постійну заробітну плату
S.A. sans adresse не вказавши адресу
s.a. sans année indiquée не вказавши рік (видання)
S.A. section administrative адміністративний відділ
S.A. sécurité air забезпечення безпеки польотів
S.A. semaine anglaise англійський робочий тиждень із скороченим робочим днем у суботу
S.A. service agricole сільськогосподарське управління
S.A. service des arbitrages арбітражний відділ суду
S.A. servitude d'alignement заборона будівництва поза межами встановлених правил
S.A. signe abrégatif знак скорочення
S.A.; S./A.; S/A; s/a société anonyme анонімне акціонерне товариство
S.A. somme avancée грошовий аванс
S.A.; S.A.R.; S.A.S. Son Altesse (Son Altesse Royale, Son Altesse Sérénissime) Його Величність, Його Королівська Величність, Його (Її) Найсвітліша Величність
S.A. sous-peuplement accentué мала заселеність
S.A. statistique agricole сільськогосподарська статистика
S.A. style anglais англійський стиль
S.A. surface agraire площа, зайнята під сільськогосподарські культури
S.A. surpeuplement temporairement admissible тимчасово допустима перенаселеність
S.A. syndicat agricole сільськогосподарська профспілка
Sab sabotage саботаж
S.A.C. service d'approvisionnement des coopératives служба постачання кооперативів
S.A.C.E.R. Société anonyme pour la construction et l'entretien des routes Акціонерне товариство з питань будівництва та утримання доріг
S.A.C.M. Société alsacienne des constructions mécaniques Ельзаське машинобудівне товариство
S.A.C.M. Société pour les assurances des coopératives et leurs membres Товариство з питань страхування кооперативів та їх членів
S.A.C.M.A. Société d'applications et de constructions pour le matériel automobile Товариство з питань розробки та виробництва автомобільної техніки
S.A.C.V. société à capital variable Товариство зі змінним капіталом
S'ad. s'adresser à ... звертатися до ...
S.A.D.P. Syndicat agricole de défense paysanne Сільськогосподарське об'єднання захисту селян
S.A.E. Service des affaires économiques Економічне управління
S.A.F. Service administratif et financier Адміністративно-фінансове управління

S.A.F. Société des agriculteurs de France Товариство французьких землеробів
S.A.F. société anonyme française французьке анонімне акціонерне товариство
S.A.F. sommation avec frais вимога виплат кредиту з усіма додатковими витратами
S.A.F.E.G.E. Société anonyme française d'études et de gestion d'entreprise Французьке акціонерне товариство з питань вивчення методів управління підприємством
S.A.F.E.R. Société d'aménagement fonctionnel et d'équipement rural Товариство функціонального управління та сільськогосподарського обладнання
S.A.F.R.E.P.; Safrep Société anonyme française de recherches et d'exploitation du pétrole французьке акціонерне товариство розвідки та добування нафти
S.A.G. salaire annuel garanti річний гарантований рівень заробітної плати
S.A.G. service de l'administration générale відділ загальної адміністрації
S.Ag. société agréée затверджене (zareєстроване) товариство
S.A.G.E.M. Société d'application générale d'électricité et de mécanique Товариство електронного обладнання
SAIAC Société anonyme internationale de l'asbeste-ciment Міжнародне акціонерне товариство з питань асбесту-цементу, CAIAK
SAK; SAK. (angl.) Sakellarides єгипетська бавовна «сакеллярідис»
Sal. saline солеварня
s^{al} social соціальний, суспільний
S^{al} H^e signal horaire сигнал точного часу
Sal. Hebd. salaire hebdomadaire тижнева заробітна плата
Sal. Mens. salaire mensuel місячна заробітна плата
Salp^{re} salpêtrerie завод з виробництва селітри
sal./t salaire à la tonne витрати на заробітну плату на тонну видобутку
S.A.M.A.S. Société anonyme des machines à statistiques Акціонерне товариство лічильно-статистичних машин
S.A.O. Syndicat autonome ouvrier Автономні робітничі профспілки
S.A.P. sans avis préalable без попереднього повідомлення
S.A.P. Société agricole de prévoyance Товариство сільськогосподарського страхування
S.A.P.I.G. Syndicat des agents de presse d'informations générales Об'єднання інформаційних агентств
S.A.R.H. service d'armement et de ravitaillement hôteliers відділ обслуговування готельного господарства
S.A.R.I. système automatique de réservation intégrée автоматична система бронювання місць на літаку
S.A.R.L.; S^{te} à r.l. société à responsabilité limitée Товариство з обмеженою відповідальністю

S.A.R.M. Société aérienne de recherches minières Товариство аеро-розвідки корисних копалин
S.A.T.A.M. Société anonyme pour tous appareillages mécaniques Акціонерне товариство з питань виробництва механічного обладнання
Satel. satellite супутник
S.A.U. section administrative urbaine міський адміністративний відділ
S.A.U. Service d'architecture et d'urbanisme Управління архітектури та міського будівництва
S.A.U. surface agricole utile площа корисних сільськогосподарських угідь
S.B. saisie-brandon накладання арешту на врожай, який ще не зібраний
S.B. salaire de base основна заробітна плата (без відсоткової надбавки)
S.B. séparation de biens роздільне володіння кожного подружжя своїм майном
S/B son billet вексель на пред'явника
S. Bag. sans bagages без багажу
S.b.f. sauf bonne fin із звичайними обмовками
S.B.S. Société de banque suisse Товариство швейцарського банку
S.C. saisie conservatoire накладання арешту на майно з метою перешкодити дебітору розпорядитися тим на шкоду кредитору
S.C. sans changements без змін
S.C. seconde classe другий клас, друга категорія
S.C. secret confidentiel конфіденційно
S.C. secrétaire-comptable секретар-діловод
SC (angl.) Securify Council Рада Безпеки (при ООН)
S.C. sens commun здоровий глузд
S.C. service commercial управління (відділ) торгівлі
S.C. services communs комунальне обслуговування
S.C. service compris включаючи послуги
S.C. service culturel управління (відділ) у справах культури
S.C. slogan commercial комерційна реклама
S.C. société civile некомерційне товариство
S.C. société en commandite командитне товариство
S.C. société commerciale комерційне товариство, торгова фірма
S.C. société coopérative кооперативне товариство
S.C.; s.c. son compte рахунок на пред'явника
S.C. sous caution за дорученням, під заклад
S.C. sous-commission підкомісія
S.C. sous contrôle під контролем
S.C. statistique commerciale комерційна статистика
S.C.; s.c. suivant le cours згідно з (валютним) курсом
S.C. super-confortable підвищеної комфортабельності
S.C. surpeuplement critique критична перенаселеність
S.C. syndicat corporatif галузеве (корпоративне) об'єднання

S.C.A.F. Société centrale des agriculteurs de France Центральне об'єднання землеробів Франції
S.C.B. séparation de corps et de biens роздільне володіння майном та роздільне проживання подружжя
S.C.C. Service central du cadastre Центральне управління з питань кадастру
S.C.C. Société centrale des coopératives Центральне кооперативне товариство
S.C.C.; SCC sur compte courant за безготівковим розрахунком
S.C.C.D. service du contrôle des contributions directes служба контролю прямих податків
Sce.; Sce; S^{ce} service служба
S^{ce} source джерело
S.C.E. Sous-comptoir des entrepreneurs «Су-контуар дез антрепренер» (банк)
S.C.E.O. Syndicats de cadres, d'employés et d'ouvriers Профспілки адміністративно-управлінського персоналу, службовців та робітників
S.C.F. section de chemin de fer дільниця залізниці
S.C.F. service de chemin de fer залізнична служба
Sci.; sci. science наука
S.C.I. Service central d'identification Центральне ідентифікаційне управління
S.C.I.; SCI; S.C.V.I. Service civil (volontaire) international Міжнародне добровільне товариство (організація)
S.C.I.C. Société centrale immobilière de la caisse des dépôts Центральне товариство нерухомого майна депозитної каси
S^{ce} scierie лісопильний завод
S.C.J. service civique de la jeunesse служба захисту прав молоді
S.C.M. Société de constructions mécaniques Машинобудівельна компанія
S.C.M.I. Société continentale de matériel industriel Європейська компанія промислового обладнання
S.Coop. Société coopérative Кооперативне товариство
S.C.O.P. Société coopérative ouvrière de production Кооперативне товариство робітників виробничої сфери
S.C.S.D.I. Service central de statistique et de documentation industrielles Центральне управління промислової статистики та документації
S.C.V.M. Service central des ventes du mobilier de l'Etat Центральне управління з питань розпродажу рухомого державного майна
S.D. salaire départemental заробітна плата за департаментською шкалою
S.D.; s.d. sans date без вказівки дати
S.D.; SD sauf dimanche крім неділі
S.D. secrétaire de direction секретар управління
S.D. Service des domaines Управління державним майном

S.D. service des douanes митна служба
S.D. (angl.) short delivery нестача вантажу; доставка неповної кількості вантажу
S.D. sous-directeur заступник директора
S.D. sous-direction відділ управління
S.D. station directrice головна станція
S.D. statistique douanière митна статистика
S/d; s/d sur demande на вимогу; згідно з викликом
S.D.C. sous-direction du contentieux et des pensions пенсійно-юридичний відділ
S.D.C.S.S. Service départemental de coordination des services sociaux Департаментський координаційний відділ соціального обслуговування
S.D.F. sans domicile fixe без постійного місця проживання
S.D.F.; SDF; sdf sauf dimanches et fêtes крім недільних та святкових днів
S.D.F. sous-direction des services financiers фінансовий відділ
S.D.I. Société de documentation industrielle Товариство промислової документації
S.D.I.A. Syndicat de défense des intérêts agricoles Об'єднання з питань захисту інтересів сільських підприємців
S.D.I.T. service de documentation et d'information techniques Служба технічної документації та інформації
S.D.L. service départemental du logement Департаментське житлове управління
S.D.N.; SDN Société des Nations Ліра Націй (іст.)
S.d.n.l.; s.d.n.l. sans date, ni lieu без вказівки дати та місця
S.D.P. sous-direction des pensions пенсійний відділ
S.D.R. Société de développement régional Товариство регіонального розвитку
S.D.S. stage dactylo-secrétaire курси для підготовки секретарок-друкарок
S.E. saisie-exécution накладання арешту на рухоме майно для його продажу з торгів
S.E. sauf erreur виключаючи помилки
S.E. sceau de l'Etat державна печатка
S.E. Secrétaire d'Etat Державний секретар
S.E. sécurité extérieure зовнішня безпека
S.E. service économique економічне управління
S.E. service extérieur служба зовнішніх відносин
S.E. session extraordinaire надзвичайна сесія
S.E. société d'encouragement товариство сприяння
S.E.; S.Em. Son Eminence Його Преосвященство
S.E.; S.Exc. Son Excellence Його Ясновельможність
S.E. suppression d'emploi скорочення (ліквідація) посади

S.E.C.O. Société d'études, de coordination et d'orientation Товариство досліджень, координації та орієнтації
SECOBRAN Société d'encouragement de la culture des orges, des brasseries et des houblons en France Товариство сприяння розповсюдженню у Франції культури ячменю, хмелю та розвитку пивоваріння
S.E.C.P.I.A. Société d'études chimiques pour l'industrie et l'agriculture Товариство з питань застосування хімії у промисловості та сільському господарстві
Sec.; Secr. secrétaire секретар, секретарка
Sec.; Secr. secrétariat секретаріат
S.E.D. Services d'études des débouchés Управління з питань вивчення ринків збуту
S.E.D. service des études et de la documentation відділ дослідження та документації
S.E.D.E.S. Société d'études pour le développement économique et social Товариство досліджень соціально-економічного розвитку
S.E.D.I. section des entreprises de déménagements internationaux Відділ об'єднання міжнародних перевезень меблів
S.E.D.I. Société européenne de développement industriel Європейське товариство промислового розвитку
Sedichar. service de distribution de charbon служба постачання вугіллям
S.E.E. service d'expansion économique відділ розвитку економічних зв'язків
S.E.E.F. service des études économiques et financières відділ фінансово-економічних досліджень
SEFEL Secrétariat européen des fabricants d'emballages métalliques légers Європейський секретаріат підприємств-виробників легкої металічної тари
S.E.I. Service européen d'information Європейська служба інформації
S.E.I.; SEI Système électrique international Міжнародна електрична система
S.E.I.B. Société d'études d'invention et de brevets Товариство патентів та винаходів
S.E.I.E. Société d'études et d'informations économiques Товариство економічних досліджень та інформації
S.E.I.N. Société d'encouragement pour l'industrie nationale Товариство сприяння розвитку національної промисловості
S.E.I.T.A. Service d'exploitation industrielle des tabacs et des allumettes Управління тютюново-сірниковою промисловістю
SEL Système électrique international Міжнародна електрична система
SELF Société d'étude de langue française Товариство вивчення французької мови
Sem. en semaine у будні, в робочі дні
S.E.M.P.E. Société d'économie mixte pour l'équipement Змішане товариство економічного обладнання

sén. sénateur сенатор
S.E.&O. sauf erreur ou omission помітка на виписці з поточного рахунку зобов'язує власника ретельно перевірити цей документ. Банку належить право виправити будь-яку помилку в рахунку, навіть якщо її виявлено пізніше
Sér. série серія; ряд
S.E.R. service d'études et (de) recherches науково-дослідний відділ
S.E.R.N.A.M. Service national des messageries Національна служба перевезення вантажів
S.E.R.P.I. Société d'études et de recherches de production industrielle товариство наукових досліджень у промисловому виробництві
S.E.R.T. service d'études pour la rémunération du travail відділ праці та заробітної плати
S. et S. sain et sauf цілий і непошкоджений
S. et V.C. service et vin compris враховуючи вартість обслуговування та алкогольних напоїв
S.F. saisie foraine арешт на майно боржника для забезпечення ямаркового боргу
S.F. salaire forfaitaire попередньо встановлена заробітна плата
S.F. sans feuille d'avis без письмового повідомлення
S.f.; s.f. sans formalités без формальностей
S.F.; s.f. sans frais безкоштовно
S.F. service financier фінансова служба
S.F. société fermière Товариство фермерів
S.F. soutien de famille годувальник сім'ї
S.F. sursalaire familial надбавка (до заробітної платні) на сім'ю
S.F. syndic de faillite синдик, уповноважений під час вирішення справи про банкрутство
S.F. Syndicat de fonctionnaires Профспілки державних службовців
S.F.A.C. «Société de forges et ateliers du Creusot» «Сосьєте де форже ательє дю Крьозо»
Sf.av.c.; Sf av.c. sauf avis contraire якщо не буде іншого рішення
S.F.I. Service français d'information Французька служба інформації
SFI; S.F.I. Société financière internationale Міжнародна фінансова корпорація
S.F.I.P. Société française d'investissements pétroliers Французьке товариство інвестування нафтової промисловості
sfm sauf mieux за браком кращого
S.F.N.Aé. Société française de navigation aérienne Французьке товариство повітряних сполучень
S.F.S. supplément familial de solde надбавка (до грошового утримання) на сім'ю
S.F.T.P. Société française de transports pétroliers Французька компанія з перевезення нафти
S.G. Sa grâce Його (її) милість

S.G.; S.Gr. Sa grandeur Його (її) Величність
S.G. saisie-gagerie накладання арешту на майно до суду
S.G. sans garantie без гарантії
S.G. sel gemme кам'яна сіль
S.G. service général головне управління
S.G. soins gratuits безкоштовна медична допомога
S.G. subvention du gouvernement Державна субсидія
S.G. sûreté générale державна безпека
S.G. syndicat général загальні профспілки
S.G.A. Service général des approvisionnements Головне управління постачання
S.G.A.M. Service de groupement des achats de matériels Управління закупівельних об'єднань
S.G.C. Service général de contrôle des semences et des plantes agricoles et horticoles Головне управління контролю за посівами та насадженнями
S.G.C.C. Société générale des coopératives de consommation Загальне об'єднання споживчих кооперативів
S.G.C.T.M.A. Syndicat général des constructeurs de tracteurs et de machines agricoles Загальне об'єднання сільськогосподарського машинобудування
S.G.D.F. Société du gaz de France Товариство «Газ де Франс»
S.G.D.G.; SGDg; s.g.d.g. sans garantie du gouvernement без державної гарантії
S.G.E. Société générale d'entreprises Головне об'єднання промислових підприємств
S.G.F. Statistique générale de la France Головне статистичне управління Франції
S.G.G. Secrétariat général du gouvernement Генеральний урядовий секретаріат
Sgn. Saigon Сайгон
S.G.N.R. sans garantie ni responsabilité без гарантії та відповідальності
S.G.T.M. Société générale des transports maritimes Генеральна компанія морських перевезень
S.G.V.C. service de la garde des voies de communications служба охорони шляхів сполучення
S.H. salaire hebdomadaire щотижнева заробітна плата
S.H. salaire horaire погодинна заробітна плата
S.H. service de l'heure служба (перевірки) часу
Sh.; sh shilling шилінг
S.H. surtaxe habitable додатковий податок на житлову площу
S.I. saisie immobilière накладання арешту на нерухоме майно
S.I.; s.i. sauf imprévu виключаючи непередбачені обставини
S.I. scrutin individuel поіменно голосування

S.I. Secours internationaux Міжнародна організація допомоги
S.I. sécurité intérieure внутрішня безпека
S.I. service inclus включаючи вартість обслуговування
S.I. service industriel промисловий відділ
S.I. service d'information служба інформації
S.I. service d'infrastructure служба інфраструктури
S.I. service intérieur внутрішня служба
S.I. Service des inventions Управління у справах винахідництва
S.I. société industrielle промислова компанія
S.I. somme indue сума, яка не належить до нарахування
S.I. souscription irréductible підписка, яка не підлягає скороченню
S.I. stationnement interdit стоянка автомашин заборонена
S.I. statistique industrielle промислова статистика
S.I.A. Salon international de l'agriculture Міжнародний сільськогосподарський салон
S.I.B.E.V. Société interprofessionnelle du bétail et des viandes Міжпрофесійне об'єднання працівників тваринництва та м'ясної промисловості
S.I.C. Service industriel et commercial Торговельно-промислове об'єднання
S.I.C. service de l'information commerciale служба комерційної інформації
S.I.C.A. Société d'intérêt collectif agricole Сільськогосподарське кооперативне товариство
SICA Société internationale de coopératives agricoles Міжнародне товариство сільськогосподарських кооперативів
S.I.C.A.V. société d'investissement à capital variable Інвестиційне товариство зі змінним капіталом
S.I.C.C.NA. Société industrielle commerciale de construction navale Торговельно-промислове суднобудівельне об'єднання
S.I.C.E. Service international du commerce extérieur Міжнародна служба інформації з питань зовнішньої торгівлі
S.I.C.F. Société des ingénieurs civils de France Французьке товариство цивільних інженерів
S.I.C.O.B. Salon des industries du commerce et de l'organisation du bureau Салон комерційного та конторського обладнання
S.I.C.O.M.I. Société immobilière pour le commerce et l'industrie Товариство комерційного та промислового нерухомого майна
SICOVAM; S.I.C.O.V.A.M. Société interprofessionnelle pour la compensation des valeurs mobilières Міжпрофесійне об'єднання з питань компенсації цінних паперів
S.I.D. service d'information et de documentation служба інформації та документації
Sid. sidérurgie чорна металургія
sid. sidérurgique металургійний

SIDRO Société internationale d'énergie hydro-électrique Міжнародне гідроенергетичне об'єднання
S.I.F. Syndicat indépendant de fonctionnaires Незалежні профспілки державних службовців
S.I.P. Société indigène de prévoyance Товариство страхування місцевого населення
S.I.P.E. Service de l'information et de la propagande économique Управління економічної пропаганди та інформації
S.I.P.T. Société internationale des programmes pour télédiffusion Міжнародне товариство телевізійних програм
S.I.R. Syndicat indépendant Renault Незалежні профспілки заводів Рено
S.I.R.E.N. Système informatique pour répertoire des entreprises Довідкова інформаційна система підприємств
S.I.R.E.T. Système informatique pour répertoire des établissements Довідкова інформаційна система установ
S.I.S.S.; SISS Société internationale de la science du sol Міжнародне товариство ґрунтознавства
S.I.T. service de l'inspection du travail інспекторська служба праці
Sitn situation ситуація
S.J. solde journalière добове грошове утримання
S.L. sans logis особа без постійного місця проживання
S.L. scrutin de liste голосування згідно зі списками
S.L. syndicat libre вільні профспілки
s.l.n.d. sans lieu, ni date без зазначення місця та дати видання
S.M. saisie mobilière накладання арешту на рухоме майно
S.M. salaire mensuel щомісячна заробітна плата
S.M. salaire maximum максимальна заробітна плата
S.M. Sa Majesté його (її) Величність
S.M. scrutin majoritaire голосування згідно з мажоритарною системою
S.M. de seconde main з других рук
S.M. secours mutuel взаємна допомога
S.M. service du matériel служба матеріально-технічного постачання
S.M. société mutualiste товариство взаємодопомоги
S.M. solde mensuelle щомісячне грошове утримання
S.M. sous mandat підмандатний
S.M. sous-peuplement modéré помірно низька заселеність
S.M. station-magasin залізничний склад
S.M. système métrique метрична система
S.M.A. Secours mutuels agricoles Сільськогосподарське товариство взаємодопомоги
S.M.A.G. salaire minimum agricole garanti мінімальна гарантована заробітна плата в сільському господарстві
S.M.D.R. société mutuelle de développement rural Товариство сільськогосподарської взаємодопомоги під час обробки землі
S.M.E. Système monétaire européen Європейська монетарна система

S.M.G. soins médicaux gratuits безкоштовна медична допомога
S.M.H. salaire minimum horaire мінімальна погодинна зарплата
S.M.I. Système monétaire international Міжнародна монетарна система
S.M.I.C. salaire minimum interprofessionnel de croissance Міжпрофесійна мінімальна зарплата, яка має тенденцію до підвищення
S.M.I.G. salaire minimum interprofessionnel garanti міжпрофесійна гарантована мінімальна заробітна плата
S.M.N.I.G. salaire minimum national interprofessionnel garanti національна міжпрофесійна гарантована мінімальна заробітна плата
S.M.T.E. service des matériels techniques en exploitation експлуатаційна служба матеріально-технічного обладнання
Sn.; **s.n.** sans nom без зазначення імені (назви)
S.N. sécurité nationale національна безпека
S.N. service normal нормальне функціонування
S.N. service de normalisation служба технічних норм та стандартів
S.N. souscription nationale передплата на державний займ
S.N. Sûreté nationale Управління національної безпеки
SNC; **S.N.C.;** **s.n.c.** service non compris вартість обслуговування не включено
S.N.C. société en nom collectif товариство під колективною назвою
S.N.C. source non contrôlée дані із неперевіраних джерел
S.N.C.F.; **SNCF** Société nationale des chemins de fer français Національне товариство залізничних шляхів сполучення Франції
S.N.C.I. Société nationale de crédit à l'industrie Національне товариство промислового кредиту
S.N.E.A. Société nationale d'Elf-Aquitaine Національне ельф-аквітанське товариство
S.N.E.D. Service national des enquêtes douanières Національне управління з питань митного контролю
S.N.F.M. Section nationale des fermiers et métayers Національна секція фермерів та орендарів
sng; **s.n.g.;** **S.n.g.** sans notre garantie без нашої гарантії
S.N.H.F.; **SNHF** Société nationale d'horticulture de France Французьке національне садівниче товариство
S.N.I.P. Société nationale d'investissements de pétrole Національне інвестиційне товариство нафтової промисловості
S.N.P. sans nom patronymique той, хто не має імені по батькові
S.N.R. Société nationale Renault Національне об'єднання заводів Рено
S.N.S. Service national des statistiques Національне статистичне управління
S.O. sans objet без змін
S.O. sauf omission виключаючи пропуски
SOBEM Société de brevets et d'études de moteurs Патентне дослідницьке товариство виробників двигунів

SOBI Société de banque et d'investissements Інвестиційно-банківське об'єднання
Soc. an.; **soc. An.;** **Soc. Anon.** société anonyme акціонерне товариство
Soc. Sav.; **Soc. Sci.;** **S.S.** société savante (scientifique) наукове товариство
SODIC Société de développement industriel et commercial Товариство сприяння торговельно-промислового розвитку
SOLLAC Société lorraine de laminage continu Лотарингське товариство сталепрокатної промисловості
SOPEXA Société pour la promotion de l'expansion agricole Товариство сприяння розвитку сільського господарства
S.O.T. service des objets trouvés бюро знахідок
SOU souscription підписка (фін.)
S.P. salaire-pourboire заробітна плата з чайових
s.p. sans prix без ціни
S.P. sans profession особа, яка не має професії
S.P. sans protêt неопротестований вексель
S.P. santé publique відділ охорони здоров'я
S.P. séance publique публічне засідання
S.P. secours public державна допомога
S.P. secret professionnel професійна таємниця
S.P. secrétaire particulier приватний секретар
S.P. sécurité publique державна безпека
S.P. semaine prochaine наступного тижня
S.P. service payeur фінансова служба
S.P. service de pensions служба пенсійного забезпечення
S.P. service permanent служба, яка діє постійно, цілодобово
S.P. service de placement служба працевлаштування
S.P. service de presse служба друку
S.P. service des prix відділ ціноутворення
S.P. services publics комунально-побутові служби
S.P. slogan publicitaire рекламна афіша
S.P. solde de présence грошове утримання
S.P. souscription publique суспільна передплата
S.P.; **S.-pr.;** **S.-pref.** sous-préfecture супрефектура
S.P. sous-produit побічний продукт
S.p.; **sp.** spécial спеціальний
s/p sur préavis згідно з попереднім повідомленням
S.P. surtaxe progressive прогресивний податок
S.P. suspension de paiement припинення виплати грошей
S.P. syndicat patronal профспілкове об'єднання підприємців
S.P. syndicat professionnel професійна спілка
S.P. système protecteur протекціоністська система митних зборів
S.P.A. Service des produits agricoles Управління експорту сільськогосподарських продуктів

S.P.A. Société protectrice des animaux Товариство захисту тварин
S/Pap. sans papiers без документів
S.P.C. service des permis de conduire відділ видавання прав водіям
S.P.C. Service de la politique commerciale Управління торговельної політики
S.P.C. service de poste et colis поштова служба
Spéc. spécialiste спеціаліст
S.P.E.S. Secours populaire par l'entraide et solidarité Товариство солідарності та взаємодопомоги
S.P.F. Secours populaire français Французьке народне товариство взаємодопомоги
S.P.I.; SPI Comité de liaison des secrétariats professionnels internationaux Координаційний комітет міжнародних професійних секретаріатів
S.P.I. service presse-information служба прес-інформації
S.P.I.D. Société parisienne d'information et de diffusion Паризьке товариство інформації та її поширення
S.P.I.E. Système de paiement intereuropéen Міжєвропейська платіжна система
sple simple простий
S.P.P. service de presse et publicité відділ друку та реклами
S.P.R. service de protection contre les radiations відділ захисту від радіації (Комісаріат з питань атомної енергетики)
S.P.R.L. société de personnes à responsabilité limitée акціонерне товариство з обмеженою відповідальністю
S.Q. service quotidien служба, яка діє щоденно
S.Q. de source qualifiée із достовірних джерел
S.R. saisie-revendication накладання арешту на майно згідно з позовом
S.R.; SR sans retard негайно, без запізнення
S.R. service routier шляхова служба
S. Rav. service de ravitaillement служба постачання
S. Ravt. section de ravitaillement відділ постачання
S.R.C.T.; SRCT service des recherches et du contrôle technique служба досліджень та технічного контролю
S.R.E. section de recherches et d'expérimentation експериментально-дослідницький відділ
S.R.F. secours routier français шляхова аварійна служба Франції
S.R.F. service de repression des fraudes служба боротьби з контрабандою
S.R.F.D. service de repression des fraudes douanières служба боротьби з контрабандою на митниці
S.R.I. service des relations internationales відділ міжнародних відносин
S.R.I. signalisation routière internationale міжнародні шляхові знаки
S.R.I. société à responsabilité limitée акціонерне товариство з обмеженою відповідальністю

S.R.R. service régional des redevances регіональна служба боргових зобов'язань
S.R.V. sur rendez-vous під час зустрічі
S.s.; s.s. sans suite без продовження; продовження не буде
S.S. sans surtaxe без додаткового податку
S.S. Sa Sainteté Його Святість
S.S. scrutin secret таємне голосування
S.S. secteur social сектор соціального забезпечення
S.S. section scientifique науковий відділ
S.S. sécurité sociale соціальне забезпечення
S.S. services secrets розвідка
S.S. service de sécurité служба техніки безпеки
S.S. service social соціальне обслуговування
S.S. service des substances служба продовольчого постачання
S.S. station-service станція технічного обслуговування
S.S. statut d'une société статут товариства
S.S. supplément de solde надбавка до грошового утримання
S.S.I.; SSI Service social international Міжнародне товариство соціальної допомоги
S.S.I.F. Syndicat des sociétés immobilières françaises Об'єднання французьких товариств нерухомого майна
S.S.M. Société de secours mutuel Товариство взаємодопомоги
SSp. solde spéciale спеціальне грошове утримання
S.S.P. sous-seing privé; acte sous-seing privé приватна незасвідчена угода
S.S.R. service social rural сільське соціальне обслуговування
S.S.S. service de sondages et statistiques служба опитування населення та статистики
S.T.; S.Tr. sans travail безробітний
S.T. section technique технічний відділ
S.T. service technique технічна служба
S.T. service télégraphique телеграфна служба
S.T. service téléphonique телефонна служба
S.T. service temporaire тимчасова служба
S.T. somme totale повна сума, загальна сума; підсумок
S.T. spécification technique технічні умови
St.; Stbg.; Stg Strasbourg Страсбург
S.T. surveillance du territoire охорона території
STANAG (angl.) Standardization Agreement Угода з питань стандартизації
S.T.C. solde de tout compte оплата будь-якого рахунку
STE; Sté; Sté.; S^{te} société товариство
S^{te} A^{me} société anonyme акціонерне товариство
STEGE stage d'étude de la gestion des entreprises курси підготовки управлінського персоналу

St^{on} station станція
S.T.P.; STP service du Trésor public фінансова служба державної скарбниці
S.T.P. s'il te plaît будь ласка
Stt. statut статут
S.U. salaire unique єдиний заробіток у сім'ї
S.U. scrutin uninominal поіменне голосування
S.U. secours d'urgence швидка допомога
S.U. suffrage universel загальне виборче право
S.U.; S.U.M. système d'unités de mesure єдина система мір
S.U.A. Syndicat unifié des administratifs Об'єднані профспілки адміністративних працівників
Sub. subordonné підлеглий
Succ. successeur спадкоємець
Suc^{ie}; Suc-ie sucrerie цукровий завод
Suppl. suppléant заступник
Sûr. Na. Sûreté Nationale Управління Національної Безпеки
SUT Syndicat unifié des techniciens Об'єднані профспілки технічних спеціалістів
S.V.; s.v. sans valeur без (об'явленої) ціни
S.V. secours viager довічна грошова допомога
S.V. secours aux vieillards допомога пристарілим
svc. service служба
S.V.P.; s.v.p. s'il vous plaît будьте ласкаві
SYR Syrie Сирія

T

T.; T; Tac.; Tact. tactique тактичний
T; T. tare тара
T tarif тариф
T taxe такса, податок, збір
T., T; Tel téléphone телефон
t température температура
T.; T; t temps час; погода
T terme термін
T; Ter. territorial територіальний
T.; T tonne тонна
T.; T tracteur трактор
T. train поїзд
T traite перевідний вексель, тратта
T. transport транспорт
T travail робота
T; Td.; Td tribord правий борт
T.A. taxes additionnelles додатковий податок
T.A.; T. d'app. taxe d'apprentissage податок на учнівство

T.A. témoin auriculaire свідок
T.A. température absolue абсолютна температура
T.A. terre arable орні землі
T.A. tiers arbitre суперарбітр, третейський суддя
T.A. tonne d'affrètement фрахтова тонна
T.A. total de l'actif сума активу
T.A. transports aériens повітряні перевезення
T.A. transports automobiles автотransпортні перевезення
T.A. travailleur agricole сільськогосподарський працівник
T.A.C. taux des allocations de chômage грошові виплати з безробіття
T.A.M. transports automobiles municipaux муніципальні автотransпортні перевезення
T.A.N. Traité de l'Atlantique Nord Північноатлантичний союз
Tan^{ie}; Tann. tannerie шкіряний завод
T.A.P. transports aériens privés приватні повітряні перевезення
T.C. (angl.) take care обережно
T.C. taux du change обмінний курс
T.C. taux de charge коефіцієнт навантаження
T.C. taux de cotisation розмір внеску
T.C. taxe de compensation компенсаційний податок
T.C. taxe comprise включаючи податок
T.C. traité de commerce торговельна угода
T.C. transports commerciaux торговельні перевезення
T.C. travail collectif колективна праця
T.C.; Trib. Com. tribunal de commerce комерційний суд
T.C.A. taxe sur le chiffre d'affaires податок з обороту
T. Cr. tarif criminel незаконний тариф
T.C.V. tarif commun international pour le transport des voyageurs et des bagages єдиний міжнародний тариф на перевезення пасажирів та вантажу
T.D. tarif douanier митний тариф
T.D. travail à domicile робота на дому
T.D. travail du dimanche праця у вихідні дні
T.D.E. taxe de déversement à l'égout податок на каналізацію
T.D.R.; TDR tous les droits réservés всі права зберігаються
T.E. taux d'escompte облікова ставка
T.E. terme échu термін, що минув
T.E. train express поїзд-експрес
T.E. tutelle de l'Etat державна опіка
Tec. technique технічний
Tél. téléphone телефон
T^{cl} tunnel тунель
telco; telco télécommunications електрозв'язок
T.E.O.M. taxe d'enlèvement des ordures ménagères податок на збирання сміття

T. excep. à titre exceptionnel як виняток
T.F. tarif fédéral федеральний тариф
T.F. tarif ferroviaire залізничний тариф
T.F. taxation des frais обкладання податком витрат
T.F. taxe fiscale податок
T.F. taxe des frais збір на покриття витрат
T.F. territoire français французька територія
T.F. timbre fixe постійне гербове мито
T.F.S. timbres fixes spéciaux спеціальне постійне гербове мито
T.G.; T. gen. tarif général загальний тариф
Tg.; Tgr. Tlg télégramme телеграма
Tg télégraphe телеграф
Tg. Off.; T.O.; TO télégramme officiel офіційна телеграма
T.G.V. train grande vitesse поїзд-експрес
T.H. taxe d'habitation житловий податок
t/h; t/H tonne par heure тонна за годину, т/год.
t/H. P. tonnes par homme et par poste тонн на людину за зміну
T.I. taux d'impôts розмір податків
T.I. taux d'intérêt відсоток
T.I. taux d'invalidité група інвалідності
T.I. taxe d'importation мито на імпорт
T.I. téléphone interurbain міжміський телефон
T.I. trafic international міжнародні перевезення
T.I. travail insalubre шкідливе виробництво
T.I. travailleur intellectuel працівник розумової праці
T.I.C. tarif international à coupons міжнародний купонний тариф
T.I.R.; TIR transports internationaux routiers міжнародні автотранс-
 портні перевезення
TIT; tit. titres цінні папери
T.J. tarif journalier поденний тариф
T/j; t/j; t/jour tonne par jour тонна за добу, т/доб.
tjs toujours завжди
T.K.B. tonne-kilomètre brute тонна-кілометр брутто
tbkc tonne-kilomètre brute complète тонна-кілометр брутто з локомо-
 тивом
tko tonnes-kilomètres offertes обсяг перевезень у тонно-кілометрах,
 який забезпечується рухомим ешеліном (поїздом)
tkt tonne-kilomètre taxée тарифний тонно-кілометр
TKU tonne-kilomètre utile тарифний тонно-кілометр
T.L.; T. loc. taxe locale місцевий податок
T.L. taxe de luxe податок на предмети розкоші
TL télégramme-lettre лист-телеграма
T.L. temps local декретний час
T.L.A. taxe locale additionnelle додатковий, місцевий податок
T.L.C. taxe locale comprise включаючи місцевий податок

T. les H toutes les heures в будь-який час доби, цілодобово
T. les J. tous les jours в будь-який час тижня, щоденно
T.L.M. télégramme-lettre-mandat поштово-телеграфний переказ
T.L.N.C. taxe locale non comprise не включаючи місцевий податок
Tlse; Tol. Toulouse Тулуза
T.M. table des matières зміст (підручника, книги)
T.M. taxe de mainmorte податок на майно юридичних осіб, яке не
 підлягає відчуженню
T.M.; TMx télégramme multiple телеграма, яка призначається кільком
 адресатам
T.M. train de marchandises товарний поїзд (товарняк)
T.M. transport de marchandises вантажні перевезення
T.M. travail manuel фізична праця
T. max. tarif maximum максимальний тариф
T.M.G., TMG temps moyen de Greenwich середній час за Грінвічем
T. min. tarif minimum мінімальний тариф
T. moy temps moyen середній час
T.N.; tn tarif normal нормальний тариф
T.N. titres nominatifs іменні цінні папери
T.N. tonnage net нетто тоннаж
tn tonnes nettes тонн нетто
T.N. travailleur de nuit робітник нічної зміни
T.O. télégramme ouvert відкрита телеграма
T.O. tonnage officiel офіційний тоннаж
T.O. tous objets всі поштові відправлення
T.O. train omnibus пасажирський поїзд, який їде, зупиняючись на
 кожній станції
T.O. train ordinaire залізничний звичайний поїзд
T/O (angl.) transfer order наказ про видачу вантажу, грошей
T.O.M. territoire d'outre-mer заморська територія
Tot. total весь, цілий, повний, висновок; остаточна сума
T.P. tarif préférentiel тариф, якому надається перевага
T.P. taux des prêts позичковий відсоток
T.P. taxe postale поштовий тариф
T.P. taxe des prestations комунальний податок на утримання шляхів
T.P. taxe à la production податок на продукцію
T.P. taxe proportionnelle пропорційний податок
T.P. temps prohibé заборонений час
T.P. tierce personne третя особа
T.P. tiers payant третя особа, яка покриває збитки
T.P. timbre-poste поштова марка
T.P.; T. prop. timbre proportionnel пропорційний головний збір (мити)
T.P. titres au porteur цінні папери на пред'явника
T.P. titre de propriété документ, який підтверджує право на майно
T.P. à titre provisoire тимчасово

T.P. total du passif сума пасиву
t.p. tout payé повністю сплачено
T.P. traité de paix мирна угода
T.P. transport public суспільний транспорт
T.P.; Trav. pub.; Trav. publ. travaux publics суспільні роботи
T.P. travail par (aux) pièces підрядна робота
T.P. Trésor public державні фінанси
T.P. tribunal des pensions суд з питань пенсійних конфліктів
T.P. triplace трьохмісний
T.P. trop perçu те, що перевищує фінансові надходження
T.P.A. taxe postale d'affranchissement поштовий тариф
T.P.G. trésorier payeur général головний скарбник
T.P.M. taxe de la (à la) première mutation податок, який береться з першим переходом права власності
T.P.R. timbre pour réponse поштова марка для оплати відповіді
T.P.R. transport public routier комунальний автотранспорт
T.P.S. taxe sur les prestations de services податок на надання послуг
T.Q. timbre de quittance мито згідно з квитанцією
T.R. tarif réduit знижений тариф
T.R. taux du report розмір винагороди за репортування
T.R. taxe radiophonique радіотелефонний тариф
T.R. titre de rente державна рента
Tr.; Trib. tribunal трибунал, суд
Trad.; trad. traducteur перекладач
Traitm. traitement заробітна плата
T.R.M. titulaire d'une retraite mutualiste особа, яка отримує пенсію від товариства взаємодопомоги
Trn train поїзд
Trvx travaux роботи
T/S (angl.) tank ship танкер, наливне судно
T.S. taxe de séjour мито за проживання
T.S. taxe de stationnement тариф (плата) за стоянку транспорту
T.S. taxe supplémentaire надбавка до ціни, додатковий збір
T.S.; t.s. très secret надзвичайно секретно
T.S.C. taxe et service compris включаючи податки та обслуговування
T.S.N.C. taxe et service non compris не включаючи податків та обслуговування
T. sp.; T. Spec. tarif spécial спеціальний тариф
T.S.P. tribunal de simple police поліцейський суд
TSVP; T.S.V.P.; t.s.v.p. tournez, s'il vous plaît дивіться, будь ласка, на звороті
T.T. taux d'une taxe розмір податку (збору)
T.T. taxe perçue pour le Trésor мито на користь скарбниці
T.T. taxe de télévision телевізійний тариф
T.T. transfert télégraphique телеграфний переказ

T.T. transfert de titres передання акцій, цінних паперів
T.T.C. toutes taxes comprises включаючи всі збори
T.T.E. taxe de transmission à l'exploitation податок на передання майна в експлуатацію
T^e; Tte traite перевідний вексель, тратта
T.U. taxe unitaire єдиний тариф
Tu. Tunisie Туніс
T.U.G.P. taxe unique globale à la production загальний єдиний податок на продукцію
TUVA taxe unique sur les véhicules automobiles єдиний податок на транспортні засоби
T.V. taxe de visa мито на видавання візи
T.V. télévision телевізор, телебачення
T.V.A. taxe à la valeur ajoutée податок на додану вартість

U

U. union союз, об'єднання
U.A. unité administrative адміністративний підрозділ
U.A.P. Union des assurances de Paris Об'єднання страхових паризьких компаній
UCIN; U.C.I.N.A. Union pour le commerce et l'industrie nationale Союз сприяння розвитку торгівлі і національної промисловості
U.D.F.I. Union des foires internationales Об'єднання міжнародних ярмарків
U.E. Union européenne Європейський союз
U.E.B.L. Union économique Belgique-Luxembourg Бельгійсько-Люксембурзький економічний союз
U.E.I.F. Union européenne industrielle et financière Європейське промислово-фінансове об'єднання
U.E.O. Union de l'Europe Occidentale Об'єднання західноєвропейських країн
UFB Union française de banques Союз французьких банків
U.F.C. Union fédérale de la consommation Федеральний споживчий союз
U.F.C.E.; UFCE Union française pour le commerce extérieur Французьке об'єднання зовнішньої торгівлі
U.G.F.F.; UGFF Union générale de fonctionnaires Загальний союз державних службовців
U.G.I.C. Union générale des ingénieurs et cadres Загальний союз інженерів та адміністративно-управлінського персоналу
UIAT Union internationale des syndicats des industries de l'alimentation et du tabac Міжнародне об'єднання профспілок харчової та тютюнової промисловості
UIDA Union internationale des organisations de détaillants de la branche alimentaire Міжнародний союз організацій роздрібної торгівлі продовольчими товарами

U.I.E.S.; UIES Union internationale d'études sociales Міжнародний союз соціальних досліджень
UIFI Union internationale des fabricants d'imperméables Міжнародний союз підприємств-виробників одягу, який не пропускає вологу
UIFL Union internationale des fédérations de détaillants en produits laitiers Міжнародний союз роздрібної торгівлі молочними продуктами
UIP; U.P. Union internationale des publicitaires Міжнародний союз реклами
UIP; U.I.P. Union interparlementaire Міжпарламентський союз
U.I.T. Union internationale des traducteurs Міжнародний союз письменних перекладачів
Ukr. Ukraine Україна
Ukr. ukrainien український
U.L. Union latine Латинський союз
U.M. unité de mesure одиниця міри
U.M. unité monétaire грошова одиниця
U.N.C.A.C. Union nationale des coopératives agricoles de céréales Національне об'єднання зернових кооперативів
U.N.C.A.M. Union nationale des cadres et agents de maîtrise Національний союз адміністративно-управлінського персоналу і виконробів
UNECOLAIT Union européenne du commerce laitier Європейський союз з питань торгівлі молочними продуктами
U.N.E.D.I.C. Union nationale pour l'emploi dans l'industrie et le commerce Національний союз з питань зайнятості у промисловості та торгівлі
U.N.E.P. Union nationale des éleveurs de porcs Національний союз свинарів
U.N.E.S.C.O. (angl.) United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization = Organisation des Nations Unies pour l'Education, la Science et la Culture Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки та культури, ЮНЕСКО
U.N.I.; UNI Union nationale des intellectuels Національний союз інтелігенції
U.N.I.R.S. Union nationale des institutions de retraite des salariés Національний союз установ пенсійного забезпечення
Univ. universel загальний, всесвітній
Univ.; Univ^{te} université університет
U.N.M.F. Union nationale des maisons familiales Національне об'єднання пансіонів
UNO (angl.) United Nations Organization (v. ONU) Організація Об'єднаних Націй
U.N.P.C. Union nationale des professionnels de la comptabilité Національний союз працівників бухгалтерського обліку

U.O. union ouvrière робітничий союз
U.O. unité Oxford оксфордська одиниця
U.P.; UP union postale поштовий союз
U.P. uniprix магазин стандартних цін
UP (angl.) United Press Юнайтед прес (інформаційне агентство США)
U.P. Université de Paris Паризький університет
U.P.A. Union professionnelle des artisans Профспілка ремісників
U.P.L.L. Union professionnelle de lotissements et de logements Професійне об'єднання з питань розподілу земельних ділянок для житлового будівництва
U.P.I. Union postale internationale Всесвітній поштовий союз, ВПС
UPI (angl.) United Press International Юнайтед прес інтернейшнл, ЮПІ
U.P.N.M. Union professionnelle des négociants en meubles Професійна спілка оптової торгівлі меблями
U.P.U.; UPU Union postale universelle Всесвітній поштовий союз
U.-R. ultra-rapide надшвидкісний
Urb. urbanisme міське будівництво
URS indice mondial один із видів міжнародних біржових курсів
U.R.S.S.A.F. Union pour le recouvrement de la sécurité sociale et des allocations familiales Союз за покриття виплат соціального забезпечення та грошової допомоги на сім'ю
US (angl.) United States Сполучені Штати
U.S. urbanisme souterrain підземне міське господарство
U.S.A.; USA (angl.) United States of America Сполучені Штати Америки, США
Us^e usine завод
U.S.P. Union des syndicats patronaux Профспілкове об'єднання підприємців
U.S.T.I.C.A. Union des syndicats des techniciens de l'industrie, du commerce et de l'agriculture Об'єднання профспілок спеціалістів промисловості, торгівлі та сільського господарства
U.S.T.M. Union syndicale des travailleurs de la métallurgie Профспілки працівників металургійної промисловості
U.T.A. Unions des transports aériens Союз працівників авіатранспорту
UTEXBEL Usines textiles réunies de Belgique Об'єднання бельгійських текстильних підприємств
U.V.F. Union des vieux de France Французький союз пристарілих

V

V. chèque à vue чек на пред'явника
V.; val.; Val.; Val valeur вартість, величина; значення
V. vapeur пароплав
V. Vatican Ватикан
v.; V^{le} véhicule автомобіль; будь-який транспортний засіб
V.; Vend. vendredi п'ятниця, в п'ятницю

V. vice- віце-
V.; **V** victoire перемога
V.; **V** visite візит
V; **V.;** **v** voir дивись, дивіться
v.; **Voi;** **Voit.** voiture вагон; легковий автомобіль
V; **V.;** **v.;** **v;** **Vol.;** **vol** volume об'єм
V; **v.;** **Voyag.** voyageurs пасажери
V; **v** volt вольт
V.A. valeur absolue абсолютна величина; абсолютне значення
V.A. valeur ajoutée додана вартість
V.A. Votre Altesse Ваша Високість
V.A.C. vin d'appellation contrôlée перевірена марка вина, марочне вино
V^{age} village село
Vaiss. vaisseau корабель
V.A.O.C. vin d'appellation, d'origine contrôlée перевірена марка вина, марочне вино
V.B. valeurs bancaires банківські цінні папери
V.B. virement bancaire банківська операція
V.C. vice-consul віце-консул
V.C. vote de confiance вотум довіри
V/C; **VC** votre compte ваш рахунок
V.C. voyage circulaire круїз
V.C. voyageur de commerce комівояжер
V.C.C. vin de consommation courante прості, немарочні вина
V.D. valeur déclarée цінний лист
V.D. vente de détail роздрібна торгівля
V.D. vérification douanière митний контроль
V.D. versement différé відстрочка платежу
V.D. victime du devoir жертва обов'язку
V.D. visa de douane митна віза
V.D.Q.S. vins délimités de qualité supérieure вина вищої якості
V.E. Votre Eminence Ваше Преосвященство
V.E.; **V. exc.** Votre Excellence Ваша Величність
Ver. versement внесок, платіж
V.F. Vieux de France Французький союз пристарілих
V.F.; **VF** voie ferrée залізниця
V.I.P. (angl.) very important person = personnalité très importante дуже відома особистість
V.J. vente judiciaire продаж з торгів згідно з судовим рішенням
V.L. valeur locative майно, яке здається у найм
V.M. vaisseau marchand торгове судно
V.M. valeur marchande товарна вартість
V.M. valeurs mobilières цінні папери
V.M. vente mobilière продаж рухомого майна
V.M. Votre Majesté Ваша Величність

V.n.c. vin non compris не включаючи вино у вартість
V.O. visa officiel офіційна віза
V/O à votre ordre згідно з вашим наказом
VOA (angl.) Voice of America «Голос Америки» (урядове радіоповідомлення США)
V.O.P.M. vente obligatoire aux prix marqués продаж згідно зі стандартними цінами
Voy. cop. voyez copie дивіться копію
V.P. vacances payées оплачена відпустка
V.P.; **V. Pub.** vente publique продаж з торгів
V.P. versement provisionnel попередній внесок
V.P. vice-président віце-президент
V.P. voiture publique суспільний транспорт
V.P. voix publique суспільна думка
V.P. vote public відкрите голосування
V.P.M.O. vente aux prix marqués obligatoires продаж за стандартними цінами
V.P.P. vote par procuration голосування за дорученням
V.R. vente à réméré продаж з правом викупу
V.R. vin rouge червоне вино
V.R. vivres de réserve недоторканий продовольчий запас
V.R.C. vous rends compte доповідаю ...
V/REF votre référence посилаючись на ...
V.R.M. valeur reçue en marchandises сума одержана у вигляді товарів
V.R.P. voyageur, représentant, placier комівояжер, представник, агент
V.S. vote secret таємне голосування
V.S. Votre Sainteté Ваше Преосвященство
V.S.G. vente sans garantie продаж без гарантії
V.S.O.P. (angl.) very superior old product = produit ancien de très haute qualité продукт (товар) дуже високої якості
V.T. véhicule de transport вантажний автомобіль; транспортний засіб
V.T. vente à terme продаж у кредит
V.T. visa de transit транзитна віза
V.T. volume total повний обсяг
Vt. ch.; **Vt Ch** versement de chèque оплата чека
VTE; **v^{te}** vente продаж
V.T.S. vieux travailleurs salariés старі робітники, які одержують постійну заробітну плату
V/T^{te} votre traite ваш перевідний вексель
V.V.; **v.v.** vice versa навпаки

W

W. wagon вагон
WAPOR (angl.) World Association for Public Opinion Research Всесвітня асоціація з питань вивчення суспільної думки

W.C. wagon-citerne вагон-цистерна
 W.C. (angl.) without charge без оплати
 W.D.; wd (angl.) without a date без зазначення дати (з відкритою датою)
 WL; W-L wagon-lit спальний вагон
 W.M. wagon de marchandises товарний вагон
 wng (angl.) warning обережно
 WP. wagon-poste поштовий вагон
 W.R. wagon réservoir вагон-цистерна
 W.R.; WR wagon restaurant вагон-ресторан
 W.V. wagon de voyageurs пасажирський вагон

X

X *unité* X-одиниця
 X ум. індекс монетного двору в Ам'єні або в Ексі
 X. ум. Політехнічна школа
 XP *express* експрес

Z

Z.A. *zéro absolu* абсолютний нуль
 Z.L.E. *zone de libre échange* зона вільної торгівлі
 Z.O.M. *zone d'outre-mer* зона заморських територій
 Z.S. *zone de salaire* зона заробітної плати (при зональній різниці в заробітній платі)
 Z.U.P. *zone à urbaniser en priorité* зона першочергової міської забудови

EXPRESSIONS USUELLES LATINES

A

» *fortiori* (a.f.) тим більше
 » *posteriori* (a. pos.) виходячи з досвіду
 » *priori* (a.pr.) раніше, до набуття досвіду
ab initio (a.i.) з початку (листа, сторінки)
actum ut supra (aus) діяти згідно із вказівкою, зазначеною вище
ad acta (a.a.) у справу; виконано
addenda (add) додатки до чого-небудь (контракту, угоди)
ad finem (a.fin.) до кінця; в кінці
ad hanc vocem (a.h.v.) при цьому слові
ad hoc (a.h.) для даного випадку; спеціально
ad hunc locum (a.h.l.) на цьому місці
ad infinitum (a.inf.) до безконечності
ad interim (a.int.) між тим; тимчасово, тимчасовий
ad libitum (a.l.) згідно з побажанням
ad modum (a.m.) за зразком, згідно із зразком
ad personam (a.p.) персонально, особисто
ad valorem (a.v.) ад валорем, з ціни, з вартості
alia editio (al.e.; al. ed.) друге видання
alias (al.) інакше кажучи; він же; або ж
alter ego (al. e.) друге я, двійник, близький друг
ante meridiem (AM; A.M.; am; a.m.) перша половина дня, до полудня
anni (ann.) роки
anni futuri (a.f.) у наступному році; наступний рік
anni praeteriti (a.pr.) в минулі роки
anno (ann.) в рік
anno passato (a.p.) у минулому році
ante bellum (a.b.) до війни
ante factum (a.f.) до того, як щось трапилось
apud (ap.) згідно з чим-небудь
aurum (Au) золото

B

bis in die (b.d.; b.i.d.) двічі на день
bona fide (b.f.) щиро, з довірою
bonum publicum (bp) суспільне майно, суспільна користь
brevi manu (b.m.) зразу ж, негайно

C

casus belli (C.B.) привід для розв'язання війни
caveat emptor (c.e.) на ризик покупця

censor (C) цензор
 centum (ct; ct.) сто
 celeris paribus (c.p.) за інших рівних умов
 circa (c; ca; cca; cir) приблизно, біля
 conditio sine qua non (c.s.q.n.) обов'язкова умова
 confer (cfr; cfr.; conf.) порівняй, дивись, див.
 contra (c/a; cr) проти
 cum infamia (c.i.) з ганьбою (мотивація під час виключення з якої-небудь організації за неблагодійний вчинок)
 cum testamento annexo (c.t.a.) згідно з заповітом, який додається
 currentis (cr) поточного (року, місяця)
 curriculum vitae (c.v.) анкета про трудову діяльність, біографія

D

decretum (D) декрет
 de dato (d.d.; dd) з цього дня (числа)
 datum (dat.) написано (тоді-то)
 de die in diem (d.d. in d.) з дня на день
 de facto (d.f.) фактично
 de jure (d.j.) юридично
 denarius (d) пенні, денарій
 desiderata (desid.) побажання
 desideratum (desi.) бажано
 dicti anni (d.a.) згаданого року
 diebus alternis (dieb. alt.) раз у два дні

E

editio major (ed.maj.) видання великого формату
 editio minor (ed.min.) видання малого формату
 editio princeps (ed.pr.) перше видання
 ejusdem anni (e.a.) того самого року
 ejusdem mensis (e.m.) того самого місяця
 epistola (ep.) лист
 ergo (er.) таким чином
 errata (err.) помилки
 et alii (et al.) та інші
 ex aequo (ex aeq.) порівну; ті, котрі поділили премію
 exempli causa (ec; e.c.) наприклад
 exempli gratia (ex gr.) наприклад
 ex libris (ex lib.) з книг ...
 ex officio (ex off.) згідно з посадою
 ex professo (ex prof.) згідно з професією
 ex testamento (ex t.) відповідно до заповіту
 ex voto (ex v.) у результаті голосування

F

fictum similis (fac. sim.) факсиміле
 falsa lectio (fl; f.l.) неправильне, помилкове прочитання
 finis (fin.) кінець
 folio recto (f.r.) на правій сторінці; recta прямо, правильно
 folio verso (fv; f.v.) на звороті

G

gratis (grs) безкоштовно, безоплатно
 grosso modo (g.m.) в загальних рисах

H

habeas corpus (H.c.) закон про недоторканність особи
 Helvetia (Hel; Hel., Helv.) сучасна Швейцарія
 hic est (he; h.e.) тобто
 hoc anno (HA; ha; h.a.) в цьому році
 hoc loco (hl; h.l.) в цьому місці
 hoc mense (hm; h.m.) в цьому місяці
 hoc nocte (h.n.) сьогодні ввечері
 hoc sensu (hs; h.s.) у цьому розумінні
 hoc tempore (ht; h.t.) у цей час
 hoc titulo (ht; h.t.) під цією назвою
 homo sapiens (H.S.) людина розумна
 honoris causa (h.c.) згідно з заслугами, «гоноріс кауза»

I

ibidem (Ibid.; ibid) там само, у тому самому місці
 id (i.) те, це
 id quod erat demonstrandum (i.q.e.d.) що і треба було довести
 idem (id; id.; Id) той самий, те саме
 idem quod (i.q.) так само, як
 id est (i.e.) тобто
 ignotus (ign) невідомий, незнайомий
 imprimatur (imp.; Imp; impr.) до друку
 inextenso (iext.) дослівно, повністю
 in fine (i.f.) в кінці, в кінці кінців
 in globo (i.g.) повністю, цілком
 in limine (In.lim.) на початку
 in medio (In.m.) у середині
 in nomine Dei (IND); I.N.D.) іменем Бога, в ім'я Господа
 in principio (in.pr.) на початку; головним чином
 insidit (Ins.; ins.) відкрив, знайшов, виявив (такий-то)
 inter alia (int.al.) між іншим
 invenit (Inv.) винайшов такий-то

J

junior (Jr.; jr; jun.) молодший

L

lapsus linguae (l.l.) помилка на слові, обмовка
 lateralis (lat.) латеральний, боковий
 lectori benevolo (l.b.) шановні читачі
 lectori benevolo salutem (l.b.s.) вітаю вас, шановні читачі
 lege artis (l.a.) майстерно
 libra (L; l; lib) фунт
 libri (L.L) книжки
 libri prohibitori (LP; L.P.) заборонені книжки
 liquor (liq.) рідинка
 loco citato (l.c.; L.C.; Loc. cit.; loc. cit) в місці, яке цитується
 loco laudato (l.l.) в місці, яке цитується
 loco supro citato (l.s.c.) в місці, яке цитується вище
 locus sigilli (L.S.) місце печатки

M

mandatum sine clausula (m.s.c.) необмежені повноваження
 manu militari (m.m.) з допомогою зброї
 manu propria (m.p.; mpp; m.pr.) власноручно
 mensis currentis (m.c.) поточного місяця
 meridies (mrd) полудень
 modus vivendi (m.v.) «модус вівенді», спосіб життя; тимчасові угоди
 mutatis mutandis (mt.) з відповідними змінами

N

nemine contradicente (nem.con.) одноголосно
 nemine dissentiente (nem.dis.) одноголосно
 nihil obstat (N.O.) ніяких перешкод
 nolens volens (volens nolens) (n.v.; v.n.) волею-неволею
 nomen nescio (N.N.; n.n.) невідомо
 nomen novum (n.n.) нове ім'я, нова назва
 non licet (n.l.) неприпустимо, неогоже
 non liquet (N.L.; n.l.) неясно
 Nota bene (NB; N.B.; n.b.) «Нотабене», дуже важливо, не упустити, звернути особливу увагу

O

opera (op) праця, справа, опера
 optimus (o; O) оптимальний
 opus (Op.; op.) твір (музичний)

P

partem aequales (p.ae.; p.aeq) рівні частини
 passim (Pass.) всюди, в різних місцях
 per annum (p.a.) один раз на рік, щорічно
 per capita (p.c.) на одну людину (на душу)
 per centum (p.c.; P.cent; p.cent; p.Ct; pr.ct.) відсоток
 per centum per annum (pc.pa) відсоток у рік
 per procuracionem (pr.p^m; p.p.; ppa; p pc.; p.Pro; p.pro) за дорученням
 per ultima (p.u.) в кінці місяця, року
 post (p.) після, пізніше
 post meridiem (p.m.; P.M.) друга половина дня, після полудня
 post partum (p.p.) після пологів
 post post scriptum (PPS; P.P.S.) другий постскриптум
 post scriptum (P.S.; PS; P.-S.) постскриптум, «після написаного»
 primo (pr.) по-перше
 processus (proc.) процес
 pro copia (p.c.) з оригіналом вірно
 pro et contra (p.e.c.) за і проти
 pro rata temporis (p.r.t.) у зв'язку із закінченням терміну
 pro re nata (p.r.n.) відповідно до обставин
 proximo (pxmo; pxo) в наступному місяці, році ...

Q

quantum vis (qu.v.; q.v.; Q.V.; Q.v.) згідно з бажанням
 quotidie die (q.d.) щоденно
 (in)-quarto (Qto; qto) ін-кварто, формат в 1/4 паперового листа
 quasi dictum (q.d.) ніби сказано
 quo modo (QM) в якому розумінні
 quod erat demonstrandum (QED; Q.E.D.; Q.e.d.; q.e.d.) що і треба було довести
 quod est (qe) тобто; що означає
 quod erat faciendum (QEF; Q.E.F.; Q.e.f.; q.e.f.) що і треба було зробити
 quod erat inteniendum (QEI; Q.E.I.; q.e.i.) що і треба було знати
 quod vide (Q.V.; q.v.) дивись

R

rarissime (rr) дуже рідко (зустрічається)
 recenter (rec.) недавно, тільки що
 reservatis (r.r.) з усіма застереженнями

S

salva venia (s.v.) з дозволу
 scilicet (SC.; Scil) а саме, тобто

scripsit (Scripⁱ) написав такий-то
 secundo (sec.) по-друге
 secundum artem (S.a.; s.a.) за всіма правилами
 secundum legem (sec.leg.) згідно з законами
 secundum naturam (sec nat) згідно з вимогами природи
 secundam regulam (sec.reg.) згідно з правилами
 semis (semi) половина
 senior (sen.) старший
 sensu stricto (ss) у буквальному розумінні
 sensu lato (s.l.) в широкому розумінні
 sequens (seq.; sq) наступна (сторінка) ...
 sequentes (seqq.) наступні, такі
 sic (s) а саме, саме так
 signum (sgn.) знак; позначення; помітка
 sine anno (S.A.; s.a.) без вказівки на рік (видання, випуску)
 sine anno et loco (s.a.l.) без вказівки на рік та місце (видання)
 sine die (S.d.) не вказуючи терміну, на невизначений час
 sine loco, anno vel nomine (s.l.a.n.) без місця, року та назви (видання)
 sine qua non (s.q.n.) обов'язково
 sine tempore (s.t.) точно в призначений час, без запізнення
 sine titulo (S.T.; s.t.) без титульного листа
 si opus sit (SOS) якщо буде потреба
 sit venia verbo з дозволу сказати
 spatium (s.; s) довжина шляху, простір, величина, розмір, термін
 status quo (sq) статус-кво; існуючий порядок речей, незмінний стан
 stricto sensu (s.s.) в точному розумінні слова
 sub finem (sf) під кінець, в кінці; на закінчення
 sub hoc verbo (Shv) під цим словом
 sub iudice (s.j.) на (судовому) розгляді
 sub petito remissionis (spr) прохання повернути
 supra (sup.) дивись вище
 supra scriptum (s.s.) надписано зверху

T

tabula rasa (tab.r.) пусте місце
 terra incognita (t.inc.) невідоме; неможливо зрозуміти
 tertio (tr.) по-третє
 testantibus actis (ta) як видно із справи
 textus receptus (text rec) прийнятий текст
 titulo pleno (TP; T.p.) повним титулом

U

ultima ration (u.r.) крайня міра, останній доказ
 ultimo (ult.) в кінці (місяця, року)

usque ad (u.a.) до, до остаточного терміну
 ut aliquid fiat (u.a.f.) щоб щось було зроблено
 ut dictum (u.d.) як вказано
 ut infra (u.i.) як вказано нижче
 ut supra (u.s.) як вказано вище

V

valor per (val.p.) ціна за
 varia lectio (v.l.) різночитання
 vario lectio (var.lect.) різночитання
 verbi gratia (vg; v.g.) наприклад, до прикладу
 versus (v) проти
 vertatur (vert.) дивись на звороті, перегорни сторінку
 verte (v.) дивись на звороті, перегорни сторінку
 verte, si placet (v.s.pl.) перегорни, будь ласка, сторінку; дивись
 vii (v.) через (вказуючи маршрут)
 vice versa (vv) та навпаки
 vide, vidi (etiam, infra, supra) (v., v.et.; vi; VS; V.S.) дивись (також,
 нижче, вище)
 vinum (vin) вино
 vir celeberrimus (v.cel.) видатна людина

TABLE DES MATIERES

Передмова	3
Ділова кореспонденція. Укладання та оформлення ділового листа за французькими стандартами	4
PREMIERE UNITE	
Les lettres: formules d'introduction et de politesse	8
Commentaires de lexique. Grammaire: l'impératif et la subjonctif dans les formules de politesse	11
Exercices	13
Dialogues	15
DEUXIEME UNITE	
Les lettres accompagnant l'envoi des différents documents	16
Commentaires de lexique. Grammaire: les verbes <i>faire</i> et <i>laisser</i> comme auxiliaires; l'omission de l'article et la préposition <i>de</i>	19
Exercices	20
Dialogues	24
TROISIEME UNITE	
Les lettres d'invitation, d'avis de passage de représentants et de recommandation d'un représentant	26
Commentaires de lexique. Grammaire: l'infinitif présent; le mode subjonctif	28
Exercices	29
Dialogues	33
QUATRIEME UNITE	
Les lettres d'introduction, de sollicitation et de remerciements	35
Commentaires de lexique. Grammaire: l'infinitif passé; le mode conditionnel	38
Exercices	39
Dialogues	45
CINQUIEME UNITE	
Les lettres: demandes de renseignements; renseignement confidentiel; renseignements favorables et défavorables	47
Commentaires de lexique. Grammaire: la forme active et la forme passive; les verbes pronominaux remplaçant la forme passive; les propositions participes absolues et les constructions participes	48
Exercices	49
Dialogues	54
SIXIEME UNITE	
Les lettres: fondation d'un commerce; fondation d'une succursale; changements dans une Maison; transferts; transformation d'une Société	56
Commentaires de lexique. Grammaire: les verbes impersonnels; les verbes transitifs et intransitifs	59
Exercices	60
Dialogues	64

SEPTIEME UNITE

Les lettres de crédit: un crédit documentaire, un crédit confirmé, un crédit non-confirmé, un crédit révocable, un crédit irrévocable	67
Commentaires de lexique. Grammaire: les prépositions et locutions prépositionnelles exprimant le point de départ dans l'espace et dans le temps	69
Exercices	70
Dialogues	74

HUITIEME UNITE

Les effets de commerce: chèque, lettre de change, billet à ordre; lettres commerciales	77
Commentaires de lexique. Grammaire: les locutions prépositionnelles	81
Exercices	82
Dialogues	85

NEUVIEME UNITE

Le règlement de comptes: relevé de compte, demandes de paiement, seconde demande, troisième demande, dernière demande; recouvrement par voie judiciaire. Faillite	87
Commentaires de lexique. Grammaire: les suffixes <i>-able</i> , <i>-ible</i> ; les pronoms démonstratifs	91
Exercices	91
Dialogues	95

DIXIEME UNITE

Les lettres de commande	97
Commentaires de lexique. Grammaire: le participe présent, l'adjectif verbal, le gérondif	99
Exercices	100
Dialogues	105

ONZIEME UNITE

Les lettres de réclamation	108
Commentaires de lexique. Grammaire: les adjectifs numéraux; la concordance des temps de l'indicatif	111
Exercices	112
Dialogues	117

SUPPLEMENTS

Supplément № 1. Téléphone, télégramme et télex	119
Supplément № 2. Société à responsabilité limitée (S.A.R.L.)	124
Supplément № 3. Contrat	131
Modèle du Contrat	135
Supplément № 4. Accord	138
Premier modèle de l'Accord	138
Annexe № 1. Présentation du matériel publicitaire	141
Annexe № 2. Présentation des factures des moyens publicitaires et travaux supplémentaires	142
Deuxième modèle de l'Accord	142
Troisième modèle de l'Accord	144
Supplément № 5. Vocabulaire des termes économiques usuels	146
Supplément № 6. Vocabulaire des abréviations économiques usuelles	244
Supplément № 7. Expressions usuelles latines	351
Table des matières	358